[rau] Vuy ab 22 de Janyé de 1762 avem
arendada una partida de bosch per po-
der-la traure per extiga de quatre anys
à mitjas quiscun any y es dita extiga entre
a ostat de Franco Grau de St Jaume procurà
del Brull en lo termanal de St Mamet y del
nadal de Ballanyà cruch q. dita terra es es-
tada de dit nadal y del termanal de monta-
nyà per preu 10 8 6

fot ab una sola paga y à dita terra se ha se-
mbrat en lo primer any 6 qrs de pepa po-
ch mes o menos Sent Company lo Comú de la
casa de munt del Brull.

Pagat En lo primer any de 1763 ha donat per
part 12 qrs de pepa

Venuda à pred de 6 4

val tota punta 6 3 6 2 3

fot primer any 3 qrs fasols valen 6 4 8

lo segon any ha donat 6 qrs 11 qns mastall 6 4 8 3

Venut lo preu mitjà a 1 6 4 la qra y lo mes
baixo a 3 6 1 3

Val tot junt 22 6 1 3 4

lo tercer any à donat de mastil 8 qrs 3 vuida

venuda à 12 sals la qra val tota punta 13 6 1 2 4

lo quart any à donat 4 qrs 3 qns espelta

Venuda a 20 sals la qra val 8 6 1 0 6

11 3 6 1 9 7

Vau per la mateixa part

Els dit arrendament se troba en cas y
ha retirat per raon retard la suma
y quantitat de ... 30 #191

Seva Vuÿ als 2 de Juny de 1763 avem ar-
endat tot lo dellme ō. pagesio pertocha a
nal Molt Ilustre Canonja Sagrista lo q.
à vuÿ dia presidexo dita Canongia del Sa-
grista es el Dr Narcis Blandiura y Vadella
lo qual se troba poseor y arendador my nos
ho ha arendat per espay de tres anys los
dos passats y lo altre voluntari es à saber q.
encas dit terser anÿ no al volgem tenim temps
de avisarlo fins lo primer dia de quaresma de
dit terser anÿ y encas no se avisia tenim ob-
ligasio de donar la matexa quantitat dels de-
mes anys passats ab los pactes seguents.

Primerament devem pagar per güscun anÿ
ab dos y quals pagas la primera es lo dia 2 de
Juny de 1763 la segona lo dia ultim de agost
de dit anÿ y ames del preu dit se ha de lle-
gar quatr cortexes y mitja de ordi d'Juny
las dem pagades à nals q. se avian de entregar
per preu de 8 ct. y ames de dit ordi se ha de re-
gar tres quarteras y mitja de xexa y tres quar-
as y mitja de Mastall tot mesura rasa à la vora del
grane ner o bast apos Com se troba y se ha de pagar
à nal rector per lo sens de dit grunes tres Cortans de
ordi y tres Cortans de espaltos sent Company lo Sr Ba-
pages Sinagra de dit Loch de Seva las pagas dels demes anys
los per nostra Sra de agost y per nadal los sus

Preu per güscun any 3 50 ct
3 50 ct

Lo Primer anyi ha donat de profit lo seguent: La que

Profit		Venuda a preu	ℓ	ß
4 0	pepa	venuda a preu	ℓ	ß
3 6	mastall	venut a preu	ℓ	ß
0 3	sivada y ordi	venuda a preu	ℓ	ß
2 1	espeltos	venut	2 ℓ	ß
1 6. 3	llagum	venut	ℓ	ß
0 3. 6	faves	venuda a preu	ℓ	ß
1	lo millyi fajol	venut	ℓ	ß

Munta lo tot junt lo que ha valgut es 233 ℓ 17 ß 7

De aqui sen te de pagar tot los gastos pera 1 7 ℓ

Pintat la mitat munt per mi e lo seguent 58 ℓ 10 ß

anv 1764

49 q. 3 q.r	pepa	Venuda a 3 ß lo q.l	98 ℓ	7 ß
35 q. 6 q.r	mastall	Venut a diferents preus	62 ℓ	5 ß 8
6 q.	sivada y ordi	Venuda a 1 ß lo q.l		
3 1 q.	espeltos			
1 5 q. 6 q.r	llagum		23 ℓ	1 7 ß
1 q. 6 q.r	faves			
1 2 q. 6 q.r	millyi fajol			

La mitat del preu pertocant a mi es la suma de 1 1 3 ß 1 7 ß 1

sobra 1 ℓ 8 ß 1 7 ß 1

De aqui sen te de traure los gastos de replega y parti

part meva

Any 1765

21 qrs 6 pega	venuda a 42 rals la qr val	976.84
13 qrs 6 ors	Martell venus a 41 rals la qr	536 24
2 qrs 0 ors	Sivada venuda als rals la qr	3 6 8
16 qrs	Espelts	
7 qrs 2 ors	Vagum venut a 30 rals la qr	226 10
1 qrs 11 ors	favas venudas a 30 rals	56 18
6 qrs 3 ors	Mill y fayol a 20 rals y el mitja 25 rals	146
		1946 15 11
	lo preu per la meva part es	175 6
	Obra	19 6 15 11

Se fa de advertia q. se le de contar per
aiuscun any lo preu del crdi q. nos tenem
obligat a pagar i per no averse anyadit
en dit albarament lo avem pagat de Comú
q. lo any 1763 pagarem tots dos Company 8 6 0
Item lo any 1764 pagarem 2 qrs 3 ors de pega
q. falque 8 6 11
Item lo any 1765 7 6 19 4
Item per pagar los q. an vedat a parti y per lo
respecte q. als avem pagat tots tres any 20 14
26 6 2 4

Lo q. se ha guanyat als dits tres anys
Per lo any 1763 58 6 15 7
Item lo any 1764 18 6 17 6
Item lo any 1765 19 6 15 11
Item lo any 1763 se hasse la partia per part 97 6 2 6

dau quarteras Sto Coulans a raza de cent
qals la q^te^ cm any 6 altra q^te^ de dita 2 l 10 s
any 1764 per mi foren 15 q^te^ 6 q^rs^ 3 l 15 s
ahy 1765 per mi foren 16 q^te^ 3 20 s
8 l 4 s
del Vendra tots los q^rs^ dara 1 cent 3 7 d 2 q^rs^ 6
13 l 6 s 2 d
Per la Compra del oli y rebalt espanti 26 s 2 d
tots los anys
Resta : 155 l 12 s 8 d

Esto es la Verdat de tot lo comunt sal
atendint q^e^ de aqui no se contan los mortos rebats
tant de espalegadors q^rs^ com de vanoles

Vallcebre Vuy als 29 Juny de 1762 Nosaltres andreu to-
rrent Pages de St. esteva de Palau torrera joseph Camps de seva
avem arendat a Don felis Magarola arendador de
la Casa Major desmera de tota la provinsia tarrago-
nensa segons consta en Casa del Sr. juan alsina y Malet
notari pub.ch de Barna. y li avem arendadas la 1 muscha-
rolas q.es Casa esteva farres y en la 2 St. Cristofol de fugas
q.es casa pta. y en la 3 St. esteva de la Costa q.es Casa Beñat
xera y en la 4 St. Salia de Monseny q.es joseph juvany y en
la 5 Stª. Susagna de la Costa q.es mas miquel y Simon y en la
6 St. pera de vila major q.es la Casa del St. jaume darochada
y en la 7 St. Proget de palau q.es Casa de St. andreu delmas
y en la 8 St. esteva de palau torrera q.es la asienda del Cast-
ell de Hosia per tot lo delme entera y se esfet dit arend-
ament per tres anyades del prent anys per preu de . . . 468 lt
per dit anys y las dos ultimas dit torrent se las va arendar
tot sol sino q.e nos convinguerom q.e pagant la part tocava
jo entrava en la ganansia o en la perdua lt del Bisbat de Barna.

Vuy als 29 de juny de 1762 Nosaltres andreu torrent de
St. esteva de palau torrera y joseph Camps del Vilach de
Stª. Maria de Seva Bisbat de Vich avem arendat los
fruyts de 8 Casas desmeras del bisbat de Barna
conforma consta del acta de dita venda ab los pactes
seguents

1 Que lo preu de ditas 8. Casas dega pagar de sos propis
diners lo dit joseph Camps al temps esta pactat al acte de dita
venda

2 Que los fruyts de ditas Casas quedan en Compta de andreu
torrent per Collector Comprer vendrelos a son propi Compte

Preu 468 lt

3.. Per ratho de Bastaure lo dit Camps los dimes es pactat q per lo profit q poden donar dites 8 Cases donara lo dit forment á nat dit Camps 40 ß Catalonas á mes del preu de dita venda y tambe lo vi del Castell de Maria

4.. Mes de dites quarenta Lliuras ofereix y se obliga y promet tornar lo dit forment a nat dit Camps tot lo preu y valor de dites 8 Cases q es 418 ß ab dos pagues la primera per Carnestoltes y la Segona per St Joseph tot proveim ciment y per ser aço fa la venta de la pnt dotma ajena y firma ho ana propi en Bca 29 de gener de 1762

ab dit forment no avem ajustat q per mitja Carega de vi li ha feta gracia de tot lo profit me dita de donar y tot lo demes ja o finch rebut

Brull. Vuy abs 4 de 9bre de 1763 nosaltres Hon-
ors Nens y Joseph Camps de tots de Seva avem
arendat totas las parts de gra de espiga ó garba
llisada q.e se cullira en la aretat del Sota del to-
ll per tota la anyada de lo any 1764 q.e la Cotle-
ta y porchera per titol de masove, y per subvalen
las nasesitats nos ha arendadas las parts per un tot any
per preu de 32 lli
Lo arendador y poseor de dita Casa es Joseph qualra
da pages lo qual se obliga y promet pagarnos las
parts de tot genero de espiga o garba llisada al tas
q.es de nosaltres y una á nat de lma q.es de dautres
per lo arendado y de las Sis q.e sobran per ell se obliga
pagar y Satisfer á son amo tota la part li pertocha no
reservanse res sino un restobla de mitja cortera per la
llenya lo dit restobla es sobra al Camí que va ala mora
y tambe se reserva un poch de restobla q.e los germans lo
an depat de Sembrat y dit quadrado dit q.e hi vol fer
Sivada y en cas y fes les mes promet pagarnos com del de
mes q.e Sembrarè
tambe promet dit quadrado q.e en cas depas de sembrar al-
guna part de quinta o restobla q.e antiga se obliga y pro-
met lo abonarnos tots los danys nos serian per dits abla
obligasio de no poderlos demanar ofes pagar fins á nat festa
del pnt any de 1764
Est pnt any ha donat de proffit ab una junt la casa
de la fadrega de Pinas dl Pe Capella . . . . . 1 lli 2 ss
Macha . . . . . 5 lli 18 ss
y coa . . . . . 13 lli 10 ss
20 lli 10 ss

Venut tot Los grans q.ls han pertocat a Llorens
nuri Com á Company q.ls es estat de Las dos Cases q.
tot Los ans abian arendadas en est pre.nt any enu-
merades La primera to.s Sotā de baut La segona La
fabrega de Tiena de q.e ha resultat pagat lo molth q.
hi ha aqui franch y liquit La Suma de 3 9 6 8 3
Dich trenta nou Lliures Sis sous tot a Complim.t de
dit Los arendaments y dita partida La he entregada
á dit Llorens vuy als 27 de 9.bre de 1764
Llorens nuri

La part meva q.e son 9 q.ns 7 ov.ns venut a preu
de 44 lot lo mes alt y lo mes bayx á preu de
46 ♄ La q.a
Val tot junt - - - - - - - - - - - - - - - 41 Ll 15 ♄ lo

Seva Vuy dia 27 de 9bre de 1763 jo joseph Camps de seva he arrendat a joseph Momany brasser de dit loch un tros de rompuda de mitja quartera poch mes o menos situada ala acabar de la seva Rodina del trauma de seva per espay de quatra anys pagadors Comensant a pagar est present any de 1764 fins lo any 1767 per preu de 8 ℓt per dit quatra anys ab los pactes seguents

Pr lo fruyt q dit joseph Momany cullira a dita rompuda per espay de dit quatre anys se obliga y promet pagar la part tocant a dit duenyo y los restans grans q Deu y bonana mente de Donara la mitat

Itm se obliga dit joseph Momany a portar las garbas a cona de las dos eras mes prop q te dit Camps de la Cera en los dits Camps Comprats la palla a dit duenyo y lo dit joseph Momany lo dia fuga batra a sas costas te de portar la palla a nal puesto de q te dit Camps per pesarla y dit Camps sete de Cuy dar de la era per dalta

Lo primer any ha donat de profit 11 qtns y 1 mayo de mastall Conciada ab pepa venuda a 4 ℓt 10 ℓ a qtn

4 ℓt 2 ℓ 3 ℓ

val

Lo segon any a donat 7 ctns 1 mayo de mastall venut a 3 ℓt 12 ℓ la qtn val

2 ℓt 5 ℓ

Lo tercer any espelta 7 ctns venuda a 20 ℓ la qtn val

1 ℓt 3 ℓ 4 ℓ

Lo quart any me a donat 7 ctns sivada a 20 ℓ

1 ℓt 3 ℓ 4 ℓ

8 ℓt 17 ℓ 11 ℓ

Jesus sola Vila ab 26 de abril del 1764 Nos altres Llorens nu:
xi y Jpt Comps tots de Seva avem arendat tots los fruits to
cants a don Jgnasi Sobrevia de la avetat pos.eyep en
lo terme de Terra Sola anomenada La Fabrega y dit aren
dament es per espai de un any tant solament q.es est pre
sent an de 1765 y ha Compres a dit arendament tot lo
blat y lo Cap Seu de la festa Rodona per preu de 7 lib
y lo mastruc te comprat a dit Buenjit tots los set de sem brats q
tots sunt munta mitja Cortera poch mes o menos
est pn.t any ha donat de prest se troba ab lo aren.t del Sola

Vila ab 19 de agost de 1764 nosaltres Llorens
nuxi y Jpt Comps tots de Seva avem arendat tots
los tots los fruits tocants à D.n Jgnasi Sobrevia de
La avetat pòseyep en lo terme de Terra sola ano-
menada la fabrega y dit arendament es per un de
un any q.t Seva de 1765 y es dit arendament per tots
los fruits tan de y vern com de estiu y Cap Sous y la
fruyta q.t hi pot aver en la premala y la figa Rodona y
dit arendament se es fet per preu de 9 lib las quals li
he pagades dit dia del dit

lo any present.t a donat de prest a nosal-
tres 1 q.tra q.t de pipa demanda à 12 rals vel 7 lib
y tres Cortans faves demanda a 30 rals — — — 2 lib 5 s

1 arroba q.tra esperlas
y 2 q.tes de Cebes demanes
Les esperlas y blat de moro la avem pagat à q.tra
de q.t avem q.t blat es per las sobre
se apleguen a 4 lib la q.tra vel
se vindra a 12 la q.tra — —
lo preu de arendament es — —

Yo dia 25 de Janjo he dado todo lo q.
corresponia a Lorenzo mui mon Company y por su apr
se fabricó de mi propia dia 25 de Janjo de 1766

Castell Vuj als 27 de 1764 nosaltres Jph bellver Pag
Tersol de Castell Tersol y Jph Campi de Sua avem arendat
a Jph axiasa y fabrega de Castell Tersol tot y entera-
nt aquell tros de tera anomenat lo sot del pi y la pla
de Canals en seguint la termanal de la Serradra ba-
pant Tersol a dall fins a la vora de les malesa y Dret ala
font fins al marge de la vora de la Riera inseguint lo marge
fins al restobla dit vuj dia se trobe sembrat pegant vo-
ra a munt de dit restobla en seguint la vora del axiut
fins al termanal de la Serradra avensa de sompra a dit
de tera est pnt any de 1764 y 1765 avent de espleta
quatre anys pagadors a mitjas de tot lo gra si cullira y a
dit forment si fullcha 17 qtrs de sembradura y en cas ni agues
mes promatem nosaltres pagarlas a dit venedor a 21 a lot
la qtra sembradura de pleny a cos y costum de bon pagues
y en cas no arribas a 16 qtrs dit venedor se obliga pagar
tot lo qd faltra al matex preu fins a ser lo num exo de
16 qtrs lo preu de dit arendament es 322 a lot las qe
als jo dit Campi las he pagadas y dit Jph bellver des-
pres de aver venuts los grans qd dit y donara me las
he de tornar y despres de aver lligada tota la mota nos
avem convingut de partirnos tota la ganansia comuna
la pradera y pot aver avent dit Jph bellver de cuydar
se de recullir los grans y vendrels a tompas pi Casech
est Pnt any de 1764 se an deslegadas a qtrs lo cnt pupa
venuda a 21 a 84

322 a lot

Val tota junta — — — — — 21 a 84

Dia 11 de matg he rebut del gra de
cot any pasat la suma de — — 3 0 a 15 s 2
Dia 12 de 9bre de 1766 hix rebut del gra de
lo any 1765 la suma de — — — — — 5a 15 s
Dia 12 de 8bre rebut de 2 qtrs 6a tenda — — — 5a
6 2a 1 s 11

Dia 29. he rebut del gra se ha demanes | 82 ℔ 12 ß 6 d
venut del anÿ 1766 la suma de - - 233 ℔ 3 ß 3 d
ÿ falta à donarme 3 ℔ 4 ß per complir
tot lo numero del gra de dit anÿ q
junt valia 247 ℔ 3 ß 3 d
Dia 30 de 7bre finch rebut lo q faltava q es 3 ℔ 4 ß
junt munta - - - - - - 304 ℔ 15 ß 9 d
Dia 18 de Juliol de 1768 hi rebut del
gra se ha venut del anÿ 1767 la suma de 145 ℔ 19 ß 3 d
ÿ ha per vendra ~~2 cafis~~ de espelta Sobran 128 ℔ 11 ß
la espelta de 1768 ja es venuda 2 ℔ 15 ß 6 d
del gra de 1768 venut lo anÿ 1769 valia 3 ℔ 19 ß 11 d
ÿ falta à vendra una partida espelta ÿ altra
de civada
Dia 3 de Juliol de 1769 finch rebut tot lo de-
munt dit
La civada ÿ espelta tota junt val - - 51 ℔ 19 ß 7 d
Sente de rellieva 3 ℔ 9 ß 2 d ÿ apis resta - 219 ℔ 8 ß 4 d.
lo Sobrat se a portat a nal arrendament ultim ÿ alli
se li ha anat tot Com Consta

Dich Bruell
Jo lo baix firmat y arrendo a Joseph Camps de Sau
tot esterament aquell tros de terena per nomena est p.r.t any
anomenat lo estapa fins a nal rech de tasa de pegar lo ort i v
lo ort per baix fins a nal forse Canto y de dit Canto tot dret fins a
nal termenal del estanyol y tapa fins a la vora del quinta en se-
guint dita vora fins a nal estapa y la arende per estaix de quatre
anis pagadors de tres un despres del delma y dites rompudas sonia
preu de 16 ℔ la q.ra sembradura de pinn y a us y Costum de bon pay
advertint q.t tot lo q.t jo a baix firmat ho tinga pagat y no es nos haver
per y quat del plaix q.t dit y lavorara y per ser la verdat de fals p.r
mano escrit fet de ma arena y firmat de ma propia cruy als 25
abril de 1765 Antoni Rouvell Pages del Bruell
y jich Rebut en dit dia la suma de 32 ℔ 4 di-
ch trenta dues lliuras
Antoni Rouvell

Cruy als 25 de Matix del 765 he Lonomat a Antoni
Rouvell la suma de 6 ℔ ℔ ℔ dites son per una q.ra de
rompuda pagadora a mitjos a preu de 22 ℔ 0 ℔ la q.ra y
va Compreña ab lo trosta demunt dit y las restans 44 ℔ son per
y amer de tot lo demunt dit avem ajustat ab dit Antoni
dos q.ras mes de rompuda en lo demunt dit terreno paga-
dores a mitjas tot quatre anys per preu de 22 ℔ 0 ℔ la q.ra
q.t juntas fan la suma de 44 ℔ 0 ℔ y se tenan de sembrar
a us y Costum de bon pages. y son ajustadas dites q.ras a raho
de sembradura de pinn y se tenen de traure lo any 1766
Es ver y Confesso haver Rebut la enmen
t dites 32 lliuras y vuit lliuras dien bit t
Antoni Rouvell

Cruy a 5 de Obre del p.r.t any he Rebut una q.ra de rompuda
a mit demunt dit a preu de 22 ℔ 0 ℔ la q.ra ab lo pacte q.t me
reserve q.t sino la vuy me tornara als dines a la Cal-

Las dues rompudes de mitjas de any 1766

De 0 any 1766 y en ell jo me cullim me las pos
de la compta me las prim pagan a mitj tots qu
tan o jo q ajudan tots las sembradas fan lo numero de
quatre grs y per ser ells o fama de ma[illegible]
dag de 1767 tot pant mentan ... 12 # $

Pedro i Ramon Puyol

Las pans han recullidas per mi est pag nt any de 1765 tot
12 grs y 3 cm q eva
Venuda a 51 y 52 rals la q[illegible] ... 63 # 15 $
Lo any 1767 me han llevadas 6 grs 3 cm q eva
venuda a 49 y 50 rals cad ... 33 # 5 $ 6
Mestall 7 grs 6 cm venut a 45 rals ... 32 # 11 $
any 1768 mestall llagunes 6 grs a 36 rals val ... 22 # 12 $
Dit any 2 grs 7 cortons a 18 rals valen ... 4 # 13 $

Bault Vuy als 13 de Juny de 1765 avem arendades lo
Joseph Camps y Joan Ch. pages fab de Seva lo numero
de set gualdiras cuyt Cotxas de Compuda pagadoras
al Sors fab quatre anys y son dites Compudas partidas
ylles part de la fogana y part de la quintana davant de Cas
lo preu de ellas es de 13 ll y pagats de esta manera y con
s — q y ya a ttes las ylles no Cagan seran altres tantes
Com dit puesto asenyallat Com es lo fogana y las quintas
lo dia q Joan lo hacte pagarem lo numero de 9 ll & 4
y al Matix de 1766 pagarem lo numero de 8 ll 13 ll 4
Joan — — — — — — — — — 99 ll 13 ll 4
y dita quantitat la avem pagada a mitjas

Las Pass hi ha agudas per Caixcum de nos altres est
present any de 1765 son 8 qtes vexa y 10 qtls y 2 qts mastall
Vexa venuda a 52. 53. 54. 55 rals la qta
val Tota junta — — — — — — — 47 ll 4
Mastall 2 qts venut a 43 rals la qta val. 9 ll 6
Jom lo any 1767 nos ha donat per pass 6 qtes
y mig mastall venut á 43 y 44 rals la qta val 31 ll 8
Jom lo any 1768 Rebut 8 qtes espellat á 18 rals val — 14 ll 8
Jom lo any 1769 2 qts 1 Cotxa mastall á 36 rals val — 3 ll 8

Jurament
Sera

als de de 1785 jo Joseph Campos y Morens
nun.º fets de Sera avem mesclada tota enteramente
aquella Casa mayor Cesmera de dita Paro.a de Sera
q.e es la Torre Ubeda per espay.º de un any.º lo
preu es [illegible] Los ₶ y 45 del trompeta y per
lo acta 1₶ 2$ q.e junts es la suma de 1o2₶ 2$6
pagadors e mitjas tals dos iguals pagas la primera
per N.tal.a joa de agost i la ultima per Nadal fet
del pre.nt any.º i dit arendament se es fet de la for-
ma seguent.t Morens ha pres lo acta en son nom y ms
saltres avem feta firma y al dit arendament hi eran
compresos tots los Joners de grans com y tambe to
lo Cemes q.e dita Casa acostuma de pagar de delma y pre
missia a ala Paro.a de Sera q.e es lo seguent
P.r peça sensa paga 28 q.es 3 c.ns 1 co.e 1 po.e Valor 115₶ 3$ 9$
Jm espelta 4 q.es 5 c.ns 1 m.e ₶ $
Jm de Ragem 2 q.es 5 c.ns 1 m.e 7₶ 1$ 3$
Jm de Ordi 3 q.es 1 c.n 1 m.e 4₶ 1 1$ 3$
Jm de Cenam sensa amora ni Ranca 3 q.es 3 c.ns 6 d.s ₶
Jm de Mi sensa amora ni ranca 12 ₶ ₶
Jm un anyell ₶ 1 0 4$
Jm de Llana 3 ₶ viella ₶ 1 1$ 3$
Jm de un polastre ₶ 2$
Jm de Orta Cordes de ti ₶ 1 5$
130₶ 1 2$ 5$
Lo import de replega to gra a rao de 1$ la q.a 26 1 7$
Lo jaga de vetlla a rao de 1$ la q.a 1 0 1 6$ 6
Lo jaga a quatre dines la q.a ₶ 6 1 2$ 6
₶ 5 1 3

Resta — — —

Seva Veg.ª ab 18 de mayo de 1766 lo Sayo.h Comps
y Vicens nuis Mon.s Cos.t tot de Seva avem arrendadas
tres Casas Seronas. La primera es la de Seva la Segona es
la de S.t Vicens de Torallo y la tersera es la del pui rial
de S.t Marsal per espay de quatre anys y dit arren-
ment es fet ab la forma Seguent
P.e dit arrendament son en Cap de Vicens y mentres sem fia
mas
Jm.t tot lo pren q avem de pagar es partit a mitjas
Jm.t tot lo sembrat y traballat a mitjas
Jm.t lo mitg de les pagas son ab dos iguals pagas la Prima
es per S.t Miquel ab 18 de Gbre y la ultima per mabel tres
ala primera paga se den pagar tots los grans y mitjan
Jm.t lo q montan las Casas es
P.e la de Seva q es la gran Vaseta — 122 ℔ 10 ß
Jm.t la de S.t Vicens de Torallo q es ab terrabell 37 ℔ —
Jm.t lo pairal de S.t Marsal q es al puig — 24 ℔ —
Jm.t los costo de Conreo q tenen per cada — 183 ℔ 10 ß
quatre anys es la terra — 46 ℔ 8 ß
Jm.t los altres dos son iguals — — 46 ℔ 8 ß
Jm.t los grans q avem de pagar en la primera
paga son P.e la terra 2 ℔ 6 ß per any a 1 col
y de S.t Vicens 1 ℔ 5 ß per any a Joan Serra
Las Casas arrendadas se trobaren en lo
Decem. Subterran. M.to 39 47 y 73
Jaume Serra Agna fruit — — — — — 1 ℔ 0 ß
Joan Serra fruit S.t Marti de Torallo — — — — — 2 ℔ 0 ß
Antoni Sabater fruit de Seva — — — — — 1 ℔ 6 ß
Fr.t Ermit Bisbe — — — — — 1 ℔ 6 ß 10 ß

2.

Any 1766 Han Resultat de los Casos ocurridos lo
Seguent Pr la Torre Vakzela

Pepas - - - - - - - - - - - - - - - 30 qrs 5 cns
Magum - - - - - - - - - - - - - - 2 qrs 11 cns
espelta - - - - - - - - - - - - - 7 qrs 10 cns

Vi vuit Cortes
un formatge
un pollastre
un Porro
un vello de pas per les Vinyas
Cenam Sensalamera pitances 2 qrs 10 cs
Jnt als 8 de Agnie de 1767
Cruns de Torrella

Pepua - - - - - - - - - - - - - - 6 qrs 3 cns
mes pepa - - - - - - - - - - - - - 19 qrs 3 cns
M espelta - - - - - - - - - - - - 2 qrs 4 cns
M un vello
M un porro
M un anijell - - - - - - - - - - - 1 qr
M de mill

Jnt Massal

Pr Segal - - - - - - - - - - - - - 2 qrs
M panal - - - - - - - - - - - - - 2 qrs 2 cns
M Horda - - - - - - - - - - - - - 1 qr
M Sajol - - - - - - - - - - - - - 1 qr

La [illegible] y mastel a valgut	[illegible]
Magem ha valgut	124 3 5
Sirada	24 19 3
pamola	10 10 9
fajol	2 17 9
Mill	3 6 9
Cornelatje Porro Pº en Joino valor	1 10 9
Vana Ines Llenya	6 2 13
un formatje	4 3 5
un pallesho	2 9 6
ni avia Corda	1 9
Se Vieren en Joino y un anyell	2 6 17 6
lo espeltro se espartí ab gra	4 9
	237 4 9
Lo Preu Jensa los graus es	180 10 9
Resulta partido lo preu de lo grade	4 9
la Pesa a 196 la qtª val	3 4 4 9
per Vintra a 14 la qtª la Pesa y mastell	1 4 9
lo Magazen 19 ab	4 4 9
per anar a fer la Leccio de los Cuatre dias	24 5 9
Los 3 dits ha dismanat	1 10 9
munta tot junt y mill y fajol	74 15 9
Resulta partido	48 15 9 8
Jena lo espeltro ni tampoc los graus avem	
Guanyat	

Anno 1627 Inventari de las Casas Lesmenas lo
seguent Sonia Gabriela

Po pepa	36 qrs 9 cns 1picath Valor	L 73 ₶	L 9 ß
Jm espitos	7 qrs 7 cns	22 ₶	L 5 ß
Jm llagum	5 qrs 5 cns	L 8 ₶	8 ß 4
Jm Mill	qr 5 cns 1picath	L ₶	5 ß
Jm Sivada	L qrs 6 cns	3 ₶	ß
Jm ordi	L qrs 3 cns 3 picathins	4 ₶	ß
	53 qrs cns 1picathins	223 ₶	5 ß 1
Jm un anyell de valor		L ₶	4 ß
Jm un Tosino gabit		L ₶	L o ß
Jm un forandye		₶	3 ß 9
Jm un pollastre		₶	2 ß 6
Jm un vello de llana de pes tres lliuras		₶	L 4 ß 3
Jm una Chamarga de ti		2 ₶	ß
Jm de Canam Trencat L roba L3 ₶		3 ₶	7 ß 6
		2324 ₶	4 ß 4

Jm Cuers de Jorcats

Po pepa	6 qrs 6 cns valor	31 ₶	4 ß
Jm espolta	2 qrs 3 cns	4 ₶	L o ß
Jm Mill	2 qr 3 qrs	6 ₶	L 7 ß 6
Jm un Tosino de Ilet		L ₶	ß
Jm un anyell		L ₶	ß
Jm un vello de llana de pes 4 ₶		₶	L 5 ß
		277 ₶	L o ß Lo
Jnt Marsal à valgut		29 ₶	L ₶ ß
		306 ₶	L o ß Lo
Lo Preu es 1830 ₶ 5 ß y apreuan 3 ₶ jnt		L83 ₶	5 ß
Los gastos de Tapeza y fer los aleccions y Sera		7 ₶	L o ß
Los preus apreuats per nosaltres son 6 ₶ Lo ß y fet junt es		3 L 3 ₶	ß Lo
resta partido la suma de		L224 ₶	5 ß

Any 1788 ha resultat de las Casas de veras
Dit any no foren tabula sino las dos parts y la alma

Per la anpaperada		
Per copa 13 qrs 10 Cms à 15 rals vel	89 ₶	5 ß
Per estalles 5 q.rs 3 Cms 2 p.s à 25 rals	13 ₶	4 ß 6
Per Sabola 2 qrs 8 Cms 1 p.s à 18 rals	4 ₶	19 ß
Per Raquem 2 qrs 2 Cms 2 p.s à 30 rals	6 ₶	12 ß 6
	114 ₶	0 12 ß
30 qrs 1 Cms p		
Per un porsell las dos parts en valgut	1 ₶	ß
Per las dos parts de un pollastre	₶	2 ß 8
Per 2 ₶ de llana	₶	7 ß 6
Per 8 flats de Canam à 7 ß lo flat	2 ₶	16 ß
Per 2 sebans de vi à rao de 2 ₶ la Carga	₶	5 ß 8
	128 ₶	1 12 ß
Per la tersera part ſ. nos an pagat ab bonificat la Suma de	59 ₶	5 ß 7
	177 ₶	16 ß 9
Per Sent Cirers		
Per copa 3 qrs à 45 rals	36 ₶	ß
Per estalls 6 Cms à 40 rals	2 ₶	ß
Per estella 2 p.s à 17 rals	36 ₶	ß
Per ombill 1 q.r 7 Cms 2 p.s à 23 rals	3 ₶	4 ß 9
Per un anyell	1 ₶	ß
Per un Carnero de llet	1 ₶	ß
Per un vedell de llana	₶	15 ß
Per Sent Marsal à valgut	29 ₶	ß
	254 ₶	4 16 ß
Lo Pare es ~~182 ₶ 5 ß~~ i apares 30 ₶ lo qual lo pasto de les	186 ₶	5 ß
las eleccions es 34 ₶ ajuntes la Suma de	68 ₶	9 ß 6
Per esta partida	6 ₶	10 ß
Y de apaus quanjats son	74 ₶	19 ß 6
pertoca per dos parts es	37 ₶	9 ß 9

Brull Vuij als 28 de 8bre de 1766 he entregat a al-
justor Rouell Payes del Brull La suma ÿ quanti-
tat de Sinquanta sis lliures dich 56 ₶ Las
quals son per set qrs de Sompuda li avem aren-
dadas ab son jerma anomenat Joan ÿ dits Sompa-
dres se an de traure lo any 1767 Sercha de las de-
mes Lliurades arendadas en la propia arendat ano-
menat al mes dalt. proualbras al Pers Joh qua-
tro anys ÿ per sea lo ver ô firma de la ma pro-
pia dia ÿ any dal dit
me ha Jornat ₶ ₶ Antoni Rouell
Payes del Brull
Lo any 1768 he portadas 8 qrs 3 cts cuya
a 26 rals la qrª valen - - - - - - - - - 43 ₶ 2 s 6

Castell Vell Vius als 12 d'8bre 1766 consta en poder
Jorsol Pere Brichfeu Rott de Castelltersol, que jo Joseph
Camps de Seva, he Arrendat à Joseph Fabrega Pagès
d'dit terme, tota aquella casa anomenada las
Bassas de Castelltersol, los fruits de tots los quintans
de dita casa pagadors, es assabe.
Primo, lo blat, llegum, fasols, y blat de moro pagador
al terç.
Item lo blat de moro, y fasols fet ab fanegada, pagador
al quart.
Item ha de romprer ab lo termini dels Anys que
es lo Arrendament 16 quarts 6 cr de sembradura,
dpuny à ori, y cortem dbon Pages, reservantme
que no aparexentme dita sembradura dpuny
las puga fer canar, à vs y cortem dl terreno, pa-
gant jo lo jornal al canador, y han fabrega lo dem
gasto.
Item Ditas rompudas son, part ala soleja dlo fabre-
ga, altre part ét al pla dl bosch, y las restans allí
aport me aparexera millor vala hereta dlas
Bassas.
Item Ditas rompudas son pagadoras al ters tots Anys
se sembraran, y las rompudas dla soleja, que pagan
lo delme à moija promet dit fabrega pagar de 3
quarteras, una per lo delme, y en cas de no ser aixis
dit fabrega pagara lo deme.
Item Que si se sembran mes dlas 16 quarts 6 cr de rompuda
dita la que y sera deme se age dpagar à dit fabrega
à 1 Ao lo 2 qtra

Jm Dit fabrega se obliga à fer la vida al parcer que
anirà à pendre las parts.
Lo preu dit arrendament son . . . 50 lluts 3
pagat lo dit dia com consta ab apoca en
poder del mateix notarí à dit dia
Lexo la veritat dit arrendament es que jo Jsth
Campi Rebestret tots los drets meus propis, y piench
per company à Jsth Bellver Paraire de Castellterssol
ab lo pacte de que jo Jsth Bellver baix firmat me
obligo à retornar tota la quantitat dlls 50 lluts 3
dl fruit que dew, y donarà durant dit arrend.t
y en cas dno arribar lo fruit, prometo perdre, ò
pagar la mitat faltia corresponent à la mia part,
com, y tambe reservarme la mitat dla ganancia
que y pot haver; ab lo pacte que me obligo à fer tots
los treballs, à pendre los fruits, porti, y vendura
à mas costas, y per ser la veritat ho firmo dia
mia propia ma en Castellterssol, y mars à 29 2bre 1767
Joseph Bellver Paraire

Dia 18 de Iuliol de 1768 finch rebut del gra se ha avenut
De las bassas lo seguent
P.e de Lloca 15 g.s 1 corda a 30 sols — 75 ℔ 8 ß 4
Jm 6 cordas garofins a 36 sols — 2 ℔ 16 ß
Jm mill 2 Costums 3 picotins a 32 sols — 1 ℔ 4 ß 8
falta a venira compte de Lesols i 6 lat demora — 77 ℔ 9 ß
falta per complir tot lo dement dit la suma de
18 ℔ 5 ß 3 i a mes de tot lo dit me falta 3 ℔ 8 ß
Dia 11 de Iuliol finch rebut 6 g 6 lo ß
Las 3 uls ß fan per el dit de 18 ℔ 5 ß 3
Dia 9 de Iuliol de 1769 finch rebut de gra
se ha venut de las bassas lo seguent
P.e de 22 g.s 5 cc pepa valor tota junta — 20 ℔ 8 ß 10
Jm de pasols vells i nous — 2 ℔ 5 ß
Jm de 6 lat demora vell i nou — 1 ℔ 8 ß
Se nota q.e falta a venira lo ordi i garofins — 24 ℔ 1 6 ß 10
i lo deuto del Compte vell del dia 18 de Iuliol
de 1768 queda en finch rebut Las 3 ℔ 8 ß del
compte de fent que es 18 ℔ 5 ß 3 i pagat 3 ℔ tot me
resta a dura 3 ℔ 8 ß
Dia 22 de Iuliol de 1770 avem passat Comptas
de tots los anys passats i pagat tot lo passat finch
rebut per lo gra de 1769 i venut lo any 1770
La suma de — 100 ℔ ß
Dia 27 de Janer de 1771 del gra de 1 finch rebut — 37 ℔ 4 ß
a 6 6 lo pero per dit arendament es
i se Las restam 3 ℔ 3 ß 2 sempre lo arendament passat 3 ℔ 9 ß 8
Idran del arendament passat 2 ℔ 9 ß 8 ß 10
Sonte de hauren la mitat de 3 ℔ 6 lo ß i idran
de passat 3 ℔ 6 ß 5 resta per mi 1 ℔ 5 ß

Dia 21 de abril de 1771 finch lebut del gra de 1770 la
transplana . . . . . 1 $ 61 58
Suma ij es de profit de 596 249
de Sivada 100 668
ij falta arendar ma part de Sivada ijm poch de espalto

Dia 22 de abril de 1772 finch debut del gra
de 1771 ij de la resta del gra de 1770 la suma de 88 61 7 6
Dia 6 de Juny de 1773 finch lebut del gra de 1772 47 8 9
Dia 27 de Juny de 1774 finch lebut Eil gra de
lo any 1773 . . . . . 22 61 0

Dia 3 Juny de 1775 auem passats tots Comps ab Joseph Belver
de tots los arendaments ij an finit ij me à donat ab Comes . 21 61 2 3 7
ab un resultat de dits arendaments 265 41 3 13
ij de altra part ma resta à deure 35 6
pagadors per mi mateix pagat

Jo lo abaix fiximat com tinch rebut de Joseph Camps Sabater del lloch de Seva Bisbat de Vich la suma de 6 ff 9 dich sis lliuras las quals son per quatre abells li he venut, ab los pactes seguents que jo lo dit abaix fiximat prometo à dit Joseph Camps mantenirli los dits quatre Abells fins, y atant ajem fets tractes nous, ò altres tractes, donantli los fruits de dits quatre abells quisuan any, axo es trets los quatre pex als, los quatre que se reguisan.

Y li mentich los dits quatre Abells ab lo pacte de que los Apàms de dit quatre Abells quedant à mon favor fins, y à tant ajem mudat de tractes. Y per ser la veritat fas la present fe, y rebuda vuy als 28 de Febrer de 1767. Y per no saber de escriure dona facultat à mi Pau Sanou Mestre de Seva per escriure, y fiximar dita rebuda ab dits pactes:

Joseph Xavier Brasier
de Monsèny de Bale.

Dia 31 de 10bre de 1786 he tenido a vendido
los matepos que ha abello a Dn Joseph
Torres por los matepos Sistinos
de Dn Joseph Campos

Dia 19 de Mayo de 1768 he pesado del abejes de
casa Joseph Fuentes de Monreny de dado 2ab de miel
vendida a - - -

Arrendament fet per espay de ~~tres~~ anys de tota aquella Casa major desmera del priorat de St Marsal y es ab la forma seguent.

Jo Llorens niui Negosiant del Loch de Sta Maria de Seu Bisbat de Vich en virtut del present denunsio y cedendo tot lo dret q.e a mi me Competeix per ser la ellecio de La Casa major desmera del priorat de St Marsal y de persibir lo fruit de ella resultans à mi Competent en ferma del subarrendament à mi fet de dita Casa major desmera comprenenti los fruits del present any de 1767. 1768 y 1769 a favor de Magi Serrera pager de monseny del Bisbat de Barna

Y Jo Dit Magi Serrera accepto la present denunsia y sesio del dret sobredit al tenor del q.e lo matex Llorens niui se troba obligat y per ella li prometo donar tots anys 29 o 9 ab dos iguals pagas la primera en lo dia de St miquel de 9bre y la segona en lo dia de Santa Lluisa q.e es als 12 de 10bre tot del present any ab lo pacte y condisio q.e no complint algun de nosaltres en lo q.e queda per nosaltres promes en son degut termini pugui la una part al altre compellirse à executarlo lo fero executar à expenses del q.e sera omis en executar lo q.e queda per nosaltres promes y pena q.e conste de la verdat firmam le present en monseny en presencia de ignasi riera y Tolrà abdo Planas tots de monseny del Bisbat de Barna y als 24 de agost de 1767

Llorens niui

Dia 17 de 8bre de 1767 finch rebut de Magi Serrera de monseny la suma de 13 o 6 y ton a bon Compte per la primera paga . . . . . 13 o 6

Dia 23 de janyo de 1788 he cobrat tot lo mas dit
tot lo complimentt de es — — —

Memorial
Lo dit Arrendament fet per espay de deu anys y
sis mesos de tot enterament aquell mot y
exh anomenat lo molí de la Farina de moment
de Sall per preu de 200 lliures pagadores segons
ab un vale de dit Farina y los seus deuhen rebarra lo molí e les
pertenencies y deixa a son pacent Comodo e ames me han de donar
una q.a de Castanyes pels arbres Contenia Conta ab
de Sall lo arbres finch q.anta lo dit 29 de mes
dit arrendament lo primer rebut de exh en lo any 1768 lo p.er
arrendament lo comensat de Sant lo dia de pels ints
any 1768 per rao del vale privat.

Dia 11 de 8bre del 1768 fiu rebut de vimes . . . . . 5 t 6
Jm fiuch rebut dit Dia 8 q.es sgol a rao de 30
rals la q.a q.a ha valgut 24 t
Dia 24 de Janje de 1769 fiuch rebut . . . . . 6 t
dit dia fiuch rebut 14 Cortes de vi de pons . . . . . 1 t 6
Jm fiu rebut una q.a de Castanyas . . . . . 2 t 10
Las quatre Cortenas de sgol an valgut . . . . . 2 t 5
12 t 5
38 t 7 6

any 1769

Dia 31 de Juliol fiuch rebut . . . . . 10 t
Dia 1 de 8bre per mans de vi lloret fiuch rebut 21 pans . . . . . 7 t 7 6
Dia 12 de 9bre rebut dels molinos . . . . . 13 t 10
fiuch rebut lo vi q.e anava a 30 rals la Conega . . . . . 1 t 6
foren las Castanyas ja son pagades als 13 de abril . . . . . 1 t 10
una q.a q.es fiuch rebut del molinos las 38 28 q.e foren . . . . . 3 t 13 6
del arrendament 36 29
37 t 6

any 1770

Dia 12 de Iulio tinch rebut del molinet ..... 12 ₰ ₰
dia 6 de 9bre de 1770 tin rebut del molinet .. 23 ₰
que es lo preu del arendament
tinch rebut de valor dels 3 anys de Castanyes
faltan per ha que me paguen de dita lloguer. 0 L 6 2 ₰
366 L ₰

any 1771

Dia 3 de agost tinch rebut ..... 190 ₰
per dit any als 15 de Febre de 1772 tinch rebut
ab un valle del mestre q fa adobat al molí ... 86 L0 ₰
ab dines. 50 0 L3
del un ..... 36 7₰6
y dit any sempre clou lo any pertan sits del
mateix any 1771 per dit any las castanyas .. 16L7₰6
Son 37 6 L6₰3 ₰
37 6 L6₰3

1772

Dia 8 de febre de 1773 tinch rebut del
molinet ab dines de dos partits ..... 19 0 L7₰6
Dia 18 de abril del 773 tinch rebut ..... 98 L8₰9
Dit dia tinch rebut ab un valor ..... 16 L0₰
las Castanyas valen ..... 16L7₰6
Dia 28 de Iuny tinch rebut ab dines ..... ₰ 0 ₰6
y de altra partit ab dines ..... ₰ 3₰9
De dinou pesetas tan sols devia ₰ tinch las 346 7₰6
restam 20 246 Son pes 1773 pa pes dos dines
me esta deuent de altra partit

1773

Dia 25 de 7bre de 1773 dit mes ver à
pagat tota la anyada q. correspon fins al dia
de tots Sants de dit any ..... 356 ₰
falta al un
faltan las Castanyas

1774

Dia 2 de 9bre de 1774 dit mesover
à pagat ab dines 46 2 6
Dia 8 de març de 1775 tinch rebut ab dines
per mans de la molinera . . . . 21 6 l 7 6
Dia me à pagat tot menos lo vi ff
se es tornat agra

1775

falta tot que lo amo ho deu pagar
per falta de no anar al molí
Dia 15 agost 1777 Havina à donat ab quent . 18 6 9
pero he contat per lo acte del arrendament nou
la suma de 20 l 2 6 à pagat ab lo arrendament nou
rebut lo vi 7 menores y dirie perdo lo demes

1776

Rebut al vi
Rebut de mans del molinero . . . 1 6 2 6
Dia 14 abril 1777 Rebut de la molinera
les parets Enplata 5 6 5 9
Rebut per ma de la mesovera dia 3 juny 1777 . 13 6 2 6
Dia 18 Juliol per ma de la mesovera he rebut . . 2 6 5 9
agost me agan he Rebut un Duro . . . 5 6 l 7 6
per Sant Antoni de Janer de 1778 me al Compte final 23 6 l 1 6
a 29 de Oct y al dia 3 febrer me Donaren un Duro tot
Junt en 31 6 7 6 31 6 7 6
Dia 4 febrer 15 mesures Blat Demore a So
he Rebut un trimo de Vatra . . . 2 6 l 7 6
l 2 6 9
45 6 5 9

1777

Rebut del Demunt dit 10 6 5 9
Dia 30 mars he Rebut del moline
Havina à de abonar las . . . . a 2 6 l 2 6
1778
Lo Havina lo à de pagar tot
y al dia 26 febrer 1779 dit Havina
a abonat totas sus partidas

1779

Rebut de mans del mesover nou . 35 6 . 9
als ultim de agost

1780

Dia 29 agost dit mercader a pagar lo arrendament . . . . . 35 ₰ ₰

1781

Dia 29 de agost dit mercader a pagat lo arrendt 35 ₰ ₰

Monsenÿ

Arrendament fet per espay de vuyt anys de tot aquella Castanyarada y plans de vinyas q.e y Roca estava Masina de monseny de Bal es a saber los quatre primers ab son pagès parcer y los restans quatre anys ab acte pagès en Isabel del Nt.e Franch Monllet notari de Circh als 10 de 9.bre de 1765 per preu de L50 per dits anys

Pero en semblant dia he entregat dit arrendament de tots vuyt anys los 4 primers quatre anys ab son vote pagès y los altres tambe ab y acte rebut en poder del dit notari dit dia mes y any per preu de L33 per dits quatre anys a 200 a 35 a L9 per any comensant lo dia de St.a miquel de 9.bre de 1768 y a pagarma a mi espès quatre anys lo dia de Carnestoltes mes gras cayent de 1769

Dia 25 de Janye de 1769 fineh rebut de estava Masina pages de monseny la suma de 35 a 15 s y son per lo sobrarrendament fet a favor de Franch plomas son Conjat

Es del arrendament de 1768 - - - - - - - - - 35 a 15 s

1769 per

Dia 3 de 9.bre fineh rebut de estava Masina pagant per Franch plomas son Conjat La suma de - - - - - - - - - 18 s

Dia 13 de abril de 1771 fineh rebut de Estava Masina pagant per Franch plomas son conjat ab dos partits la suma de 200 s y son les 175 s son per la anyada de 1769 y mitja de pagès per les Carnestoltes de 1770 y les restans 22 a 13 s son per la anyada de 1770 q es caygueda per pagarma per les Carnestoltes de 1771 y les Castanyes son Comuns fineh rebut per mans del molinet de vinyats y vernissan a anton Torrent de seva la partole dos [illegible] q es [illegible]

fineh rebut de Estava Masina 27 a 15 s es a saber L2 a 2 s per la anyada de 1770 y les restans 16 a L2 s son per la anyada q es caygueda per tots St.s de 1771 y mes avia de pagar per Carnestoltes de 1772

Vuij dia 20 de 8bre de 1775 avem passats tots Comps ab Esteva llavina de monseny ij Regulats tots los atiasos que dit dau Corresponze per Son Conjgat y Cont ab tots los bestrets de tines depats per adops de moli ij per fer las molas me resta a dever ij a mi Joseph Camps de seva la Suma de 1490.) ij dits se quedan a la bora de llavina ij prometto allargar los amendaments a nal moteig prou que Son fets Com Conta ab los actes tinch fets ij per la verdat o firma dit llavina de ma ajena per no saber de escriure de la voluntat firma Son [illegible]

Joan tresseradels ostaletes de

Balaña

tot Es Contat ab lo Amendament fet ab 24 June 1777

Torabell Vuij als 10 de Juny de 1770 he arrendat à
Joan Figueras de Torabell abitant vuij en dia
à vilabrau tota enteramen aquella Casa terras
q. dit te en Torabell per lo termini de vuit anys
per preu de 15 lt per tots vuit anys es à saber
los quatre primers ab un vale pairat y los quatre
vltims ab acte rebut dit dia en poder de Fran.ch
monplet n.re de cich y comensa a rebre las pras
del q.tre lo any 1771 a raho de 16 lt 15 s per any

Lo any 1770 rebi 4 q.tres 6 Cn.s glans vals 3 lt 12 s

Se nota q.e he arrendada la Casa à mal
madeix per mes ven q.e la abita per preu de
18 lt y en pall.e de gallinas y lo q.e correspon pagara
à mal reij de tallas y real y las pras de dos
lo arrendament de 7 lt 6 y dos dits pagan 15 lt 12 s 6 y las
gallinas y lo demes

Lo any 1771 me à donat de pras 2 q.tres 5 Cn.s
mestall y tarch . . . 9 mesuras
lo blat demore prens 2 q.tres
lo any 1772 de blat 3 q.tres 6 Cn.s y blat demore 3 q.tres 6 Cn.s
y tarch 8 mesuras
mill 6 cortans al q.tre de 1772 entregaren a la dona 15 lt

Dia 6 de 8.bre de 1773 dit mes ven me à donat ab dimes . . . 10 lt
dit any me an donat de mestall 4 q.tres 3 cortans
mill 3 q.tres tarch 4 cortans blat demore prens 3 q.tres 6 Cn.s
Dia 26 de Maig de 1774 he rebut ab dimes a maje semana . . . 6 lt
Dia 25 de Juny de 1774 he rebut ab dimes dimes de ligas . . . 6 lt
Dia 4 de q.bre de 1774 he rebut en ma de la dona . . . 10 lt
per pasqua de 1776 he rebut per ma del Sendra . . . 4 lt 10 s
mes dimes he rebut 2 lt
Deu dit rab legat 4 Cn.s a 36 1 lt 4 s
5 lt 10 s

Dia 2 de febre de 1778 à cinquet Franch Arias mesover
q.e estava à Casa figueras de Tarabell junt ab Joan figueras
i avem passats tots comtes fins lo dia de tots Sants de 1776 i ayus
tat tot me resta à deures 150 24s i dit figueras de comtar
feria ab dit mesover me resta à deures 30 10s a mes de las 150 24s
dit figueras me ha de tornar al gra de Sembras q.es 24 q.s
pagat tot ab acte rebut en
poder de Franch mateu

Lo mesover de Casa figueras Salis Vallmitjana

Felis mas Grau Grase ha arendat Casa figueras
un dia 20 matig 1782 per preu de 150 lb per any
i à de pagar tot lo Real Catharro palla i fematge i
un parell de gallinas i al despadirsa per St Juan de Juny
Un dia 19 de 7bre de 1784 a pagat Felis mas grau mesover
de Casa figueras set lliuras dos tous i sis diners
q.es per lo arendament q.e cayguet lo dia de tots sants de 1783 7 6 2 6
i à acordat de pagar per una talla
Un dia 13 de 10bre de 1784 a pagat dit felis 1 6 6
i son a Compliment del arendament q.e cayguet lo
dia de tots Sants de 1783 7 6 10 6
a un dia 15 de agost de 1785 a pagat dit Felis 11 6 10 6
i son per lo arendament que ha cayguet lo dia
de tots Sants de 1784 i per complir faltan 4 6
Dia 19 de febre 1786 a pagat los 4 6 fetsvuit
per lo arendament del dia de tots Sants de 1784 4 6
Dit dia a Donat ab diners per lo arenda.nt
cayguet lo dia de tots Sants de 1785 3 6
i Deu mes.s plagum cobro i Gracia faltan
tot junt me resta à deures 7 6 6

a pagar dit feliu 3 Comissaros de Manomissar menors sis anys a
178 la Comissia valan - - 26 83
Dia 23 de 9bre de 1786 dit feliu a pagar 5 @ 149 fes 28
lo Compliment del arendament que a Caygut lo
Dia de tots Sants de 1785
Dit Dia a Donat per lo arendament que a Caygut
lo Dia de tots Smts de 1786 la Suma de - - 5 @ 849
Dia 20 de Maig de 1786 dit feliu a Donat 6 @ 3 9
Dia 30 de 8bre 1787 dit feliu a paga tot lo
q deuia del arendament pasat de 1786 fes 3 6 3
Dit Dia à Donat per lo arendament q a
Caygut lo Dia de tots Smts de 1787 - - 90 4
y resta a deuer 6@6
Dia 24 de agost de 1788 dit feliu a pagar
los 6@6 y quedam iguals

Seva

Arrendament fet per Espay de tres anys
y tres cullitas de la Alma de Seva q. tenj pos-
seiop el Dr Narcis plandiura y vadella Canonja
Saguista de la Sd de vich lo preu del primo anj
de 1770 Son 2400 pagaderas per tot lo Sabt
y los dos anys Sequents 2000 pea qeuscun anj
pagadora per lo Sgre de Cada anj y dels tres nos
Convinguerem ab Dit Canonja q. anj pontiam lo Sr
lo primer anj y hague lo Sra Juan pretto

anj junh 1771

Pepa	46 q. 6
Mestall	47 q. 7
Espelta	16 q. 6
Nagum	14 q.
Faba	14 q. 6
Sivada	9 q. 3
Ordi	9 q. 6
milly y Sagal	14 q. 9

anj 1770

Pepa	249 q. 9
Mestall	71 q. 6
Espelta	230 q. 3
Naguem	129 q. 9
Faba	20 q. 6
Sivada	47 q. 6
Ordi	41 q. 2
milly y Sagal	59 q.

anj 1772

Pepa	39 q.
Mestall	536 q. 4
Espelta	154 q. 9
Naguem	184 q. 8
Faba	14 q. 9
Sivada	79 q.
Ordi	14 q.
milly y Sagal	34 q. 3

Lo anÿ 1774 llorens Nuri ÿ Jo avem arrendada La Casa Cermera de tarabell que Es al Colome per preu per anÿ 140 ℔ ÿ gasta Cels pagres 120 i 24 ÿ dit anÿ 1774 a Conal de profit per tots

preu al rey 50 ss	ÿ epa	23 q 6		Cermansiat al rey	
preu al rey 30	llagam	5 q 6		ÿ epa	23 q
preu q. 1016	Sivada	5 q 6		llagum	5 q
La Cuba a 389	llenam vell 30			Sivada	5 q
	Canam	Set flats		llana dos ℔	

anÿ 1775

Preu al rey	totat mill	q. 6 Cnes	preu a 28 rals
q. 50 ss	epa	17 q. 3 Cnes 0 pnes	
40	llagum	1 q. 7	2
20	Sivada	6 q.	
40	124 mestall	4 q.	
40	24 legol	4 Cnes 2	

anÿ 1776

Preu

4	epa	23 q.
20	ordi	1 q. 3
30	favas	1 q. 1
30	llagum	6 q.
1	167 Sivada	3 q.

lo anÿ 1777 al rey ho a privat

Seva
Faradell
Sta Eugenia
y Ropit

Arrendament fet per Espay de dos
anys ab Joseph Bausili y Sirina Joan Serna
y martin pobla de manlleu y Company per los
anys 1774 y 1775
Lo any 1774 a donat de profit franch

Po Seva

Seva	43q
Faradell	25q
Sta Eugenia	100q
Ropit y Smt Juan	45q. 1
	213q. 1

Jm Mestall

Seva	51q. 6
Sta Eugenia	60q.
Faradell	31q. 4
Ropit y Smt Juan	34q. 6
	177q. 4

Jm Magunyi y favas

Seva	21q.
Sta Eugenia	53q.
Faradell	10q. 8
Ropit y Smt Juan	16q. 4
	101q.

Jm Espelta

Seva	18q. 3
Sta Eugenia	10q. 8
Faradell	6q.
	34q. 11

Ropit 4q. Mitt de Sta Eugenia
Falta de pagar per any 1825 a Faradell 2q. 4 q. 6

Jm Orbi à Sta Eugenia . . . 45 qf
Jm Sivada
Seva . . . . . 5 qf 3
Sta Eugenia . . . . . 19 qf
Snt Juan y Ropit . . . . . 7 qf 10
Taradell . . . . . qf 8
33 qf 3

Jm . . . anij 1775
Pe y epa a Seva . . . . . 34 qf
Taradell . . . . . 12 qf 7
Sta Eugenia . . . . . 62 qf
Ropit y Snt Juan . . . . . 67 qf 9
176 qf 4

Jm Mestall
Seva . . . . . 50 qf 4
Taradell . . . . . 30 qf 6
Sta Eugenia . . . . . 48 qf
Ropit . . . . . 45 qf 2
174 qf

Jm Espelto
Seva . . . . . 27 qf
Taradell . . . . . 2 qf
Sta Eugenia . . . . . 19 qf 2
46 qf 2

Jm Hagum
Seva . . . . . 15 qf 6
favas . . . . . 1 qf 3
Sta Eugenia . . . . . 20 qf
favas . . . . . 3 qf
Ropit favas . . . . . 9 qf 1
Taradell . . . . . 6 qf 6
54 qf 10

El pago de tot lo anij . . . 18250

Jm Orbi
Sta Eugenia . . . 33 qf
Ropit pamola . . . 3 qf

Jm Sivada
Seva . . . . . 3 qf
Sta Eugenia . . . 8 qf 4
Taradell . . . . . 3 qf 7
Ropit . . . . . 12 qf
26 qf 11

Jm Mill
Seva . . . . . 19 qf
Sta Eugenia . . . 5 8 qf
Ropit . . . . . 3 qf 6
Taradell . . . . . 1 0 qf
90 qf 6

Faros de 1774 . . . 54 a 10 f
Tot junt Son . . . 54 a 10 f
de 1775 . . . . . 72 a 9 f 4
de 1776 fins lo dia
ultim de abril . . . 53 a 3 f
180 a 28 f

Granolles

Arrendament per quatre anys de 20qtes de Catiga a Esteva Masfarre y Franco pare y fill de granolles de la plana preu 600 a raho de 40 per q.a sine que despres las Canoxem y aguesen de restituhi 55 y apres quedaren 745 Exam de Companya Joan Serra y Pauma tarxona de manlleu dia 26 Juny 1775.

Preu a 40 rals — lo primer any dona de profit pepa — 1 q.a 7 ms
Preu a 35 rals — lo segon any mestall — 5 q.
Preu sin parets — lo tercer any Espeltes — 100 q.s 6
no fonch rendat del preu 56 per ser mal Canado
Preu sivada 23 Espelta 22 — lo quart any sivada y Espelta de tot la mitat estos la gra pantiller ab toh tres — 100 q

La pepa per mi a valgut — 136 6
mestall a valgut — 63 6
Espeltes a valgut — 74 6 7 6 6
sivada y Espelta a valgut per mi — 5 8 0 10 4
33 16 10 7 6

lo preu de que jo he pagat es — 24 8 6. 6 8

Seva ho Arendament fet per quatra anys a Felis Grau y
Fernanda Xaixa pagers de Terrasola de tota la aretat y una
poca de Extiga Comensant lo any 1777 per preu
de 44 06 pagadoras totas ab en mes lo dia 3 Julio
1777 ab algunas Sfiadiga

Venut
- - - a 45 Mestall y pepa bit any Sorpanh - 28 ℔
- - - a 36 Magum - - - - - - - - - - - - - 5 ℔ 6
a 37 Blatdemoro 1778 - - - - - - - - - - 3 ℔ 2
any 1778 - - - Mestall y pepa Sorpanh - - - 23 ℔ 6
a - 45 - Espelta - - - - - - - - - - - - - 1 ℔ 4
a - 20 - Magum - - - - - - - - - - - - - 4 ℔
a - 43 - fasols - - - - - - - - - - - - - ℔ 1
a - 60 - panela - - - - - - - - - - - - - ℔ 1
a 37 Blatdemoro - - - - - - - - - - - - - 2 ℔ 2

1779

a - 50 pepa y mestall Sorpanh - - - - - 19 ℔
a - 20 Espelta - - - - - - - - - - - - - - ℔
a - 43 Magum - - - - - - - - - - - - - - 2 ℔ 0
a - 33 Blatdemoro - - - - - - - - - - - - 2 ℔ 4
a - 30 Rubins - - - - - - - - - - - - - - ℔ 3
a 1780 - - - - - - - - - - - - - - - - - -
a 44 pepa y mestall Sorpanh - - - - - - 15 ℔ 5
- 36 Magum - - - - - - - - - - - - - - - 3 ℔ 6
- 30 Rubins - - - - - - - - - - - - - - - 1 ℔ 0
- 6 H fasols Sedas anys - - - - - - - - ℔ 2
- 31 Blatdemoro - - - - - - - - - - - - - 4 ℔ 4

Moriený

Arrendament fet per Espaÿ de dos anys del moli y Castanyes part de vinyas à Esteva Marina de morieny de dalt per preu de 80ll y api matex y quatre anys mes ab acte rebut en poder de Franch Monplet Noi de vich als 24 de Janer 1777 lo moli comensa à Correr lo dia de tots stns 1777 las Castanyas lo dia 1 agost 1777

Dia 12 de Abril de 1778 he rebut de Esteva Marina pages de Morieny la Suma de — 27ll 18s
y Dites Son a bon Compte per aquellas —
35ll 15s que me à de donar sis anys derda lo any 1777 fins lo any 1783 Com Consta ab dita rebut en poder de Franch Monplet notari de vich dia

Y dit Marina li dono los fruyts dels Castanyas y vinyas per preu de 35ll 15s
Dit arrendament comensa a correr lo dia 1 de agost y can la paga lo dia de nadal de dit any
1779

Dit Marina a pagat tot
Dia 25 Juny 1780 ha pagat tot — 35ll 15s
1780

Dia 8 Abril he rebut de dit Marina — 35ll 15s
y per las Castanyas rebut — — — 1ll 10s
faltan 15s 1781

Lo Dia 26 Febre 1779 se ha quitat tots los drets, me deu Marina de Morieny del que me à de pagar per lo que me devia al mollne Sayimon Sorfas y tambe per lo que dit Marina me à de pagar per las Castanyas y vinyas cuytat es lo Set dia 16 de 7bre 1781 ajuntat tot fins a tots stns 1781 me queda deuer 2ll 10s y al Debitori dia 10 de 9bre 1781 Rebut tot

Vich

Arrendamen fet per spay de quatre anys

y quatre antigas Cullitas de aquella Casa de
pahiscegar y terras del mas tho de la parroquia de
Sob ab Joan Serra y Joseph Mora graut tots de manlleu
Comensant lo any 1778 /.

Preus			Era de Cit any la mes part	Valor	Las q.
	a 28	ordi		176 04	6 q. 3
	a 31	pepa		250 04	9 q.
	a 45	Mestall		186 ℔	4 q.
	a 40	llagum		30 648	q. 10
	a 32	Mill y fajol		60 ℔	2 q. 6
	a 45	farols		16 ℔	q. 2 ½
	a 37	Blatdemoro		200 696	5 q. 6
			1779	912 392	
	a 30	ordi		96 ℔	3 q.
	a 54	pepa		160 04 ℔	3 q.
	a 24	Sivada		70 04 ℔	3 q.
	a 45	Espeltos		60 150 ℔	1 q. 6
	a 60	Farols		20 04 ℔	q. 1
	a 36	Blatdemoro		180 180 ℔	5 q. 6
	a 32	Mill		90 60 ℔	3 q.
			1780	920 179	
	a 30	ordi		70 10 ℔	3 q.
	a 36	llagum y faves		90 14 ℔	2 q. 6
	20	Sivada		10 10 ℔	q. 3
	24	Espeltos		10 ℔	q. 6
		ordi partit ab Sines		60 5 04	
	30	ordi		70 ℔	2 q. 4
	18	Espelta		20 14 ℔	1 q. 6
	50	pepa		300 ℔	6 q.
	30	mill		30 ℔	1 q.
		farols en Costa		01 09	
	30	blatdemoro		130 10 ℔	4 q. 6
				820 04	
		Lo que prop per any		670	

Terrasola Arrendament fet per Espaÿ de Sinch anÿs ÿ Sinch integras Cullitas de tot lo Mas Tarres de terrasola hec la quanta part de tota Especia de gra ÿ los dines no van Compassos sina quina anÿs lo primer anÿ es 1781=82=83=84=1785
Las pars de dit anÿ Son

Preu 64 pega 8ª
Allo mestall 11ª
22 favas 2ª
30 blatdemoro 9ª
60 fasols 3ª

1782

64 pega 8ª
5 6lo mestall 11ª 6
24 favas 4ª
Allo blatdemoro 6ª
90 fasols 2ª
A 8 lo mill 1ª

1783

54 pega 8ª
A 12 mestall 20ª
A 16 favas 2ª
blatdemoro 6

Surp

Arrendament fet per Espaÿ de quatre anÿs ÿ quatre Cellitas de Pot lo mas Calvell de la paroq.ª de Surp ÿ las pars es de Ines una per lo arrendado per preu de 1000 per 4th quatre anÿs que son lo primer 1784 1785 = 1786 ÿ 1787 Es segon arrendament

a 30	Ord.ª 2 q.ª 1 S.ª ymitg		7 ℔ 10 ß
50	Cepa 2 q.ª		11 ℔ 13 ß 4
36	Blat de moro 3 q.ª		9 ℔ 16 ß
36	Hagam 1 q.ª 6		5 ℔ 8 ß
22	Sivada 1 q.ª 6		3 ℔ 6 ß.

fa Es 250

Seva
Tarradell
Sta Eugenia
Ropit y Sto
Juan

Arendament fet per Espay de quatre
anij ab Franco Maspraw Franco Poquet
y Joan Serra de Sman lleu tots del
Delmas de Sega Tarradell Sta Eugenia
Ropit y Sor Juan tocant al Sr Marques
de Ropit per 1784-85-86 y 1787
Cullita de 1784

Sega Sta Eugenia
Son - - - 44 q
Tarradell - - 23 q 6
Seva - - - - 48 q
Ropit - - - 45 q 9
221 q 3

Mestall
Sta Eugenia - 43 q 4
Tarradell - - 30 q 8
Seva - - - 42 q
Ropit - - - 22 q 6
138 q 6

Magum favas
Sta Eugenia 60 q 8
Tarradell - - 10 q
Seva - - - 16 q 6
Ropit - - 1 q
97 q 2

Ordi
Sta Eugenia 26 q 4
Ropit - - 3 q
Orbios Sta Eu: 17 q
46 q

Espeltos
Sta Eugenia 17 q
Tarradell - - 6 q
Seva - - 8 q
31 q

Civada
Sta Eugenia 18 q
Tarradell 18 q 6
Seva - - - 7 q
Ropit - - - 6 q
32 q 6

Mill
Sta Eugenia 7 q 4
Tarradell - - 4 q 4
Seva - - - 6 q
17 q 8

Venda
paga 36 - a 239 ll 9 s 6 d
Mestall a 48 - 662 ll 3 s
Magum a 40 - 388 ll
ordi - - a 30 - - 90 ll
orbios - a 40 - - 69 ll
Espeltos a 24 - 77 ll 10 s
Civada - a 22 - 48 ll 8 s
mill - - a 30 - - 51 ll

La paga Es 25 - 5 s 6 d per any 2625 s 6 d

Los Vuismos per Orlany
Los anys 1788=89=90 y 1791

Tarabell

Avem Arendat per temps de quatre anys
La Delma y pan de Mondedon per pacu de
8 Sous per any y al Cabasto ab Franco Masgrau
Franco Poqui Joan Serra tots de Manlleu per
los anys 1785=86=87 y 1788

Sesa
Faradell
Sra Eugenia
Hospit ij
Sn. Joan

37

Avem Arrendat per temps de
quatra anys totas las parts que lo
Don Ignasi de Salles de Vich de las
terras de ala Parroquia de Vich
preu de 6 Lo & per any ab Franco
Margrau Joan Serra Franco Poca
y Jph Camps per 1785-86-87
y 1788

Arrendament fet per Cipriá de quatre
anys de aquella Casa anomenada
Pultgrega ab las terras del mas tio
per preu de 2 £ 9 & 10 ℔ per any
ab Franco Margrau Joseph Margrau
dos termans tots de Manlleu per los
anys 1790=91=92 y 1793
Lo any 1790 a Doneu per part

Preus 30 Vs Pe favas y Llagum 6 ℔ avalgut 30 & ℔
a 30 -- Sivada ab ordi - 10 ℔ 4 - - 3 & 15 ℔
62 -- Blat - - - - - 5 ℔ 4 - - 32 & 13
45 -- Espelts - - - - 4 ℔ - - - - 1 & 4 ℔
32 -- Sivada ab ordi - - 3 ℔ 8 - - - 11 & 14 ℔ 8
48 -- ordios - - - - 10 ℔ 6 - - - 7 & 4 ℔
50 -- Blat demoro - - - ℔ 8 y mitg - - 3 & 10 ℔ 10
Lo preu per any 1791 per part 10 ℔ 6 & 5 ℔ 6
per 12 anys Margrau Cipriá tenen lo arren-
dament a mitas ab Jordema Joseph

Preus 62 - Blat 12 ℔ la Vall gut - - 77 & 10 ℔
50 Llagum 5 ℔ la ℔ y mitg - - 29 & 7 ℔ 7
45 Espelts 5 ℔ 7 - - - - 25 & 2 ℔ 6
50 Blat demoro 4 ℔ 6 a Vall - - 22 & 10 ℔
45 Mill - - - ℔ - - -
1792 15 & 10 ℔ 1
& 3 ℔ 5

62 Blat pepa 10 ℔ 6 - - - 6 & 0 ℔
30 ordi - - 9 ℔ 7 - - - 3 & 0 ℔
25 Espelts 5 ℔ 3 - - - 1 & 1 ℔
50 Llagum favas 5 ℔ 10 - - - 4 & 10 ℔
36 Blat demoro 3 ℔ 3 - - - 1 & 0 ℔ 9
45 Mill - - - 10 ℔ - - - - 4 & 10 ℔
11 & 0 ℔ 9

preus	1793			valor
16	rab ordi	7qf 9	— —	350 54
50	ordi os	6qf —	— —	300 —
6	Hayrum	4qf 2		24 lo 4
55	Espelta	4qf 6	— —	24 a lo 4
75	epa	12qf 6	— — —	93 a lo 4
50	Millyfayd	qf 2	— —	30 7 4
	fasols en mesura		— —	a lo 4
	Figuras en mesura		— —	a lo 4
60	Bladderara	3qf	— —	18 a 4
				230 a 29 4
	lo preu per Mi			12 a 6 5 4

Seva
Jnradell
Sta Eugenia
Rapit y
Snt Juan

Avem Arrendat per temps de
quatre anys Los Delmes de Seva
Jnradell Sta Eugenia Rapit y Snt
Juan de Fabregas ab Joan Rovira
mon Conjal Fran.co Verges Fran.co
mas pagès de manlleu y Es mort
ara dupa Son puesto Joachim Nun
de Seva a preu de - 2829 lliures
per any La paga Es - LA LAURA
per los anys 1792 93 = 94 y 1795

1792.

Seva Sta Eugenia

Venda				
a 6 & 8 ß	Veya	127 q.s	Valor	812 & 16 ß
6 & ß	Mestall	77 q.s 6		462 & ß
5 & ß	Blat Jun	186 q.s		30 & ß
5 & 8 ß	Favas	186 q.s		97 & 8 ß
3 & 10 ß	Ordi	109 q.s 8		37 & 6 ß 8
2 & 10 ß	Ordios	148 q.s 7		83 & 12 ß 6
3 & 6 ß	Espelta	32 q.s		121 & 12 ß
3 & 6 ß	mill	28 q.s 6		108 & 5 ß
2 & 10 ß	Sivada	25 q.s 6		62 & ß

Jnradell

9 & ß	Mestall	30 q.s		270 & ß
10 & ß	Veya	33 q.s		330 & ß
3 & ß	Espelta	9 q.s		27 & ß
6 & ß	Blat Jun	5 q.s 6		33 & ß
3 & 11 ß	mill y fajol	10 q.s		38 & ß

Preus Sera

6a 10ª	yeya	75q3		488ª12ª
6a	ª	Mestall	48q1	293a10ª
5a	ª	Hagam	12q5	62a ª
5a	8ª	Favas	2q3	12a 2ª
3a	4ª	Espelta	32q3	104a12ª
2a	10ª	Sivada	5q	12a10ª
3a	12ª	ordi	4q1	14a 8ª
3a	16ª	millyfajol	20q	76a ª

Ropit

8 7a16a6	yeya	53q6	45a10ª
yloa ª			
7a12ª	Mestall	26q	169a 2ª
2a10ª	Sivada	3q3	8a 2a6
5a 6ª	Favas	8q7	45a1ª6
4a10ª	Pamola	4q4	19a10ª
4a10ª	fajolymill	8q	36a ª
			191a16ª
	tras Plana		177a ª
2a10ª	8 q Castanyas		12a
41ª	56 gallinas		42a
	4 robas Canam		12a
	2 robas Llana		12a
	Llurismas		367a16ª
			8 2a
Ab los Jemos per los gastos			375a16ª
	Cabrits 7		7a
			376a16ª

Cullita de 1793

Sta Eugia

yepa	146 qas
Mestall	70 qs
Hagum	40 qs
ordi	12 qs
ordiol	8 qs
Espelto	24 qs
Favas	6 qs
Sivada	20 qs
Millyfayol	8 qs

Seva

yepa	95 qs 2
Mestall	56 qs
Hagum	14 qs
Espelto	14 qs 7
Sivada	3 qs 2
ordi	3 qs 2
Millyfayol	6 qs 9

Taradell

yepa	30 qs
mestall	32 qs 6
Hagum	8 qs 4

Espelta - - 5 q 6
Sivada - - 2 q
fajol - - 2 q 8

Ropit

Veya - - 88 q
Mestall - - 22 q 6
6 ℓ b Favas - - 5 q 8 - - - 3 ∆ ∆ 8
Espelta - - 2 q - - -
Sivada - - 2 q - - -
fajol - - - 10 q - -
3 ℓ 12 4 Castanyas - 4 q - - 2 8 ℓ 16 9
Llana 2 a.
Canam 12 - 12 ∆
Llenyas - - - 1 8 2 ℓ - 8 ∆
1 ℓ 0 0 0 Gallinas 56 - - - 56 ∆
Cabrits 7 - - - - 7 ∆
~~Llana 1 ∆ y mija~~
~~Canam 2 q~~

Cullita de 1794

Renda Sta Eugenia

Pepa	74 q
Mestall	52 q 8
Magum	29 q 10
Favas	10 q 6
Sivada	8 q
ordi	11 q 10
ordios	6 q
Espelta	22 q
Mill y fajol	9 q 4

Sdvd

Pepa	41 q 6
Mestall	30 q
Magum	17 q 6
Espeltos	17 q 10
Sivada	6 q 11
ordi	1 q 9
mill y fajol	6 q

Saradell

Pepa	21 q 6
Mestall	21 q 9
Magum	11 q 7
Espeltos	4 q 10

Ropit

Pepa	33 q
mestall	5 q 9
Magum	5 q 7
fajol	3 q 9
Pamola	1
Sivada	3 q 9

Cullita de 1795

Venda Sta Eugenia

allaÿ lloc ÿ a ses adeurats menos

Pepa	88 qs
Mestall	52 qs
Llagum	42 qs
Favas	4 qs 8
pepa de tort	2 qs 10
llagum de tort	1 qs 6
Espelt de tort	1 lb
ordi	18 qs
Espelta	26 qs
ordios	24 qs 4

Lo Reyplega costa 4 00 1348

pedrissos 7 lt 10 s

mill ÿ fajol	19 qs
mill de tort	9 qs 8
blat de tort	1 qs
Sivada tort	1 qs 5
Favas tort	1 qs 4

Costo del pontador ÿ dina 6 02 s

Ropit

Pepa	4 51 qs
mestall	24 qs
fajol	10 qs 6
llagum	6 qs 6
Sivada	5 qs 6
mill	2 qs 6

Cabrits 5 tilat 2

Reyplega a 59 Laqs aquest any

Los altres a 399

Huismas - 27 lt de 1794

Faradell

Llagum - - 10 q
Mestall - - 23 q
Sivada - 2 q 4
Pepa - - 27 q 4
Espelta - - 4 q 6
Mill y fajol - 6 q

Seva

Pepa - - 65 q
Mestall - 46 q
Espeltas - - 13 6
Llagum - - 14 q
Sivada - - 10 q 5
ordi - - - 2 q 9
mill y fajol - - 15 q 10

a 40 to 4 Castanyas - 8 q
Gallinas 12
Canam
Cabrits a
Llunas de 1795 = 3 L 4 13 11
Llunas - - - 2 6 a 10 4 3

Jo Arrendat a Can Boyp del Serradal

Jotas las Terras y Casa per temps de 4 anys y Cotra Collitas que Comensaran a Correr lo ~~Any~~ dia de Jots Sans del any de 1815 y finiran lo dia de Jots Sans del any de 1819 per preu de 11 lliures 10 ♁ Jots quatre anys y los Jo arrendat per un any mes a pagar

y Jo Donat la part a Mariano Basas que que a pagar la mitat del quatre anys y los avem Compart los Corret de est any y Vimas Canyas y Reims per preu de 6 ℔

Cms y Llauna 3 ℔ 13 ♁ 6

Nota del que se a Sret

Reims tal jun 3 ℔ 15 ♁ 6

Vimas tal jun 3 ℔ ♁

Gasbas per ms 3 gas ℔ 16 gasbas blas 3 ♁ menos 1 M

avem Arrendat a Pera Mas casas Sret preu 15 ℔ ♁

las parts al Ses y la pujta a Mitas Vimas y Canyas Comensa

per Jots Sans del any 1816 per 4 anys dos de forsats y dos de libre

de Collita de 1819 ℔ ex a per part 19 ♁ 3 Cs pag lo Any del

any 1817 Collita de 1818 paga 10 Cs Espalmas 11 Cs Llagum 5 Cs ½

Collita del any 1819 Vepa 19 ♁ 3 Cs Llagum 3 Cs

Arrendament fet per 3 anys y 3 collitas que Comensan a Correr est any de 1818 dela Almoyna que es un terso de Sta de Augenia y una part de terso de Sardany y una partida de Sensos fet per Franco Campsy y fianza Joh Sabater tots de Seros pr pren tots Mrs anys - 237 5ta primera any de 1818 fet a jun

Peyra	32 q	4 Cs	preu 6 ta	
mentall	23 q	4 Cs	4 ta 10	
oldros	8 q	Cs	3 ta	
Hagueras	12 q	Cs	3 ta 15 s	
Espeltros	8 q	Cs	3 ta	
oldi	2 q	Cs	3 ta	
Sivada	3 q	6 Cs	1 ta 17 s 6	
Milly y fajol	17 q	9 Cs	2 ta 6 s	

Gasto de arreplegar Corta 5 s per Cortera

Collita de 1819

Peyra	38 q	preus	5 ta 10 s
Mentall	29 q 6 Cs		3 ta 15 s
oldros	6 q 4 Cs 1 mr		3 ta +
Hagueras y tovas	20 q 11 Cs 1 mr		3 ta +
Espeltros	12 q 1 Cs		3 ta
oldi	5 q 6 Cs		2 ta 1 2 s 6
Sivada	3 q 4 Cs		1 ta 1 2 s 6
Milly y fajol	22 q 11 Cs		2 ta 1 2 s 6

Gasto de arreplegar a 5 s per Cortera 29 s

Collita de 1820 tinch de pagar la mitat a Sidro

Collita de Sta Eugenia de 1820

pexpa	47 q. 9 Cr. 1 mª. Pau	tr
Mestall	26 q. 9 Cr.	tr
farsay llagum	11 q. 8 Cr.	tr
vidiós	2 q.	tr
Espedros	6 q.	tr
Ordi	3 q.	tr
Silvada	3 q.	tr
Mill y fajol		

Gasto de arreplegar a 3 q. per Costera	19 tr 5 s
per los manuadors Sis paretas cr	2 tr 5 s
per lo morco	
Gasto de arreplegar lo mill	4 tr 5 s
Pagat lo Granerers 3 anys que cr	9 tr s
Sartat	6 tr 10 dc
Dena	41 2 15

Avem Arrendat la Casa Dermera del Grau de St Jaume
ab Jaume Clavell y Sidret y Camps per un anÿ de 1818
per preu de 20 ob Garbo de Arde 9 de 1344 45

Collita de dit anÿ per mi Perÿxa	20	q^s	C^s
Mestall	7	q^s	2 C^s
Espelta		q^s	C^s
Ragum		q^s	C^s
Mill	9		7 C^s

altre Casa Dermera de Juanet per 4 anys per 75 ob per
anÿ ab los mateys Companÿs y avem donat la part a Jau-
me Serra y mateix cotra parts y gots Collita de 1818 y
perÿxa
Mestall.

Hoja de papel
45 Folios útiles
Jaime Cano Bofill

Vuy als 30 de 7bre de 1764 he entregat à mal Sr Pera Coll
y Boyg mestra manya de Barra la Suma de vint y una lliura
y es 18 de q. dit Sr pera Coll te de Cobrar de son manoue per tot lo
dia de tot Sanct passa ciment y las 30 las Cobrare pra la venda
deb y aqui finesh Deus en mon poder y en cas dit Son masoue no cumpla à
rason dits quantitat lo dit Sr pera resta responsable y per ser la verdat
se fa la pnt Sebrera de ma mia y pagina y firmada de mateixa
pagina de dit Pera Coll y Boyg

Vuy als 18 de 8bre he gastat pra esclofar lo blat demore . . 6 3 p 9
Sr per fer portar la pera à mal graner . . . 6 1 p
dit lo dia 15 la 9na he entregat à Juan Cosco per fems . . 6 2 6 p
9na he pagat pra dit pera Boyg a jogeh meri lo temps de my 176
y 1763 y 1762 y 64 . . . 6 p 5
per fer portar la pera à mal graner . . . 6 a 0 8
lo Engroia ab blat de moro y mateixa à 196 la q.a . . 3 6 3 1 6
Finesh de entregar a mal Sr dalt pra Compte del Sr pera . . 6 a
14 a 3 p 6
la Pera venuda à 4 6 a 4 1 q.a Val . . . 4 a 0 0
mes pera 2 q.s 3 q.s 1 mo.e Val à 4 a 2 6 la q.a . . 3 6 7 p 6
blat de moro venut à 3 6 la q.a 11 q.s 1 mo.e . . 2 6 1 9 6
blat de moro venut a 2 6 1 9 6 11 q.s 2 c.s . . 3 6 2 6 0
blat de moro venut à 3 6 2 8 la q.a Val . . 6 1 5 9 5
resto pra dentra 13 cn.s blat de moro y jo li he pagat a 2 a 1 9 6 la
q.a y en cas no se vinga à dit pacte la dit Sr pera dentra tot lo mes
Vuy als 9 de abril de 1765 avem passat lo tot Compte ab lo dit
Sor pera y restam y quads y pagat de tot

Pera Coll

lo blat de moro del Sr pera se es venut a 2 a 16 9 la q.a

Vuy als 7 de maig de 1765 he entregat à Mal Mt Pra
de Sera las dement dits 6 a 4 q.s del Sr pera Coll me
encomana per pagar als la pensio de 176
he rebut de Boyg la carga dita q. sy lliura y son a Bon compte pra
la pencio y ets Deuen à mi lo infra gaudy y ay ho firmo dia
7 Maig de 1765

Dr Carlos Peyol R. Deva.

Lo Conseller del Sr pera se es venut à 16 84 la gra
y ha valgut la suma de — — —

En poder del Sr. Jasinto Comte Notari de la Vila
del Farrá del Comta q. compra de Sr. de Segarra
de Sembradura un Mayzad y mitg poch mes o menys
a Franco Berras pagés de dita pa.ia ta dia 17
de Abril de 1764

Dio 2a de Sept.e de 1768

En Poder del Sr. Franco Monplet Notari de
dich Comta q. he Reçat un violari de Lots
de mota y de preu 76 Lots en la primera any
y los demes anys 152 q. a Joan Rosabruna pera Bernat
y son avi Maria Pon Conjuges la pressa de Maria de Sit Joan
qual lo dia 22 de maig de 1768 en poder del mateyx Notari

Dio

En Poder del Sr. Franco Monplet Notari de
dich Comta q. he Reçat un violari de mota
3 Lots a Joseph Momany Pagesa de Sura
lo dia 16 de Janer de 1767
qual [illegible] de Janer de 1767 en poder del
Sr. Franco Monplet Not.

Dio

En Poder del Sr. Franco Monplet Notari de dich
Comta q. he Reçat un Censal de mota 100 Lots q
y dit Censal fineix lo dia de Sn. Joan de juny de 1768
y per finir dit Censal me ha empenyrada una pessa
de terra de 15 Ons q. dita pessa de terra es al Costat del
camp den peyret y la pedra de ella en lo Censal y la pes-
sio ab lo pacte q. dit anten tornat la dita manera

pagan en las pazes al Jues sensa poderse fer co
mota alcuna Sino cosa q. dequia pagan parth y tots dos
1024 actes se son fets dits dos en un dia y en poder del
dit notari a demont dit y dit Jusiol = lo he asen
sat a Anton Joan[illegible] de arralle Cabra lo dia
en quitat en poder del Notari Castella de Santesdas ans de Dc

Dia 9 de maig
En Poder del Sr Fran.t Monpalet notari de Arch
mota conta q. he empenyorat un Jou de cot del q pase
1761242 sensa los dmes gastos lo dia 9 de maig de 1768 q
Dmes gastos montan 3 61242 [illegible] 1761242
es quitat en poder del Dit Notari any 1770

Dia 4 de Juliol de 1768
En Poder del Sr Fran.co Monpalet notari de Arch
consta q. he Depenyat LLauts a Joseph Migue
mota el platner de monsenyr de Del peg Llura aquel Jemat
LLauts y pension q. tots anis fejo a Joseph pinesta Jambe de
monseny y Dit Dmes Jou dexat de pagar q. fa 5 de
la Padrini de un any y Dos mesos no altrem de aqui
en auant pagan la pensio q. eso de Juliol dun any
1768 los dits Mestre y Jeva y Jou lo dia 4 de Juliol de
quitat dia 26 de gbre de 1770 en poder del Noz Sal
de arch ata Cura del Dr Vila

Dia 16 de agost de

Nota 105 ℔ penso 15 ℔

En Poder del Sr Juan Monplet Notari de vich als 18 de Agost de 1768 Consta q̃ he depabas 105 ℔ - a violant á Josepha Planas y Fuentes Pagesa de la parroquia de Sn Esteva de la vila de Monsoriu q̃ vuy via en Casa pago de aver Casada la filla y segon lo areu vilanc de la Costa quitat

Dia 9 de 9bre de 1768

Nota 105 ℔ penso 15 ℔

En Poder del Sr Juan Monplet Notari de vich als 9 de 9bre de 1768 Consta q̃ he depabas 105 ℔ 9 á violant á Joseph Pla pagesa de enbinias durant la vida Mova y la del Sr Joseph Juan Habeta de dita real ofrey

Nota 210 ℔ penso 30 ℔

En Poder del Sr Juan Monplet Notari de vich als 29 de 9bre de 1768 Consta q̃ he depadas 210 ℔ 9 a violant á Modan pagesa de enbinias durant la vida Mova y la del Sr Dia areu Comfasi rinaudo quitat

Dia 29 de 9bre de 1768

Dia 25 de 9bre de 1770

Nota 159 ℔ 4

En Poder de Juan Monplet Notari de vich Dia demunt dit Consta q̃ Marina de Monsoriu me á fimat en Lleyda de pago 159 ℔ 4 per Rais en Sensal q̃ feya á Teresa Demonsoriu y dit Dia tambe consta q̃ jo he al vaye quitar y per fet lo Dia 11 de Juni de 1771 dit Marina me á de fimo dita partida

mota 28 ℔ En poder de Franch Monplet Nr de Vich
pencio 4 ℔ 9 als 24 Janer de 1772 Conta que he depadas a
real al Rey ventura Serviria de moneny 28 ℔ de mota a violari
comensant a Correr lo dia de tots Sants de 1772
quitat dia 30 agost 1777 en poder Ramon Ros Nr de Vich de Barda
Dit dia mes y any he depat a Joseph Bello Rejent de
moneny 52 ℔ 16 s 8 d a violari
real al Rey y la quitat dia 5 de 9bre de 1774 En poder de Joseph
Sacra y Pigot Nr de Vich
preu ma qior 60 ℔ Lo any 1775 he depat y er quitat en violari a qui que porta mi
a dorsat a quin respon en any any 1776 a Franch Monplet quitat
mota 1050 En poder de Jasinto Orts notari de Taradell als
pencio 150 25 de abril de 1775 Conta que he depadas a
Fortia y Franco Gonsaus fabrins tots de moneny 1050
de mota mitg any de violari als 25 de 8bre

mota 120 ℔ 15 s En Poder de Jasinto Orts Nr de Taradell als 25 de 7bre
pencio 176 s 5 d de 1775 Conta que he depadas 120 ℔ 15 s a Diego Volante
la Cota de moneny un any Sens y ntrasos algun que sera
fins lo dia 25 de 7bre del 1776 quitat dia 30 de Juny 1781
En poder del Comanant

mota 28 ℔ En Poder de Franch monplet Nr de Vich als 2 de 9bre
pencio 4 ℔ de 1776 Conta que he depat a Joseph Urbeglia Sastre de
Tona 28 ℔ 1 dos any Sens pagar Ser fins als 2 de 8bre
de 1778

mota 59 ℔ 16 s En Poder de Franch Monplet Nr de Vich als 3 de
pencio 8 ℔ 16 s Janer de 1777 Conta que he depadas a Salvador pasqual
del Bonaser de la Cota de moneny 59 ℔ 16 s un any Sens ntra-
sos algun fins lo dia 3 de Janer de 1778

mota 52 ℔ 16 s En Poder de ~~Franch Monplet Nr de Vich~~ Jasinto Orts
pencio 7 ℔ 16 s Nr de Taradell als 26 de Janer de 1777 Conta que he de-
padas a Joseph Momany y Co 52 ℔ 16 s a violari dos any
Sens ningun ntrasos de ntrasos que Es fins lo dia 3 Janer 1779
quitat En poder del Manant de Vich fou 1780

mota 120 ℔ 15 s al Juny de 1781 En poder de Jasinto Orts Notari de Taradell
pencio 17 ℔ 5 d Com ha quitacio de aquell violari me presentada Diego Violant
de la Cota de Moneny

Dia 11 de Janer de 1772 tinch rebut de Joseph Pla Pager de Cabusias 15 ℔ 0 ß 6 a bon Compte per las pensions vensudes

Dia 8 de Julio de 1773 tinch rebut de Joseph Pla Pager de Cabusias la suma de 15 ℔ a bon Compte per las pensions vensudes y per no trobarme a Casa pensi cornet menos li fea rebuda

Dia 24 de Julio de 1774 tinch rebut de Joseph Pla de Cabusias la suma de 15 ℔ a bon Compte per las pensions vensudas y moriano vernet li fea al Recibo

Tot lo Comentbit li he tornat y me ha pagat totas las anyadas fins lo Dia de Sn.t Martí que és dit de 1774 y me ó pagat mon Conjat ab un ardor que á durat á dit pla y aqui se acaba lo he cobrat de dit Pla 15 ℔ 4 lo Dia de 1775 y quedo pagat fins á Sn.t Martí de 1775 y lo cobrat de Sn.t Martí de 1776 Cau una anyada

Dia 6 mars de 1774 tinch rebut de Joseph Pla pager de Cabusias la suma de 15 ℔ per la pencio de 1776

Dia 30 de 8.bre de 1779 tinch rebut de Joseph Pla 15 ℔ per la pencio de 1777

25 de 8bre de 1776 Cau la pencio

Dia 6 de 9bre de 1776 Franco Sonfaus a pagada mitja pencio
pren 7ll 10s

Dia 28 de febre de 1778 Fortia Sonfaus a pagat dos mitjas pencions
que son 15s corresponent pres 1776 y 1777

Dia 23 febre de 1779 Fortia Sonfaus a pagat mitja pencio de 1778

Dia 15 de mars de 1779 Fran Sonfaus a pagat 15s que son
per dos mitjas pencions y son iguals fins lo dia 25 de 8bre
de 1778

Dia 16 de febre de 1780 Fortia Sonfaus a pagat mitja pencio
que es 7ll 10s que Cayguc als 25 de 8bre 1779

Dia 1 de 8bre 1781 Fortia ha pagada mitja pencio que Cayga als
25 de 8bre 1780 Dia 6 de 8bre 1781 Franco a pagat la mitja pencio

Dia 25 de Jane 1782 Fortia ha pagada mitja pencia pencio q
es Cayguda a 25 de 8bre 1781

Dia 11 maig 1783 Fco mo Sonfaus a pagat la mitja pencio del
any 1781 Cayguda a 25 de 8bre de dit 1781

Dit Fortia a pagat la 3ara part y esta igual finals 25 de
9bre de 1783 - 8ll - 8s - 8d

Dit fortia esta igual fins al maig de 1787

Dia 8 de 10bre de 1790 Franco a pagat una pencio
del violoni de 52 10s que Cau a 25 de 8bre y es per
1748

Dia 10 de mars de 1791 Franco a pagada una pencio
que es 7ll 10s de resta q a pagadas set pensions per
1776-77-78-79-80-81-82

Vuy dia 20 de matig del 776 he rebut de ventura Serveza
de menen y la Suma de 4ª 4s9 esto es 4ª per la pencio
de 1783 y lo restant 489 pencion Comta pres 1784
vuy dia 6 de gne he rebut de ventura el Rahim dos Cavs y Dou
meracons de Castanyas tot junt valor 2ª 18s y als 2s de febre
de 1777 he firmada rebuda de tot lo Sobra &il

Dit ventura ha pagat per la pensio Caiguda le dia 6 de tot Smt de 1777
3ª 2s9 por 1778 3

Bonace Salvado Pasqual

ha pagat de un partit a Smt Selom . 6ª 8
ha donat ala Dona 12ª 3
dia 28 abril 1785 he rebut 7ª 10 1

lo dia 29 de agost de 1785 Dit pasqual a quitat un
protosi de 5ª de lo en poder del notari Mastorio de
Smt Selom
vuy dia 7 de Juny de 1787 Dit Salvado Pasqual a pagat
16ª y son per tres pencions de 1779-80 y 1781 y falta
tot pres Complit dites tres pencions
al 9bre de 1789 pasqual a pagat dos pencions
fins a 82 y 1783 pero falta 9 lli per ser pagadas

1767 La Casa vinguda lo any 1767

Numeros del Cabreu	Paguem per la Casa estimada de lloguer	
76	Per dots y paga de Real	1 ℔ 8 ß
19	Per al Camp Canat per una ffa es á saber	
	3 Cx.s primera qualitat	℔ 6 ß
	9 meseros de Segona qualitat	℔ 3 ß A 1/2
	9 meseros de tersera qualitat	℔ 2 ß A 1
103	Per lo ort Estat de Boser 1 mesero	℔ ß A 1/2
179	Per lo ort de Casa	℔ ß A 1/2
		14 . 9 6
	y al Personal de mon pare per ser vell no paga	26 l o ß
	Jo dech Pagar de personal	

Nota dels Censos y Censals q̃ ma vingut de Carrega de la Contodoria

Per lo any 1766	℔ l l ß 5
Jm lo any 1771	3 ℔ ß
Jm lo any 1774	1 ℔ 3 ß
Jm lo any 1774	℔ 8 ß
Jm Lo any 1778	8 ℔ l o ß
Jm Lo any 1779	℔ l 6 ß
Jm lo any 1780.	3 ℔ ß
Jm lo any 1787	7 ℔ l 9 ß 8
Jm lo any 1799 ab 3 Carregas	2 ℔ 8 ß l
Jm lo any 1781 fou rebaixat	3 ℔ l ß 7
Resta pagador	21 ℔ l 3 ß 6

Se Nota q lo dia 19 de Maitg Le 1804
a Vingut de la Contaduria que lebo de Senio
Senials y Viclaris lo Seguent

Pe De Pau Sendra vn Seni De - - - £ 12 ß
De Remoaldo. Es Joseph vall vn Sen. 1 £ 1 ß
De Sagánon Pallarol. de Pera Bollo £ 1 3 ß
(violaris) Senio £ 7 ß 6
1 De Bonaventura Serrera Mon² 4 £ ß
2 de Joseph Bollo de Monseny - 7 £ 1 c ß
4 de Joseph Planas y Riera de la Costa de 1 £ ß 9 6
5 de Pera Pasqual de la Costa de Monseny 3 0 £ ß
6 de Joseph Palaus de la Nata - - 1 5 £ ß
3 de Joseph Vilagelius Sastra de Tona 4 £ ß
De Domingo y de Rosa Sa Molle juntt
de Lo de Agell de trenta Pasas - - 4 6 £ 1 0 ß

121 £ 3 ß

Nota del dia En que Son Nats los fills q. N.re S.r Nos ha Donats a Mi Joseph Camps y Rosa Camps y Rosina ma Molle Com y tambe als Noms de tots los fills y Pabrins

Los Batejats lo Dia 27 de Xbre de 1772 en Seva y Cesat lo

Pri Vuij dia 14 de Febre de 1773 alas deu oras de la nit es nada la primera filla

Vuij als 16 de Febre de 1773 se ha Batejada dita primera filla que se dia Maria Rosa y Narsisa foren pabrins la Sogra q. se dia Rosa Rovira y Sera y al Conjat Joan Sola y pirota parayra de Canabell R.nt Estera Pri.r Escari de Seva fill de Juana Bisbat de Vgell la Bateja

Vuij dia 18 de 7.bre de 1774 Serca las tres oras de la tarda es nat al prime noy que N.re S.r nos a donat

Vuij als 22 de 7.bre de 1774 se ha batejat al prime noy que se dia Rafel Joan y Joseph foren pabrins al S.or Rafel Farina Sirurgia y la mare pregada Maria Camps y nuri lo feu Cristia mos Conjat Franc

Marina Primera Estan per vicari a
toma
Se Es mort Lo Sobre dit Rafel Joan y
Joseph y Enterrat Lo Dijous Sant Dia 4
De abril de 1776

Vuy als 19 de Juny de 1777 Serca las una oras del
matti ho prop del mitg Dia Es Nat al Segon Noy
que Mre Sr Rco ha donat

Dit Dia 19 Se ha Bateyat dit Segon Noy que se Dia
Franco Joseph y Joan Foren Padrins Lo Rent
Franc Ramis Jerma De La Dona y bateja Lo infant
y abita a toma per vicari y Marina Camps y pilota
la Mia Jermana Jou padrina y Es Casada ab Joan
Solay pilota pagesse de toraDell

Vuy Dia 12 de Juny de 1807 Es nat lo prime
noy que nostra Sz a donat a la Nostra filla
que Es Casada ab Ypb Caniga del Solej

Dia 13 de Juny de 1807 Se a Bateyat dit primo
noy que se Dia Matti Franco Tomas foren
padrins lo Rent Tomas Caniga Jerma De dit
meu Caniga y vicari de Alguda fredra la
padrina fou la Mia Molle Rosa Camps y
Joan a

Dia 1 De Mars de 1809 Sa nat lo Segon
noy qe Se Dia Joseph Franco ays Joan
foran Padrins Joseph Camps De Seva pa
ra De La Maria Rosa Caniga y Camps
ra Madrona Caniga y Balmas Donsella fou
ay Bateyat lo Dia 2 De mars de 1809 Lo Va
Bateja Lo Rent Tomas Caniga y Balmas
vicari de Alguda fredra y Jerma Del Para del
noy

Vuy dia 20 de Dessembra de 1812
Jo Franco Camps fill de Jph Camps
me vas Casar ab Antonia Ferrer
donsella filla de Pera Feinan y de
Margarida dalmau y ohta Diputs y
de Sn.t Pera despla Sufragania de Arbus
as y nos espasa le R.nt P.re Mateu Fala
franciscano en la mateyxa Hisemsia Capella
lo Esposoné Se troba en lo Arpia de la Yglesia
de arbecias

1813

Vuy dia 11 de Jabaer de 1813 ados quatis de una
Confirmat de la nit en mat lo primer noy que nomes Sa
en vict Padri nora donat y se a batejat Serca las dos de la
Serra barbina tarde del mateyx dia lo a batejat lo R.nt Joan
maxiano Codina de tarade ll vicari de Serva foren Padrins
Any 1813 Jph Camps y Rosa Camps Parer viuts de
qual Iian porat per noms Jph Franco Rafel

Vuy dia 18 de 10.bre de 1813 ados quatis de la
Del dia anat una noya que nomes Sa nom
Confirmada a donat y se a batejat lo dia Dalos 5 de la tarde
en Serva lo dia lo batejat Monsen Agusti Mirambell Comana de Serva
23 Agost de 1818 y foren padrins maxiano Serra barbina y Rosa
Padrina Serra barbina Serra y ma germana de la dona y Iian porat per
Teresa Serra barbina noms Rosa Maria del Jose Rita
Dona Donsella

al 1 de mars de 1817 mori Antonia Camps
y Ferrer

A mort mon cosi Joseph Garriga y
Camps Veciu de can Garriga de l Solei
lo dia 23 Novembre de 1875 abent nat
lo dia 1 de Maig de 1809 rebi auxili dels
Funerals lo dia 27 Juny de cita any 1876
y abia 4 capellans y quatre tota la parroquia
la y abia la filla petita Julipa abion ma
vist bingut de Ybira pera estar casada
allí ab un cunat del difunt Pubo

A mort ma germana Rosa Camps
y Soler lo dia 3 Setembre de 1883
y enterrada lo endemé dibendres en
lo Semantiri de Gurp estabe de ma
lalteva en lo cos dita Sa Anna ja
era biuda, los funerals se feren lo dia
11 del mateix any ab bel exiti abent
abent tenbe ma germana Queia a
mort à la edat de 69 ans 11 mesos 15 dias

Nota dels que se han morts En esta Casa En lo temps de la mia Cobecta

Dia 3 de mars de 1773 mori la mare de la ~~Sra~~ mia Dona y Sogra mia que se Diga Rosa Lorina y Serra Muller de Rafel Lorina Sirangia de St Julia de Vilatorta

Dia 17 de mars de 1773 a las deu oras de la nit Mori Joseph Camps mon pare q al Sel Siga

Funeralias de mon pare

Sr Rector		L 6	L 8 ß
Sr Vicari		L 6	L 4 ß
un Cofralla juraste		L 6	L 4 ß
altra Cofralla juraste		L 6	L 4 ß
altra Cofralla juraste		L 6	L 4 ß
Sr mestra		6	9 ß
Campane		L 6	5 ß
Cera		L 6	L 0 ß
Ensens		6	L 6
~~Drodotes~~		LL 6	L 9 6

	11 ℓ 19 ß 10
Exits de ofertoris	6 ℓ 8 ß 9
Sera	1 ℓ 4 ß 10
Forns	6 6 ß
portadors de Ulum	6 18
pa la Entrno y Dol	6 ℓ 10 ß
Bahieta per vestia la more	2 ℓ 1 ß 9
Bahieta per la Cosa	3 6 ß
Bahieta per gambeto per mi ab 2 cadet	3 ℓ 10 ß
Dina per ab frares	4 ℓ 10 ß
Cos de anij	
Mon Conjat Franco Farina	
preuera y vicari de Tona tigue lo ofici	6 ß
Rector	6 11 ß
vicari	6 10 ß
Campane	6 5 ß
Gasto de Exits y Dina	1 ℓ 10 ß
Oferta de tot lo anij	4 ℓ ß
	40 ℓ 17 ß 10

Mon pare quant morí tenia ab Diners — 25 ℓ 13 ß 9

Dia 17 de 9bre de 1778 morí Rafel Rovira Sirur
gia de St Julia de Vilatorta Pare de ma Molle
y mon Sogra y lo dia 19 fou lo Entero

Dia 22 de 7bre 1782 morí la Mara q. al Sel Sigª
Maria Campª y marí. a las deu horas de
la nit

Funerarias de la Mia Mare

	St R.ª	l	18
	St vicari	l	10
	en Capalla funaste	l	4
Rnt Joseph Bach vicari del Brull no prengue sino las altre Capalla funaste	altre Capalla funaste	l	4
	altre Capalla funaste	l	4
mirda 1819	Rnt Franco Rovira mon Conyat		9
	St Mestra		9
	Campane	l	5
	Capa	l	6 3
	Ensens		1 6
	Edits de ofertoris		1 8 10
	Sera	2	1 5 9
	Fosers		6
	Portadors de Ham		8
	Pa le Enterro y del	3	7 6
	Dina per als forasters	5	

Cap De anyi dia 16 matig 1783
Mon Conyat Pare Jasinto Reli-
gios Capatxi Digue lo ofisi

La mara tenia ab diner quant morí 1 lliu 5 9

Rnt Franco Rovira mon Conyat			9
St R.ª		l	1 9
St vicari		l	0 9
St mestra			3 9
Campane			5 9
abs dits			3 6
		l	4 9

Dia 5 de Iulio de 1786 mori Narciso Sola pilota
y Campo Casada ab Joan Sola y pilota pas
de tabadell y mori a Casa y era Iesma
meva y las Exeas Son ab la forma Seguent

Dia 6 fou lo Enterro y funeragnas

Po Sr Rector		1	17
Sr vicari		1	1
Sr Mestra Co de mira		1	1
altra Capella		1	1
altra Capella		1	1
altra Capella		1	1
altra Capella		1	1
altra Capella		1	1
Capa		1	6
Campana		1	5
Creu		1	6
pa de animas y abroltas		1	4
pa de Dol 3 de Tal		3	2
pa dels acaptius			10
ofertas y adoth		1	5 3
Dina vn anij all		2	12 6
pa vi y Demes Iacopteo		4	10
Dos Capellas de Dol las paga la Difunta			14
Dos visita de Molja		4	14
per la mortalla de vellarta		1	10
per als fossers de Enterrarla			2 6
per la ofrena de tot lo anij			7 6
per la Capa		1	0
		46	17

a Mia Mara fou Baptisada lo Dia 12 de maij de 1696 a Seva

Dia 10 de Julio 1786 funerarias al mateyp
per Joan Sola y pilota

Po Sa Rtor		L	& L 7 ₱
Sa vicari		L	& L 4 ₱
Sa Mestra ez de mira		L	& L 4 ₱
altra Capalla		L	& L 4 ₱
altra Capalla		L	& L 4 ₱
altra Capalla		L	& L 4 ₱
altra Capalla		L	& L 4 ₱
altra Capalla		L	& L 4 ₱
Campane		&	& 4 ₱
Enviem		0	& 1 ₱ 6
ofertas y ardit		L	& L ₱
per pa de Dima		2	& L 2 ₱
		4	& L 0 ₱

Dia 12 de Julio 1786 Se an Selebrat dos ofics funerals per Capde anij per Mestra ez de mira pilota y Joan Sola y pilota de la forma Seguent

Po Sa Rtor		L	& 2 ₱
Sa vicari		L	& ₱
Sa Mestra ez de mira		L	& ₱
Capilla de montanya		L	& ₱
Campanes		L	& L 0 ₱
Sizis y Candelas per tot		5	& L 6 ₱ 3
ofertas y ardit		L	& L 3 ₱ 8
Dima		3	& L 0 ₱
per pa de animas y absolt		L	& L 6 ₱
pagat de Cabasto a tara del		&	& 6 ₱
		40	& L 7

pagat de Semsor per la Casa
de Stamadell - - - - 3 ß L 3 ß 6
per celebra dos missa - - ß L 5 ß
per fer la obra tot lo any - 4 ß ß
per Candelas de Cera - - 3 ß ß
per feranar a cridar - - ß L o ß
per al Notari de pendre ß ß ß
Testament
Per dos Sentas Misas las
Sent las Dignes Donna Caterina
Franca Riera Rta de la moliosa
a 726 quincuna Son - - 37 ß L o ß
Joan Riera Siuneria Cuida
de las altras Sent a 726 . 37 ß L o ß

9 ß ß L 8 ß 6
Primera Plana - - - ß ß L 6 ß 7
Segona Plana - - - - 2 ß ß L 7 ß 5

L 7 ß ß L 2 ß 6

Las Deyas q. feu
ala Noya - - - - - L o o ß ß
a mal Noy - - - - L o o ß ß
a la Donna Molle - L o o ß

y No tenia Sino al dot
q. poguen Dispoa libra q. - ß
En - - - - - 9 3 ß 6 ß 8

Dia 13 de Abril de 1794 m.on Joan Rovira Sirurgia Jerma de la mia Dona Arau de lo bens de Mon Sogre De Sn Julia q. Era lo Diumenja de Ram.s

Dia 30 de Abril de 1806 Se foo Casa la Maria Rosa fila Nostra ab Sph Zaniga y Palmas li donaram de bot hera Ponts Unzas y Sent Unzas per lo vestit de Seda y Calsperas lo Dia q feram los Capitols foo lo Dia 25 de Abril De 1806 dit Dia li dom 350 ab y al Cap de dit anny li hnch de Dotze 1350 ab y fins a tan Siga pagada li hnch de Dotze 1350 ab Cada anny

Dia 2 de Juny de 1807 ha pagat a Joseph Zaniga 1350 ab de bot per la 2.ª Paga y ab los 350 ab avia donadas lo Dia foo los Capitols fan 500 ab y ma a pagar ab la Casa del M.e Corral de Sentelles dit Dia de 500 ab

Dia 12 de Juny de 1807 a Nat lo prime Noy de la Nostra filla que es Casada ab Dit Joseph Zaniga y lo Dia 13 de dit mes foo Batejat a la Iglesia de aq.ª quadreda foo padri lo Rnt Tomas Jerma de dit Zaniga Diacon de aquadreda y padrina la mia Molle Rosa Camps y Rovira li posaren de nom Martina Fran.ca y Tomasa Dia lo de Sego Noy es nat al prime de Mars de 1809 foo padri Joseph Camps y Madrina Zaniga Donella de Dia Joseph Joan y lo Batija lo Rnt

Fermen Larriga tiscan de Ayguafreda
lo Any 1808 al matie he feta la tersera
paga del Dot a Joseph Larriga del Sor
lo Any 1810 Dich mit vegy Sent y Deu als
16 de matie he pagat a Joseph Larriga la
Suma de 30 rs per dos pagas del Dot que
es la quarta y quinta paga y me falta a
pagar tres pagas de 15rs
Vall Dia 1r de Abril de 1812 he pag
at a Joseph Larriga tres pagas del
Dot de la Mitha filla la ultima pag
cau al prime de matie de 1813 y
he pagat tres pagas totas juntas
que Son 45 Dich quatra Sentas Sin
quanta Lliuras y a firmat apoga
Dit Dia al Notari Canal de Senter
Mas que Se Diu St Miquel Corriol y
Casa Novas

Vuÿ Dia 8 de Abril de 1776 he Entregat a
Pera Coll ÿ Boÿg mestra manÿa de Barna
20 ø 43 per 4 qtes 1 Cnt pepa que al Sen
merave me Entregara per Vendra ÿ per sa
apis. Se fa lo present Dia dal sit
fiarmo Jo Pera Coll

La pepa a valgut 4 qtes 4 Cnts à 4s	19 ø 16 ß
Blat demore 2 qs tres mesdam à 28 ÿ 29 rab	6 ø 11
ema qta de llagum a 28 rab	2 ø 16 ß
pepa 2 qtes 11 Cortam a 33 rab	11 ø 7 ß 16
	39 ø 19 ß 16
que a pagados	20 ø 13 ß
resta pacador	19 ø 13 ß 3 ß

Dia 9 de Iuliol de 1777 he rebut dal mesave
per mans de la Mesavera que Estinda tot le
arrendament dal any 1776 que ha Caurerto
Dia de tots sants de dit any que Es — 22 ø . 4
Dia 12 de Iuliol 1777 he dona a nat 41 ø 13 ß 3 ß
Rda de la suma de
Vuÿ Dia 29 de 7bre de 1777 avem 40 ø . 4
ajustat tot Comptas ab dit Sra pera Coll
de Barna ÿ pasats tots Comptas me
resta à deuher la suma de — 31 ø . 4
ÿ finch. per recobrar dita partida la
quantitat de set qtes pepa ÿ hes Cortam
ÿ 10 Cnts de llagum beba ÿ 7 qtes ab
29 de 1777 Jo Pera Coll

la pepa ha valgut a 40 rab la qf ÿ ha diminuit	
en Cort ÿ en 7 qf 20 Cnts valen	280 ß 18
llagum 10 Cnts a 30 rab	20 ß 4
Blat demore 1 qf 8 Cnts a 27 rab	4 ø 1 ß 4
lo arrendament Es	22 ø 4
	570 ß 18
Donat ab fines y llemes nolib	40 ø 4 5
	460 ß 13

Nota del gastat

Pr. Segona tersa de 1777		6	8 ½ 3
per la palla del Reÿ		6	1 ½
per la tersera tersa de 1777 y bisp		6	8 ½ 11
per la talla del gaston		6	2 ½ 8
per la tersa de 1778 primera		6	8 ½ 11
per la Colecta a tal per lliura		5	4 ½ 8
per als Soldats Sent de ajuda de Cost		16	2 ½ 6
		84	7 ½ 5
per portar mitja Centra de blatbemore a Barna es 5 ½ de cent y de bret 1 ½		6	6 ½
blatbemore tal		La	7 ½
		Lots	℔ 5

Reÿ bia 11 de Agost de 1778 avem parat
Comptar ab Bit Sa Tera Coll. y avem quedat
Igdats Tera Coll y Box

Sinh vebudat las conductas de Horas que son de un cavall mastat cada anÿ y esta rebeia per lo present an.

Sesa 2 Dezembre de 1863.

Joseph Prat Terrez

Cruÿ als 17 de Matig de 1777 Lorens Nuri me ha ajustada la Conducta ab lo Sr Pau + y pau miquel Nicolau Sirurgia per tot lo que se pot Ofrenir y li dono per any . . . . . 1 ℔ 2 ß 6

pagat dia 25 de agost de 1777

Pau Miquel y Nicolau

Cruÿ als 12 de 7bre de 1777 me so acordat ab lo Sr Joseph Torrent Cirurgia Cirurgia

Finch rebut las duas Conductas de Cirurgia de Jph Camps Cruÿ die 13 de 8bre de 79. Firmo Jph Torrent Cirurgia

Dia 14 de 8bre de 1779 he donat al Sr Joseph Torrent 1 ℔ 1 ß per lo any de aver quitat al Camps la Hosteria Empenyat y per aver Sirconcat quatre mesos y sis dias he donat esta partida y Estam iguals

Finch rebut de Jph Camps la quantitat de 1 ℔ 1 ß dich una Nuira un sou per la percio y Sirconcada de 4 mesos sis dias y per ser la Verdat fas la present rebuda Cruÿ die 14 de 8bre de 79.

Firmo Jph Torrent Cirurgia.

Dich jo baixe firmat com dich xebut de Jon
Campos 1802 Jodich una llinia dos dous y sis per
la conducta de Sirurgia del anij 80.

Firmo dit Jos
xent Cirurgia

Vuij dia 28 de Febre de 1798 me so
acondoctat ab lo meja Nou de tarradell
que se diu Joseph Parquot
per preu de 14 lot per anij
per tot Nos de Casa
ha Pagat per ds. D.r Parquet.
ha pagat per ds. D.r Parquet.
Vuij dia 11 de Abril de 1802 nos avem
acondoctat ab lo meja Nou de tarradell
que se diu D.r Jph Mas per preu de 14 lot
per anij
Rebuda la predita quantitat per la Con-
duta vençuda en 11 del corrt anij 1803.
Dascendoi Dor en medicina.
Joseph Marsal

Al Mars Dia 4 De 1804 Som acon-
Sactat ab al Sr mariano Colomer
Sirugia per Set Mesorem de trat de-
mort per anyss y noy va Sino una
barba

Dia 1 de matg de 1807 me so acon Sac
tat ab lo metsa de tarabell que Sg
Dia Dr Rafel Solanllonch meha de Tarabell
per preu de 18 lb per any

estam yools Fins a 4 de Mars de
Any 1807 Firmo lo preu Rafel
Sol dia 21 de Abril de Any 1807
Mariano Colomer Cirurgia de Seva

Per obrar la condua de 1807 a 1810

Solanllonch

Anich rebuda la conducta firmada en 1807-1810-
1811. 1812. 1813=1814=1815=1816=1817=1818 1819-1820-1821-1822
1823 =1824=1825=1826 Solanllonch

Item yools amb Joseph
Cams Fins lo dia y de mars del
Any 1811 Mariano Colomer

Nota que lo dia 30 de [illegible] de 1806 avem
casada la maria Rosa ab Joseph Farriga pager
tots del terme de Seba li he promes Catorse
Sentas Ricras es a saber Sent Ricras per Calape-
ras y Vestit de Seba pagaderas ab la forma Sega-
en lo dia que foren Capitols que fou lo dia 2n de
abril de 1806 li dom ab dines 350 lich 350
Libra Donat Emergem de mitg a parta
Era Roba de tal tal
Les pagar son al cap del any
Casada li tinch de donar 150 las altras ab
Si anys

Estam y guarda de la Conducta de Iph
Camps per lo Any de 1812. Mariano Colomer
pagat per 1813=1814=1815 queda pagat y satisfet de
totas las Conductas fins lo dia 11 de 9bre de 1818 Colom

Mariano Colomer

Finit y estudiat totas las conductas
vencudas fins al present dia. Alcoy a
3 de 1853.

Antonio de las Heras

Pagat la porrata à fins lo dia 19 de Novembre de
1863 ~~dita~~ per abert mort lo Doctor Solanilonch
finin è aben finit lo dia primer de Maix del matex

He lo acondueta ab lo Doctor
Pere Vayer Metje actual de Tona
y es lo tracte Epuetat cada any comen
san lo dia primer de Janer de 1866.
pagat en primer de 1867.
Tanbe pagat en primer de 1868.
se pagat al primer de 1869.
10 pagat al primer Janer de 1870.
10 pagat al primer de Janer de 1871
10 pagat al primer de Janer de 1872.
Per abreuiar fill ocupat è nstituit al Dr
Pere Vayer ayuen en tal ocupacion è mateix
temps no me demana mes conducta y ara
se a trasladat à la Ciutat de Vich.

Dia 17 de Janer de 1817 me so a Conductat obte
St. Ferm. Romeu Sirurgia de Seros per Set
mestre ans de blat Demanat pl per lo any 1817=1818=1819=1820
y 1821=1822=1823 y quedam y gueda pmi al Sbre que a ómans
dit pagueras

Dia 13 de Dre de 1825 me so a Conductat ab lo Cirurgia
nou que a vingut de Tona que se diu Sr Jpth Sobera
per a prez de quatra Cantars de Blat cada ans ab la Conduct
de afeytarmi a Semuda a la Conducta ab amer per preu Spã
per tot lo que se pot ofrir aveni
Jmch Rebut a la Conducta del any 1826 Vuy dia 19 de
Dre de 1826

Sobera

Dia 13 de Dre Jmch rebut la Conducta de 1827

Sobera

Rebut de 1828

Sobera

Rebut de Any 1830

Sobera

Rebut l'Any 1831

Sobera

dia 15 de Juny de 1832 me so a Conductat ab lo
Sr Jpth Romeu Sirurgia vingut a Sort per prou
de Jmch pareto lo any per tot lo que se pot ofrey
nir y me de afeytar en Casa quant lo demanu
Rebut per 1832=1833 finia 52

Romeu

Cirurgia Finida a 15 de Juny del 1866

Romeu

Jo pagat al Cirurgia la conducta de 1867 y 1868. y 1869 li jo dadas 13 pl. ej dos que jo feta de garto per anar y toda à consultar los seus mals al Sr Metje.

Lo dia 6 Febre se à triquet gran remuio per ser venir un Cirurgia propiet pel Metje de Tona Pera Baje y la jen an rebut à donar la materia conducta que al altre pot mes o menos se a dit a la Metje y à vesta de venir y à arribat lo dia 3 de Maig que comensa à correr la conducta y se de mitesa quartera marlai ò 5 pesetas al libertat que me le de afeita à cada dia 3 Maig de 1871.

Lo Cirurgia se diu Joseph Astrict.

Jo pagat la mitja conducta per rebocar las primeras vacunetats que à caigut lo dia 3 Setembre

pagatas 3 Setembre de 1872 — 3 pl.

pagatas 3 Setembre de 1873 — 3 pl.

Pensa que per causa de estar mon fill à Tona no me donara las conductas ja fa dos anys

Paget la conducta el matex Sirurgià
dia 26 Agost de 1879 mitja quettra mesta.
dia 17 Octubre de 1880 5 pesetes.
Paget les tres conductes el le page cha
ducat è dos pesetas. le gerbera y le le obie
da batre y obia el gerbera bal 18 pesta
dia 12 Agost de 1883. each y item egbal.
paget la conducte de 5 pt la de 1884
La dia 13 Decembre paget la conducte de
5 pesetes el Sirurgià es de 1883.
Paget la conducte de 5 pt el Sirurgià de 1880

Nota dels que se an mor en esta Casa ento
Temps de la mia Colecta

Jorns Dij dia 23 de 9bre de 1814 Mori Mon Pare qe
al Sel descansiia dor quats de quatre de la tarde
dit Jph Camps de edat 88 Anys

Funerarias de Mon Pare

Rnt Joan Vinyeta Monso de Serva	1 lt 7 s 6
S.t Vicari de la Costa de Serva	1 lt 7 s 6
no Volgueres	1 lt 7 s 6
Altre Vicari del Coll	1 lt 7 s 6
Al Capella Rafalo	1 lt 7 s 6
Al Vicari del Brull	1 lt 7 s 6
Al Monso de Tarradell	1 lt 7 s 6
Al 1er Capella de Tarradell	1 lt 7 s 6
Altre Capella de Tarradell	1 lt 7 s 6
lo Sr Mestra de Serva	6 s 9 d
no Volgueres	1 lt 4 s
Campaner	7 s 6
Addits dels opisis operanis	3 lt d
Serra	1 lt 5 s
Joscas	7 lt 10 s
Pare Conterra y dos	6 lt d
Bayeta per Vestir la mare	4 lt 5 s 4
Vestit per la dona	12 lt d
Vestit per mi	4 lt 10 s
Dma per los Frares	
mes	

lo Cap de Anj lo dia 23 de 9bre de 1815
un Offiab Tres Capellanis y Jomestre

Pmo lo Comono - - - - - - a 10 ℔
Pr lo 2a Vicari - - - - - a 10 ℔
P lo 3a Monjo - - - - - - a 10 ℔
1 Sa mestre noa Voltres - - 3 ℔
que eran - - - -
Sirias y Campanas - - - 1173
Candelas - - - - - - - 776

Ablo Codisil feu quan morí deyra deu anys De
Continuo 1a 10 ℔ per 4a missas Selebradas en l
tems del novenari & Seva per Sufragi y Acho Ab
Sua anima y de Sas obligacions y mes Se deyra per
Sufragi de la Sua anima y de mes obligacions 4oc de loque
tot ja esta Selebrat las 4oca Consta ablo Codisil Rechivo

Vuy dia 1 de Maig de 1817 Mori Anton Camps y Farre
Moller mia que al Sel de cansia a 2 quarts de sis de
la tarde de edat de huyt despres de hauer mes
y mitg de un mal de Cap y Son Freboli febra auia
sa agonia mes de tres dias perdedo parla y no pogue
fer testament ni disposar de res
Somenes dias de ma Moller

lo Rnt Agusti Camps Rector de Seva	2a	5 6
lo manso	1 a	7 6
lo Rector del Brull	1 a	7 6
lo Vicari del Brull	1 a	7 6
la capella del Plade Bellonya	1 a	7 6
la Capella de Vilalcena		9
lo Senyor Mestre		
no volque res y mandemen empa		
nats dels altres		8
Pasqua	4	1 5
Campanes	1 a	5 6
Sona	1 a	1 0
Curadas	2 a	6
pare enterro y dol	6 a	9
dona per las forasteras cram de ra	7 a	6
la dia de la Sua mort di las pea dia 100 misa		
Vuit Cuyda lo Rnt Sendri		
a Rr de Biulpea misas de 7 6	22 rals	6

Dia 16 de Juny de 1817 me nasqué Tomas a Caseu
ab Franca Prat Donsella filla de Joan Prat Pagès
de Seva y de Tarera Baras Conjs. Diuen de
edat 32 poch mes o menys

Confirmat a Vich lo any 1821 padrina Antonia

Dia 7 de 9bre de 1818 a 3 quarts de tres del matí a nat la
primera Creatura de Deu nos a donat qual a estat una Noya
padrins Franca Prat Pages Jonna de la dona y la mia Mare
lian porat per nom Gracia Rosa y Maria la Bateyjada lo
Rnt Agustí Camins Rector de Seva

Dia 25 d Abril de 1822 dos quarts de 8 de la tarde a nat lo
primer noy que Deu nos a donat foren padrins Pera
Nuri y Antonia Prat y li an porat per nom Pera
Gabriel y Ramon y lo Bateyja lo Rnt Jph Codina Vicari
de Seva

Dia 15 de Juniol de 1823 a dos quarts de una de la nit a nat lo
noy del Pera de una tos que lo apogava una reuma
despres de aver estat sereca tres dias ab la agonia
lo barem enterra lo dia 17 ab

Dia 28 abril de 1824 a Seroa las dotse del dia a nat lo Segon
noy que Deu nos a donat foren padrins lo Rnt Jph
Ramon Prat Jonna de la dona y Maria Rosa Jurnga
y Camps Tamana mia li porasem per nom Joan Ramon
y Jph y lo Bateyja lo mateix Prat y fra Bateyjat

Dijous dia 27 de 9bre de 1826 a nat la Segona noya que Deu Nr
Sr nos a dona a un quart de nou de la nit y fra bateyjada
lo endema y li porasen per nom Teresa Maria Jpha y

Esta es la primera es equivocat

martina foren padrins Jph Garriga del Soley
mon Consat y Martina marroui y Godayol Casa
da ab lomoline de naividad la cateyza Jo Rnt
mariano Garet d Sentellas vicari d Seva

Dia 9 d febre d 1829 lo teneu moy qued en nostre Sr mon
donat a nat a dorquarte de sis de la tarde y lo dia de lo Bat
foren foreni padrins Jph Garriga del soley mon neboty
tuneta Paat ma neboda li poseren Juan Jph y Juanto
teyza lo Rnt Ramon Roca Rector del Brull

Dia 17 d Febre d 1829 lo Sr Bisbe de Vich a confix mat en esta
Iglesia d Seva Joan fill tarena filla y Juan fill d Juan
Camps y d Juan Camps Paat lo econo mo d tarabell

Dia 22 d Mayts d 1835 a las dos y mitja del mati
a mort lo teneu moy dit Juan de edat d 6 anys
y 3 mesos y dias y lo varem enterra lo emdema
mori de resultas d la tos a uen mes d quatre
semmanas que era parada y onos mor infiat de la
cara y ventre tot pardan

Dia 2 d Mayts d 1836 a las quatre de la tarde poc
menos mori Maria Rosa Garriga y Camps ter
rena mia vareb tots los Sagraments y feu testament
mori espatriada en la Cara tenen en vich den
tenen un Cathpat se pora al Hit lo dia 2 d dit mes

Dia 16 d mars d 1839 a las 12 d la nit mori Jph
Camps fill d Juan Camps mon fill a Cara tarner
de Arbucias de aon era natural la sua mare anas
ti per cuse de rebotam se allita patim mol antes
de mor mal de un Cotat y de mort Sunta y negut
uen cta religios del Carme descalc quatre
anys uen manpat del Convent lo temps d
la revolucio contra los frares

Dia 23 8bre 1822 Morí la mia Mare que al Cel descansia a dos quarts de tres de la matinada estan al llit de un poch de repetada que y avia casi 3 pams de neu dl seu alleva y la Caudanola pogue pujar al llit y jo y Un anau y parla be y dintra mitja hora fou morta assentla de ajudas abe morí jo matey de morí de edat testament tenia fet en Sentellas ab lo Sr Rr Castelan lo any 1817 Clos

Las funerarias se feren Com ab mon Pare que al Cel descansian tots

Dia 8 de 9bre de 1832 Morí Teta Garriga del Solei de la parra de Aiguaprea Conjat meu Sercalas Sis del mati avent rebuts tots los Sagraments y aver estat malalt mes de vuit Semmanas y morí ple de engrena al Coll y ala boca Casi morí ofegat del mal al Coll

Dia 10 de Mayt de 1836 alas quatre de la tarde poch mes o menos morí Maria Rosa Garriga y Camps Germana mia va rebre tots los Sagraments y feu testamen morí espatxada en la Cara tenen a vich dies tenia un Cotipat y se posa al llit lo dia 1 de dit mes lo testamen feu en lo Rr fabrega de vich eren al llit

Dia 16 de Mars del corrt 1839 a las 12 de la mt mori Ypth Camps.
fill de Franco Camps mori fill a Casa fabrer de Esburias de
aon era citada la Sua mare amanti per veure de recobras
y se allita patin mol de cun Cortat y de mols Sants y reguts
auen citat Religios Carmelita Serca de quatre anys
auen agut de mayar de Conuen que era Mandiera per
la rebelio Contra los fabrer que pati mol de Sants y Exposa
y se esti en Casa mol tem malal fins poch tems antes de
mori Confessa la part del dot de la Sua mare a dits
y feu testamen ab lo Sr de Esburia

Dia 10 de Abril de 1839 Celebraren los funerals a mon
fil Ypth Camps que Gloria Sori ab la assistencia de sis Capel-
lans y auian de cren vuyt y feu mal tems no poguern
venir sino lo Sr Rector y lo Vicari lo Rn Ysidro fabrer lo
Sr Mansal lo Rnt franch y lo Dr Ramon Prat y auia
de auer lo Terma del Sr Rector y lo Rnt Tomas Garri
ga lo Sants de Pa-6 lo 17 ß Cera 16 lo 10 ß Dines menuts
lo 11 ß 3 que al primer ofisi se don Candela y dincatots
los de la Yglesia lo ordema lo ofisi de recordanca ab
quatre Capellans Cada Capella se donaren 4 ß
y lo Sr Rr 5 ß Cera-10 ß Toch de Campanes 2 lo 10 ß

Dia 1o Abril 1839 Celebraren los funerals a mon
till Jph Camps que Gloria Sonia ab la asistencia de Su
Capellans y avia d'aver vuit y feu mal temps no
pogueren venir lo Sr Rector y Vicari y lo Rnt y
Paborer Sr Marsal lo Rnt Planch y lo Dr Ramon
Prat avia de oficiar lo Germa del Sr Rector y lo Rnt Tomas
Ganuiga lo Sarto de Pa 6a 4 ₰ 8 Cera 1a 10 ₰ dines
menuts 11 ₰ 3 que al primer ofici se dona dincy Can
dela a totom lo endema lo ofici de recordansa ab 4
Capellans Cada Capella 4 ₰ y lo Sr Rector 5 ₰ lo
lo Vicari lo Rnt Paborer y lo Dr Prat Cera 1o ₰ tot e
Campaners tot 2a 1o ₰ a Cada Capella en los funels
Cels dona 6 sparctas perque no Cels dona dina

Lo dia 23 Juliol de 1854 bingue Sr Sa Sta
Visbe de Vich á les nou oras del matí Venia
del Brull alministrá lo Sr Sa de la confir-
macio fou una poca de pratica resistra la iglesia
y per la tarda fou al Montana á beure la
capella y tornà á pesar la nit á Seba y lo dia
24 de bon matí sen anà á Vich

Dia 5 de 7bre de 1615 morí Franca Camps y Prat
mullerania de un mal de frexura vuyt dias antes
de morir Despues de aver dinat que ja feya llit
Comensa a tossa la boca y luego vingue lo Cirus
gra y li dona una poca de medicina y seva
a Clarir de Cap y pogue Confesar ab tota Cla
redat y rebre lo Sagraments y despues se estan
de tot lo Contat dret y pende la parcula estan
mol Clara de Cap y miran a totom y morí a
3 quarts y mitg de 4 del dia 5 ja feya mol anys
que tenia lo mal a la frexura lo dia 7 se enterra
que era diumenge ab uns 12 de 4 Capellans y
Selebra lo ofici lo Dr Ramon Prat y una Se
Dia 16 del mat ay mer se feren los funerals y
se Convidaren y Capellans y digue lo primer ofi
lo Dr Prat y lo segon lo Rnt Joan Oller Coll Sau
y tinguerem tot fret ofrus los Cantors del nove
mani los Gastos de pa per los funerals Costan 16 pesetas
la Cera 8 pl vi 5 + arros 11 p 3 los demes ja Conta
ab lo rebo
al Cap del any se feu ab los Capellans de la Parroq
lo dit feu le any

Dia 15 de Abril de 1850 se va Casar mon fill Joan Camps ab Sebastiana Serrabardina de Seva filla Legitima de Mariano Serrabardina y de Antonia Serrabar y Montanya fóts Difuns li donaren per dot = 11 oct$ y 3 oct$ per Calaxeras y tabor fot de dot 25 camps poc mes o menos

Vuij dia 2 de Janer de 1851 a nat lo primer noy que Nostre Sr nos a donat. a las set del vespre se va batejar lo dia 3 Serca las dotse del dia foren padrins Franco Camps mon Pare y Concepsio de la Serrabardina y li posaren per noms Franco Xabier y Caracciolo y Pera

Lo dia dos de desembre del an 1852 alas quatre oras del matí ha naixer una noya fou batejada al matex dia à la tarde foren Padrins Felip Roca y Sa Serrabardina y Teresa Prat li posaren per noms Maria Monserrat y Maria Concepsio y Bibiana es segon fill

Dia 30 de Juny de 1853 foren Confirmats Franco Camps fill de Joan Camps y Maria dela Monserrat Concepsio en tomaren Padri del noy un Sr de can Vila y de la noya la Sa loma del Prat de Seva.

Lo dia 12 de Setembre de 1854 nasque una noya foren Padrins ma germana Gracia Camps y Mariano Cortada anan Conat li posaren per noms Francisca Antonia y Eugenia nasque à las nou de la tarde.

Lo dia 13 de Setembre de 1854 morí dita Francisca
alas quatre del demati y fou enterrada lo dia 14 à us
y costum de la casa.

Lo dia 12 de Març del an 1853 à las onse del mati
poc mes ò menos entrega lo esperit à Deu la esposa
pia Sebastiana aben mort de malaltia de [redacted] aben
li durat la malaltia quatre meses aben cumplit jans
quatre ans deu meses cinquanta dias. y fou enterrada
lo dia 13 à las 9 horas del mati poc mes ò menos. lo fone-
ral à us y costum de la casa.

Lo dia 4 de Juny de 1859 me so
tornat à casa segona begada ab Rosa
Bofill donzella filla de Jaume Bofill
y de Margarida Roger tots de la gran-
guia de Bilabran fogeros.

Lo dia 3 de Abril del an 1860 à las tres
del mati poc mes ò menos nasque lo primer
fill gue es un noi del segon matrimoni y
fou batejat lo matex dia y foren padrins
mon pare Fran.co Camps y ma sogra
Margarida Bofill y Roger de Bilabran
li posaren Joseph

Dia 2 de Febre de 1829 dias 9 oras del matí morí Teresa Campsi filla de Franco Campsy de Franca Campsy Prat Donello de edat de 22 anys morí de un mal que Capsi metja pe creu lo varen entendre que estigue mes de dos anys malal. ta y segons deyan era mal de la preyora nasque lo any 1826 als ultims de 9bre tenia 21 y un mes poch mes o menos y lo dí 3 de dit mes la enterrarem

Enterro lo dia 3 del matey fou enterrada ab la assistencia de quatra Capellans lo Sr Economo y Sr Vicari digue la missa lo Rnt Capella de la Rovira y fou lo Rnt Isidro Tarres

Funerals Se feyren lo dia 10 de dit mes ab la assistencia de vuyt Capellans Se feyren 3 ofisis ab tres Capellans al altar y va assistir als funerals Pera Molins nr y Prat y la Sua dona y Ramon Sabatey y Rosa Sabatey Campsi y dos Caps de Dol lo creu Clot y la Povilla de Calsarre y Sels dona dina Se donaren los pans de dol a tots de 3 ss y al Economo per la Ab solta un pa cada ve cad de 7 ℔ y alas Animas del matey preu Sarto de Capellans y Cera Sumu deu duno quatra parcets menos dos ℔s que poraren deyan lo Altar que vallan 3 pl Se varen Sartar las Candelas que al primer ofici se dona dinet y Candela a totom

Dia 3 de Juny de 1852 lo Franco Campo me vas tornar
a Caramenera vegada ab Margarida Puytvi ben
viuda dejpada de Franco Climent vilatta Franco
Puytvi filla de Climent vilatta de la Pannoa de Granda

Dia 5 etre de Abril de 1860 morí la mia esposa alas
3 y mija de la tarde de resulta de un pret a via
al Campo de Sta Pastor ab confita al Hitalia
bana de 3 e uy son fill la portay a Cuna casta
Fota la [illegible] malalt y feta impuedyla
Un dia a para Jaque se vadas y day mort
Sepulturen lo Dime se quatre espiri ab la
anitenca de Sine Capellani y no se convide
a cap de son filla y Germanas per no aver
vingut a vesura

Dia 16 Juny de 1863 a naxcut un altre noi
del segon matrimoni foren padrins Jaume Bofill
y Magen de Biladona y Rosa Sabater y Campo
nasque a las dos y mitja de la tarde y batejat lo
mateix al vespre li posaren per nom Jaume
Ramon y Francesch fon batejat al dia 18 de Juny

Dia 25 Abril del any 1863 a naxcut
una noya del matex matrimoni y fon batejada
lo dia 26 foren padrins Antoni Bofill meno Conat
y Teresa Prat ma corina li posaren a 11 de la Concepcio
Teresa y Francisca nasque a dos quart de dotze del matí

de 1863.

Abui dia 3 Juny a Mort mon
pare à las dos de la nit abia rebut tots los
Sagraments lo dia anter al mati proincipi
de la malaltia que li fan y no bingue 24 h
ores abans naixqut lo dit 19 de Juliol de 1777

Abui dia 10 als 7 an ores del
mati se à donat repattura à mon difunt
pare despres de aber celebrat un ofici
ab quatre Capellans cap de Sol Cristo-
bal Estabanell y Beneta Cortada
tambe à assistit ma germana Rosa Sabater
y Campo y son Marit Ramon tambe
Ferrera Pratt y Molins y son Marit
pera una noya de la Serra Bandina
que dia Josepa ma germana Engracia
y mon fill Josep de dat propter anse
à donat dine y candela a tota la jen de
la Feligresia à contat lo entierro y Ofici
~~de~~ 32 pesos 1 val

Lo dia 18 de Mars se an fet los funer-
als an sufragi de la anima de mon difun
pare que en pau descanse ab la assistencia
de 17 Capellans 3 al alta y 14 al co

los capellans an los tat jun ab la sua
1848 vn mos 6 pan de 8 lliuras tres de
abiolta y tres per las anima mos Siburit
de Dol de dos lliuras cada un an assistit
ma jornana Rora y son marit ma corina
del Prat y son marit ma corina de Minambell
mon conat de la Serrabadina capsi de Dol
Mariano Cortada y Tercera Sua se à donat
dina à tota la jen als capellans no gue ell
à pagat ab diner.

Lo dia 21 Juliol à mort ma filla
Concepcio del regon a Matrimoni abia nat
lo dia 23 Abril del an parat ma maba encara
que li-teniam la dida à casa.

Lo dia 22 Juliol se enterrà la concep=
cio à iii orar del mati anen capsi de dol Maria
no Cortada mon conat y Maria Sua mes a
binguet a conpanarnos Tercera Prat ma corina
garto de roca capellani y Prat de ramantiri
se à dit un Ofici de angels tot la 1a 1499 dl
tocar las campanas dl. Sabo 22 Juliol
de 1864. Joan Camps

De 1864

Lo dia 9 Agost deu nos à donat una altre nogà alas una del matí fou nat ó anem fou batejada lo dia 10 ala tarde foren padrins lo amo Garriga fill de moneri Joseph, y all tambe Joseph, y padrina a Maria Dala a Roca, conada mia Esposa de una cosina Jaume Bofill y Roger, y per lo tan la padrina es Bofill y Gallés li posaren a Maria de la Concepcio y Margarida y cantim a Madrona al padrí del terme de Seba parroquia de Aiguafreda la padrina del terme y parroquia de Biladrau provincia de Gerona dita Concepcio es filla de Joan Camps y Sust y de Rosa Bofill y Roger

Lo dia 6 Agost de 1865 fou portada a la Ciutat de Vich a Maria de la Concepcio Camps y Bofill para la confirmacio y fou confirmada per lo Ill.me Arcabisbe de Trajanopolis D. Antoni Maria Claret y actual confesor de Sa M. la Reina se aniopega de plano ala dita ciutat.

Abeni dia 4 Juny de 1880 à naguet
lo primer fill del Matrimoni de Jaco
Campi mon fill, y Anunsio Pabiet y
Quinque filla del Dr Joan Pabiet
Metje y Sivusja natural regon
cree de Manlleu abitan de un ho ans
a Stu Genis de Vilasar, y Josepa Quin-
ques de Pabiet cree natural de Barce
lona ab la qual foren padrins de dit
fill. que fon batejat lo dia 13 del matex
pes noms li pararen Joan, Pare y Mathor
ó Anunsio, lo batejador fou mon Cuñat
Mossen Carlos Bofill, com tambe fou
lo caradors padri jo Joan Campi y Josepa Pabiet

La dia 14 de abril del 1881 à naguet lo segon fill
que es ermanet de mastone Esposa de
mon fill Joan co aixi padrins son Jogue
Dr Joan Pabiet Metje de Vilasar
de del que bisen jans, fon padrina ma
Esposa, Madrastra de Mon fill re dia Rosa
Bofill, fon batejado lo 17 li pararen Rosa
y Pedro. la acompanaren los formals
Mth Carlos y Cosme

Lo dia de tots los Sans de 1882 naixque
lo tercer fill que es un noi q.e foren Catipat
lo dia 6 ó 7 de mateix foren padrins Joaquim
Bofill Cav.e de Barna natural de Bilabrau
germà meu, padrina Josepha parent de
= jo mateix de la Alsina de noi casada à
Vilafranca del Penedès, li poraven Joa-
quim, Joseph, q.e Justa= los pares Joan.e
Camps Sevra Bardina q.e Arcangela parent
Joan camps

Lo dia 20 de Setembre de 1883 à naixut la
germà fill de mas pares q.e mon fill Joan.e
de ra jo mateix padrins me filla Concepció en comissio
ab los Amos, q.e padri lo germà de la mateix
casat ab la germana, li poraven Rosenrat
Josepa Justa la padrina fill de Vilafranca
lo dia Amos Siralt.

Lo dia 14 de Juliol à las tres q.e mitja
de la tarde à naixut lo quint fill del
matrimoni de mon fill Joan.e ab Anna
ta parent, jo es cuyo nayo que à rigut bate-
jada lo dilluns dia 15 foren padrins Joaquim
parent Cav.e de Barcelona Diego de Amunta
seu parent de soltera, q.e padrina me filla Maria
de Rosenrat en comissio de ra jo mateix Conc.a
nom. Concepció Lucipeta Francesa Justa.

Nota de las obras Sofetas en lo temps que é Colectat primo per teules y rejolas — — — 4 2 lr ℔

port	3 lr	℔
per Matar y bigar als Serradors	3 0 lr	℔
Compra de la fusta	2 2 lr 1 ½	℔
port de la fusta	4 lr 1 0	℔
Cals	9 lr	℔
port de la Sorra	9 lr	℔
Jornals del mestre Jon Fotbuyp	6 lr	℔
Jornals de manobras Dominich	1 lr	2 ℔ 6
per Clavs	3 lr	℔
Guiyp	7 lr	
Manobras per	18 l	3 ℔ ℔
mes Sola	6 l	4 ℔
mes	6 lr	℔
Guiyp	15 lr	℔
Cals 12 qp	9 lr	℔
Sorra	4 lr	1 0 ℔
Cals	7 lr	1 0 ℔
Guiyp	3 lr	℔
Matar	16 lr	℔
Serradors	12 lr	℔
Compra de la fusta	22 lr	℔
per 72 Jornals de mes	36 lr	5 ℔
Guiyp	4 l	1 0 ℔
mes	6 lr	℔
manos rejolas	23 lr	℔
fusta per portar	12 lr	℔

20 pp Contes Cash - - - - 150 ℔
per Claus - - - 30 ℔
180 ℔
Sinyp

Dia 20 de mayg de 1824 avia una Calamitosa
Sequedat que lo blat per ahi se acabava de morir des
pues de averanat ab una professo mol Grossa a la
Capella de Montanyà que y portarem Cari tots
los Sans de la Yglesia alli digueren un ofisi y un Gros
Sermo y veyen que no se podia Lograr lo benefisi
de la aygua se determina de anar a Sn Sagimon ab
professo demanaren llisensia al Vicari Gl y als
Rs y Obrers de Viladrau y dia dal dit se manpadas
sinch de matí y pasan ala Ygna de Sn Sagimon la
Comensa de ploure y pasan alamana de Deu de Lauda
pensavam avanso y pora per sot los Castanyers y se
digue un ofisi y predica y molta Gen anaren des
calsos y quan foren a Seva pasat mitja ora se pora
aplouda que plogue Gastan y lo diumenge plogue
tot lo dia porantiri Sao despues en achsio de Gracias
determinaren tornar a Sn Sagimon y varem ana
lo dia 17bre de 1824 a fer un ofisi ab musica
y un Gran Sermo tot en achsio de Gracias y avia
molta Gen de Seva y de Viladrau y avia 7 Capellans
y lo predicador se dona a als Capellans y
als musichs que eram nosaltres de Seva

Cnlo anÿ 1825 eram al mes de maÿtg y no plovia la
Terr no podiantser las viandas per Causa de la Sequedat
Se determina anar a la Yglesia o Capella de montaña
que si portaren Cascun tots los Sans Selebraun ofissi y
y Sermo que predica lo Rnt Rector de Balenya y veyen
no se podia lograr lo benefisi de la pluya determinaren
lo anar a St Sagimon y demanant Llisensia a St Rc
y obren de vilodrau Consedinen la Llisensia pero que Ms
tambe volian venir a la progesso jun ab nosaltres y nos
varen espera a la mare de Deu de la Roca y anarem
tots junts fins al Glorios St Sagimon fen tot los de Seva
la part dreta ab una fila que nos volgueren dona la
dreta se judicava si avia mes de 1500 persones pero
fou un miracle que luego de arribar al Glorios St
se Comensa a posar a ploure y plogue tot aquell dia y
nit y lo endema Cas tot lo dia ab una pluya suau com
si foren al ivern los Capellans diguern que volgues
marxar que la progesso no marxaria pero despues
marxa lo matey dia la sen Cas tots se mullaren
fins averse de mudar tots y portaren los St Crist
del Cor que lo portave lo Ajuntamen las relliquias dels Sts
martis y la mare de Deu dels Dolors que la portaven las
minyonas lo Capella portava la vera creu y portaven
una Creu que ya Gaosa ala Capella del rose canton
la Letinia dels Sans y ala anada se digueren onse
parts de rosaris fou la dita progesso lo dia 30 de mayt
de dit anÿ 1825 jalomatey dia se parla de tornar
a veni un ofisi de Gracias

A lo dia 23 de Abril de 1843 fon un dia de gran contenencia per la festa de Sena, perque se cbeu viget un dies de gran alegria, dit de alegria perque se cbien fetes la cavallotas ab tota pompa, com si los que balleben los carcabells, que consistep ab uns cotons qui millor los pego tenia, un de indiana, altres de vobe de llana, y altres de vobe de seda, jo los tenie de una vobe de llana mol fina, y uns ab altres vis dotzenes de carcabells, y bolleti ab uns gotes de Oy, ami me corten la pierna del pantalo à poreda, com tenbe ab mé jovenes y vells los en tobellet, la tenteton de ballet è cota de Oli, tovaret fins à jenollis una riata de tovs dits de empla per cavallige ab un pom de beget, mitha y espardenes blank y una blusa mol bobellada le mebe eva la mitja tenbe me la è fete per me carina del pont, com è dit avibé lo dia 23 Dimecres dia bulgarmen la Reyeda Deu de Abril, pues se anapegebe lo dia del Dibendres Sen y los tvertadade el Dimecs pasat pegue y pes celebrave egueli dia de festa com altre ordinavig, se ficaté de fer balleder y cavallotas ab los carcabells pasats per fer la

despedida jeneral ỹ pres donen mes
solemnitat al acte, sentiu de Rosari de
cemí à la plaça de la Creu com se acostuma
de bailar bal apeí que despres de aber co-
menzat se posen à tocar à sometent, que
revè, que revà, ỹ luego corregué la veu
que tot los Reials de la Ergueda abian mort
dels francesos, ningú sabia sentit res sino
que corrié en dits Reials armenat Cot-soltit
de una espatlla ỹ donc la notitia que al acos-
tarse à cassa de la Ella ỹ tres company los
dos que eran nobiis los feren gendar al da-
vant de la casa, los un se deya Guido ỹ lo altre
Dennet ỹ ell li un company que eran gefi
bels bailaven la casa, un pres una part ỹ lo
altre pres lo altre, lo de la part de baix pas
al que se enrapegé mes prop la porta ỹ pres
guarda al darrera, qui tenia à casa, ỹ respon-
nen que ningú, insistep com que ningú,
la vespra fos que sino à balia evanen
que é mirar, aguait se deya Ros de Anpes
dá, al metep moment ja se be sentiu un tiro
ab un gran aỹ, ỹ seni maneuse de la porta
senti un gran rabinem per dal de la casa
ỹ bejé que bepaben la escala ỹ al sentiu los
dos primers los dispara la Carrabina pero
sens sentit, se gira ab un company ỹ li dia

figúrem que estem tots presents y ens torna
pex aon abia binget, y lo seu company que este
ba à uns vis pexes detxos de ell à una cantonada
de la cort del animal, se espeva inmobil fronte
à fronte de la porte de la cara, y el nostre à
la porte davaxo una espenta à un pexeron
que tenien pex festa nostre pxincx, y lo Amo
dispexa à cop de canó y li obri la cap y el
metex moment beje gnetxe à rinh cornes que
tenen y se bapà y la tenien de la espetlla y
el nostre pex lo metex lloc se bé txobex ab
un dels seus companys molt gnetxo la tixa que
se nostri pxincx, que fon en devant que li
tixaxen de una espitxera que y abia al costat
del Hort, nostxos los tixabaixos comensaxen
y lo altxe Amo dit Guiedo se abia quedat com
glerat, si tixaxen algun tixo lo tenixen
encara que poca cara, pero ab la gran enti
se bé espantà la atxapaxen y el metex lloc
la metexen à cuex 3 cuntas pexes de la cara
y bitxe den Solé, lo Subcabo tenbé y exa ab
los altxes Amos se dexo foca postabeja y los
dos altxes Amos pexo Nebot y pex Sexen seus
amics y bestits de pagesos, pex fogen empanat,
la porte davant pex un bxi de dita cara cap pexo
Solc lo Xexeben de den Amoxen entxe de amitg dia

com tenia lo que tenien preparat dit Roger
abiten à fill de Figueras, fill de Tarantia mal
acomodada mal ben vestit, portaba una lebita
feda pretelan negre ja espallat, y los botins
fets malbé pel lo que abian caminat, li feyen
portar escarbina, mal vegetes pregues, se trobá
ere prop ren descarregada y tornada de la
muntanya y se compria si abian donat algun
colp ab ella pel cap que encara y abia cabells,
mès com abian abian esparcat del bastonat y
cornamen dels Moros, sens feria feriti la agueren
abandonada. Al rey mes enllá de Goita
Hopi no veyaixen ab los Moros que estaban
mal esparcats, pero seguia la pista al traba-
dors com se acomanaban digueren que eran
algens 20, feya molta biarda la ploma per
aquells barris mal armats devers de cap hamens
ren temar y ben armats pregues el que tenia
menos existencia tenia den pensar de la vida pero no
hagem el pavill, no mes que pro acabar ab
rebelens pillegos de la ciutat à cada dema-
tins bidas ii ens mereixen, parlem al Biter del
Bosch trobarem algun Bitadans y nos digue-
ren se abian dirigit à Sant Pelegrinet pero allí
hagueren y tornaren à emprendre la serra
y al arribar à dal je se trobaren ab 2 ó 3 de
dena que se tirassen algens tiros ren resul-
tat, lo Cura de Rabassa dit Joan Esteva tro-
nebe de Dich ab dos criats armats y el rebel
cuan los trabucaires, bape del rebell y sent o

la bista de la comida ẽ los tiros tenbe
algens tiros, sempre seguiven la nova
à fins la coll de Romagats, semblabe per
poderaben algen fenit, pues aneben al daban
4 ó 3 ẽ los otros se quedaban à fer fuente com
sabien que al pais no ẽ abia armes no tenian
guen pou, si los de Tovedell agueren sentit
al seu pare sels anvia donat ne mel tem
ẽ pot seu anvia ensigat algen à nostres mans
al enviben al coll de Romagats, jé eve de anit
pues evem al sobre ẽ je ne began, no va-
enviam al metep coll de romagats, ẽ lo dub
cabo bolie pasar mes endeban, pero tots los
pensaven nos oparavem dien que à la nit even
amor ell, ẽ began no tenian ajuda de cap
altra procedencia, fuera molta pou tot tocaban
à rometen pero no sentiu ningun home se
determine anar à Sanjulia à dormir ẽ
pues los Tinguerem de tot sentit que
la endemia se stigaven que aben Trobat
los Trabuccaires anar gruetes, pensaven que
benian de Vich de baner los professors los
detinguerem pasat la coll ẽ los feven pasar
al mitj del camí ẽ ells se intreven à la
punt de sobre el pou de sobre ẽ dicen que el
Cavaller noi atten la bista del camí tivarian

als presos ỹ los trabucaires se abo-
tenien sobre noralres ỹ no esperavien
à tots, pues bolgue Deu no sucehis semblan
desastre, al cap bon à Sⁿ Julio trabucando
poble reunit à la plaça ỹ llum per totes
les cases, nos allotjaren ỹ el prohibato
altre begedà se proveyr à torca à dona
ten tots los de seva sentirem à bervar el
que dien que Rodes à Altarriba, ningun
preso bague sortir del poble ỹ lo sebedo
nos demanè si bolian acompanyarlo lo que
favem gustosos, ỹ lo dimarts que nos fuge
de quia el sortir del poble no depè, ỹ lo
fet fon que tots que se abia enget à
la Vila, nos no tornarem sapiem bè à
nedamen, ỹ tres del Rabos aparegueren de
tornarsen à seva à pasar la cuaresma,
pues tenien prohibit bestir de presà ỹ
tornar entre de puesta de Sol, pregueben
Oficial el Cabo de Sorelló nos trobar de
aquella manera, lo endemà jun ab los Rabos
segueixen algunes cases mès no tornarem
fins metja cami trobem lo Sⁿ Gobernador
de Vich el trobarem Juevi que nos donè los
gracies pel bon comportament, ỹ la metatge
nit se sentiren crits de biba Carlos 5 è el
poble de Aiguafreda. Sens puntualitat que
tenien los trabucaires los abien pres al 27 de
Febrer prop tornaren el dia de la festa, se degue
Bellver de Gironà, Rojer de Figueras ỹ Rabos de Barcelona
tots menjaren à mans de aquells fieras.

Lo Diumpte dia 24 de Desembre de 1842 anem
Visita de Nadal, à les deu avans de eixir bas
ses abitat per lo manti pregue à les sor del
matiser à la vocada de la Esquita y revé
ben probeit, per anar à romatan, en aquell
poble y abia la Milicia armada, per abian
portat 43 fusells, Capitá Joan Bertrolí, per
ti, al dir de la revé probeit ens, pregue com
mos dies ver tu bolban de la ser de eber de sorti
ja la tarda dit gine el rabey que ratava de ana
Hey me la abiles, per ne cuari despabilat,
al efecte reunien com las quatre del matí
foren reunits com à 23 omens à la vocada
à casa lo Regidor Joan Vilá, re enfrangen la
marga cap el Bonti y el rey à ca Serrà foren
allá per esperar la Sª Alcalde que la era man
cat Joseph Jaurigo del Solei, que el pach
rata arribé al cotxe à quinse de cuatre jun
ab Domingo Montañé que era Regidor ja
poiat priba à rebey barter, pero el Sucalde
de pasar mes abey, je no abiem cambia
gat que ti no reu pagaba el rocerro na pasa
vien mes entá, la gue nos promete la Sª
Alcalde, de marga el rey à ca Comines de
sopte re rentiren com 7, ó 8 Tiros per las
rescuries del Mas de la Mora, com estaba
mol espes ver re podia bayer à tanta distancia

preso al matex temps i respon Joan Vilà den lo
ajà prevenent, q̃ tots nos dirijim à ell dient que
ere q̃ de gini ra tiestabe, q̃ altrament nos esplicà que
lo die entes ren à Vich, le Comendador de le este montoña
que le ave D. Anton Vespres, que pres ent bon rubjec
te regon se die, que ells abinguent ab los trabucaires
que infesten nostra terra, q̃ que recreuen à tot
bitxo pres dinem, (i à Banet esprese sobre prengue
mal demati vents de Sera ab le remetent q̃ al seu
grop le cara del Burgues le envolti q̃ munguí al
Sarabe Francs Cortade q̃ le tais fenitto à le matexa
porte de le cara pres ser un inconbinient del trabu
caires) pres com en aquest nostre termino estiu
get pres un ome de bé q̃ cabal espiete, apo nos
à dique ab verdat à tres à questes, pres espoà dit
à alle bene que vegesen abien fenillet en Burgues
(mes com le prodien fenillé, que al arribar de Vich
le fen abiar pre un rem pirme, que tes mangen
à le nit espresament que fugi i que tenian que
prendre q̃ fenillerle) tengo se sentiren mes tiros
q̃ tiros, q̃ nebem nol fort retronen cap al prejol,
pregunten que sobian, digueren que eren nomes
que equells tiros, feren tres prestides, un pres le
cova del Sarabe, altres cap al detras de le cara, q̃ altres
cap à Serradets, nebem nol fort, à dite cara no sebem
no mes que onaben sentint tiros q̃ fer de trompeta
enprenen corrament cap al Burgues, q̃ ja abien sent

los tiros, al entrabas à la casa nos explicaren com
la tropa entre abian portat tres carbonets que y abia
à la casa y que al nos trasp del Alcalde lo Comandant
bellio fer bajar à una cova que y abia los trabucs
ocults, y que ells se sentissin en gran manera, y altres
nos fan foc los trabucs pensant fugissin, y fugissin
y altres tiros al aire, pero nos cremen al presoners que
eva lo amo del Jabaroge de Sta Maria mal conegut
de tots, entre tots donem cop de mollons als galgans
pobles fugider à la plasta per sentir tal cosa
apesar la rebuda nos amaga del matí de Nadal,
entre tots se pensa de nedar, nos ne pugem en dret del
y el sino à la casa de la Vila esperem ordres que
luego nos mana un espiar de dit de la Alcalde lo A.
Comandant, y el entrabas à dit à mal nostre company
tornen dient que ab lo de matar de Sena empendrio
en atrabal empera pujo evan pensant que vinga, nos
digue abia mort un dels trabucaires que fuga nos
mal pujo eva lo un cunyat dos, (eva lo marober del
Mas) que lo baren estirat al cementiri, (pero se
digue lo abia fusillat perque no pogues descubrir
los robos fets) nos entrà en trabal y dos à tres
horas de nuit los abia pres, nos digue que el torna-
nos en poguem pres la casa del Alcalde y nos fesem en
vinen los cobos per la nuit, com efectivament à fesem
nos digue la nuit, que el bestiar abian pagat mal
fost el persones perque abian portat pocs dines, na mes
que 30 duros, nos entrà com abian tornat los bestias
que eran en un espell de pinedes debon de la punta nos
entrà una cova rota de la fam la que y cabian com

ret à bon hores trobarem à la casa una gaiola
de roges rens creuda una gran caiola de fideus cuits
dos à tres pisos de cartró per gue recien per altres
bues un gabinet bastan gran y comodo bastan
gue abian vigut plegades, tot à resistencia
y altaros nos feren entrar lo cabo del bosch
gue era esportada de la casa comunh gue era à
la part del Burgues, esta de unes gruesses ro-
ques y al deben unes gran mates de Lipsos
pokes per guardar la plaja e'a contenian la pro-
vancy, ves trobarem de nous ni ferits, nos digue
la noya gue se abian ben probeit per celebrar
la dia de Nadal, dos capi de tocino, una dotzena de
coques enmerades y dos setrons de bon bisbok
pero gue los rabetti tot se ne abian emportat,
ves sabie de la mort de son pare, y la muroder
del Burgues de aguella se assegà, la capita de
aguella gentida era fill del Cazich de Sevadell
me apellen Josep Joseph, la Comandanda de los
Tiebas mos corregi nos digue gue el amo del bas
si abia matat ab pocos vols si los agotar el trabe
cayres, li donarie tots los dines los trobes y si no podia
binre à la casa la mantindria el à Vich fins pagues
tornassen, no abio de fer mes gue à la nit trobem
un llum à finestra del detras el dia los tingues à
dintre, li digue gue ves abio, apo ma el dia anter.

Lo Dimecres dia 28 del mes 1830, abeu siguet
inbitets per anar à fer una carne à Gironi mon
Cunet Clot y Joan Juan fill de la Robira de
Juvarola, com dit abiau siguet convidats y taube
me convidè à mi un fill de la Robira jerma de
Joan, com jo no tenie ereopete bas demana per
mi à mon pare si bolio convidarme Himeria jo
que se presentabe tan bono acasio per anar à
Gironi à compuete, y me fon concedida, y apre
emprenguerem la marcha lo Dimecres del dit
jo Joan Compte mon Cunet Robira Castede y
lon jerme Jaubi y Joan de la Robira de
ereopete y en ger y mon Cunet dor gorer mot
bon pendigues y taube la ereopete jo y Jaubi no
podebau ver anarem à dormir à la Colama
de Jaime à dormir à casa en Jerme de la
fabe de la Robira dita casa Morfuner de la Espasa
nos tractaren mot be pergue era mot enich denitha
paper à les dos del matí del Dijous nos bingue à
buscar la tartana per nosaltres y reiem les 8 del mati
arribarem à Gironi à casa de Antoni Juan com è
dit fill de la Robira que estabe casat allí y com
era mot espabilat y tenie tletras se encarrega mot
bé la bida y tenie mot bona rotieta empriui
pal de Corsedors, nos bebe mot bé jun abia molta
por dauen de arribar y nos ne anarem à repasar
dien que este le era de dinà que reiem à les dos
nos magnarem pues el tenie na Jeu pes
abecta arrancstar de la carretera que se marcha

à las quatre de la tarde, com tenen per
costum, nos
reunirem dinarem una proposició una esquella
y manifestà y resultaren pagaren la bona roba
del tren que à ixen la primera de baixar y nos
quedaren 26 de ells y tots estabem à las onze
de Autos nota part jo bé ella jo y havia algu-
nes preguntes, senalar entre altres la Almoyfarra-
dou de la Adriana filla del Bandoll de Sant que
redeya D. Joan, que si tots exceptat de dos cavalls
sabé nos la exceptat uno Ilmente pantalons de
tela botins de cuiro y rebertes roges y tebita,
anarem à dormir dos anar Ilem à una casa de
pagès y à la punta del dia del endema primer de
Agost me aixecaren 8 me gen no pogueren
beure ab nosaltres, prengueren algun aliment
y se principià la cabera, feren la dina en una
casa que na nardo del terme de Canet de Adri
pense era dia la festa major per se nentia la
marxa ab nosaltres, com dina, portaren una
porrons à fora de mes de dos quarts de beure, la
vereda fot fos de 86 pendents y corrents y la Ilebre
jo bé na mata 3 pendents una Ilebre, mon Cunat
tengue en gor lin donaren 28 de tornaren jo
fork y la endema anarem per la exceptat y no
fos bona cap digue la dema la feria presentar
com de tems tenia ho digueren que fins la Dillums
al berque, hi gen deben fer dos dies inclus la dema
per bolcam probable la mitg dia, à les cinc
gen em la marxa cap à la Bisbal ab un mal

Cavanilles per lo endema cap a Sta Coloma
y tenim una Missa cantada de rigor y sermó del
Sr Joseph, cura Advocat fill de Respall de Olot de edat
com de setanta cinc volts y bon Sr vell, a la tarde
passejarem y lo endema matinet prenguerem una
cotxa al torno de Sitges y nos acompanya à una finca
que tenia cap à la part de mar pero tenia molta
bista tiges not bones, bejerem lo iste medas y
al peu cap darenboca lo ter el mar passejarem
de nou pel torno fem bon cafetet y acotovat
menjarem alguna cosa passejarem la finca y bejem
varis alguns especies de ocells, conservem dos
gabinets molt bonos tot ferro y lo dibuix ab
lo mateix Cavanilles tornarem à Sitges dinem
à la fonda del poble de la finca petita del ter
rebem debotllo de la pesca nos entretenim be cosa
de cansa not bona, al anar à Sitges encara
pescarem be la cacera, y jo estic adolorit de
mes que pot probar si fumeba los pistons se li
rompe una molla y digueu que la meva bufeta
no fa mes ella que la endema à la nit fot
la que bolgues passejem à cavall, bon passeig
13 K. ja li bo adbertit que no me fagen res gracia
fot not bonica me que tingueu bondat es de dor
cavall carregada pera 3 llenya tres cuixes de de
rebé un ferro un forte not remilla passarem
lo dilluns not molt y à pie dinarem à la Colonia
y dormirem à Sta Maria de cada un rebirem un

Cupa de pei comprauem en Jia nos dopeuen
una botella pes pastes bi, Vagarena en raget
pes postas te pato i te Dinou nos demeti pujauen
al pte de tas oltenes aon cosemen tot lo dia nosta
datie pendden des Vebre bell gottas tres canill
nuetan je ab te rabe cuopeste tres pendias petites
dos gottes une Vebre, nos ne cuevim à dormis à
can Sintet de Biladevan aon eue coline te mestreso
de mon Cunet y nos conget jo pes aben cusao
nos ab te fille nes grau pue beuia à pasen algunas
temporades à te casa de ton auete Clot, y apis nos
pasejauem com bell dias pasten poco coia ten
ben auibet per tot. Joan Campis

En lo añ de 1853 ne tem lo ettemajes
que è construit lo fustes Joan Jauaneda, aben
fet lo plano ses pase fustes de Biladevan, y con fill
Jaquim mon tet fillt de Biladevan aben cortat 132 de
dennes se fen le Mariden, fan fete pel cuento de Cuadres
de Vich corte 112 de ab la pautienta vitat que es fille de
seva à cuenque de Vaseuas de Figaueta, fan Jaquim
y so Anno pares de Maria tambe cortaren los dos cuns
ren dauos, y al cap de 3 ó 6 cans se pinto decuá y
encauná, tot jen corte 1000 Minas 438 de espetlles
te ottar bell y abia te Mariden de te Cunpiio mot bona
se auregnó à te capella fonde te ettá cuatio cobert de ross
pin tot y abia un decuati pue te Cantadie mot bé y mot
antih se deje cua ol millo de tot lo Bisbet y tot ne fen mot
be menos te part que pogen rebio pes te part de dintre te
Jaeres nous, pero colonnes y espitells tot rebi pes esbios
del tot Martime que cora de tan guvi fia detouica, tame
nitat del S. Rector pio Jaquetagels

Lo dia 28 de Agost de 1834 morí la primera
persona del Colera morbo en est poble, era fill
de Savadell, casat ab una pobilla pero ben
anomenada pobilla de Francesch del Oheró per ab
estat molt amic à con Cost ton pare, lo mort se
deya Joseph no se si de mote Sai, fega jà mol
dies se parlaba de Colera principalment à Bar
ja estaba pera, cotics jà fega dias lo Rector jo
Joseph Romeu encarregaba mol no se fes abas
de fruites ni bedoras, y al trobarse un pob
fecit de colic diarea y res, pero agnet al tro
cap fecit jà de dos ó tres dies begà pel anus
à mitja nit jà comensa el dia de S. Agustí ten
entra al Hotel de pares y se ben tots omens de
Argentera, ab molt trabalt pogue dir lo chiro
y à la parte del Sol ere jà mort aben gueda
ab los alli de recopeti y gueri ren cap estaba
ab ser dones y chalts y cap fill mol petit à la
penultima casa del Cap de Bonaire, com
jo entenia era lo Regallacio de Sa Joan y fins
de Gracalleu jo tenia projectat de anar y deixa
alli anar à probar lo pero cap il que primi
piaba de cap de Gracalleu à Bar ja abia
cait y anat ab lo de Motaro que comensa en
1834, pero al aber sigut à la fira me bas
acostat à la estacio, jà me fugiren los gens

pregue al avitar el ven y beure aquella
multitud que bapaba y se beja que eran
fariseus de Betsaida y el pregunten com enbo-
ver pensen que mal mal que si morien com à
moreen, men les tornen mal des meyos, als
poer dies ja y agen mes efecte al poble pues
ab mal enideda milloren pero tenien de obs-
erbar basten les veelas ò de no atreeuren
ven morir el momen, era una enfermedat
que depaba molta gena y el que no obserbaben
les veelas prenestes, el patern, de fabrinens
y agen poer caer, per un jenuel dos ò tres dies
antes jà tenien colie y per espo binge menjos
y mes menjat, com la gen refri mes era la
clase menesterosa, mal enit y mal enouit
era el cas que je al Centuell tree nos pro-
bobe, y è le repentire y agen cura que moris
de tres al poca estava era col Jento de la
Serreta la Sharo ab dos filla grans tenie cas
la Sharo era è estejes à la Aubereda y com
era la cara del Sholon bans y ebunden la
Sivanja jà jo bi è ebia dit è espmenava menjar
molt pero è mal dolen, mes la Jente digue
si ni bolien dauer pregar al Cabere no li fego
per mica de por lo anarobar li digue que els

nou goraben pas menjar ny lo poibet que
tenian digue de pas menjar ny que binguen
tot lo Cabeve plegat que nom té pas pas, se menjà
ny al bespre el cuxiber à se cena, corren, corren no
recordo ni se pogue segurament lo sent es que
serbian de onse à dotze de la nit lo cal que en porte
la notisia al Justicia per lo capo ny el Batle
bespre se aggenollen ny à los dos cuxs ja cuc cai
tambe porte la notisia lo regan tan la matexe
operasio ny tambe à los pocos cuc tan cai tambe.

Se comensà de aplodexer lo pavis de tot
lo poble que ja no se tenebe los canpanes y tot
se fego à la gresta si podia ser à la nit, la major
part del tems jo la pasabe al Sour en conpanie
dels S. S. Amos S.S. tan bons y que recordien
moltes necesitats, ab consells y ab esperie, tots
los dias y benia lo Sinesjà, y al momen lo S. li
fregunte be com stà de atacats de nou,
y altercar se explicabe, lo nu pervobe me
jat una cosa lo altre per altre, un pco no
abe cuget anar jà be altre pco abe men
jat nada, entrà ab tot tiobebe tres à dinar
pas mal cuc pero esperar los S.S. entrà jà
bos pocos cuc mala temporada y tots los de
Cera no se menjà ous de bedelles, y si acas
algun cuc abe ab lo ropa à crodella, fideus
y ous, arros y fideus se mateixen mátes
gestinat, jà se sigue presa me atrebia à
beure, sigue empanada y te ab camamilla,

lo rest el pas ab dos meses moriren 57 persones
lo ultim pas fon a cinc fon un matrimoni
que se deya Tonico estave al carrer de sedret
dit cau pestilencial y quatre dies del mes estava
confalconer y abans pocs fon a la casa ja ha
tres dies clausta per bestiar y fuji a la casa del
deben dita cau Mole aben curat ~~[illegible]~~
al poc dies se feyen pregaries tots los dies al
Crist cayan la tirapi ate aben cerat lo mat.
als poc dies de aben cerat retiren en Ofici
dorer quesia al Sot podeyor pau aben
nos Tirvet de rembla pleja, pues tan
un poca cosa que si pau tot Catalunya
tots los pagles del Collen fonen de nuets
de rembla pesta, al Bisbat vench a
morir vinge, a Bitadau tan pobre rest
a dir que vinge morir de rembla en
Tarragona, pero a tots los demes pagles
fan be mal, a un cavalet del Blanc
nes cath es de Sort dit Sarda Cura de
24 casas moriren 22 homes, de Bene
lana fujiren mole jen pero con enc
algens moriren fore de la casa en tot
estave empestat, mal trabalt y miseria.

Acaban de arribo à anitch Juin y
no plobia la jen se espantaba peu tanta
aixet que guari totas las biandas se per-
dian, se termina de anar á Sn Sejimon
aben demanat la corresponen llicencia al
Rr Rc ÿ a Mre de Bilaovan ÿ tambe al
dueño de dit Santuari que tot rediven
gueteros, se publicà lo dia 13 de Juiÿ per
anar XI ab profero al dit Sanguesa lo
Dimenÿs peu anari lo dibendres dia 18
peu se marxà à dos guari de nit fen
un dia mol reu y molta calo se portaba
lo San Cristo del cor la creu del alta del
Roser la Mare de Deu dels Dolors y lo
Sgra creu que portaba lo Rr Mre Dr Pio
Puigrefogut Rector de esta Parle paravem
peu la Arola trobant molta jen de Bila
arribarem mol mati à Sn Sejimen
se reposà un poc se dige lo Offici y à ren
tindret se dige lo Sermo mol fort peu
tots abian de se condemnar y que ja
podian fer gens de feluja non tindrian

Pero bolgé lo Senyor que als tres dias
la tingerem mol abundan, lo capella
del Santuari nos abia bingut à rebre
à dos mes passos nos torna à acompañar
al marxar serian las tres de la tarde
lo predicador era de Sich Rector del
Carme Rt.a Mo.en Anton Aulibà, se anu-
bà à Seba ap.tol entrarem a la Feleria
eram en nombre de 5 à 6 cens, fou lo
dia 18 Janija de 1858 aben sigut jo
en tota la comenia.

Joan Camps

Aren al mes de Abril del present
y begen no plobia abunti molta
gueca de aygua per tot lo pais no
aben ploget dende que se sembrà no
podian conreuar las terras per
plantar las biandas lo blat se secaba
determinaren de anar al protesi
ala capella de Montañà que fou
lo dia 20 Abril de 1868 se digue an

Ofici tornaren à Seba abentinuar
quatre centas persones, portan lo San
Crist del Cor à Nostra à Mare de Do-
lors lo Beva cosa que pocs taba notre
Senyor Rector Pio Puigvetaguet ijo anaba
à son costat sen Alde feijaen bent
tot lo camí que guarí sen se pocs taba

Joan Camps

20 Abril 1868.

Lo matex dia del dit se tractá de
anar à Sª Lojmen pues altres bagadas
estan ab molta necesitat se abia lograt
la pleja ab abundancia pues se acordá
de anarsi lo dia 28 de Abril del matex
que era lo dimars de la binen semmana
pero antes se debia optenir las corresponen
Licencias de las que se encarregá
optenir Pere Molins carat ab una esquina
del Pont del Rª Rª ijo Alde de Bilaboa
la que fou fabaragat nuc se debia demanar
al Racó de Sil cantanari que lo era Dn

Ysenari de Puig y Borrell dueño de
can Gat la qual se encarrega lo
lo Secretari en nom de tota la compa-
rsio, y com à Obrer anomenat Joseph
Roca casat ab la pobilla de Sanvi lo qu
afectua lo dia 21 del mateix no arentijo,
però una direcció mal confusa, begen no
era fasil arribar à son destino lo ande
nà guan me ò dige al momen prenc la
ploma y bai dirijirme à Dn Ysenari
de Caranoba pergue tingia à be parau
à casa Puig à fi de aptenir ditalli-
rencia per lor de Seba com y tambe per
lor del Brull demanant tingia à be
contestarme à bolta de correu lo que afec-
tuà aptenirla en totes sas parts per no alt-
rer y tots lo que se agregasen, mandan lo
matex momen al capellà encarregat que
passes allí tres dias antes per arreglar lo
que for necesari y nos rebes ab tota forma

Afectibament estan tot preparat
lo diumenje per matxar lo dimanguais

fot lo dilluns proper ij se determina de
recprendero per aquell dia efectibament
lo dimar se embiá un recado al capellá
que no se anirie, pero lo dijous dia trenta
anem lo aplec ij abenni lo jurná del amo
Dn Joaquim, ab conbeni del Sr Rector
nostre, jó lo Vicari Rejen del Brull y lo
altre Pere Joan de Sa Jaume, solicitarem
altre begada llicencia per lo dilluns dia
11 de Maig la que gustos nos concedi dient que
mandaba al capella tornar allí altre begada
ij que ves se tocar de adornar de la Yglesia.
Al efecte la bijilia ven dimenje
se practicá dien se anirie ala professo y los
del Brull tambe ij anirian per lo seu cami
nor altres per la Mare de Deu de la Arota
que alas quatre del matí se comensaria
una Misa ij acabada se marxaria aben de
per lo camo lo nostre Sr Rc alas quatre
estan lo jen reunida per la marxa se posá á
plouren pero luego ven deija baxa un re-
cado del Brull que ens lo que abian de
fer digueren marxar lo que se efectua

del modo seguren creu ganfanons
hauian la donar en regida portan a Na
Sa del Dolor luego lo Bicari portan
las Reliquias del Sor a Martir luego al
homens portan lo Sa crusifix del cor luego
tots los hatuinisitradors ab sas hatchas
luego tot lo adjuntamen Regidors Joan
Bilarasa Mayrobe de la Agnat Joseph Cre-
xella mayrobe de la gasa noble Josepha
Marta Paula a Mariano
Seua Sastre clauer jo Mde ij Jaume Bojó
mayrobe del Sor Justje de Pau anan al
mitx lo Rr Bicari de Seua portan la bera
creu, al arribar à Bilardell se tornà
posar à ploure pero poca cosa ó fins àl
mati espallat allà jo plobia mes mes
deyan de anar à Espinarella altres à Mar-
bida ij per ultim se determina de arri-
bar ala sala afectibamen plobes bastan
arribarem pero alguna persona dige que
al Mas de Serrans era ala Abeta andabam
nos altres de detras nos quedarem à dita
casa uns quarante arribarem à dos quars
de sis ans despues de un rato toren ala

a Arola lo Rr. Vicari digo ala jen que
ji algun delique caminaban menos bolian
regir andaban podian afectibamen foren
una ringuanta ineluss lo Sr. a Mestre del
noir Joseph Casas pero respuesta al anri-
bar pensan trobari los del Brall ij algun
de seba que bolian passar per lo cami
dret ineluss lo Sr. Rector que algun del
que anaban ala professo los abian encar-
regat las monicion de boca ineluss las
de los dos Vicaris ij guarnicio de probi-
sio al hortal, abanti no mes que cap della
se beje enganada la jen per no poder
menjar pero se partiren lo bianes com
à germans.

A las dos ores de artan ala Sala
arriba lo moro ij altre ab dos animals per
portar comi à barcan los dos Vicaris pero
plubia bastan al cap de un rato bara la
la part de professo de la Arola à reunirse
ij ab gran sorpresa lo bejeren los de Sr.
Lejimon pensan nos ne tornabam à

Seba pero ÿ age algunas opinions erans
que poca de tormenta pero calculan
que debiam dar la bolta per lo pou del
moli del Sors per la aygua, aben pues
un bori ÿ begut ÿ repartit ab los capi-
llans ÿ tots quin portaba no donaba
ab mol gust als altres, dige lo Rt Vicari
de Seba en millo que nos ne tornem men-
tres es de dia la jen en jeneral miran-
se uns à altres se dejan ana que ram aqui
es Martina que no arribem à veure un No-
vari al San en acció de Gracias lo Vicari
se jira ab mi diumne que es millo jo no
saben que dir me jiro ab la jen, que era
millo tes ÿ totom ala una diun aben
binguet per aigua à cap manera nos
à de fer pro per ajo andaban, pues à Su
Magestat ÿ abgoan alegria totom à Su
Magestat, al efecte ala una ÿ quart em-
prenian la marxa altre begada abans
dexat de ploure, al diumenbrinos tocaren
los campanar nos binge à rebre lo capitá

entrauem a la Iglesia rezauem lo Sa
rosari y dige lo bicari que parat mitja ora
re mauxaria la jen contentissima de abe
arribat al punt desitjat guanyauem alimen
quin tenia, y al que no ne demanaba à
altres que gustosos nos donaba, tambe jo
y los Capellans aguem de eguedir al
Capalla de la cara perque los mebas esta
ban atropellades, nos acompanyà al seu
cuarto tenia una nou llauna de pa
un parro de bi tot è porà à nostra dispo
sicio binge lo Sr Rustic ab entrepans de
llangonissa ben grauat que encara ne
queda bona part y tots ratiats anauem
à cantar los Goits al Sr y concluits an
ribaren los prohibicions que se abian
deixat à Seba nos tornem à sentar y en
pocs minuts tot fou despatxat alas qua
tre se marxà tambe sen Pubrja tambe no
acompanya fins alas tres cuan lo Capellà

la vigna anaba bastan gruesa pero pa-
saven axi com reposo la anada tot lo
camí fou Letanias y la tornada tot cora-
vir en numero de tretze per lo cami
plogé poca cosa fins à arribar al cap
deball de la Hoba que Deu nos ha
regalan un bon ruxat al mes fora
de tot lo biatje pero la fin ab tota
alegria, ab un anat per pluja, pluja
dins, arribarem ala Yglesia à acompa-
nar los Sans que se portaban y con-
cluida la Oracion nos anarem à casa
contents per aber lograt lo nostre desitj,
eram en numero de tres à quatre
cens, fou lo dia del dit del mes de
Maig 11 del any 1768.

Yo a.t.e. actual.

Juan [illegible]

1866

Este dia 20 Julio se a
celebrat la binguda del Ven.t Bibe
de Dich ab la solemnitat corresponen
benida de Tarde
dar 3 horas de la tarde reunits los
principals majors y manestrals jun
ab lo Ajuntamen que lo forma jo
Joan Campa Pde a Miguel Cendra
Sinen y a Mariano Sura Joan Bilarasa
Joseph Manta Joseph Cruella anaren
a fins la quintana del Sor à rebre se
guarni un atta ala Son que abenros
reunit ab lo Ven.t S.r y ja comitiba
nos detingueren frente de dit atta aon
se bestí dit S.r de Pontifical y luego
binga tot lo Clero ab processo juntament
y banderas y alguns home galtxan los
y Obrer ab lo seu Salem y preparti ab ordre
nos dirijimos ala Yglesia y luego al
al sementiri y se foren algunas ab
altar luego se torna ala Yglesia

inspeccionà las fosas y se asentà ab
una cadira de brasos prop del altà
à Majó y fen una pratiga, jà fou
despres diga que lo andema se atmi-
nistraria lo Sr. Segrament de la Con-
firmació alas vuit del matì com se
efectua lo rebuen trenta quatre
se queda à dinar dalt de la Rectoria
jo tambe y alas vuit de la tarde se mar-
xa al Brull lo Carem acompanà fins
detras de Caseta de Bonaire.

Anapegantme à Barcelona als
ultims dias de Setembre de 1868
abentì molta pò de rebolucio perque
jà se abia pronunciat la armada y al-
gunas ciutats, jo y era ab mon fill Fran.co
que tenia de examinarse per lo Batlot
de Batxiller en arts, arribà lo dia 29 se
sabe se abia pronunciat à Madrit se
comunià de alborotar la ciutat cuan las
vuit del despres cridan morì la Reina
biba Espartero y Prim luego fou lo

poble à cara la cinta d'aquell palacio del
Señor Biba perpetuo los retratos de
S. E. M. y Felipe quinto los arrastraron
per los carrers y los cremaren publicamen
essan cantaba bruxa tal espectacle agrade
xia un infern lo General mentre perseve
gar al populatxo ó fuec ajudaue pero no
pexaren dia no me lo dexàe que se pronun
xiet lo que no bolgi afectua retirarme alas
a Reyna continuan los descomunals
crits de afora la casa del borbon biba
la soberania Nacional fora los Malos
de la encadena y los Jesuitas la constitu
ció de concem y dret de gentes biba
la libertat biba sabi que el D. Baldo
mero Espartero y D. Joan Prim no y
mero Espartero y D. Joan Prim no y
aga que lamenta desgracia personal no
mer que de la mort de un paisa que
abans menistral poble fuente la casa del
Gencral portaue lo retrato de Prim y
algun comensaren à tirar pedras à dita
casa y los centinellas dispararen vos

Jordi contra el Albarol y rematà un mort
y un ferit se pará la nit sens dormir
cremaren totas las banderas del Orde
nostres dormiam ala fonda de Caps de
Creus que es al entrar al Carre del
Hospital y se sentida al carre de Sta
Pau al Albarnor lo dia 30 comen-
saren à sentir musicas per lo carrer
y Rambla tocan lo Ymne de Riego
celebran lo pronunciamen portan mol-
tas banderas anan segin tots los edifi
que tenian armas ó escuts Reals aumen
catio trencats al nomen y ofica que
ni abia de mol valor y gran merit no
res se respectaba y abia la figura de
D. J. M. lo R. D. Isabel segunda ala
Disputacio de un valor infinit era de
fusta marbre lo trencaren y pareja-
ren per los carrers al despres los prin
cipals carrers foren iluminats ab los bal-
cons plens de banderas nacionals y mol
dones las banderas de tots los fonts
abian tret lo escut de las armas

Reals se tancaren las universitats
y no se tornaren à obrir ans y ha
continuan la rebolució y aumentan se
pero sens dupte ja que totas las
ciutats vilas que y tenhe ara prop
insurrectionan en fet la reba demostració
contra la detesta de la Reina formen
unas juntas tancan los ajuntaments
y formen los seus à la guerra pero
al nostre poble se à demostrat lleyal
tat com sempre acostumat al partit
que optinga al poder, ja no tenim Reina
à fingert de espantarse al bé sapseri que
es Joan à de no ere la auvian assessinada
puer abans que serà ans nostre assessina
do.

Lo dia 28 Octubre tornarem
à Barcelona puer ja eran obertas las
universitats à axi ho Deyan pero no se
hobririen afins lo dia proxime que se
fen una petita sermonta y lo dia 3.
se comensa de anyalar libre ab es
tudians

pues comensa anarsi mon fill
Joan.co abans matrisentat pues
la mitat de la matrisenta li sortà
170 Rs vj per lo tan se queda à una
casa de dispesa y comensa anarsi à sopi
lo dia 9 de Novembre de 1868 una jà dor-
mi venta planxà y cori cadarne 9 Dc
ij es en lo carre de Atanso à Nº 17
pral 4.

Heran jo Alcalde del periane
del an 1867 y ara en la actualitat
abans fel juntas que se anomena re-
bolucionarias binge una ordre tiemi-
tian que se nombres una de non tan-
be rebolucionaria pero definitiba y à
bati per tots los beins que tingueren mes
de 6ns y sine anyguen tenia lo nom de
ratapi unibersal lo dia 1.o de la eleccio
fon lo 18 de Octubre dura tres dias y foren
elejits Joan.co Vallflorera Presiden
Felip Pineda mon cuñat de la Serraba-
dina Mariano cartada tamba cuñat Jordy
Molins Joan Nuri Jaume Boro y ogue-

tot tenian que elegir lo ajuntament de nou
pero no foren tan bé que nos donaren en-
tenen de quedarnos, y deçen ens a per pot
tenir ab molt gran gust ho acceptarem gran-
cies un Offici à cada un del ajuntament
com à electe firmat per lo President.

- Avribets al dia 18 de Desembre
del matex an se torna a unir del matex
jé unibersal tot dia de tants los beins
major de 25 anys estos son los electors que
tocan lo Ajuntament primerament en
est dia se trata la mera de jé com
à Alcalde ordinari del Ajuntament nou
constitueixen ala casa del comu ala hora
del matí prebenida la Hei que me ano-
ticí de quatre dar dels mes abian y dos
dels mes jobes per Secretari per rebre
los bots per formar la mera que à de dura
fins als quatre no abents referens ales
tot bar alegit lo Sinch de Alcalde Miguel
Cadena lo Secretari y per adjunts Joan

Vallllonga y jo presidem ala quatre
foren lo escrutini y resulta que Miquel
Cendra fon presidem Joseph Alolin Joan
Prat y Bernat a Mariano Cortada y Lluis
Pineda y Serrabardina foren Secretaris
escrutadors que los tres dias regiti 13. 20.
y 21 de las 9 del mati ala quatre esta-
ban ala matexa cara per obrer los bots
que presentaban los electors en à un pan
taban una rodeta que se abia passada à tots
estampada y portat lo nom y numero dela
cara del electo y aquixo la presentaba al
President est li rallaba ab lo del comu y se
li tornaba y ala altre ma portaba un pa-
pe ab set noms escrit dos plat y ell matex
lo ficaba ala urna que era un escambell
Pera retirar los que abian de alegir nos
distincio lo primer dia no se presentà
ninga lo segon se presentaren 101 pero
se mogè molta intrigatia abeni dos par-
tits ala major part dels que anaban à la
botario si ere aquet preguntat qui botaban
no ò avian pas rebut apesar que la llei

proube mol ÿ mol que se devi libre à to-
tom per les alteracions à parer de tot això
la major part eran obligats per atencions
que de una manera que de altra fel lo cova-
liar se porá lo acuitat al puplic altra vegada
lo endema ÿ comparegueren 21 per fet lo
escrutini ha donat per resultat que los
sal que tingueren mes vots foren tots para-
ren de 100 al que tinge mes son 160 foun
Ramon Barrola Felip Pinada Salbador
Fabrega Juando Antoni Joseph Sauri ÿ
Joan Bac ÿ de aquestos al que à tingut
mes vots será nombrat previden lo prime
dia de Juny ÿ juramentat se angarguara de
las insinias totas ÿ se quedaran ret ata
cas del comun ÿ altabors à vots acut
ó ab un nom que escriurá cada un ab
un papé ÿ estos plegats ab una bara
de tots ret al que tindra mes vots quedará
constituit Sa Alta es mol prenitlos que
foran resultine algun dels mes sobres

perque los vicis se abindrán y aquestos
sempre boler gobernars tot pero dende
la part de defora.

Efecte à arribat lo primer dia
de Juny als nou cars del matí vencut
lo Ajuntament bell y lo que àbia de en
trar aren Ramon Barreto al que tenia
major numero de bots tò bar prendre de
juramen y ba guedar com à previden
ti dexarem totar las inviernas y no mar
xarem ej fuem à bots al que seria
Alde ej fon Joseph Tarres del Serradal.

Seca 10 Juny de 1869 Ajj al matí
Sanbe bar donar poderio com à Alde als
Jutjes de pau y foren prime Joseph Mo-
lins segon Franco Mariral y tercer Domin
go Montoria

En lo dia 3 de Agost de 1869 se à
principiat la guerra dels carlins ò sia
à favor de Carlos 7e en est partit de

Vich al vespre del dia 8 principiarenà
rentir algunes de la ciutat y altres pobles de aquells voltors de Sebs vingueren
donaren la vista de retirada à Nostra Sa
de Puiggenys lo Sr Governador de
Vich estava entrat dit y bolia reposar
dret y abenir ab reposo com à Com
dan General de las operacions de la
montaña un General anomenat Valdrik
que à portat molt be dige al Governado
ja ab trobarem demà afectivament lo
dia 9 rentir lo Sr Valdrik ab una forsa
composen de troopa voluntaria de la
Libertat com se anomenan y ab formati
à Barcelona y 30 caballs, arribaren
à Puiggenys y a abian marxat los cas
tins los regiren demanan per ona abian mar
xat y al rentir ala collada del Vilá los
cayeren alrededors de Sabadell se dividi
la forsa en dos divisions y los enbistiren
alcalors fet dexar lo que tenian preparat

fue menjar los dispersaren per un per-
seguiendo tres anar ÿ los prengueren
tres caball los trospas se reunieren
ÿ foren à dormir à Vilabran los car-
lins tots dispersos algans sen tornaren
à sos casas altres se an mentinguet 20
dias por auer à menos temps que presen-
tarse à indul que à efecte à conedit
lo gobern los cabecillas de aquesta par-
tida eran lo amo de la casa dita de
Mas bidal de Vilabran dit Joan Esteuan
de uns 43 anys ÿ bibia mol malal temps
abia ÿ lo altre, amo de la Vila del Prat
de San Padarni, aquet ja abia serbit
per la mateixa causa altres begadas
los caballs que prengue la trospa eran de
aquestos dos estaban mol fallats de armas
algunas escopetas y foren lo antics en lo
que portaban, axis se an procurat los ul-
tims foren estos cabecillas ab 24 an

entrat a Vich queja ó rubia lo General
en rentit á nebodet motta de jun Torar
donat con passaport ÿ ven entrat ab
tranquilitat á sacsarse no an tingut
ni un tiro encara que abisitaren nose
dejan ver pues tenia ordre la tropa
de no fer-lo si nol fejan los altres ÿ á
Vicabarca per lo tan á sigut una campa-
ña bonica en tot modo, no sea rentit
á dir que en aquesta alta montaña ajia
agut cap desgracia ni ~~otra~~ ajian fet
pagar cap clase de contribucio entre
totas las partidas de aquestos redolors
ab tot pot ser se acaban reunit 130 omes
la bea comana era de que al clero á
desenbolsat molt ÿ algun propie-
tari d'Manilla, tambe ~~pro~~ sembla ni
abia morts de conpromes pero se an
quedat quiets ÿ mol contents á casa
bejen no abia tingut bon ecsit la
trecmada punsio, algus dels que fejan

mes partidaris ỹ mes forces per la
santa causa regonc bea ỹ eran mes sabi
gents altres se feren com à ajens per
reeultar demanaban diners tot robin
à los principals perque sen necesitaba
gasta mol regonc lo feyan bearc los deyan
que se podia contar ab mole mile que
tenim que pagar los cada di ỹ darlos al
gun dine de entrada, ỹ estigina apara
lo dia que se arenaibi los tenindo já,
an procurat pararen el estranje ab
los quartos ỹ gastarlos ab tranquilitat
afinque à tornian à probá.

Sena 3 detenbre de 1869

Joan Camps

Aben arribat lo dia 25 de Octu
de 1869, jo à Barcelona per mas
diligencias al primc tren luego bai
ana per beurec mon fill que esta ala
farmacia Bofill plaza de Agustí

bell per aprestiren al portalet de ella
allí ja se experimenta alguna mobilitat
per la ciutat bat marxar per fer alguna
diligencia ÿ al fuente de Sa Maria
bat troba lo amo del noi que se dia
Manbi Bolill ÿ me dige que tots los
plans principals de la ciutat ÿa estaban
ocupats militarment ÿ per lo tan se
mal pradeu nos ne tornem à casa lo que
afectuarem ÿ al arribar en la plaza
fuentana casa la ocupaban un 22 republi-
cans ben armats al portalet bingueren
cinc ò sis soldats de acaball per la part
del portal nou ÿ las republicans los
tiraren quatre tiros ÿ nosaltres tancarem
las portas ben fort perque ja la teniem
armada ja abian principiat dos bari-
cadas una al cap del carre del portal nou
ÿ altre ala bora de la font propla capilla
de Marcet ÿ age un momen de confusio
pero luego desocuparen los republicans

fosse res incomodat pero al poc rato hi
ge una partida tropas ja estaba tot desco
pat y estiguem am quietut pero sempre
ab alguna sobra pues se sabia que estaben
allistats molts milers de republicans, pero
tots los punts principals y abia tropa y
artilleria ab bateries montades pla pala
sio rambla Sta Monica plaza Sn Jaume
plaza catalana frente al portal nou y
à totas las entradas de carrers principals
y molts terrats y campanas y abia tropa
voluntaris dels que dien de la libertat
pero molts paratjes no deixaben pasar, total a
nit estiguem ab quietut pero aquell barri
mes lo endarrera se rapige pera y abia agut
mol xarxo pualla al carro del carme y
carrer Ples molts barricadas y ens 23 de
matí molts mobiments de tropas los repu
blicas fugiren per los ponts de toda à pen
dre armas y los prestamos y cometen molts
altres crims comensen à la vila de Salt
que cremaren assesinaren derrocaren matxaren
y robaren robaren à tots los crims mes

luego foren presegits ni digo que per los
arrimos de Vallo no y anria guerra pero
tot se à parat per al, per ave lo alcalde se
li forma proces si unos sentencia de mort
per ave no se à efectuat, luego se an reu-
nit à Valencia tots los de aquella redolors
à tingut de acudir molta tropa avans de
Madrit gran trem de artilleria de sitio
y per trauerslos se à tingut de bombardeá
la ciutat abini mort molta jen degraciat
moltas familias y malbaratade la ciutat
capitularen y se barren fet alguns presoners
pero tot à riguel per alguns dias no mes als=
uns se an retirat à fransa pero la mejor part
son tornat à sos cases y à vabut qui à
pebat à dexat cosa de un mes poc mes ó
menos.

Als primers dias de est mes de
Jane de est any 1871 acaba de arribar à
Madrit lo nou Rei que se diu Amadeo
à hora fill del Rei de Italia y tambe se
titula Rei de Roma del Victor Manuel.

à bingut rol de la familia y prech
acompanament de rebrer luego dona
bindra la nuella y familia dien es
mol familiar se presenta à totes pran
rol al cafe tocato y tots llocs publics
beurem que serà.

En lo añ de 1837 bar escriuer
dos fills unics altaora Francesch y
a N. Monserrat, ala gran sociedat dita
del Montepio unibersal à 32r cada
añ per cada un prometenos cuan gran
bentjes pero al aber pagat deu anadas
se deje que la cosa no anaba prou be tra-
etaren de retirar nostre capital y nos
digueren que no y abia dine en fondo que
estaba comensat ab ferros carrils pero ara
abem tingut abis del Subdirector del
Monte Pio Unibersal de Barcelona nos
abisa en 28 Jane de 1871 perque passem à
recullir los titols y credits que nos an per-
tocats y cregien sera paga de poca estima
y es mitcha arrio per cada un enterpris de 32r
del ferro carril de cordoba à espiel y belmez
numero 2000 y numero 2002 son de 1000 r.
cada una y lo que falta y à un resibo per cada
una de 40 r. numero 5121 y 5120 que eran
rentejats y dien nos pagaran ab dines

Abeni molta pena de tot lo que esta
cayent gran estrago per aquestos alrededors
y principalment ala Vila de Tarradell y en
esta poblacio abeni agut algunes caigos
pero ala estacio no an mort mes que dos
y aconsellan los facultatius la inoculacio
nacio molta persona gran ja se an vacunat
y abeni dia 13 Febrer de 1871 abem anat ala
Seva-bardina que se à vacunat de nou amos
Cunat Felipa jun tota la familia y llogats
abem anat ab la tartana à buscar los tres
nois una noya y Mestre que estan à Vila
nova Conreria me à sigut la unica
que à quedat no creyen ab res blan coses
se à vacunat à 27 tot de major de la
ans Joseph Mollà à sigut lo atmenis
tan per falta de facultatiu tota se à tota
dels bocers de un noi de tres mesos fill de
un miño que la pobilla del terme Portugues
dita la Xacona bida lo abia fet arron y est
se casa ab una noya de uns nostres masobis dits
ans Cuens y als primers de est an ell mori de la bara
la y abem quedat bida un à tornat ab los seus
pare estan ala casa nova de dins

59

questio y embolicarse ab corades partit
y Vila dien no vegneria al cabo per cap
otoritat que en aquest no representaba nin
guna, y Vila los bolia traure de la cara
y ells no boleren anar, y Vila mal furios
cree ab un tan de rao pero los altres mal sumisos
principalment lo cabo perque no coneixia lo gran
perill que corria la sua persona, pues era mal
critica la sua posicio, pues lo Batlle lo coneixia
y se bolia retirar que pensa que ab las miradas
y precaucio abitia lo conflicte principal de no
arribar als mans cosa à altres puestos estaba
mal alborotats per ultim surtiren al
carré cridan Vila guera del matex modo
y Franco a tromi Regidor Batlle berenguer
alguna cosa y à pot queda decernat per Vila
allaoras se aquietà un tan la gresca que ya
comensaba de ser perilla per nosaltres que estaba
ba à dal com mitx arrestats pues la gaetia
de dintre duria cantres generals de ora pues
quan foren al carre nosaltres surtiren per
derrere à per lo barri per no ser tan bistos del
poble que eran jo Joan Prats y Ignasi Joan Basas
Selbador Jabrega Ramon Barreto los dos
eran Regidors à Mariano Cortada tambe y era pero
lo abian binguat abans dos minuts de comen
sarse la funcio, un altra volta per lo

cassa de Caix y nos retirarem à nostras casas pero
duran encara las resultas del Ballii se abian reunit
mes del somaten per Creure lo resultat y majors part
dels curiosos homes dona y canalla pobo tot repica
en gueiata per cas Con sato arta que se reunian la dela
tornaren à cantar y provocar los alborotadors po-
sats al mateix puesto frente ma casa exitan al
cabo tildants de cobart que no se atrebiria à pre-
sentarse empresongeren la marxa tot cantan y al
al canto de cal Mero los cridaren guimbibi empongeren
que posaran y al cabo al canto de con Mario ab la
reba sorra los digé que se aborrecen y se dispersaren
pasan ab quietut altre cato, tornaren à reunirse
altre legada y empresongeren altra legada la marxa
ari al mateix punt dicen los cridaren altre pero lo
cor fou comensará tirar ari y altres resultaren dos
ferits un per banda lo del somaten mal tebamen
pero lo altre un tan de gravedat que tinge perdigons
y dans per los queras y anar que tinge de fer llit
tot 6 ó 7 dias y tingo fou curat lo endema ren
anaren las tres autoritats à Barcelona à dar conei-
xament als tres autoritats principals Capitá Gen al
Governador y comandant del somaten y de forma
ren tan diligencias contra de Vila per aber trencat
lo respecte als autoritat y Vila anà à Sitges tambe
dona part de el fet calumnian las autoritats tre
ches inspirsit la Constitució de aberen entrat à la
casa en aquellos cras res lo res consentimen

y per interim à veurettat la vacant de Alde y per
mer Regidor Joan Aromi mentres ell regeix lo ca-
mari, aben quedat à ron Hoc Salvador Fabregas regon
Regidor y Felip Pineda terser Regidor, tota la ca-
mana se para ab corresias de una part y
altre, binge lo Diumenje anaven à Sara-
dell tota la comitiba menos contava que com
à Secretari del Jutje dona encara de no poder
benir alli nos aturinarem mol dien que era
la millor ocasio de prendre lo goben de la
poblacio al partit contrari que estan re-
gin encara al Alde y demes no podian
nombrar al menos los dos de nou y beyen
que de 7 serian 4 à favor se destinà que
los nous serian Joan Prat y Bernet Alde
y a Miguel Sendra Regidor pero no poge
ew pues la llei no ò permete que abian
de ser nombrats del matexos del Ajunta-
à Saradell fecem nostra barcina acompanan-
nos los Alde a Noi Pere y lo Secretari que es
mol oparit que nos donà moltas instruccions
y taube y abia un Seno que era fill de lo
mateixa Vila que era al que portabo tot lo
drauto Senor de nostra instrugcio y nos

dona de comitiva y que era menester de baxar à
Barcelona per presentarnos als matexos oficials
que se abian presentat los altres y que ells nos
acompanaria y serian mes ben rebuts, quedarem
que lo dimars baxarian juns, pero ab acorde nos
despedirem que ja era llustre cap à Sera y
cerca al poble trobarem un del romaten ab lo
carabina li preguntarem que y abia de nobedat
y nos digue que y abia 8 guardias civils tancats à
cal collecto y una gran partida de romatens al
prat contan que y tornaria abi batalla y al
arribar à nostras casas binge un abisarem dien
que à Sta Joanna tocaban à somaten molt fort
fórem quatre anarem al prat y trobarem tota
la gran reunio los esplican lo fet y dien totis y
la gran reunio los esplican lo fet y dien totis y
te de anar per buscar quina nobedat tenca mar-
xem arribarem al Pla de Sta Joanna y ja los tro-
barem reunits no saben que y agen cap nobedat ens
los somatens del Caix Brui desde alli sentirem que
tocan à Balena nos dirijim alla y ala mitad del cami
trobem part del de Balena dien no tenian nobedat
y allabores bai comprendre la marxa y era que el
estaba conbingut que fen tocar à somaten à Sta Joanna
y marxan lo somaten, lo joben faria à tabola y com
al afecte guardaba la guardia civil somatens ocults ab los
casas los cabdillarian, y agafats, ò morts, pero res no sue-

se posà lo vestan de la nit seu nabedat pero
bas separar al tornar del Somaten que
al Cabo no benia, com se abia dit a la
Sa Jaume perque ells eram de dins lo Pop
le tres Joan Parareda mon conat clot y
jo y dige lo seste Parareda que se enamaba
à cana alguna cretat en bas Sa Guiure
Safaja pero luego se sabe que abia tornat
acompanat de Franco Vallmoreda à Barna
per oprobia mes y mes al Liberals de Seva
y ells digeren ab alguna autoritat que si ells
concedian armas à dits Liberals tal surian so
bas que no y aneria ni las ells detroti robbadas
los de Farabell nos ò enviaren ab una carta, lo
dia de la fira de Vich que era lo dibendres dia
de Maig y jo y nosaltres ab nostre amor propri
y lo honor y secretari de Farabell nos escribian
mes y mes que no abian deixat de pendre una part
suia ab semblant quartio y sens aconsellaba que lo
matexa nit del dibendres debiam marxar à bindre
nostre amor propri y honor y si no tenio nostre servi aquero se
afectuaba res sens ella y esta fou la diligencia al berger
y foren comissionats Jo Fabregas y Barreda y se determi
naren marxar alas dotze de la nit aribarem à
la Capital à dos quarts de deu del mati de cami
naren ab un gran conegut qual fou al que escrige

la carta al Sr Dalle y nos explicà tot lo fet tenyo
nos acompanà en casa lo Sr Diputat à corts D Joan
a Malenques de Tirull nos rebe ab molta amabilitat
y nos feu relació de la bisita del S. cabo y Gallifonsa
que noli dexa respirà y feyan beure que eran lo lib
pero segons nos digè ab pocas paraulas los tinguè fets
dient que molt bons abian donat à fet donar à son fabor
li digeren que noli nou ne abia tinguts, respongue
Cap de Vª pues me consta de las persona que an
botat à mon fabor, que mal los agrecio, que V.
no à procurat mes que cartinyegue la diferencia à
er bista ab llenga de 9 à 162 que à tinguts lo diputat
casti pues tots los y à procurats pero à fet lo
treball de balde, tinch à sleva jen que me oprimian
y ab correspondencia mes Sr. no podia retinga que no baltra
cles ab jen de tan diferencia colo, y ben anava ben
guanits y anaban acompanats de un coni del mateix
à Malenques mes ni per aixo foren mes respectats, que
darem per lo andema per anar à casa lo Gobor y
diga que ala una y mitja nos esperaba, lo que assi
fesarem y acompanats à nosaltres à trobar dit Gobor
passarem al deban de molta jen que feyan antesala
afins que foren franta sa persona y despres de explicat
fet algunas reflexions nos allarga la ma nos dispedim
ab molta satisfacio, lo dia abans al altar de abiam anat
à beure gust de la armada Espanola que era tots

fragatas e e bapor, y no pregaren mes que ala
a Ramanso pues es una embarcacio de gran
dimencion de coberta bax conta 163 pasos mol
llarc y contenia 7 pisos, tornarem à terra ab
bona salut rem abenas marejat poc ni mol,
est dia al begre al abe tornat de beure al
mencebi que eram jo Fabrega Barula y
mon fill com Fabregas nolt abia bist li
aconsaguarem pues encara que riga passix
no mol alegre el diem de no bisitat perque
conte monumens mol bons y de mol merit
com tine dit al tornar tractarem de abansa
beure alguna comedio nos informarem y nos
digueren que al Sico Barcelones feyan cosas de
molta abilitat y en efecte à dos quars de 6 buit
passarem per cassa del Senor de Corsanobas me repe-
raren ala escala jo bax pregta demana la correspondencia
licencia y me digueren ja sabia se tancaba la porta
alas onse poc mes ò menos pues tinenia que donar
dos pics y bazaria al cel tò obert pero no fou necessari
pues begueren molta cosa tan de llaugueria com de
forca que y abia onse guen sostenia 6 uit sobre las
seus bracos y espatlas y cap los sostenia com una flocha
pero pocs moments dura afins de quars de onse bax acompa-
narlos ala fonda y à tres quars ja ero à casa bax fos
conseguia à D. Jeroni que es tala escribin y gran

quan age acabat li barfer una relació de tot lo que
abia succeit y al motiu de nostre biatje que no me bolia
dexar beure per cap conçept pero totom me bega ser
pesuasi, puer la conbenie ena no mes que de anar à
fer li una bisita ala casa de Maternitat jo Fabregas
y Barreto per donarli una satisfacció, puro lo dimar dia
9 al matí binguéren à buscarme y la ocasió de trobar
à dit D. Yenari y tots tres li feren relació llarga de
tot lo que abia succeit y que tenian projectat de lo
que quedà mol content y digue que tenia altre espete
que fallre part los abian fet beure nos despedirem
ala una marxarem passarem al Sendra à donarli con-
xemén de nostre biatje puer nos fa un pas ens conven
fimen de tots arribem al beure à casa trobem molt amo
puer nos digue se abia plantat lo arbre de la libertat
lo Diumenje ab la correspondencia Milicia ab molta ar-
monia balla y dibertimen com se supora ens cora de jabeu
pero lo dia 17 al matí age desaparegut abans to-
llat ab mit se reuniren y donaren part al Sr Jefe
cit polit un ofici al Sr Alde y encontrat los de la
instancia la retiraren demanant licencia per plantar
un altre la que reb fou concedida y lo plantaren lo
seguen Diumenje dia 21 al sortir de misa primera
ò inclinat al que fou ~~tallat~~ serrat lo Diumenje dia 4 de
Juliu puer al anar à misa se trobà ~~tallat~~ serrat altre bon
se reuniren firmaren una esposició al Sr Alde

demenan se obrer Justicia per trobar se podia
descubrir lo traidor y dit Sr per complaure
als demandans y begen demanaban ab mal modo y
nos acompañà la Vista ab un ofici al Sr Jutje de
est Bayle para que instruhesca los corresponents dili
gencias gueda se an principiat abuni dia 6 y se à
donat part al Sr Jutje de Vich y Procurador Fiscal
ensemps Fiscal de est Bayle. Joan Camps

Lo dia 11 de Juliol de 1811 un Diumenje
a Misa primera despres de anunciar las festas
lo Sr Rector Dr Pio Puigsefagut nos posà en cone-
ixament que per ordre de son superior lo Y. y R.m
Vicari de Vich se manaba per tres dias regitis un
Ofici y acabat se resaria las Letanias dels Sans
en memoria y per celebrar lo pontificat de Pio 9 al
trono Apostolic de Roma com à successor de Sn Pere
en los dias senalats per celebrar tan gran acontes-
timen com à efecte lo es pues no y abia arribat cap
tan tems à resar sino Sn Pere que fou el
primer dels Sns pares, que pues resnà 25 ans 2 mes 18 dias
y habeni apuntt 236 ab lo actual que per ans se embiia
als prerogatians que assistiran alas funcions dels dos
dia 16, 17 y 18 Diumenje ala ora de Misa major se diria
lo Ofici al lo San Sagrament esposat y se cantaria al
Tadeum donan gracias al Sr per la conservacio de
tans ans de pontificat de nostre Benemerit Vicari de
Jesucrist, pues fou proclamat al dia 16 de Juny de

1816 quinze dias despres de la mort de Gregori 16 son
antezesor.

Autor se diga Joan Maria Mastai Ferretti ba nei
xer en la Ciutat de Sinigaglia dels estats Romans prop
lo mar adriatic al dia 13 Maig de 1792.

Al matex efecte lo dia 23 Diumenje tambe
ala era de nita nacional nos abisa lo Sr Rector
per mandato de son superior lo Senor Bisbe que
lo Diumenje dia 2 Juliol se anivia ab professo
a Nostra Senora de la Gleba aben pet pasar
una riuada à totas las parroquias bisnas que y
assistirea ab tota deboris per celebrar juntas
tanta dia pero no prometieren res de Indulgen
cias ni perdons y assistiren 42 Professos con
las mes de Maria Sigueatreda Castelltersol
Clort Sanafita y Vidrà se calcula de 18 à 20
mil persones pero bas llegit ab un diari de
Girona dit al Sabat que y abia passada de 30 mil
de dit sapte y anaren unas 150 persones de Cara
y anaren una germana Gracia Campis de 33 anis
y una Exposa Rosa Bofill y Campis de 47 anis al
efecte luego de tocada la una de la nit se fen
un repich de campanas y à tres quarts de dos se
comensa la Missa que diga lo Sr Rector y despres
de dita se para mitja ora y se marcha que eran

[illegible]

tres quans de tres ses portaven dos banderas
la del Santissim y la del Rey que la deixaren
als del Brull y foren las millors pes la largada
y bona y principal la que portaban los de
Seva que al efecte y abian porat lo retrato
de Pio 9e ab lo lema de Viba al Papa Rey que
llama la atencio de tots los circumstans lo Sr
Bisbe acompañat dels Canonjes mes ajil y ona-
men agren se dige un Ofici y grans ceremonies lo Sr
Bisbe fen lo Sermo als Yeleria al plasa un
tal Moren Quintan desde un balco y als part del
darrar un tal Morera Reixac los dos Missionistas
de la Merce als tarde se canta le imne de Pio 9e
ab gran orquesta lo Sr Bisbe dona la benedicio
papal à tots los concurrents y se dona à besar la
ma de la Mareden que al efecte se abia baix
al del altar se despedixen y cada professo se marxa
à son destino los de Seva al marxar anaren fins
al pla de Torradas reunits sa amagaren los trofeos

ÿ se tornaren à reunir ÿ regiren ab professo un
quart antes de arribar ala Capella lo mateix
feren al tornar reunits la major part al pla
de tavades ÿ arribaren ala porta del Sol dan
grans bèbas à fio 9o Rig Ynfaliple.

Pero segon se desprenia fou mes reunio de curi
osos que professo de debotis uns per rostros lo
prestigi altres per captarse uns per beures la
gran reunio altres per la curiositat que preva
laria en fi lo meu modo de pensar eran tots mes
los curiosos ÿ que ÿ anaban per distantas ÿ no
per orar tambe se ÿ contaban entre cotxes,
tartanas ÿ carros uns tres cents aguest centenar
de los que axi anaban no ÿ eraban per mortifi
carse ÿ un centenar ò mes que aben ab sas cab
alcaduras ben repapats.

Acabo de llegir un diari de Barna
del dia 17 de Juing de est any de 1871. una relacio
que per curiosa la escric ÿ es que aben de pagar
per Joanetes als Prestams la suma de sinc milmi
lions de Jrens que son sen milions de duros plagats
ab monedas de sen cats resulta que pesarian 1569 tone
lada 27 quintas que cada una pesa 22 quintas pesadas tots
pesas à forma de castell lindrian una estensio de 198
millas pesadas de pila una al costat de la altre lindrian

una estensió de 2762 milles foras representarian una columna de 2811 peus cubics de material solit y finalment si un sol home tingues que contar ditas monedas de cinch duros cada un dos mil milions contarian cada minut y treballan dotze horas cada dia necesitaria set anys set mesos y dotze dias.

Lo Dimenje 13 de Agost tingue abisso de reprimir per embargar al detinguit Mde per valor de cinc mitas pesetas per las quals foran passadas com efectamen se li an embargadas dos cotxes dies passat la festa major de 1871. Al entrar el mes de Setembre de 1871 tingue una rivalsa al Sr. Mde inbitan à tots los sobredits que tinguessi à bé de assistir als tingues que el Sr. M. el Rey Amadeo Primo de la capital de nostra provincia Barcelona amb inbitat per alguns amics de la mateixa capital y que podia baixar acompanat al efecte resolgueren perque jo era à Vilada en al Festa major me enbiaren un propi dient si abia de anar à Vich ne falta y jo donant-los totas las facultats de la contestassio de que podian fer y desfer tan amplia presencia com fora de ella resolgueren lo Dimenje dia 10 de baixar à Barcelona y en efecte y baixaren Salvador Fabregas Mde Ramon Barrado Regidor y Miguel Cendra procu

y Joan x Nou fonca mal ben rebuts del amics tenia
entrada franca al carino prequista tote los dias y niti
se parjaven re dibertiren pero el Rei no benia pero
lo dia 13 si no me engano, abia arribà per lo carril de
x Martorell abeni anat à rebre totas las autoritats
pero de x Hobtera poca pregue dicen que se rebaixa
mol pergue tambe allarga la ma al pobre com al
plebejo ab tolom es familiar sens mica de orgull
y per aquest motiu dicen mol partyaren pero de
jen no ni faltaba for ab bona for ab cara ca al
baixar del pero carril tenian un entoldat à
propocit per rebre las autoritats y dencans estige
un rato anaba ab pre acompanamen y ja abia man
dat que à cap medo bolia gastos respectuos al
motiu del entoldat que pre per tambe si encara
pensava à baixe un troc y age algunas contrarions pero
no fou res y al fanatics apreciaban la diario, deyan
que ja Deu lo castigaba pergue era liberal y anaba
contra la religio Catholica pero y x Monjas mes al
baixar la gracieria tenia un superbe caball pregia
mal monta ab lo objecte de canonadar bibas y agita
cion de totas maneras se dirigi à la Catedral que
ja lo cabildo lo esperaba se canta lo Te-deum ja
abia comensat à plourer al motiu ja plabia mes
part monta altra begada segui la Cavalcata que nol

pisaban camino y per aixo vinguo al toton tota
dan reunirse en una à gran numero de espectadors
y curiosos se allotja ala capitaneria general al ser
de berse ja feu un parlir al demati se bebaba
alas vit de dia donaba audiencia bisita lo estaplim-
ent principal cu dia y age bera mane aon y assis-
ten totas las autoritats de la ciutat y mostas de la pro-
bincia demostrando mol complaensa al tote ser nostre
Gefe Intat D. Joseph a Mahuges del mes acertats à
sa Real persona. tracta se comitiba de seva se
tornaren pregue ja fixa bint dias pero antes
determinaren de comprar un retrato de S. M. y
al efecte lo compraren mol bé al mane obolat de
quatre pams tot dorat y lo retrato pintat al oli
y tot de mes petits de pape un per lo estudi del
nois altre per lo de las noyas y loaltre per po-
sarlo ala sala carino quan sen fingi una de arre-
glada que al efecte Ofizia lo president del de
Vich D. Mariano Fabregas y Casadebatt à nostre
y Mos Salbador Fabregas que era mol conbensen
formessen nostra Junta o comite y al efecte
lo formaren to dia de [illegible] y se enbia lo Ofizi
del nombramen siguent
President D. Miguel Cendra
Sub President D. Joseph Garriga y Campi
per contador

per cabe
y per secretari D. Juan Prat y Bernet
y luego de aber donat part del nombrament se
tinge de anar à Vich à una gran reunio presidida
lo S. Alc de Vich abuni comissions de totas las pobla-
cions que tenian comite formad ó y anaren per instruc-
cions per formarlo perque alli cada individuo esperaba
lo seu modo de pensar pero lo principal objecte era
per tractar de eleccions que ja se beja ben serian
mal rebidas en algunas poblacions pero se donaren
instruccions à tots los que las necesitaban animandlos
aque se abian de guiar en cada una que foran rebidas
pero no se despatxaria ver de la Gobernacio pero
pareixia à informar al comite ó partit pero
vole ab aquestas cauas tots los comites se animaren
pero mal mes los que tenian lo Alc à son favor
com lo tenian novament tornaria tinguera nostra
reunio com rempra especificaren las instruccions que
abian donat y cadaban bien. Anibat lo dia 3 de
Decembre y abenas prenc lo secretari de Sarradell
que binguia no acudirem y no poge beni per estar
mal refredat pero sos embia à dir que lo dia primer
de eleccions cada que se tinge de fer portan à
coll y seria pero se y contaba mol necessari com en
efecte, en par ó ba se, la materia tarda del dia 3
tractaren de fer alguna cosa definitiva tractan de

no poiavi Juan Vivi (a) espardeñi ni Juan Vila
(a) Cargol pero arribà Juan Vivi que estabam
à la cova y vui surtirà una pell de trapell foc
al beure que no y estaba cumplert cap dels dos
se poirà mal fentior pero vui nou nos bingi pas
figa mal temps nos à beyam bui tractarem de
calmar lo pero vui no conbenia dej entra ateus
mollas cosa que jà nos à conoba tot que vui no y
bolia que tampoc vui nos destorbaria en fi mol in-
comodat, vui, beyam nos podia calma à dexarem
penjat fiel coll lo dillenu anarem à contatta à
Jaradell jo Fabregat y Borrido y nos aconsellaren
que vi atmetessem un dels dos pero que quedessem un
poc conciliats y lo dimars nos tornarem à reunir
pero pararem un mal rato perque comensarem à
querellena Cendra y Vui de peaats bui y nou
nous y beir y lo edifici pero por un be à terra pero
ultim tots nosy poiarem y tot se concilià atmetent
à Juan Vila ala candidatura y quedà tot per-
donat y poiat en olbit. ~~Lo dilluns lo~~ secretari
nos abia promes que alas buit del dimenge ja y
seria pero que ala fronte del dia tindrian à nostra
disposicio y homes dels mobilitats ó milicians ab
los fusells pero que los tindrian retirats per un cas
de necessitat pero no era dia de cuan armas que
estaba mol prohibit pera la Reg beyem que lo Dimp

lo Secretari no abia vingut per estar enfermat
tractaren de anar à buscar interventors lo tro-
baren molt entableit parlaren sobre aquestion com
era regora nos complagé fonos una vesena mes
hora de com abian de anar totas las operacions q
pas sentí ell tot maxarda de nou tornaren
contar lo dimars trigueren mitg jornat a berar
Joan Nin y Joan Vila foc a casa lo Alde
q albergue y se enpenà tan la questio que
altre begada lo cotxos jatrencalaba pero ab
esforsos lo restingueren y se tornà parar à bon
estat parlar Joan Vila ala candidatura y es com
segix Miguel Cenova Joan Prat y Bernat Joan
y Garcia Bernat Font Joseph Garriga Cortada
pera Bon Joseph Roma Joan Vila Pere Bou Joan
Jalgueras pero se tenc que nombrem Alde y
dos mes Sindic y regidor, ja de antema la
Alde tenia preparat ab los que abia de nom-
ar que abian de ser dels mes bells y dels
mes joves pero tots abian de saber llegir y escriure
los dos bells eran Pere Bernat y Joseph Garriga y
Camps los joves Joseph Cortada Vila y Joan Barcelo
tots comparegueren antes de las huit del matí del dime
ges es un pagesos per formar la mesa interina pero

pero Joseph Garriga mon cosi al arribar y
beijen lo pergamatori y mobimen se totes pera
se atemorisia de tal manera ab un gran tremolo
que se tinge de abriar lo stomatje y digue era
conbenien se pose al llit y beje de trancar al
ruc y se apantia jo tenbe estaba al llit que me
bas Nba à ber qui era se Dotse mes beijen lo dit
que nos podia bale de Garriga y la ona se acostaba
per momens ba ja abira à Mariano Bara que al
momen estige aqui y li digue que baxes tot regit
cap à can Barret que si esperaban lo altre beijen
pasar y separar per lo cami amun y abaix lo
pont ab los depenents Serras ab los seus Montanan
ab los seus Gallifonera tambe tots ab los seguaros que
abia poguet arreplera, ja y abia lo Sereno de
Sanadell y los Serenis ats com los anomenan ja
abian arribat antes de dia abans Daniel los seus
treuen mesures lo Arcalde de ordre y pocas
paraules enborats ab los abrien passanse com
fan lo altres mes dia para la entrada y sortida
dela cala cita Joan Antoni per ser bemeres que eran
ab mes numero al aber tocan tres quart de nou
empesen la marxa cap al cami del mas que era
la ruta destinada per los Serens com Ros Barret
esta pensat lo Alcalde lo acompanaba per la mà pera
esperaban ya als Serens a la ponta ab los que

pensaban se fiavia de aquio lo Abe de Tarsia se
bestir y saber que alomens pogueu ficarse pant del
seu ambaixada porta ab las claus ella ma lo d.
a Abe y tocar las nou obra la porta y se intenogue
xen ensemen los seus associats y al arribar à dal
fen un gran crit se formada la mura abans agut
ja antes de tocar las nou quans moriscos per saber
que abian binguet à fer aquella jentota lo d. Abe
los diye que per conservar lo onor que ni nos in co
nedaban no ineomodaviana à ningu y adlabors lo
cabo se domaten Joseph Molins lo qui fora per
fer la respeta y no sapia que ero necesitaba se beja
una disfresa per allí y al acuitat fou amprova del
port que se abia disfrasat se fiuxa ab gona de marini
manta blaba y espasa ena de moro se ensenaira
sensabandira tambe diye que abans aquella jen
per aquellas bores no anaviana à lotg lo d. Abe li
diguc que li sabia mal bolen dari pere aquella jen
no dentraviana à ningu no mes que bolia que se
obrenber lo que abia manat de anar allí ben cop
dora de armas y al que se resistis fer ajonegat
y al entrar de nen à na Isch. Abe abia posat per
porte a Joseph Febre que sabia las ordenas per aben
sabi al Rey prest tot ano y aje en mato de quietat
mes bijlan mal que entraba y que sentija de la

sala y tocaban trifaus ab las armas ala mans pero
van à dintre de algunas casa y las armas no las
deixaban beure com eran las dos casas d'enfrento
cal moro y can rofato y acau parasive y regons n
hey ala Rectoria tambe ni abia algun diposit com
de tentarsine à cuarenta omes prebinguts per
donar lo cop mortal si fos necesari pero no se at-
revien acontentarse ab protestar y fer beure al
poble que ref hey una injustitia digenus ref
abia tancat la porta y fou fals que ref abia atemot
de pujar fou fals elh bolian pujar tot abcan too-
pell y si algun binguet lo cas atrapellar juntament
aquel dia ni abia posat ala sala perque forbid
de totom notre Rey à Amadeo lo incendiat al
beure ref abia sentit com elh se abian preparat
à abet sentit lo tot per la entrada com se dita ap
lauren ala protesta la redactaren matiban aber
ref inpedit la entrada ala sala ab beins de la ma
ne y abenti binguet entrada un ome desconegut
al presentarse bolian entrar tres ò quatre per pod
justificar tampoc ref permetè y prevalliren la
fuerza presentar tanto sentbin de nuvi al Jutje
Municipal bolian sentbra ref crega diendli lo d.
Abi se li donaria lo seu cap, ala seu amagà
à tota escapa lo secretari de Sarradell à Polgarolas
que ja lo esperaban ab candaleta arribat y se

tot canbiat fou abra de moment y ÿ ò ÿ fonnics
vibit Guardias en la propietat fent tot fonen unxo
è arreglà del modo que bolgè axi ne à dedi ÿ alas
fret de la tarde ja tornaba ne à Seba fent ella
fini que se fea ab molta quietut ÿ legalmen
ÿ nentaven fer sabers tot boti à Secretaria
nentadors a Miguel Cindra Presidenjò Joan Cangas
Joan Sorat ÿ Bernat Joseph Cortay Vila ÿ Franco
Barreto, ÿ se jorà per secret ala protesta que
no tenia lloc per no fallos los motius alegats
ÿ que la persona forastera fuga ja alguns dias
que abia trasladat lo domicili à este Poble ÿ tambe
+ell era lo Secretari de Tarradell
per no anar reconpanada del enquisitis que mana
la llej ÿ axi se acabà lo primer dia rengnet no
bisat ÿ axi foren los tres dias seguents ren tot
el cens 267 abem pres part ala botació 44 ÿ tot
botaron 34 lo dibendres dia 8 dia de la Mardoch de la
Conquis pensen y tornarà abe xorollo que tornarian
à probar fortuna torna lo Secretari pero no y agueu ÿ
nos pria se canexement que lo enramà tenia de anar
à Collsuspina pregue tot mirabe ab bons ÿ empenta
con efectibament nos ò conta lo dia 13 del matex que torna
per fer lo escrutini general alas deu del matí dia de la
Pina de Tarradell que prou fa ba de cambà pres notaba

que sem abian de menja ij abia lo ajuntament ordinari ij lo secretari del poble pregunta lo que sinifficava de abeis dos Regidors ij dos Jurats comtados que foren Felip Pinada ij Antoni Portell Regidor ij Joan Camps ij Joan Prat ij Bernat executadors pera al fort de la contribucio de improbis se presentà ij totsos acordà amigablamen se tenia de fer una acta de tot lo succehit ij los Regidors com tambe abian firmat la protesta no bolian abera de acort ij ell los ó abs tambe proposà dientlos que no era hora de parlar de protesta mes que del succehit del executori ij allabores lo Secretari del Ajuntament Joseph Roca agafà la ploma per prinsipiarla ij allabores se pregunta al de Vilavella à executors ij li acceptà agafa la ploma que era lo que bolia ij ab un moment la tinga escrita que firmaren gran nombre ij los entrà ij tancà la porta sem quedaren bosa firmaresen ij marxaren à fora ij pres lo caminor fen un dine de lo acostumat à Collmarjina lo dijaptè dia 9 al bon matì ja tinga un bon caball que li abia promes lo amo de la Espina que era un dels principals à saber del Gobern constitucional li embià ab un recado esprés la manera prontament quatre dotzenes especialitat ab los fonts abeni encatats ens fins à Collmarjina arribam ij luego entrà la ben que ij arabem los Vilavellins per acumular per contra al cost per presentar la protesta acompanat de algunes de

poblario y demanar ausbo y algunas altras cosas
los encantados y prest dan agafan la cosa que tenian per
deposits lo bot ò papeletas emprenen la fuja y dis-
ja tenian lo que buscabam parlan de anar à dinar y
los acompanaren al ostal dela bufa que dita mig quart
que estaban dinan y assi lo amo dela Espina dixe
que se estaba menjan lo romaten per sortir fos se
anassen ab lo Espina y li dia que ell pot esperar
de 23 ò 30 homes li diu que se apresuri à venirlos
que ell ab los quatre ba à embestir la poblario
y en efecte diu als quatre minyons que portaba
vist i veran fochs no posen tots cavallins que estan
preparats à batre y sexan los dos ò tres cavalls
mes dia à Espina que al primer tiro surti
ala carretera per agafarlo emprenen la marxa
y al arribar prop la poblario ala mateixa
carretera trobam uns bestiars homens armats
ells anabam pasan sens dubte ses y al altim
dela poblario altres begadas
à poca diferencia igual numero tambe pasaran
sens novedat y lo mateix fet preguntat ab ells
de confiansa del mateix poble afirman que
son de la mateix manera
~~Dimarte dia 9 se prepara al bano armenta~~
~~fescan lo cavallins ala cua corresponen y tot sen ti~~
~~nen ha pero cam tenian de fer dar al ayre~~

Del dia 13 al 31 y agueva gran conversa per la
part contraria anant y venint de Barcelona pero ala
nada carregats com es sapora de pelletaires cada cap
y per valia algun gall dindi pero tampoc espleiarem
nos allavors per estim lo dia 29 se presenta Pio
Montano ab una gran protesta acompanyada de 98
firmas molt ofensiba y calumniosa de faltas y tots
los mal noms al formador de la nova Soc. Abe nos
encontraba la portaven al Barcelo no la volgue admetre
pregue no era lo primer Regidor pero al despres ja
abia arribat lo Alde y demanan nuebo response que
se habia informar per nodactario millo lo Secret ni ja
lo tenia fet pero no li agradà la forma al efecte
lo dia 30 diapte anarem à Vich lo Alde Barcelo
Bernet y jo amps lo motiu de anarsi principal-
ment perque lo Secret de Sarradell lo dimecres
abia rebut una noticia que ros mans estaba nosotros
y com teniam tota la confiansa ab ell quedarem
tens aqui y ab uns dias tan quietes pero determi-
nats com es dit al arribar ala Ciutat de com-
nos presentarem al President del comite D.
Mariano Labruga li explicarem del modo
que nos encontrabam tens apoyo per baures que
nos dingui se tambe si encontrava lo Sr Alde de
la Ciutat Subirats y tots jun nos animaren
nos fen lo nuebo de la protesta per fi aixo se
y nos fen escriure per la acta que es abia de

redactor lo dilluns dia primer del corrent 1677 y que en lo
pos lo fabos al anibar al dillaus à deu oras del matí
que vens abia abisat à mi Joan Cànyis Joan Sorat
com à scrivà ix escudaver Felip Pinda mon cunyat y
Anton Portet Regidor com à comissionats del Magnifich
ij amer lo dit Mos Ramon Barceló y Joan Bac Regidors
los quatre de la junto abian de venir per baldar ó
reprobar totas las protestas que se agesen presentat
dintre los ultims quinse dias com ab la acta dels
primers quinse los abian tancat la porta si bexe
ven engasats allabores lo Secretari Joseph Roca co
mensa à dir despropositos contra al de Sabell que
los abia engasat ab senal de amistat li respenian
si era que se si bejer pergue tenia la fil contenia
al deban la Regi y torna à Regi y abia gesat engas
sat rol no abian de gorare si pre ultim bolgue come
sare la acta no sabia com pergue sen protestaus
los dos Regidors de la junta digueren no firmarian
pre no tenian la ponta y allabores bejen no sabian
entendre nol bastonsi sauen lo barado que portabo
y se escrigue tal com portabam, en resumen que no
podian firmar ni debian pre com à Regidors la
comissio per ser firmats ala gran protesta y no
podian responsse ara cada propia. Despres ala
eloenda pora lo Secretari que no se conformaben
y que se alababa ala diputacio provincial, digueren
de per la sentencia je Joan Cànyis y Joan Sorat
anullan la gran protesta per no anar acompanyats

de las nouas se bei de tots los firmans com porbe la
Ilei y ni abia mattiu certes ech alegitt conegut
y eran Joa co Jalguera Juan Llabarra y Jera
Boix tambe ech creetima per no alega cap ed mo-
tiu à que tenian Hoc no me tambe pres bitt
comero ela formario de la mesa se clage la fer-
mancia com sela comisio al sor robne ditt, lo d.
Abe y Barrio, y los altres tots eran protestan
se fen lo offici acostumat y se anbia ala Dipu
Provincial que afins lo dia tenia temps de
Decretarlas com las decretaren lo dia 17 y se reb
ren lo 19 y se tinge mot ocult afins del dia an-
ter pues los contrari feyan correo que serian
decretadas à son favor se pous bens tenian un
gran dispost ab diner per contraverstar pero
tot ò rembrosen seus profitt y guidan mot bus
lati se à bitt per las offertas promeras ab alguns del
9 que abian de entra promesas que tampoc elli no
podian retirar pero lo que bollan logra lo mes fi y lo
de aquell que lo prometes no fa probe, bollan fe
lo al Sor Juan co Jalguera y Sr Dr Jorge Mellins
allabora en parla podian fer tot cocas pero tot lo à
mortitt per la enlata, sen lo prime de febre y abiati
los 9 que estaban elegitt pres entran alacri tambe
ab gen abian de morti la ora senalada era las

dor de la fauba tambe y tou lo d. Fe vi e estaradell
y age un poch de xocoll pero tot se arreglá fen la
Cleria à boti ocult d'iporitati d'intre la cuna de 9 lor
6 botaren à a Miguel Cuixa pera Abe lor tou bota-
ren en blanc estos eran Joan Falguera Pera Boa
y Joan Vilarnasa se asegura que lor ó fegi anter y
axi sucesibamen sustituien tots com nos abian pro-
mes fen lo segon Abe Joan Sabaté y Bonet y lo tercer
Joseph Gassiga y Fortuny primer Regidor Joan
Vila (a) Cargol lo segon Joseph Roma (a) Gambirol
y lor tou de la protesta engiba y per ultim Bernat
Font (a) Cartolet aquest es dels nostros y algue à re-
fer mes pero cuento es nombrat Sindic Procurador ó
interbento casse mol importan per lo à fijuntamen
y abun de funcionar mol tan per las quintas com per
tots los procesos contra de dit à fijuntamen per ultim
los bells sustituien los nous entraren se firmaren las
actas y tot quedá en pau nos reunirem à una cara
à dispedir la jugada 3 dels nous 3 dels bells y entre
aquestos y abia à Anton Portet un dels que abian fir-
mat la protesta y sembla se bolia afermanà donarnos
guari en totas las coras rao pero com es dependen sen
com es marobi de Piballe no podia parlar ab tota
la esperito devan la funcio afin nos ca las tres del
matí abere mogut mitja rebolucio al Poble bolcant
tots los morros de Piballe tots los cases del Rigou en

numero de 10 ó 12 anaren ala Sierra al Prat à
can Rafalo y altres y no trobanto se determinaren
anar à casa lo Alcalde sortit y als digueren eram à can
Cargol y tambe y comparexeren los moros del cendra
bejen y abia tan rebombori per lo bonat y al tota
alegria nos retiraren à nostras casas.

Lo Diumenje dia 4 Febre de 1872 y
age una gran aurora boreal comentan lo negra-
ador alas vii y mitja, afins alas deu del bespre
era tan la resplandor que donaba que quasi se
podia enviarer per lo carre.

Lo dia 11 de Febre de 1872 sucei
an rebre cas al sortir de misa primera
comera Diumenje bejeren un papel plantat
con se plantan tots los documents per enterarse
al poble nos y acostarem y al llegirlo que era
una alocusio donan las gracias als somatens
y mobilitats e Nacionals per lo bon comportamen
que abian tingut en conservar la tranquilitat
al pais, pero bejen que nostre somaten abia rebut
mes per cortesia que per calmar, y no ten lo papel
rubricat per cap autoritat pregunta Juan Prat y
Bonet que era Tinent de Alde y jo al re-
cortat qui era al que abia tingut lo atrebiment
de plantar aquell papel sens permis de la auto-
ritat digueren que Joseph Molins cabo del somaten

lo plantaba y al bever pasar lo aguatirit del
Ajuntament li dige que lo acabe de plantar y al
rentir tot vaso me dien lo tinen, quinas facultats
te per ocupar ab enabitbol cosa aguest lloc pugtle
jo li responch que pensaba capitx, dau allavoras
à mitjar es cansas lo arrunce, jo li respone pueso
està à tot dret y dit axo y ser anunciat fou cosa
de un momen y abia molta jen y molts se que-
daren admirats altres plens de cabia y feyan la
bum, bum, pero fou arrunciat, se pasa tot lo diumenje
y la semana ser novedat pero al se dattre diumenje
lo cabo matix entrega un ofisi à Joan Bernat y me
fen portar altre ami que ner manàdaba copiar lo
ofisi de la junta que gudabam dertituit del roma-
lem y fenem entrega de las llicencias à dit cabo,
com ala dessencia y abia posat lo que bi li abia
bingut tractaren de pervore noticies informas, de
quin modo abiam de portar dit asunto, y nosaltres
de conciet al respendrenli per medi de ofisi cada u per
separat, demanant el pergue abiam rigut dertis-
faits, y pergue ens tractaba del acta indecorosa, y
tots los ofisis los entregarem jun ab las llicencias
al Alde Diputat tambe ab lo ofisi que tàn y abiam
entregadas lo fen comparixer ala casa del comu
y los y entregà y lo Alde ofisià al Capitol General
donant li conexement de tot lo ocurrit

Parate que jo me dias rebe un offici lo Sr. Alde
del matex Capita General dient que en ninguna manera podia ni debia tenir los licencies à ren poder fer ne era de sa facultat fer ne abia pogut atribuir ions que no li pertanexian y que ni se li amenaraba y que fer entrega aquí corresponia com no ratter anabam acordat ab lo Sr. Alde y abia tractat de donarnos fota la protectio possible amaren à Sitch per demanar que era lo que abiam de fer pues antes abiam anat à Tarradell ab lo Secretari y nos digue que à Sitch trobariam à Jarinto a Marbidal y lo diputat que estaba proposat per la ciutat y Poblacions agregadas Don de pose y à Montells ampliat ala diputio de Pauen y en altre se tambe empliat ab arreglo del propri sellat que deja D. Domingo Tafanell nos y presentarem jo y lo Sr. Alde Miguel Cendra era lo dia 11 de a Nos, arribarem denati que lo trobarem al litiren ala fonda de pera a Metes lo pasaren recado y nos fore presos los demanarem de ber estar ab lo Sr pose ja se conque en al Cendra que ala bingada del Rey regnia al Capitol General pero estar malat, nos pregunta ren que era lo que teniam de nobedat al mateix rem lo offici fiscal ab totas las contestacions que abian mediat y tots juns fonem de pare de baxarem juns à la Capital lo que efectuarem ala dita del matex nati arribam

à Barcelona à dos quarts de sinch de la tarde al Bisbat
del foren no encontrarem ab un conegut de Caldas de
Montbuí que també se enpenya mal, era Cabo ajudant
de Cabos corrent, pregen abians carot jeuen à Vilademuls
begudes que abian bingut sota Cast del Collet y ell
acompanyabe son cunet Joan Serradell de Seva de la
cara de debán de can Clot, era cafete y una de las bega-
das bingue probingut de Cafe nuebo y fiscos y trobaren
lo dia del Sen Sant Climen nos obrigueia ab un cafe y
una begada abia estat à la cara de pario per Caldes, com
ió dit al baixar del foren nos diuidirem ab lo Sr Safarell
y Climen à casa lo jeuenà de nostre Diputat à Cort
D. Eduardo a Malgrat. Mocat corrinos y mol amagle
nos rebe ab molta franqueza esplicarem lo cas y mirèn
lot lo occament y resolgueren ab lo Sr Climen lo
endema à dos quarts de una de anar à trobar lo Sr
Brigadier de Somatens Antolin Pietain y que alas
dos jo y Cendra y tornem à saber lo esporta lo
trobarem mol tensa pero baran barem consillias
lo assunto, pregue conguerem ab Cendra, que com
estaban procesins à Eleccions D. Eduardo dubia
espera que si no rens despatxaba à nostre favor
lo assunto, no podia contar ab los Vots per lo seu
jeuenà y fora fasil influirem à altres Pobles, en
fi convenim ab lo condicio que debiam fer una
Peticio demanan dessabam ingerir al Somaten
y lo Sr Alc tenia com tenia las Armas à son
poder se las y manden acompanyades ab una Guit lo

que se afectarà lo dia ò en fetha 12 del matéix
donan coneixement al Sr Safonett que ò abian afec-
tuat en aquella fetha parati buit ò dos dias no
saben ser bar recordans à D. Eduardo Sanpoch
se sabia ser per ellim y bara lo secretari de
Savadell y li encarregaren fes algun grar y ner
ba creginen que als tres dias de rebuda la petitio
bar abia mandadar al Cabo y no fan axi grar Cingue
un ofici al Sr abe ab un altre dintre per lo cabo que
contenia bar Ilmenia fetha del dia 30 se ti passà
lo dia 6 Abril y com lo dia 7 anarem junts al Bar-
net à Castellterol à portar bar actas per les la secre-
tini jeneral de tots los pobles agregats à dita bila que
eran 33 als 10 del matéix dia se constitui la mesa nom-
bran quatre secretarii escrutadors com lo previden
lo Sr Jutje Municipal que li se donan se nivaren
totas bar actas de tots los pobles per cada dia de eleccio
se abia de dar part ab un ofici reunit lo resultat del
bots qui los abia tingut y numero de botans y per
com previnit tambe grauer ne abien tingut y al
colos politichs dels Diputats que botaban y tambe
del compromisaris, del ofici al Sr Gobernador per regis-
trat y despues una acta del dia ab lo resultat bar
explicat y llista de tots que abian botat aquell dia tam
bé los Diputats com los compromisaris la de Diputats
à part y lo matéix la de compromisaris, de aquestas
actas y llistas se abian de enbiá per correu cada
dia al Sr Gobernador ala Diputacio y Castellterol
era un treball immens tots tres dias que foren

lo dia 2 se constitui la mesa interina ab la
presidencia del Sr Alde los mes ancians foren dos
de ells y dos de jobes los ells pera provat y Bernet
y Juan Vila los jobes Juan.co Barnola y Josep Costa
de manera y per la mesa definitiba foren nombr-
ats Salbador Fabregas pressident jo Joan Camps Joseph
Casas Secretaris de edat Joan Bernet y Juan.co Barnola
foren los tres dias dimecres dijous y dibendres y lo
dissapte finalisaren de fer la acta general abdos del
Ajuntament tambe nombrats Secretaris que foren
Bernet Fabregas y Juan Vila, Joseph Casas y Juan.co
Barnola y se ague de remetre ab acta y bene
plasitat al Sr Jutge pera dit dia resultat Joan
Jose X. Joseph a Malaguer de Tinell tiguer 139
bots y per diputat a Cort y Ramon Barnola per
compromisari a Senador los matexos al compro-
miss avisten la nesesitat de aber de anar ala capi-
tal als 7 dias de fetas las eleccions à dar al bot
per fer los Senador del Regne, com lo dit lo re-
sultat del escrutini à Castellterol fou de Jose
Malaguer bots 6743 de Vinade 326 Cabrera
1 y un altre 2 bist lo resultat fou ja tarde ja
abansada determinaren quedarno ab los conse-
quents dan Bernet cara propa la Vila dita à can
Jorenque ja al arriban y ab lan enmorsat
pera anar à pendre lan Barnola apetit y abis
lo amo de la cara comenda del acarregats dela
Bailia Hospitalica de Barselona y lo Sr Sabanell
Cingue lo Sr Alde no anaste encare ge

pobre regon dimen pero derendren de cen
cona hilitan ỹ pregen derenguen lo re
a Mre li foren 12 vc cada dia con die mol
amaple tambe biagen lo Sr Climen de Cabr
ỹ anaren toti jun tol lo dia ỹ en ren de temp
ỹ abia mol forastes pero lor bitals ỹ cafe pero
er poblacio mol bonta, en ren lo andema mar
tarem ab los tardellg que eran quatre ỹ nos
derarem à Sa Coloma Cabrera pues no altre
der nos ne anarem à ma cuetat de Sa Maria
aben conpuat un pa per fer rospas ỹ una
botifarra que jo portaba feren tambe un
fruita pero rengo de beure jun de bi ỹ
tot dinan lo mercader nos entera de que lo dia
anter dilluns regon abia dit lo patio que guarda
las obellas fill seu, abian parat per dal de la serra
per alla dos quarts de. fou de la tarda motta jen
ab armas que serian nos de seu ỹ habem nos ala
mat un pocb noraltres pero no sabem de quin colo
serian li preguntarem com anaban bestits ỹ nos
digue de paisans ỹ que tambe manaban gorra alla
nos pensarem serian romates encara que nos
teniam cap dato regu, mes nos digue que parats
fos gerar ò uno ora se abian sentit molts tros
petades pero la part de que se abian dirigit que era
la part de Sa Maria de Cendellas, pero no pensa

mal que com se tiran molts barrinades per
causa del carril, en aixo à atribuirem, marxarem
prop los dos de la tarde per arem cap a la vera
trobarem molt esparex: nos entretinguerem à mirar
com se descarregeix molt terreno, y comensa empe-
guerem la baixada y no troban ninguna persona per
demanar: estabam ab anxia de saber y esparar per
la vora de Pondecarola trobarem aguest capi de cartutho,
ja nos dona con senal de que y abia agut algun
mobimen, arribarem al moli del Verdaguer devore
la Vetleia de Belano, per y à una font molt bona
y tenin pia y una poca de botifarra tractarem de
descansar un rato y beure un trago de la fresca
aigua, al efecte, nos sentarem vora la font, y bejem
que era un pochcitos de abaixarse Bernet to[r]ità
de anar per un bar al moli de baix, y luego ser
vemni lo molins tot berenan, y jo li bar pregunta
si era taube ab lo romaten y nos digue no y pregue
tanti que abia estat tal mobimen y tot fresch nos
digue que no sabeu res. Si digueren que no, y digue
semble que no pot ser, y conexemne à ni me digue si
benian de Sa Maria bar di que si pues ser tan
tan prop del rarau mol ò estrano pues de re
sultar del romaten nou ni à que jenen, que dicen
tot encarrifats nos axecarem semblan impossible
benin com benian de aquella part y allatoras

nor fa arenta altre begada y comensa de nou altre
begada, procequintauen si bengauabam à uo y begen
tan se omitia, li digueren si nos conexia per ambe
tenor digue altre begada apareix impossible, pero tot
la cas, serian per alla de las deu del matí de aqui
se comensa de benure mobimen dels remotens de
est terme no sabiam res al cap de un rato se para-
ren uns quans tambe de sens regons bens ja y abia
Vallforma ab lo seu te encarregat, mos. marabe y
los de la cogulada gen serian deu à dotze y segons y
baixa lo cabo Josep Molins ab quatre à sinch pri-
merament se abian de reuni à Jordarola ala casa los
de Balena Sona y seba ala era sentada sattobam los
de Sona marxaren los demes à preya la cesta mes lueg
si reuniren y se segon pens de reunio era ala Robira
de Lerdam, pues alli mateix prop de la casa y abia la
cobillada, se abia reunit una quadrilla si bodres que
eran trenta, pero segons se à bist estaban beuts antes de
axi del cas, eran deu que al Dimenge abian sortit
de Barcelona ja sels contaban tots los passos y preparen
cap al pla de la garga pues alli abian de robar algunas
caras bonas, sabudas eran al Fabregà y la Robira tambe
si abia tres dels bodres de Collsuspina que al berpre si
tenian de reuni, tornem al cas eran tots los reunits
reunits alli mateix prop la Robira ja si reunixen guardias

vaixells que ja seÿa dos ò tres dias estaban tenguts ab
sabregos, que los regons se à dit los que portaban tot lo
car eran lo cabo Gaut de Collinspina ÿ lo cabo del vaix-
sell que dian Almarella que ja era rupcabo del
mollo de la escuadra de Rosselló ÿ no se dibuit ò bin al
seu manco que tambe abian estat morts que eran guan
sajeros ab autorisació del Gobern los mantenen per
guardar los propietats, en efecte se reuniren los cabos
de Sevastona Balene Collinspina ÿ altres Guardias
vaixells ÿ se apartaren un poch de altres abem ja po-
sat los sobre guardas que jan tingueren gran sort
pues com los vaixells los sabian pres aberlos rendits
en ocasió que estaban tots units gran presa, pero
per arreglar millor la plan los dits lo cabo del vaixell
estan agui à un tiro de prevenció, ÿ al matex sino
seu mutiren los Guardias Sibili de Castellar pres
carabitat ren sabem res del negoci no mes perque
abian bist mobiment de vaixells, ÿ guan los digueren
que estaban dos dos lladres alli tan prop lo cabo de Si
bili que eran vinch se alborotà digen que era impos-
sible ÿ ab aquelle exito jan mutiren bon dia la Guardia ÿ
guan sort de la precaució que abian tingut de portar
be las guardas com en cerca dos rems sort que abian
portat part de la seu baix del ringla al respecte de la
costa sota de ells acompanat de quatre cinquanta en
hon esparlats cinch de altres, ÿ com dic ala mutida dels

del Brull jo quedaren quatre al mateix sitti y los altres se tiraren cap abaix y los de abaix los amagaren pleuman y quan ja se anaban reunin contan cada un las rebatsions se adonaren que encara ni abia un que carregaba una arma, una al que feya de capitan, se tocará à comensa la trompa tiros y mes tiros y pero ultim bejeren que gueya y ni agues dos pero lo un guedá bin gue mol subiá los ba fer, pero de dos nous de morti ja à sigut gallita, nos altres tots atmirats de sentir aquell rebolio mol content donanli las grasias per abernos contat digue un tocaba à tocballo, li donaram lo bo y se ana pero luego toca y digue que abia pasat la crisada de Pontmajor y abia dit que aquell que abia guedat bin abia dit preguntanli si abian de reunirsi mes digue que tres ó quatre de Collsuspina, y quan abia sigut un poc despres lo cabo de Jonaten Coca Jaret ab un seu jermá y dos seus moros y als Brull vorentli ne abian pegat cap à Collsuspina y alli reunirse ala guieta nos guaitaren del romatent y poseren pasadas alas casas corpitoras y à dintre de las dos principals si ficaren quatre ó sinc, y ala una que dinen acal vora sentan las tres del mati, quan se presentaren tres homes y com sabian molt al cami

al demandeban bolgue entrar per una finestra
per no venir la porta oberta, ja estaban tots de
dintre preparats de pregaren dos ó tres tiros ja me
cadá un de ells tirat y un de ferit y al fugir lo veri
ficaren per la part que y abia una parada y
me agafaren un y al que estaba ferit se escapá
per que fou lo cas que de tretza deu foren morts
dos soldats y un de fugitiu per aixo no fou mala
pergueta y se acabá la batalla. Los de Sn Martí
que eran deu no gosaban mes que un tirabec los
demes estaben y pistolar y quasi tots pagnats mal
gosar y mal amples, tot sucehi lo dilluns dia y nit
del mes de Abril de dit any 1672

Lo dimecres dia 10 del dabdit bam tenir tots
los papers arreglats per lo compromisso begen que
no deixaba beure me bai determino de anar à la
casa à pactarlos, pero ab regnela el cavallas me digue
que abian tingut gran trabuch aquella nit pero abian
tingut de administrar los Sts. sacraments à un Malle
y me digue que li cra del tot impossible de complir
que de totas maneras tenia de anar jo, lo dijous
al mix dia bai marxa à dormir à Barcelona pera
sen despatchar lo dibendres dia 12 com estaba manat
per la Uei se remitteren las actas, memorias y mes
memorias, pero fins lo Diumenje no se forma la
mera que se feriarem de dos partits y dos bells y

dor de jobes noralters cada dia nos reunian al Casino
Progressista al Born y beyan y abia mota fer-
barcuria, nos digueren que noraltres com à adictes
al gobern nos poseian ala prac dreta que axi
lo afectuaven, per la nova definitiba totom ba
botar y prevalgueren de un bot, pero taube fingue-
ren dos dels Secretaris escrutadors de nostra part
que lo un fou lo Secretari de Sorabella y per la
botacio de Senador totis foren à favor del Gobern
y re guanya de 20 bots los botants foren per Senadors
D. Ramon Estorach y Ferrer D. Antonio Bergnes
de las Casas D. Pedro Collaso y Gil D. Fabiano
Morador lo Villar se acabé la botacio y cremalini
que eviau las tres de la tarde no se pogue marxar
pero en tant, tota la funcio se fen à casa Llotja
al primer pis lo Diamenje y agueu mal xorollo
arta pardonadas que ja la cosa comensab de em-
bentarse pero anc se ha agnieta y no y ague
mes xoroll, pero al bespre cen dels meus compans
que eva lo xalet de Nigueruela lo aven Batent
que se din Joseph Salgot tingue carta de ja
a Malla li deya que los carlins y abian entrat lo
Diapte que se ni abian anat algunes y no
abian enguiatat à ningu los pronostican 21 dias,
al arribar à Barcelona ja nos abian dit re abia leban-
tat un tal Castell antich cabeilla Cesti ab 70 ho-
mes que ells abian enviat à Granja lo Villar dia 6.
del mateix los dos Nigueruela que eran cuch los

mandaba un cabrilla de la Audiencia del Clot prop
Barcelona) Dit Gim
lo dimars bat tocava dia 16 ij totom estaba
alborota ij tot iwan cantian ij que la funcio no abia
de durà mes de bint dias lo que mirò mal dificultos
que ab tan poca dia ij cowen pre aquestos pasos lè
pagaia cambià tan faltmen un Gobern constituit
pere jalotenim ala montana ij lo general lo-
pere jalotenim ala montana ij lo general lo-
bracà cuà mal tems, algans pagles abian
demanat armas per defensarse, com Jaradell
cantaba cadelltarol la Vsaria Arburias ij
altres que no recordo pero bingè un dia
que ja se bejeren un poc bolcans los
cantins ij se presentan prop la Vsaria
cient los que bolian las armas à de no al
cremarian ij aquí algans firos pero se
avergonyiren que los dejaren tornar las
armas à Girona ij los que las tenian a
sa casa lurgo pere axo se Moc lo dia
dibuit de Juin pas portar un recado
als de Arburias dant los tres dias de tems
pre per lo matix, pero se ij presentà
una comissio de tres prosi etrais
demanar que sobre tot que no ij agues
res grans à la bila los responge D. Jaco
Abath que era lo Jefe principal que
pres abitava era arreran se entregaren
mentres parlaban los tres dias se presentaren
à Jaradell que era la nit del 20 Juin ij

los intimaren la rendissio, pues se abian fortifficat al ospital com la guerra dels setanta eran tots voluntaris de la mateixa vila y eran vuyt cents al Castell cada un propietari que li deyan los pera, la tinent li deyan Joan etc lo alferas li deyan los Sens pero lo Sen tavi Joseph Miguel Barras ja mallas llegadors relatat tot lo dit y tot ho portaba se comprengue que al presentarse los castellas ja y abia agut alguna entrevista al port del principal ho majorment dit cap bandat al Jefe del Castell era D. Rafel Pinton aixo sentia à la vista nit, vehedor que se entregassen als voluntaris que à esta hora sentian alguns bots que deyan que portaba canons petrolli aygua vi barrinas per amarrarlos, y en lo Jefes cercat se entregaren los dauen las armas que ja estaban vendas per alguns del Jefes y se mostraren contents dient ab libertat se podian estar à las casas ab tot repos y de cami binguessen à dexar una comissio de dit Pinton de cap bin home mandats per un estadian que estaba à Sobrebia dit Joseph Llarena, demanan per odore de cap superior un dipositat de tres vuyta pessetas que tenia lo ajuntament amanara portarles pero los indibiduos del matix y digue benia tan ben informat no y que medi de acattaro y se resolgue de entregarlos, Alabra allarca digue se abian de portar en pot afora y se de nit se li demana si podia anar à acompanyar à alguns del Jefes

dige podien anar tot lo que bagues menester que tot
prompte y fonch Juan Prat y Bernat Pinen lo
Juan Vila hereder y Pere Bou y los trobaren à la
Corderia del Bosch los entregaren y feren un
bon recibo de orde de D. Rafel Lirias Capita
General interin del exercit de Catalunya firmat
per Secretari Joseph Maria Cavalla lo que
Colian ara dinero que per aigo anaben quan
agueu tornat se conbocà lo Ajuntament y feu
en acte per salbar la responsibilitat al cobrato
que Eve Juan Prat y Bernat lo que firmaven
fets aquells dinero eran pronedors de dos reparto
de 1ª 69 y 1ª 70 que se abian de entregar à la
Diputacio de Barcelona pero nos demanaba
y estaban disperats, y ni abia alguns que
tenian por que lo Ajuntament no vos que
per aigo per instancia mal sonto
per fets pronedors baixen de aquest modi,
se donà parol al Gobernador de Vich
al de Barcelona y Capita General del
Pet y modo que abia rebut la nota à 9 dia
se anaren à buscar las armas à Centellas
pero se dix que part de Ajuntament los
mati à rebre los feren pagar una contri
bucio y la matex à Tordell, pero lo Capita
General los fen pagar una onza de or per
cada foch y foren dos contribucions pero en
matex objecte se pretenen exigir cabalis

al ser als primers de Agost proclamen un
ofici demanen un teimentor de contri-
bució se abisa al forner y este se recullira
33 de pregue y aquel bon satisfactor que feran
corren lo bando que ningu prague, entonces
segons dels capitols y los Ajuntament se
bevia precisat à omplirlos y demanar per
do, dien que tenia dinem de robrar y aquí los
y foran trauen, se acorreguen abans mes
ó dos los 33 de jà dits embiaren altre ofici de
nou se torna abisa lo forner y no prenden
cap forch, ab quins ó bien dias mes se
presenta una comissio à casa lo Alcalde ab
un ofici dien que ell en dels majors contri-
bugens se presentaren com à pressos al cortel
per nou pagaren el pregat y no y bolgue anar
y encara lo carregaren de opprobis, allaros
amaren à la Seu y lo Cura Abat y amb tot
lo cortel à la Rectoria de Sta Madrona arre-
laven lo amato promotor que als bin pagats
ors estaria embert lo primer termini que
als 16 de nobri pregue foren abonades las
1300 pesetas y algunas mesions de granadien
gue podian pregarse pres lo repongue ja
y abie pagats que lo abian pagat, estigue
abera tan de gentet algun dias, à ultims
de Nobembre se mogue alguna part tropa de
republicans per alla à la part de Monmat
y cam de Sarragona y demes provincias pero
foren com los demes begados begus que nos
anaba tan poc be als gasmics bin dias se reti-
raren altre begada à los cuarts no tenen de lo

la temeritat ó perfidia con los carlistas fuesse
ab 18 anys que fine ja rom bit ni begados la
bandera de Don Carlos à la montaña per desgra
cia nostra y tota la begada no mes que per
desgracia del país, aber regnat lo primer de mon
orcat carlos 3. germà de Fernando pare de Isabel
Isabel 2ª, lo segon lo Conde de Montemolin fill de
Carlos 5. y lo 3. Carlos 7. fill ~~tarde~~ de un ger
mà del Conde de Montemolin y neta adoptiva
filla del Duque de Modena, Italia, ha raoti
pels allà Cabarrús, ab una acció redigne lo
abian fruit y que al pare dins abia mort
si es veritat, ben notori se lo acusoli ab ra
penas, lo rot el que mel pot creure à paralat del
res parades, ara si dic que son jurma à
rentit pero que ha de pairà y no res donat
à conèixer si no als mes necessaris pera pensa
que tot es una farsa completa per explo
ta las bitllaca ajena y enganar algun
incauto y apoderitarse formal intencions
que pensa abandonar mel, mes que jo sempre
se die Alfonsino y lo anomenan primer ple
no mes que 21 son ja à estat nubin al cam
rit del Son pare de Sinen à Cespita, cuen
abens pagat la primer trimestre ja digue
lo de Isabel que abia regnat 2 cents anys y adonchs
de Sanadell que no se aurie de pagar mes que
12 per 100. y que al pagar la segon se ligues da
via lo primer à la matexa cara y que apbou

dines de Pagaria, agent de la Comissari
de Guerra de tota la Provincia de Barcelona
Diu que la abia per lo regon trimestre reve-
nido los major contribuyens y que abia
altre lligado el tren y que al dia de la con-
tractoria comensaven à dir que pre li qui-
dau y que abia dine de sobras al fondo del co-
mun y axi que se trigui en lo cobrador de-
que que no i abia allarcos y que algun
cotit de que se abian fet tort dines, que abia
entregat lo paret Ajuntamen un panga
que se abian gastat, pero no pot se digues
y pero probava ab memorial los justificatius
y dau los comte un panga lo d. albeguer
no era tens, y que lo del pronunciamento, un
festa que tenen ab la contribucio dels
carlistas, un pon in pero Solias y Pio
Montana los principals que si no se deban
comptar un gasto no pagario y que los fija en
se bauria que meli apuntar, com fon axi que
tots se acullirem 21 de pero no y age al-
guna mes que presentar los comptes un que se
afigurabe y abia gran acertario, tran en
primer de Desembre se comensa de parlar
que los carlins bolian fer un rometen pero
val y probaren primerament per tots la
Blanca ab la cabecilla Castells pero lo
reptaren à correr y fon tot un rebel lo
rebe un que la troba fa mes de un pero
tenen los del rometen los daven libertat
y que daven 66 carlistas que se abian beure

à Barcelona y los portaven à les Barcanes
lloch cap à Montjoich Ja lo dia 21 de Febrer
y ab lo barjat per presentar la gent lo dia
23 y ja tenia gana de posar los fortes de Montjuich
pera los cerar no tornaven à embrollar en à dir que
abia de regir dita la provincia lebantada à
omatens ordenà anar à tots los Mostens
ab pena de la bida que de 16 anys amunt tots
los homens agafen de anari, rentin tot moti-
ria y estan mal be y los consells que me da-
ban tots los dias de que no me mogues ò barafes
tan, pero al bonser la multitut de jent que
de totes parts acudie principalment joben fora
de nauisse, se celebrà que la jent fugitiba per
lo matin ab tot dia venide à la capital en
de 13 à 16 mil homens, sens los que se reunien
à altre part fortificadas con Vich que de tota
la alta montanya tambe era tot ple, se afectua
lo romatent general en tota la provincia pera los
go derantabo pergue ne li donaba ordres per
fiuren los del partit de Granollers acompanats
de un cabrilla dit Gin Singuera un fort
entre St Feliu y Castelltersol y tots dos
tavem y se done per conclusa la Junta
dels romatens begut no donaba la ordre
que se abian projectat y se tornà posar la
cosa ab la calma de la guerra se jen un torna
tornaren à ses cases pero molts poblans sols
conservaben armas per defensarse y fortificar

con foren los de Sn Joseni Calbar y
Centelles castellterol que al tornarse
los [illegible] acompanya una partida de
tropa a dos de centella al passar al con-
gost ja los barcas i esplotja pero no
ige cap desgracia a Sn Joseni si quedà
la columna aixi que à tingueren tot el
jorn entran ab tranquilitat a esta la dia
de Sn Antoni dia de la fira que à la
nit si presentaren los castlitas y mol
balens se acostaren y tingueren que aban-
donar la pretensio, à castellterol tambe
à probaren pero no tragueren mes profit
perque estaban fortificats à la Seleria y
per fer los entregar se barguera de prendre
las dones dels que estaban dintre del fort
y las feyan prendre en feix de lleña y
allí se posaban detras y las feyan decom-
gar à la porta de la Seleria y begen se
baliandre en medi tan bit tractaren de
capitular, los castlitas bolian las armes
y municions que los armas las podian
entregar perque allí nevan municions
y la gobernador y faria dar compte y ra-
pones per tornarlas al Gobr y barattar
sens armas podeu estar tranquils à bostras
casas y aixi tot quedà conclos, Centellas
tambe se an fortificat à case del compte y
las bocas del canons ab portas ab algunas ca-
ctor tenen dos companias de boluntaris dell

de Sargarena de Barcelona y dotcas facultats pa-
lor de la Vila y se agis parabras y estoran sobla
bendefensats. Parran al lo del mestre hopte
y guarden la matiga temeritat alguns dels pro-
pietaris no y agué altre mede que prepararse
per los comptes y al fi se quedà per lo dia de la
fira de Sandell nos pensari y al Estar parats
lo abis nos recordè que era impossible perque
faltaria molta gin de la necesaria com fou
se abia de abria la Junta de aforiats à Juntas
a Municipal que se compon de totas las clases
propietaris forasters, pagesos marchos mane-
stals y jornalers y tenè de abi tres persones
individuos de Sgia mes pero agueixos eran
los del any 1871 que abian format lo reparto
de que abian de fixmar la acta de aberse in-
bestit lo dia, pero se abriaren per lo dilluns
dia 27 de Juny y prebegren y auria molta
imprudencia encara que los gastos foren ben
legitims tots per agabia y perque ells no
ò abian pagat mes, que aquesta era la reba
primera nos prebingueren de pregonar à
D. Mariano Subirachs que fa molts anys que
es lo ajen del propte y de molts altres y que per
lo seu fill del esquero y poder convidarlo tot
seguit del esquero la reba presencia como
era del tot necessari la reba presencia como
mes practic als usos comunals y com
à no persona de merit lo respectavem y
de cert medi era facil tornar las cosas al lo
seu estat normal, nos prometè que faria
un esfors encara que se pronunciam tota
la reba familia estan aplo tems tan crisis

com estem atrabesan, justament al des-
pedirnos que eram jo y Joan Bernet y mas
Joan trobarem tres cavallistas de caball allà
prop del pont fonts del Serrin y la dibi-
sio parada de la Torre de Sanbosa cap à la
serra de Sa Joana y preguntem lo camí de
anar à Saradell, y aquells enseguida aburna
per tota la ciutat pregunt lo y abia trupa
no mes que la generalitat que se componia
de tres à quatre cens homes, no obstan ne
cuatrien sa vinguda ab 23 caballs y
los respectajaren fins que se
quedaren ala sitá dormir à Saradell eran
de 7 à 8 cens. Estan ja al Dillun y tot
à ros pun y ordre tot los papers arrestats
à las deu del mati que era la ora senalada
al efecte esperan ab molta impasiencia
lo Sor Subirachs, al tocar las deu ja se pre-
sentaren per fer la cuantia pues no y
tenian pas ni mol bot que tot era de la
Junta de arrisats que abian formats lo
repartiment y abian de aprobar la in-
bersio del diner y ab aquell se abia emple-
at y si se abia empleat bé ó mal estas eran
15 y abia de totas clases propietaris, princi-
pals manufactuals marsaders de totas clases jor-
naleros y industrials, pero los de la inspec-
sio era Joseph Solins era del Pont lo
segon de Montanya fill, y lo cart ab la pobi
lla de Sanet Joseph Roca aquestos tres eran
los que benian per mensaires den bin dubte
primerament se li mostrà la carga y la data
y tengo bolguen lo partit per escrit per del Sr
Subirachs y de la hora del mati de mes com
a Sor Sindich tot foren molt atencions per

Cenarro si [illegible] saludet q abia pero ab los del
nauri begen y tenia molt enbor q que la
cosa anrobaba ma per mon si dige q se li
abia Morgade la allenasio ab enhenstimon del
Agostenco de 23 fins a 26 que li enseltes à 2 ent
dies mentres duren la guera, comensaren a di
cer que lo Agostenco no li abian facultat
per fer cosa ninguna no pe dispone dels diners
dels deutes, allavors D. Mariano dige que no
dia y estaba facultat per fer y que nabiaben
con mal efectes y que per tan mateix cuan
tat no bolie la pena, luego allavors de la
mon Bernat per anar de compromisari à ben
retora per cobrar lo Semestre de 3 de Setbre
fou mal informat, al principal era Joseph
Molins y dige que mai cap compromisari abia
cobrat cap section y D. Mariano dige que tots
los propis ò pagaban ò pagà dige que tots
los que gagaren Real cada Setbre bolien abones
bingueren de 36 fins de gasto ingressistes abo
nat à Juan Vila (a) Cargol attale allavors fonc
los enspectadors de quins gastos eran aquells
quinar fan Vall tenia lo Setbre per sembleans
gastos, dige que molts begadas tenia que marxar
à pintar fuera de Vall rudonabe pay bi
hauer à pintar fuera de Vall rudonabe pay bi
pergue eran la major part pobres, fou mal dicen
fit y empenya mal la quantia de ri era legal
o no atta que dige Joseph Molins que la pagues
fio no era del compte que nols eran un pre
fet que nols era per bindica la cosa de ron
dar y que abia bingut per dir tal la que li
fesa mal y begen lo tema tan encesitan que
se estaba atrabesan ja rudonabe per tal fet
y que ell ja rudonabe per cobrar la compra

y que el pregó la gent no se recordava de
res de lo passat y que entre tots tenien que
pagar la carga y tots digueren que no hera
veritat, Joseph Roca abia dit que pagaba
segons feinestre del carro i també del Munis
pals que encara robraban un LO Dr y bujen
no robraban mes que 33 parets i bujen
tes y faltaban vora 800 parets per dit
feinestre, Joseph Molins exidà al Alber
roldor la questio y fé que tota la jenteg
era del tot necesari tripiar la questio del
cartro y hi hauri pals y que al efecte ja
tenian altre colecto al puesto que ò deixa
abia proposat al demanar la primera ti
ta colector Bell y nosaltres digueren que
no ens estaba de acort de nada del dejidor fen
cer à D. Mariano Cor proposar ni cap nou
ral fins no estiga en que conste lo dit paran
ent de comptes segons D. Mariano que no
era à tenir segut tems y que agustos no podia
presentarse à la Diputació per ser comp
y jo directament li vaig dir que era del
tot necesari y bo dir amb quin paper era
menester y convingueren la forma de una rienda
digos que per fer un acta formal per quedar
a la poblacio era necesari paper de 4 pesetas
y el metre y entregue dit credit fen constar
dit paraments de comptes de tota forma a
fins lo dia 27 de juny de 1873 la que fou firs
mada per lo Alcalde Junta de carrers y los
tres Cavalcadets.

Ja estem de Republica lo Diumenje
dia 9 de Febrè de 1873 corian moltes veus
de que lo Rei D. Amadeo abia fet dimissio
de la corona y que se instituia la Republica
totom estaba ab gran anxia per saber noticias
lo dilluns ja se digue que era fora persone se
sabia de cert unicament que abian tret altres qual
abian mort altres qual abian fet marxa
à la forsa altres en fi cada persona se fuga
las noticias com be li venia, mes lo dime
ces bingue una diputacio de la Diputacio
de Barcelona per veure que estaba estop
lesto per tots los capitals y lo batalo si
sia del Dijous ja digue que al Rei abia
renunciat y que se abia constituit una
asamblea y lo president era Martos un
dels Ministres, y provisionalment manen
elijeixen per presidents de la Republica Esta
nislao Figueras, y tots los ordres ja comen
sian à firmar, la Diputacio de Barcelone
me envià un manifest firmat de 27 Diputats
proclamant la Republica Federal als tres o quatre
dias bingue altre ab 36 al mateix objecte y per
aygo los partia à la montanya lo dia 11 Febrè fon
per Barcelona un dia de gran bullici tots los
forsats se pronunciaren a favor de la Republica
los oficials quedaren en sos sitios y tot quedà dins
dat y bell jorn pero en tots y cadas y totals y parciales

ceidan 6 ó 6 ba la República Federal y ha me rocan
era que al trobar un oficial enabubst li deja
sora galons per tot son i gual de aberguets
se estimaban per abitar conflicte y un atro
pellat al Capità General D. Gamindo mortis
và ab lo regon Cabo D. Vard se enbarcare per
regasen à pie bolian dar un exit de bibe Alfon
sabe y ban reguda armar los pobles de la mon
ta in it forth al passar ban sem gen mort
tot lindrà. Lo dia 26 febre de 1873 al
matinar trobarem ab un dicte al pora pe
pubtic de la plaça con acostume à pegar
los papes ó ordres, plantat per no se sap qui
el estanyat y firmat per D. Joan de Sotà
Intendent del exercit de D. Carlos retlat ab
lo sello que usa de la probincia, proibin la
entrade de ninguna persona ab efectes y mer
ders à la Ciutat de Vich Roda y Centelles arta
ben satisfet las contribucions com la demes
poblacion, bajo pena de cen à mil rals de mul
ta decomisats los efectes y encarat los carros
y à la regona legada sens pera los delinquents
y presentats al General pergue los mudi la
pena y mal bé que se ba cumplin ab los
abubits, los de dintre de Vich tampoc deixan

trauen en ai mediçina ỹ tenen motta gracia
ció, ja an encarmentat à algun del que ni titula
guardar del camins fent alguna cautida à los
nits los guiar que son tots del prat, perque de
guardar ab cuitò den guardar tot los camins
ab la por ỹ algun de encarmentats la jen mal
to que ven esta ni pleu per forca. Corre mal
le ben que bò ab los partidos contra D.
Alfonso ab ió mateix D. Maria de los Nieves
dien que è estat à Prat de Llobregat Sn Feliu
de Sn Pabit Martin ỹ Sadurni que ỹ surtiren
de Dich la jen à ficgall per saludarlos ỹ besa
vlò los mans ỹ à jen que respongueren con ens
personties era rebels que se an fingit
per beure de dar un impost al partit aba
fet, perque ab era an de correr per los mon
tanas lo mes que an arribat à cuatre de tot
los à ci gastos tots à ge atos mil ỹ los que
ni an agregat molts per cada ci ab tots
posible la jen guerrer, bagamundos, crimi
nals, malcontens, benjatius, e capsats del
pocil de, perque ge e per no aber de ser
bir ò lo mateix à la forca ni ỹ ban de ban
quat per tot arattantos dopla pena, ỹ si algun
pajesos de figuera ni ỹ an anat, se pretes
ci per sostenir la Religio que ni ha bo per
tota ella, jà sabas molts pero ni callan
ab mes cosas de Religio ci lo que ni ha

pensaran, dien que al capitol del Gobern
no pensan mes que ab lo temor prevalla re-
cau las portas, com à molt los deuria bo
auter el de cara ò no podian entrar las co-
rrecions que'ls amenazaban los acreedors
per medi de la Justicia, pero y an anat ab
ab lo dit pretext à algues com à principi
pal per fama del partit, y bastò matex
pretext an engañat à molts ignorants ab las
seba paradas dien que ab be ito ò guanse
dias ja ò tindrian tot guañat, pero al estat
en que estan à poca diferencia tenen
com al dia que se barren circa y encara no
pengue à mostar proplasions los antecat
las portas lo mes que poden la colona
coll formic pta de las cuna coll inspina y
coll ricabeu pero encara no pensio conti-
nua pengue al sabe que los tropas si acostan
tot ò desanparan al moment Sitadras era
un del punt que el fejo mes pera tambe al
an tencat las porta abenti tropa de dita
cavalleria de le Velerie Rectoria y cavalls
corneus pocs dies y avaren à abeurer pero mol-
ta gent no se resistiren degan que ate mos, pero
los amanazaren ab cuchillo altre dia, pero segons
se bege se fen con un tractat que no foren incomo-
dats gaire. als inconodavian y se pasaran dels
nostros y se marxaren pengue era com estar en
un pueblo pues de altre part lo poble no pengue
ab fa bon pengue no eran molestats de las colum-
nas y tan sols de tr cadins, que de que son fora
ja es tinguet alcunes tres begadas fa no vint

Pere en dià de agerlos per nonattors de Sena nembe
ven de las esquerras pere la columna binguè à ts
nitere lo Coronel Don Joseph Cabrinetti, evan uns
1500. homens mal defogats en si la meitat era carre
biners y los altres mal bon pillats portaban dos pe
ces de artilleria pere en attille digue abian enbiat
à dir cantins 22 granadas y 28 bales rasas, arribaren ab
dos ètes vetegas tan se abian encaminat en la perse
tio se comensà à sentir fort del paple de bilà devant per un
dor dibisions los cantins com igual la tropa una per la
Segimon y los altres pere la part de Sta Maria
à coll pere gon de la tropa que anà per este cami ne
anaven à Sena Andreu que en portaren algunas
cosas con gallines y llonganisas y retò bè tot arribà
ven à una casa del plè de la colme dita puig bentor
y del que parauen per la Segimon un retana
à resistir la casa dita Cabanera y en portà dos es
copetas una pistolet en un metoman, tornas tots
à encaminar tots Vilà devan que ja fa bien en a
columna que anaba à Sena lo y rei jefe era un
germa de Cabrinetti que li entregà los presos y te
rits per portadors à Dich y Cabrinetti rembiguè à
Sena, pere te prometre à la tropa de donar tres ol
dies que tinguin fet, vuit de carn y bi de carn 13
mitges y bi ha vita pero, es la columna que à tinguet
negfer y la que tenen ans los cantins, digueren ne
abin mot si no rè à pagar abe la bentat de ver

A 26 Abril se bandejen un bando del Capità
General de Catalunya D. Joseph Garcia de Sarde que
al terme de 10 dias abian de entregà las tres les
cases de carn no poden despatxar ningun con istiples al
punto pere dos dias y acabats prohibeix per dos mes
que duen entrar la planà de Dich que conte part de
Sena regeix motiu carretes à fin al Rigue can
Sena regeix motiu carretes al terme Blanque el
cadell Barrio cattes regeix al terme Blanque el
y Guerri despatx Pardell à la dreta agafan y Rejanà
y Cabell, pero per ans no rè à tapial ningune cumpl
ten abe rè à respos pe abe promes los pres
apecarse en tomatics con loc à mandi al Capità Gene

Acaba de llegir à un diari del dia 24 Abril
de est any un escrit molt curiós que à la Ciutat
ven molt cara y atrevirable y jo un Bisbe nacque
en lan 1792 agonitza pitras fan 19 ordenat de sacerdot
~~fan~~ y celebrà la primera missa lo any 1813 y quel
agonitza pitras fan 19 fou elebat al Pontificat lo
any 1846 també fan agonitza pitras 19 y segon se des-
ven de algunes paraules q'se llegeixen dels profetes
de la Venerable Sangt y Maria Labarta pro-
en 1873 ican de bentura grans acontesiments rela-
tius al trionfo de la Iglesia també agonitza pitras
suman 19 y en agonitza cara combinacion se podan
añadir que en est any de 1873 pio 9 cumplirà 31
fill pere be y sumats als 31, 12 y 8 també fan 19
de la Immaculada concepcio de Maria, dinan
Giovanni Maria Mastai y ten 19 la ultima
persona esta en cara concluit per los diferents
que esta atribuian la existiandet cara any 1873.

Lo dia 22 Jetiol se rebe un ofici del Se
Gobernador de Dich ordenan se pagues un
trimestre de contribucio territorial de
tinch que se debian al Gobern y la gen
se negaven diuen mil blasfemias, y que
no se debia pagar pues ja no y abia ditin
Gobern que el de D. Carlos que era lo que era
legitim se abria tot lo terme no compraguen
ningu mes era lo matti del dia 26 se pre-
senta una columna de tropa ab iara ordre
molt fera, inmediatament dintra que se sabia
de tenir lo dine recullit se reuneix lo ajunta
y se troba q'abian tot lo terme y se recullit
los dos terços pues, pregue se imposin

ab tan poca cosa q̃ no tenim tan
gran cal fauorir no se pogue abiar tot, per ser
quatre de la tarde se presenta lo jutge de apara
a informarse de com estaban de cobro com è
fingue de cobrar lo Mort q̃ Sperau tinir
collector y no tenia tot lo dinner digue que pre
nda dercorre tenian de anar à Vich ab lo
Mde collector q̃ jo, al arribar nar fenamena
ror de ficarnos à la posada pero se acomodà q̃
ab dor à tres dias se acaba de pagar dexandor
par Subirana q̃ nos mantenen.

Dijous de Vich al dia 30 del mateix
se rebe un altre ofici del mateix Gobernador
mandan que dins 24 dias se lichian de portar
quatre trimestres nes de terratabla q̃ que
se cobrian cobrar quatre de manera q̃ ab
el à dia que ab 6 dias se cobrauen 10 trimes
tres jun ab dor de castilla, en Mabo inporta
que ab tan curt temps se cobrauen tantas mitja
portar be el bestial que à quedat algun ano
pero no es cosa y jo dic que no se pogue dar re
sibo tabonari à ningu q̃ de aquesta manera
se pogà al Gobernador y castilla q̃ lo dia 26
apart resti lo Mort q̃ jo bos enmanirem.

Lo dia 9 de Janer de 1674 fou un dia
de gran desconsol per la Ciutat de Vich perqué
per alguns pocs pro altres de gran alegria lo dia
antes ja corria la veu que se cantaba bolen a Mes
la Ciutat pero com altres begadas ja abian dit gran
la Ciutat pero com altres begadas ja abian dit gran
no se pogue esperar fins se cantaba

vezindrio luego se toca a rebatin y los
dos grandes batallones de Regimiento Nacional y Bolun-
tarios de Cataluña se reunieron à la plaza para esperar
alli defender los cañones ya se los habian al
los guardias. Apenas hacia una hora del bombar- 9
dejamiento los carlistas lo atacaron formalmente por la
puerta de Barcelona asen poco la plaza rompe
que pero mucho gran ruido pero llamada la at-
encion à los tropas, mientras que la mitad fuera
atacaban por la puerta de Jesus y Montserrat
[illegible] repente se oia resonar un tiroteo
se oia como pruebas de cañon ó bien fuego
por ambos lados de un cabo y aquellos fueron los
que contestaron à gritos luego fue seguido de
granizada del cañon de Montserrat y fiscal à los
fuegos cañones donde entre ambos fuegos
aquello participaron se apoderaron de todo lo cañon
fuera cuatro cañones la caballeria de la tropa que
era unos 30 hombres fue à guarnecer à
del camino este es un cañon de artilleria de à
que tendrá à la boca del cañon estos fueron con
[illegible] la esperanza de poderse à los cañones
podian ser grandes la bola entonces de
caballos cuentos fue se restituyan y se
entregaron tal lo dicho del 10 al rey fallo
al los carlistas estaban apoderados de gran
todo la Rambla, la tropa à la plaza fuertes
à la Rambla, en fin pasado las dos aquello
sino tuvieron que retirarse à la plaza todos
las casas con la Rambla estaban ocupadas de

[illegible] embarcar [illegible] pinchazos a los [illegible] pocos
[illegible] toda la noche [illegible] de Gobernador
no daba ninguna disposición o alarma pocas
no mas que de [illegible] estaban [illegible]
[illegible] sabían [illegible] a otros.

A la mañana [illegible] y aquel [illegible] a [illegible]
permanecía [illegible] con [illegible] [illegible]
[illegible] de Capitán General y [illegible] dos
batallones de [illegible] que [illegible]
y estaba y [illegible] un [illegible] [illegible]
[illegible] cuatro cañones de [illegible] y [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
manera [illegible] a [illegible] de Gobernador
Capitán General [illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] se [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Al [illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] que [illegible]
de Roda y [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
que [illegible] [illegible] [illegible]
y [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[

vanmiserlo luego se tocà à rebatten todos
los Cuerpos Nacionales de Tropa Voluntarios
todos se acuniren à la plaza y los carlistas
ja se los abian adelantados de la guardia de la portal
de Juan Manuel Capellspin y puesto la portal
de Barcelona figuraren lo atac mes for-
mal à gran exit y algarara pera tomar
mes la atencio de la tropa de dentro, pero los
Carlistas atacaren ab tota la forsa y se apo-
deraren de la guardia del portal de Manuel
Es dir que ja y abia una partida à dintre de
la ciutat que abian entrat de un à altre y
que lo y abian portat las armas ab un carro
y aquestos facilitaren la entrada luego se
apoderaren de las primeras casas y desde
ellas se resistian ala infanteria se apodera-
ren de tot lo gasco fins dalas casas y al
portal de Barcelona lo detengueren per
complet pero no y ague no mes un guarni
fixo al aguito y los guardias de guictut per
fixos al aguito y los guardias de guictut per
en aquesta part con gui dia los despen-
so per tiros que anaguen ibalen pero tornaren
se emba en fugida
Donat a tarragona à 30 de agost de 1840 mando
a qualsevol jefe de la tropa que guarnesca la
ciutat o forma fora si el cas trobabe en
disposicio fora obligat de cumplir y fer cumplir
aquest meu ordre de la manera y forma que
los carlistas acabem de executar com prova

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

mandó fer moa [illegible] Roman Vita y Cob
nea de Voiladray, que estaban dentro del
Castelet per bijlar la cavalleria que se encon-
traban à est poble desde dos quarts de Unit del
matí despatxaren home a Vich per saber la
novedat y demanar ordre per lo viage fins
Montaña diu que abia rebut tres cartes
enemigas que se abian escapat dient que los cavallers
de Vich se abian apoderat y que las tropas realistas
escapat un per una part altre per altre, y que
un rato de gran algarada cridan victoria Vich es
nostre, Vich es nostre cavallers y poble, poble y
cavallers se retiran de alegria cantan à mes no
mes, à esta poble infame cavallers alegrarse de la
mort de nostres germans com que lo home baixa
tan poc per alegrarse assi de la mort del pare que
la constancia del fill en general y la vida de
nostres bullosos assi be se burla y corregut
esta del infame que de tan grans caigan tots
tornats y una sola home no estan mentats en cada
fe de algunas vegadas per no gastar ses municions
y cada dia à la fatiga li pega en bé tots tan prest
fill que amos grans fatigats del pasat fill que bullga
abundat y especialment tornats à tenir li organitzar
de nova y que à ningu ferinada per los contrari y
si no bé cal abrir que per qui està encamotta
tenc ja estava bé en pot y no te ana à manera y
gran li demanan una gracia especial per sacer-
fici no sen fa cabedal y abcopant verdat se troba
en la precedencia, y al ver de pasar de tora pueble
nos mal de provisions per cada vez pasam mes

li er que los ajat preval de bona fe ja q[ue] no
exacerment[at] pero ii no aj cabava la pol[vora] ni
bandera per tornar per q[ue] no ha[vi]a nal que la
portés na vote à rigut bé propiria y tenia la
bandera en lo seu poder per medo de no abrir per
de tornar ferma bagada, per q[ue] aj[er] en medo
de pensar q[ue] la major part del homens q[ue]
prenen armes botanten de quins cap y de un
tenirons bones proces perque al q[ue] li agrad la
tranquilitat y fer plaer a entrar a nostra part
tambe ne q[ue] e algunes vetes perque el pot la
fame q[ue] lo altre no pot q[ue] no pugue viure
pera la vida ni bunet ni pit lo exercit de la entrada
de Vich foren de 55 à 60 mort entre totes parts
no en plango li de ningu ni afligit per no
no ens q[ue] cada a dit hora de fatiga à nosaltres.
Vetsa hores y entra del matei dia 11
que arribé la nativa que abia pres tot pas
Caballeria de tota la seua Artilleria per la via
del Fenollet cami de Vich mana da formar
y al despitar per motiu al delant de
arribe à Sta Eugenia de Berga que arriba
altra vativa que abia pres al altra part
Vich per prop Sta del q[ue] ve al hom mig de
guna con à sobervia y se dirijian al Corral
de Sauras cap à collsoronic, vetsa ci dirien que
ja los primers carlistas estaban en camino
al cami de Sta Eugenia de Berga com dit vetsa ci dirien
q[ue] ci prenen la nostra cap al Corral de Sauras

ats enquiri y al sobre la fon de la processita
ja no trobaren tres dels que no podian camin-
nà y los mataren à trets de tres pregue cop
al torà de dit Agnes y bepsen que estaban à la dita casa dels atendren los cubert
tes en abans los prima Virat y una descarga
fesjoren los que pugueren que matàren
alguns y los altres se desbandaren cada
ball menos lo capità que anaba ab son cabalt
se diriji cap al plà de la calma ab uns 30
soldats y no foren molestats pero los de mes
tots desperats los anaban matar pis aquells
gosen com menos sino ninguna clase de com-
passio de quatre en quatre ò de sinc en sinc
pero no portaren res de pensar trobats en
dor à tres cases de aquells rotl y los porta-
ren à Calldetenes y despres de confessats los
fusillaren al matiep collet y entra los fusi-
llaren al matiep collet y entra los fusi-
llats y abia un sargento del Voluntaris de Ro-
talt y abia un sargento del Voluntaris de Ro-
talt que despres de aber passat per tots los abo-
da que despres de aber passat per tots los abo-
bria de la mort se entorna al aber de sen pa-
tria de la mort se entorna al aber de sen pa-
ser los cadabers los cautitats y begueno tenia
ser los cadabers los cautitats y begueno tenia
ferida alguna se desfligà se apeçà, no saben
ferida alguna se desfligà se apeçà, no saben
à lo que se trobaba y enpuenque la mesga
à lo que se trobaba y enpuenque la mesga
y morti à poch de rabario, al ser de dia troban
y morti à poch de rabario, al ser de dia troban
à Vallmanya en notapiguerem à que atribuir
à Vallmanya en notapiguerem à que atribuir
la desaparicio y la bentat que dimonis
la desaparicio y la bentat que dimonis
se aben portat en esay anirem al Vistem

despres de feta la operasio de Blespri
se repartiren entre los dos casas de collsor-
nich y Dn Andreu per reposar del gran
trebell y fatiga del dia, pero ne son
rentit algun que berdaderament hindria
una poca de conpasio à aquells que
saba que me digne que de tota la nit y
de altres regnens no abia pogut dormir
ni un minut y que tan poc son esperit
estaba tragnit de guerras en una acsio
tan orrorosa pues si apareixia que esta
tot pedras y als arbres se ovrian de con
tir aquells crits per totas parts de la bida
per amor de Deu, pero ningu no fejia cas
sino com lleons afamats saltaban sobre
la presa ab tota furia llansan mil depreca-
sions depan bictima al infelis ò infelisos
manos que ans ans anells de atropellat fallats
de alimen y no aber reposat en dos nits y
a gens que no estaban acostumats à fatigas
ni à tals atropellos molts de aquells morian
y tornen infelis se creapaben ja per tenir
per certissim que los seus pobles dels
ranxos acudirian à sos socors un prest per al

la porta del rob y algeuns vestits y to-
cauen mol atropellats pera los vebe dit prop
ab los bracos abeerts dauant tots los altres
necessaris y tractantlos com a persones ja
que abian tingut la desgracia de ser tra-
tats com a salbatjes o may ab dit per persones
pos cauitatibas y si mol benjatibas, al estar
un poc reposats els proposa si bolian regir
robin algun de qui coman necessaris de los
que los abian fet, que pero ningu dels nostres
abian pres los seus, sino restituirnos a
los seus cuestians demanar a ser acompanyats
fins al poble y al Sr Gobernador de Sich pera
fer lo mateix per los cautibs pera los entregar en
ferell y cauana a S D y acordada una paraula
de seguritat que no esperdes fins a sa finicat
y ser fauorables a los seus, gos mes tranquil gos
no fan, mol algun al bemuen inuitats y amis-
nats abonsit de algunas persones y gos ill
de jol algun ria per egesbacio na Forentuti
dat no un pregues en aquell tens gos explatido
la matinio cada pos vienen ab lo dit agell me
fo nou per obrar jo libremen o si dono lo cam-
io gos no bol cons dentit, o gos crego bol es-
tos cuest ab algun ~~escrito~~ ~~o quabebol~~ es
cada ~~y~~ ~~atmenen~~ desapareix y no trobo altre

de un bolc à la cintura de un via per un patio
dels Hospi i be maijat dels presos, de manera
alguns anaua a fora a prendre les armes y los
fiers negun se dispensa per allegar mes no
biglaes, per mal los agtes dels soldats
pues si no y perdrian lo vesattat
de tarots en la visita de Castanie es
de 31 à 32 los cavitos dixen que tot eran
viatges ò balentaus de la libertat com
se acomenaua pero persuadi de brevitat
dixen que no vi abia mes que tres dos
dances eran generals de Hospi y altri
onals de Vich es à dir jo de tots estos que
tenian la forsa general per fora y tupinen
ab lo trapell y despues la vida al mitg de
montanas y pot se à tots estos se auria valgut
ab tot a quatre dia de abans epedeal los
cavitas dela Ciutat de Vich inclamenes dels
propios beins la jen gueta conbingue per ater-
rar la fortificacions y novelles que molts
eran contrarias del principi de la guerra dels
set anis de seua si feran mes de cen jornals es-
pallas per altre dia tenir que pagar per tornar
à edifiar à costa dels propios motegos.

1874

El dia 2 de Setembre vengé à anar ab los carlistas mon fill Joseph de edat 11 años 6 meses 5 dias, estan pres aprenent de adroguer à Vich al carrer de la vila en casa de Joan Arumí, dit can Felip de Salorio, vengé anar ben matinet y en consentiment de pare ni Mare per lo tan Deu lo guigi. abia principiat lo aprenentatge de 17 de mateix.

El dia 10 de Octubre de 1874 à tor-nar à ser dia de gran contravario per la ciutat de Vich, als carlista estaban ben preocupats de la ciutat essent dia 10 de juny segons que no tinguen cap columna que prompte tot ho abandonaban entre altres llegadas que y abia agut tropas y dien la gent que venian per fortificar y no se efectuaba, tinguen una de forte de 3 à 6 mil ome ab un fort comboi de municions y artilleria y per cap la Brigada D. Odon Marios en aquet dia 10 los carlistas principiaren la retirada à las tres del matí principian que tot cami de Sperc, de Manlleu y Capsacosa y no podem apropiarse de la guardia del portal de Manlleu per estar plegat los robats era las armas de la casa que estaban que era la ultima del carrer y era una fabrica d'ite de Balmas se resistiren y tan cayen la escala pregue no pregueren pegar un carlista aquells

ÿ pocanes fach tot lo cobert ie recapacien
pero lo jen de la cera tot ie ÿ enmanen que
eran un de familia, à fins que fon empal
de dia se ana contepeian lo fach ab algunos
compañias que manaba al S. Brigader mestre
de la plaça pero acabaa la obre ÿ no eran las
cobertmets pocanes o menes, arpatha als
Batallos en mora caballeria ÿ artilleria repartit
ÿ los enbiaben ren temer, mestre totas les por-
tas de la plaça con estaba reunida mestre tot
campata regean se dia per la porta de S.n Joan
Kenet ÿ Capuchins acompañantes a mitha cera
de la ciutat, tornaben la tropa à reposar del
trabalo dintra la ciutat ÿ entraben las armas
ÿ los cavallos à la montaña, se dia que entra
ans ÿ attes foren los morts de trenta à quaranta
per la biutat cada familia ielt trobaba à menes
à las cases ÿ que Deu los aya perdonat, pues
tots eran jovenes, pera pau dias de la asfixia
se poraben à fortifica la ciutat, comensan la mu
ralla al cabo de Sa Pauera ÿ regeix ~~ÿ~~ la part
que cagenja del portis à fins al canto del cavi
de la Mel que estaben ja quedan quatre à cinch
pares de pas entre la muralla ÿ los cases per
fogueixta ley cobert, deben Sa Feina ajo à una
Sola pau en cada altre al fuente del cave de

Montben y attre el carre de Jesus y tan-
con lo Coubert del Carme à dintre para ala
muralla per detras de dit Coubert y totes las
Casas botigas de Rambla para tambe per detras
del Cuartel y Capitol trabaran lo carre de
Sta Creu pel costat del Finistrari y Sto Do-
mingo y allí un postal ab tota forma y
fortificaran las casas del frente y lo castille-
via cobrirpaven y regeixin apí fortificat lo pa-
lacio del Sr Virrey, afin à arribar à Sta Teresa
rebin de muralla las pouts attas del jardin de
las casas de Caballers que se enquentran al pas
lo carrer quedo à fora muralla peco la fin tan
tan ter de fora com ter de dintre estan ab gran
zelobras pas temor de las desgracias que poden
ocasionar multas coses de guerra, mollta jen
te à marxat à fora per aquest temor tots los
dias temen alarmas que los castillas bolentos
vagi à probar fortuna, diuen que te de reforti-
ficarse de regon ordre, lo cert es que lo que feren
es pallos per los pobles ara tenim que tornar
à adificar, plagas al efecte sortimentos etcetera
diuen de contribució, se dis que al provisionat
de dita fortificació pugà bestiars mil Duros y
plaga propia que provisà.

Lo dia 6 de Setembre de 1714 mori D. Joseph Casas
mestre de nou à la edat de 67 o 68 anys regoneix

dia aben bingut à est poble lo any 1632 ~~[illegible]~~
per desempenar à it carrec de Mestre abento de-
suspenat 11 anys cumplits, pero ha resolgut
lo Ajuntament y junta que no poden deixar
perquè com debia per bindre bastan vacos
persones en suplitat y quatre cosas ab
la condicio que ell guardaria com à principal
y que la assignacio que es de 9 lli de Dells se repar-
tiria entre ell dos per parts iguals tot queda apro-
bat, se feren medis per trobar suplent à aprop-
it to poble bolia un capellà y ab ell lo dema-
naba per tenir una Missa à una hora assenalada
pero lo nostre S. Rector es mol contrari de Ca-
pellans per tenir bastan dias se bè que
lo S. Rector no estaba de Capellans, com bona
part de las cosas lo gobern se bà desistir, pero
abanti un fill de est poble que abia seguit
la carrera de Mestre aben enviat à la Escuela
Nacional de Barcelona lo temps assenalat pero
no ha pensat ni tot, se entiga de escriben
à Barcelona 30 h ans y tambe à Dich Mestre
objecte y ara fuja dos o tres ans per bibir ab
sa familia, determinaren posar à ell per
suplitat pregen estaba ben bist de tot primi-
pal y com en efecte podia ensenar be com tot
lo poble esta mol content de sa paciencia general

cuenta ala mobenna que totas las llissons y
demes relativa dio ab mi tot cuantas que à apre-
ueu ab molta facilitat fe per aquí de cas an
que desempeno lo carrec com à suplent, ara
de aquí en abant bensem, pero no tenint titol
ni aber acreuit la professio no se compodra amor,
pero com tot estas estan tan rebellas respositivo
a fins que la Eigueta se donia per baca y nom-
bria la Junta un Mestre ab propietat est se dia
Francesc Jou fill de Dionis Jou y de Catarina Bois
lo dit nabia desempeñat lo carrec de Secretari
del Ajuntament 10 ò 12 añs aben quedat mal bist
de algans que suposo mes li abian fet la guerra
fet acusacio pero sempre sen plans quedaban
sobreseits, pero al añ 1863 y ague una llei que
prohibia que no podian desempenar dos carrecs
una materia pesada y optè per lo de Mestre per
ser mes estable y regular à viure tot la vida mes
plorado pens à familia que com lo dega pocas
rendas fortis pero tenia 4 vaques y 8 tots los dias
y patrimoni ni hi pes cap lo abian de aprendre
pero ja bi dia dia que al trobaran à menos, era
fill de Sn Pere de Torello, aben bingut de 1838
alla lo dia que moui que es lo dia 6 Novembre
del añ 1874 en est poble, pener Deu lo q ho per-
donat que pa à dar lon compte.

Los Exmos Sres embalentonats ab lo entusiasme
de Vich del dia 11 de Juny de corr. any 1874 ja se
begian dos anys de tot lo Reche atomenar los petits
se'n enrigan com tambe lo propte Cabi, begen mots
que per fer una punta encara al fottaban mes
de trentatres ginestos, peno ab la glosa y ballis
engarracen à moti y digen que agenella rumbana
se posarian en cami per Barcelona y trego amor
de tot ab tres à quatre dias foren circulos ofizis
per tots los propts ordenan se organizes la romeria
prompte de la edat de 20 ans à 40 ab totas las armas
y municions propias lo dia 16 del mateix mes se
rebe lo ofizi de ordre exte Cabi pena de la vida que
tothom te per pagar que foren à reunirse à Collsspi-
na ab tot ordre, se organisa prompte, prompte y
à la hora fixada reunits mes de sis mil homes à la
vorada abanti lli ordenats y pel superior D. Jorge
Rotlan que ja tenia demanat ab lo ofizi com à
Cabo del somaten que era dastitzat per lo gobern
y per aso tenia ja nombre se feren mottas de
motivacions y motta glosa que ja estabe llest de
per fer esperar columna de tropa per agenet
tornem y dins pocs dias tot estava llest y mes
ren pochs antes de la partida del tot y fe algun gronxo

mitja canfora al bienes que existeixen los de Seva
los mes llenines ó derbegenits pasaren la nit
y part del dia y no ni cauparegueren de capatta
propte y ni tornaren ab lo cert daxua mig afoga
tot y no se à mes part del romatenpe agueit
pagis ren la bauta lor de Seva del demes propte
per lo atrebimen que abia tinguet y principalmen
per aber perdut en derrobert tantas armas

Dia 23 de Desembre de 1874

Se à sabut lo exit primer de Viba Alfonso
12 principi de Asturias com à Rey de Espanie
en una proclama que no se ni ha de la provincia
de Valencia ó de Castella se la plaza que se dia
(Sagunto) per las tropas de la Brigada Dabau
à las ordres del Brigadier Martinez Campos
reconet pel se en dit primer en apoca la
veu de Viba Alfonso Titol de Pimer General
com fa ara Marixal de Camp, se dia Arsenio
Martinez de Campos, Autor à mes rel à nombrat
General en Jefe del Exercit de Catalunya y Capita
General de tota la provincia.

A Barcelona quasi nos conegueren las festes
de la proclamacio perque la propte bes est à pas
la Republica, las Autoritats no estaban à favor
Lo mes que pogueren fou mantenir lo de que
no se pot en semblans casos à fins à entrega al

mando als nous voluntaris que tan luego de ser voluntaris y se retiraven com un tiquet datxo tantas begades molt abans com bingessin de gobern que per noltros despatxats y on agent.

A Dich ser comensá de pasar lo dia 1er pero al Diumenge dia 2 ja arribá la ordre y lo 2on Brigades D. Antoni Moltes la comunicá á Jefes y Tropa que la acullirem ab molt gust y per lo 2on Brigades se mandá se donés á cada un del rotlet una pasta una llibra de bona cara y un porro de bi molta municia y repich de campanes y bibas á Sa Majestat Rei Alfonso 12.

Arribá á Barcelona S. M. Alfonso 12. al mitj del estrepitos de la artilleria, gran repich de campanes, molta municia, y gran aclamacions de Bibas á Nostre Rey, gran, petit, bell, lleig, pobre, ric, totom demostraba per ell gran goig y contento, alomenos tots los faborables á son partit, perque los contrarii de opinio, gotejan de coratje y al sentir las aclamacions reginedan mes, pero per aso aumentan lo numero per la curiositat de saber, veure, y oir, desembarcá lo dia 3 Juny de 1875 á las 11 horas del matí venint de Mahonella (Port) desembarcá al port nou de Sarria de Manresana al mitj del gran bullici pero molt ordre lo primer pensar que pisá en terra de España que al efecte se y obrí formant un gran tablo

ab prohibicions de beures y menjars, com deya
lo primer pren que porà entorn à sobre la
altombeta lo Sr. Gobernador de la prohibicio que
a proposit demanà unas estisoras y talla la
roba pren guardas memoria en dita Ciutat
tuego de aber pres alguna cosa se li presenta
un manifice cabal blanc molt al gust li fon vegi
tat muntà à ell ab molta desinabottura, bestio de
capita penyat, empren la marcha la Regia comi-
tiba al mig de mils beus y demostracions que lo
aclamaban com à Rey de Espanya y Comta
de Barna segon lo bio à la Catedral y entran
pren la porta de Sta Eulalia que es la porta de en-
trada de gran antigitat de tots los personatjes y
à mes lo costum de entrar pren ella los personas
Reals. Lo Cabildo y demes Comonjes y Clero
principal bestits de gran ceremonia y ab los pells
lo esteben aguardan à dita porta y baix palio
lo acompanaren à las gradas de dita Catedral
y al seu baix lo Altar Major se agenollà y
al aber fet un rato de oracio lo acompanaren
al retrobant à altar de Sta Eulalia patrona
de la Ciutat. Dinen estaba molt commo-
gut de beure tanta grandesa y Magestat
estaba de tal manera adornada la Catedral
de Domasos y tota clara de colgaderas y ames
den mil sirts de llums y miteba que cremas-
ban, al aber acabat la ceremonial sortit al
se comitiba al altot pamen que es la cosa

de la Diputació provincial que es la plaça de
Sa Joana estava tot molt adornat, com també la casa
Ajuntament que estè al frente, tot era bullici, al bé
poc despres de abeu dinat ab gran acompanyament de
la alta autoritat y bella senyoras que en tot casos
no saben excusar, ja estaba preparat lo Pavo
Pectoo de Lirio adornat ep tote la pompa del
art, flors, gran bariedat, plantas molta, cubers en
torch, lo gasto de adorno estraordinari se dia costà
bin mil Duros se representà la Opera del Faust
los espectadors pagaven las entradas à uns preus
fabulosos pagaven 300 Dr sillon 30 y 60 Dr se acabà
la funsio passat las 12 de la nit lo acompanyament
à sè parada, y del pendre si desmunia molt despa-
ser de abeu passat encara que alegre pue tantas
bisitants y ser la primera vegada de sa possi-
bilitat y ser la primera vegada de sa possi-
tat del pueblo com à Rey, tot home respectuo
pos pendre, à las 7 vuit de matí Diumenje
dia 10 lo despertaven si desmunia sentiven al
carro feren algunas bisita als edifisis mes
notables de la Ciutat rebe moltes comissions
de totas clases ab molt agrado y amabilitat y
als espresaba que estaba contentisim de Barca
y tenia desitg quan dins poc temps Torneu per
parar uns dias à dita capital per imporsar de
ella y los abitans que per abeu llegit als seus
anals qui eran los Catalans y las proesas

en tots temps lo degaban passmat, y tornaria
per protegir la indentoria abatenda lo comers
refurdat la agricultura pertura y tot de co-
cotxebol menera, fave tot lo que rige de ma
part per remediar tot lo remediable à la 12
del entrat dia del matex Dimenje se embarcà
attre begada per Valencia y de camí à Madrit
que y arriba lo Dijous ala una de la tarde. El
retxat, te à poca diferencia 18 anis al menys en-
dita Ciutat per lo Setembre de 1660 que alli
totas las coras lo intermisi perque tingi un
difisil de pontar à cap ab degunda forma, estan
com se està ab tanta confusio de gentit y mala
intencion que es cosa mal tenida arentots los gentits
espanols y potsisi que al benves y pauparo tots
tots se pot dar la raò y un espanol considerat li
cpar impossible, Deu nostre Senor nos tinga de
la Santa mà que bè ò necesitem.

Lo Dilluns dia 18 de Juny de est any
1673 à la Ciutat de Vich se feu una solemne
funsio funebre en accort y memoria de las bi-
timas sacrificadas en defensa de la Ciutat en

los dias fatals del passat ~~juliol~~ 9, 10, y 11 de Juny
y també per los que ressopaven de la ciutat despues
de abver abandonat. tot, una part de Belmontesis
Propa y passaren avinati de la matexja ciutat cami-
naven cia de Sevadell Sobrebia corral de Server Joan
de la pomereta, rentin una postide carlista de
Serve y à dita Jou je baven comensat la matansa
del que ja no podian caminá los matavem cuatmen
rem fer la menor resistencia passen à la casa de
Sen Andreu de la catene trobaven altre partit
de inbalits los prenguerem y sen el bespre los fill
llaven à Collsuspicie que bore mamoria tindrá
aquel pais de dit dia entre lo fosillats à dispen
y assinats per aquells bandits foren 31 ó 32 que
un poc desconsian, com despo dit se fea un
solemne Oficii à toto pompa à Yglesia Catedral
ab assistencia de totas las Autoritats Eclesiasti-
cas Civils y Militars assistin toti los Oficials
de la Guarnicio amen son Jefe lo Brigadier
D. Andreu Molera fill de Sona.

Lo dia 17 de Juny de est en 1873 fou un
dia de gran tribulacio per la Vila de Grano-
llers del Vallés, veiam las sit y unitje del bespre
se presenta una gran fuersa carlista de uns 4000
homens, com estaba en poch fortificat ab sas
portas y algun fuesi de maralles, y tapiadas

algunes bacas de comen la Yglesia y Jesu-
tet se pensaban inia sufisien pes la existencia
pero ven dia de Festa y ven Sr Antoni de
los cometen y trapinan estaban de Festa
estos Cerimos Ostets y Sebennas tot ens ba-
Miii, pero ven le Ova del dita se presentaven ens
aber tinguet entes abis les Foras de la guarnisio,
entraan pes una ó mes de les casas que tenen
rentis de fuente la estasio del Yeno Cerril, entraan
com dit com à Leons Senisos que sentenmoles
tats de ses madrigueras, que debastan tot lo deba-
table, robán tot lo robable, y mes que robár deson
vian tot lo deconeyple, no batian respicos de pares
ni manes beyen robolcan per terra les grondes
estimades fillas de ses entranes, no batias lamen-
tos del Cepos beyen ia Mantter al nis de agueles
fieres que ettre nom no mereixen, tampoc bati-
an llagrimes de les bictimes benien perdes
al sacrifisi, pero que sacrifisi, per robar lo mes
amable, no be tias feroces llegrimes ni suplicas
pues aquells ancerneti d'inquisi, deconeyan à
ona robe tot lo deconeyple sens ses castigets de
ninguna entenidat, pero ma estabe deseuidat
al que tot é bijila que es nostre Deu y Senor
que en al sen dia dena paga segons lo que se
tinden abat, Dena la gran confusio pes
les pobres abitans de dita Vila unes deu ores
ó mejor dir tote la nit, que prodra formar una
idea de una nit tan orrenda, tiros de fosell pes

per una part eran per altres assinats pre-
los carros, robes materials y personals per altres,
las blestemias portat aquen, que ens mitxes tirats
vols al que à à pelpet pot ferne una pintura
de lo que veja, despres de tan cutois joven pocos
los presonas de mes arreigo à de ideas Liberals vigi
com vigi joven pocos, demanan pes son secret lo
violeve de (Comissi Bens) entre agentes y jo
compresa una filla de D. Manuel Pujol Notari
de dita Vila pes no trobar-se à Manit y lo Espera
del Jutge de primera instancia, los pocos à assistir
en parat de tuenta, lo Dillens pujaren à pes mit
à Castellar y lo andemà à la tarde ren anaren à
Mojà pujà una comissio y entre ells y abia un
fill D. Jacinto Joaten Albacet Secretari pel
de bona conducta y pacifie diuen que ell vol
intenie la bila perque no y anaren à molestar
los Carlistas, prometen los pagarien los contribucions
com los demes pobles obedy y regon ben normals
debia ser de ordinari no mes que ab quatre mi-
nutes estraordinaris que se an tingut de pagar
los que fesen quinse dues de contribucio barata
al 12 per cen, ell de ja abia rebut de Carlista
per la guerra vells cent ans de la junta de Berga
y per aixo tenie mal pensaps. Los troops
se retiraren à los pobls y desde allí se defen-
saren y per la resistencia regon ben de credit
ren y per la resistencia regon ben de credit
guins morts en tots abents dos ò tres paisans
Despres del desastre dia se fortificaren à mitja

Despres de aber parat un mes poch mes ò menos
los pueblos entre los carlistas rebi à parat en Vilar-
tat pregan la friolera de 400000 mil Duros despres
de ser robats y maltractats los abitans dius rebi à feta
una caritat de parados per tan batuta friolera, lo que
bengueren del robat à Castellas y los Reconstitucionals en
fan un acte de caritat fan abrisar à tots los beinadita
Dito que tinguessen à be los que agessen comprat prendas
de robe ò de altre jenero à la partida carlista, tinguessen
à be portarse à casa la Dita que rebi abonaria los import
per tornarse à los dueños ò jermans tan desgraciats, ses
feren dos cargas y al moment se portaren à Granollers
prara que fos repartidas à los dueños. Abitans de Grano-
llers guarden ans bos recordareu del ans 1873 y dia de San
Antoni de Juny

Albeni dia 7 de Abril de 1873 fa
tres ans que ns sustiren los carlistas cap à la
montaña, ses lo primer à Catalunya entra
Castells, Jeneral per le guerra dels 7 ans, sauti
de Gracia lo Diumenje dia 7 de Abril de 1872
ale nit acompanat de uns 30 homes, lo Dillunss
tot ve pasar del fet a Barcelona, luego sustiren
dos ò tres columnas en persecusio, dieguen que
prompte serian dispersats y acabats y los altres
dien que dins pocs dias ò tres dies tot conquistat
los carlistas, y segons la esperiencia nos à ense-
nat la conquista son los dineros y Galons per
totas parts, si se pogues beure los dans ocasio-
nats en aquestos tres ans de disparats, y desorde

que à atribuar-se la pobre Espanya, crimens, robos, incendis, barbaridats, enormes, dems personals, dems materials de persones à trompons, pero que dich, que es lo que no portan les guerres, de seguida ja malas ingentinacions, pero es à fer entendre à la jent ingnorant que en temps de guerra tot era permes, y que sobre tot los carlistas tenian ampla privilegi per fer ò cometre tota class de crims anan com ban en defensa de la Religio, ò com se ban tot so Religio, se comensa à pegar se feija banse à nom de Deu per fa mal temps, agenis à nom del diable, ja metesi me lo escoltat me de una begada tan es la impertinsia, que cada bolo pecats que cometeren los carlistas al moment de confesar ja los tenian perdonats per nostre S.S. Pare Pio IX. se pot avisar à fanatisme mes gran que ay la espe de Religio se cometin tan escandols, y mols y mols, apandit per la class clerical, com es la Religio y la pietat al pravim ban bonas que la Religio gesille pero mal dats Religiosos le apuntalen per la part de del per que tinguia la cuiguda mes prompte, pero mols faltava ra pagai de fusills varen 200 de tropa per lo Jutjol de agent an parat part à Ridaura y pedà Cam de Bach, mols fusells, carabines y soldats provinents que se feren à un pam dit Castell Fullit provinsia de Gero

ab primers de Maig del mateix any, y al vent
los alegries y bombes per los canons, arta de
la gent mes renovada, perque perque rentien
alegries tots actes de barberisme à altres ames
que el pastar, semble ab renovar no podem men-
tir, y per aquest motiu se prop paga la festa y quet
ado de coses, se fan un cambi de presoners lo
dit passat Mes mol prop Manresa y
bilitat que se pot imaginar, tambe se à acor-
dat despres de un foch entregarse los uns als
altres los feriti. En el cambi dal dit se y em-
bia al General dit Morbilas que segons se des-
preu fan la bonda à seria mol cobart perque ab
una dibisio de seria tres mil omes se dapar copà
pogtan quatre pieses de artilleria y mol cabell.
lo mot fan que quedaven presoners unes 1500 homes
y tots los pertetpor de guerra inglesa lo General
una part vendaven à Figueres un Coronel ab
uns tres mes pare à Franca y altre Coronel tambe
begen lo acordat y que no se donaba cap disposi-
sio, dic à ben alta ningun com benent que begues
segurament, cap à dit mot amem, y se pera al frente
y ab uns 300 envibo à dita bila que era aon anaba
la columna per tornar lo ferit que tenian los Car-
listas fega mol dias, de pobles y abia pocas
forses part de troppa part de Carrabiners y part de
boluntaris y son jefe era lo Alcalde de la mateixa

bile enemenat Dien y beyen que la columna del ro-
cayo estaba destrossada y sens esperanca de resistir y
abentos intimat mes de una hega de la vendissio se
reunieren tots los Jefes y acordaren demana parlamen
y ells contesti per part dels Carlistas que podien sorti
ab los enmamens sens captenos tota clase de jen de
armes y demes, bet aqui los Carlistas apoderats de
Olot y segons la jen del pais senoven y matissios
los feyan creure que tenia Olot y Sicli ja evan
amas de tota la paño menos Barcelona y que de
columna non perjaria pas cap mes, prop le senoran
com te deixa engena, en aquest estat es noticien
Sicli si Olot, luego de dos accupat per las forsas
le y fen una entrada triumfal D. Francisco Sabells
son Jefe se y posessionaren ab tota forsa tota la
plana major ab sas mulas y famitias, y mes mes
nos à prendre, pero bingere als proimers de
gulio perjà una Columna son Jefe enemenat
Olot era Brigader y ab poca resistencia torà
torna prendre pero lo tingueren una bintdias
titiet segons deyan pero perjaren altres forsas
y lo ocupataren y torna à guedar en son poder
afins lo dia 15 ò 16 del peral Mars se torna à
poder de las tropas perjan lo mateix Capitá
general dit Martinez Campos y ò fortificaren
per no donarlos mes tan be arregnar la pas
de Carlets sabia que es la clau per aquella
part fortificanto mol fort, los Carlistas
abian fet grans obras per atenen de parar

q̃ dien no passaria cap soldat per lo gran en
Collsacabra prop com Sant Joan Gurb abian fet gran
despeses murallas, terraplens, Heras, glebas,
fossas q̃ tot lo que pengues contribuesi à para-
gato, fent tirballar jen de tots los pobles veins
per la composicio q̃ tambe per la defensa ab los ar-
mas à les mans donan à entendre à tot aquell
pais que si no se separaba per fer tropas per anar de
pagas al Gobern, per no voler balen los promesas de
semblan jen, per no anirian mes que ara profit les
tropas q̃ per fer la ora que be als plau, les contribu-
sions les cobran de allá aon les necesitan, si als fot-
tan probisions de boca se les beuran, se podria pre-
guntar mol be à tots los pajesos de quatre ores al
redeor de Olot com los bá q̃ de segur responderian
que mol malament, q̃ si els preguntaba quant la
culpa, se quedarian mut, almenos los que tenen
un poc de conjement per no dir los cavalls, al
poble baix dirá à tort q̃ à dret que per allá aon q̃
para la tropa tot ó roban que son una colla de
Hadres que tot ó atropellan que ja se pegueren mori
no recordance que son tots jovenets q̃ mes que
mes aquestos serán ala foria q̃ los cavalls co-
muntaris, no sen boten recordá de quant la culpa
de tan mal estil, responen que una cosa ó altra
abia de ser, pero com lo poble baix no pega
si la motiu que mes Hadre, pengue, perque la
fan Hadre quan combe, com los gorros que à la
cua del amo tots fan lo cap bie

Lo dia 1er de Maÿg de aquest añ de
1875 à iiguet un dels dias de mes felicitat
per mi, tinguts en tota la meba bida, despres
de uns bons estudis ÿ uns gastos molt estrao-
dinaris se à llicenciat en medicina à Barcelona
mon fill Francs aben acabat la carrera per lo
Maig del passat añ ÿ pensan que los cosas del mon
darian un tom anaba pasan, pero bejen anaban
segnin del metes anao se determinà aben de estar
allà perque lo despatxesin set semanas pero per
ultim sorti del apuro ÿ ab molt bonas notas, jo ÿ
bas baixà per passar set ò buit dias ÿ al mateix
temps participarò à parens ÿ amics que ronab
molt numerosos, compareren algunes fotografias ÿ los
cyras necessarias à mes gestions per aconseguir la fa-
cultat com es de dretje ÿ sinonjà se necessitan
matlas ÿ à fe que se an de pagar molt caras una
petita capsa costà dinou Duros, pero ajudan
Deu està encaminat per grandaro tenim sort,
es molt segur se quedià feina que ja ÿ à estat
diferentes temporades à sustituir al de dretje, pero
Maig ÿ iemble lo apoplexia molt ja enaixifa en
añ que de continuo si està pergue sen lo de
Maig molt feltat de salut lo desecuro no sustin

de la propietat mes que per les cases de Verdaguer necessitat ó per donar cumplimen en aquelles cases de gran amistat ó que es presentaren lo demanin à ell, pues per viatjá te un cotxe ó tilbolí de dos assents y bé quatre pues totes parts y un bon cabell de Bretaña petitet pues bé, pues alla al Octubre del passat ja estaba determinat de anarsen à la ciutat de Vich a comprar la plaza de un tal Manell pues fan la casualitat que tinguè de menester pues cases de partit en tal Retenti Santoll y ses ja contrariis de opinio se debia atigueran que se li apoderaria de la clientela fen ó se valgue del carlistas que l determinen y lo prenguessen portanto à Sa Roy de Mercaders aon y estigue uns bin dias partidiante mol y despres de empenarsi mollajen de alta categoria lo deixaven tornar à se casa, pues ab la estricta condicio y pretenciones que no podia acostarsa à Vich ab ningun pretext ni escusa, atins al quatre ó vich mesos mes que queda libre de sas accions pues poden viatjar aon li combingues sens abans dit ni communicat res del passat pues lo tenian com enemitat ni tampoc lo motiu de sa detencio ni qui eran ni al perque, no mes se deuen à bempensas particulars aprotitan lo temps exitie que per nostra desgracia estem atrabessant lo Sr Santoll al cap de un mes

à poca diferencia se trobave establi à Vich com
ii vui no agues merexit ab lo seu orgull de que
està mal dotat.

Lo dia 19 de Juliol de 1873 tingue
ven la satisfacio à tingueren de tenir en est
poble al Batleni D. Francc Caballi y Masset
Capità General de las forces Reals de tot Catalu
ne acompanyat de un bataillon estat major y guar
nicio de mossos de la esquadra que es à guardia fo
rita en numero de uns 130 ab la mateixa prest
ab lo tambores pavelat uns 60 à 70 caballs dos pesa
de artilleria y uns 300 homes de diferis abians pernoc
tat à Sevadell y al matin à cava cabet que pas
lo afecte se tenia suntuellto el campanà se comen
sà à manover las campanas al gran entusiasme
que no abia succeit despres de hauit anys perque
allabores se acordà que no se podian tocar perque
amenassaban desplomarse pero en est dia de gran
solemnitat se à determinat tot previll pero dar à
comprendre als veins de la Montanya la abnegacio
y deliri dels abitans de est poble que tenen en
obligacio de, rentirse totas las autoritats civils
y eclesiasticas à cabal à fins al cap debell de
la quintana del Jous, pero no tingueren la
dicha de poderlo baisar de pens à terra pues
se mantingue ben cavalcat dal de son caball y ii

anavem regint los passos, à passos molt llarcs entre
ab cabell à tras à la font qual abandonaven
begens un tan despreciat en son obrega, pa-
ren pres deban de cara se vicondà molt be que ÿ
abia estat allotjat molts dias passats à digue
al de son costat que estaba condeconat ab la in-
signia de Brigader ÿ digueren que era en tal
Plaça ÿ li digue que se deÿa à can Campi jo è
bes sentit estan al finestro de la finestra de
mon quarto, portaba baina blanca ÿ una capeta
del mateix colò que li arribaba no mes que à
tocar la sella del cabell ab forro de raso berme-
ll ab un capuntet petit ÿ una boina molt llarga en-
llaba la capeta que usan los Doctors en Canons
ÿ Teologia sino en bes de negra era blanca, no
se atrevia ni un moment pengue las forsas que ÿ
tenian ja è passat la mitt den Dilla del Prat ÿ
Campi ja estaban formadas que eran uns 700 pers
à Sabadell Binmuje los digueren la marcha à la plaza
las feyan pujan algunes a 3000 o 11 mil eren
nomes que 130 ò 14 cens ÿ se ben del mes atamat
era que de cami cen enaban à Barcelona pues
se detenian à la Garriga ÿ al mateix dia pera-
ren pitchor mal cens de no depan pues cen
al per ni parabes amunt ni abell baix pena de la
bida la questio es segons se ben de cobrer las
contribucions bastes ÿ Manina aprotitan la
ocasio de no abeni tropas pen pues regiments ab
gran empeno tot es fava per los guarters.

Lo dia 21 de Juliol de est any despres de vuit
quatre à vuit dias de enfosts mes que regulars
atenen à la sitcassio abundada que estem sostre
Senor nos à regalat una abundanta plueja con
que for al ibern, de Nebant continuat, pues comen
ço à les 6. del berspre à fins à les deu del mati
del dimars pasan Tot lo dia ii plou uno à lotra asen
al berspre torna à possarse de debo tota la nit y
part del Dimecres tenbe al motta abundancia
lo Dijous dia de Sn Joan al mati cisigue entan
clà pero à la tarda se comensà à empetna y pixin
ii pia à les tres y à fins à les cinc torcades fenen
pofacs tan fortes que tot anaba plè, lo Dibendres
à iget res plejo pero la pentsentavitat que al
dimars 22 per alli les deu del mati estillat en
poc se posà à fer tramontana mes que regulars
y descubrixin les pixinees se beyen Tots Nivos
de nou y que estabo inbarn de fort y fexen com
al mig del ibern, pero guarias à Deu no entin
gut pedra pues à mols pobles à caigut abmotta
abundancia pla de Berreloc pujan cobas Sn Je-
lin de Codinas y Moya Sn Julia y Manlleu y è la
part de Vilademan tenbe. Deu nos guart de ten
blan atamen pues tenim una añada ben regulà
de blat y anal guanat las fadanerias tenbe prosen
tan be.

17 Juny 1873

En dia 16 de est mes y any ha cumplit 23 anys que ocupa la cadira de Sn Pere lo nostre Venerable Diacà de Gerona Pio 9o aben bisca tempore à la Capital de Roma rodejat de molts Prelats y Bisbes de tot lo mon catolich per celebrar las bodas de plata de son Pontificat. Lo dia 13 de Maig ha cumplit 23 anys al Bisbat de Vich lo Ilm Sr Dr Dn Josep Morgades y Gili, Bisbe que era de Solsona quan fou nomenat per lo Papa Bisbe de Vich, y lo dia 18 de Juny ha cumplit 23 anys de Bisbe de Barcelona lo Ilm Sr Dr Dn Joseph Caixal y Estradé, Bisbe que era de Urgell quan fou nomenat per lo Papa Bisbe de Barcelona.

En dia 25 de est mes de Juny de 1873 nos en bis atabarit per un bando motiuat de D. Francisco Sebastià Capità General de las forsas Reals de Catalunya y també titulat Marques del Duero, Fetxat en lo Quartel Real de la Garriga per per tot alle aon estan los nostres ja es quartel Real, proibint rigurosament no solt portan gue bitures à la Ciutat de Vich sino

fonbe la entrada à ninguna persona baix pena
de la bida exceptan los que portin un document
de la Excelentisia con los de Vich tampoc deixan
fonaren ser dimenet per un bando del Capitá Gene
ral de Barcelona fetchat als posimens de cist mes
proibin à Blagenjan tota la montana seguin la carre
tera de Girona à Granollers y prejen à Vich que
tots los efectes que se trobin de Cisnes sesian pres
sos y los dennos respecte à una pena y lo matex à tas
cas de camque no se podian tenir bisnes mes
que los necesaris per la familia y altres coses per
lo istil ja an sigut inutilisats barios metis à la
part de Olot y de la Coloma de Farnes, y per lo ma
teix se à bist obligat à esfetar un bando tan inno
mini y barbaro, davan lo rigor ets de Vich tan
com dessi al fet per esclabisia la montana y per
mobir el Castins de fam je fa quatre à sinc dias
que no prejo ningun cotxe ni carro per la part
de Barcelona tot contra la pared y dehgue bolem
esté à nostra casa si bibim bensim los efectes de
semblans disposicions.

Lo dia 6 Juliol de 1873 à prin
cipiat à correr lo ferro-carril de Grano
llers à Vich ab un prejat lo tren lo dia an
ter à la tarda ab molta jen y tota la Guar
da y al arribar à la Ciutat de Vich ja
estaban reunidas totas la autoritats com

con Sibils Militars y Eclesiastics ja
se abia preparat un altá al efecte y
se fen la benedicio ab tota pompa de
la primera Processo ab son tren de
aber anibat á dita Ciutat un bisita del
exitic tems que estem atuabe can la pes
sembla que se an fet já á sufoio las in-
quedan de Biatja, el tren sent de Vich
á las quatre y 20 minuts del mati
anibam á la estasio de Balena á las 4,40
minuts pes ses á las 6 del mati á Gua-
lter pes anibam á las 7 á Barcelona á la
mar á menos passam á nostra estasio que
agui á tenim de dé de la de Balena, debe
Parabell y Dona tots tenim de sembiar
de la matexa, á dos quarts de dos de la tar-
pujau sent de Barcelona á las quatre, al
pesa pes nostra estasio pes allá de un qua-
diferencia y lattre que pujo á la tarde pues
pes allá de dos á tres quarts de vinch de la tarde
es á dir que bolen anar ab lo tren rots se po-
der estar a Vich 4 ores escasas y se te de qua-
tar sino nats pes lo biatje y fer de cami
una ora y mitja Manga de cami pes no-
sattres de Sena pes anar á Vich de comba-

vicencia poca q̃ de gasto molt q̃ prev epo la
jem los q̃ portan que el un bentento con
no se atrebejen la fer de anar à prendre
pou del sitiador q̃ del sitiat ab lo carril
se ba regir encara que no li pot portar
afectes com tampoc trauen prou la jente
enjiñan pagen la patente algunes que
als à prenen pergue de dia q̃ de nit corren
patrullas q̃ tot lo que prenen reb dona q̃
apl es lo motiu que q̃ à mes bijilancia,
als 8 dias de corre art carril ja à tingut
dos percances lo primer descarrila mol prop
la estasio de la Garriga prou no q̃ agué esp
desgracia, lo segon se descplomà un dels mun
q̃ tinguè de suspendre cua no mes que un
biatje tampoc q̃ agué desgracia, per cua
no fa mes que dos biatjes un al matí q̃
altre à la tarde q̃ sempre una metepa
mequina, abans d'ajer dia 17 Juliol es la primera
begada de probarlo pujen à tres quarts de vuit q̃
arribaren à Vich à un quart de deu q̃ tornaren
à pujar à la una q̃ 5 minuts per arribar à la es-
tasio à dos quarts de dos de la tarde que son unes
quatre ores escasas de ester à la gran pendent
mes que fes alguna dilijencia à mes corre q̃ pren-
Es mol facil que art ferro carril tinguè molts
bide pou lo transport que pot acendir de 8 à 10
afectes à mes del carbe de Sa Joan cua estigue

terminada la vigà prenc incarcerete de principia de Vich en emem pera los estudis
que son contenits, lo cin 1843 al dia 4 de
Agost ja se abian de principià los trebalh de
aquest ferro carril de Barcelona à Sta Joan de
les Abadesses que los estudis estaben fets per
un tal paraua lo que pot ajudar molt à dar
lida à esta vigà y à nostra poblacio importan
te de Vich para tocar la estacio que ja se fen
à proposit anan acordar los dos directors de la
Carretera era D. Joseph Maria de Casanoba mol
amic meu que me fen guanar uns 20 D. fen de
bijilon à las obras del pont de la Seneta que se
pare en inventario el any 1868 y luego se conclui
la carretera, y lo Director del ferro carril era
un tal Fajineto la nostra Carretera era feta à
expenses de la propietario personal de la poblacio
tenin la obligacio de tenir que prestar sis jornals
tots los homes de 18 ans à 30 y à mes carros y carre-
tas à pagar son contingent se è fet à despit de la
mayor part de la poblacio arta de aquell que nols
portaba mes que benefisis cuspos parlan mol de Sta
Directo y del que regnian son pare y tot se feya
à favor de la propietario en jeneral pero dan bida
esta dels que tenian matiers de bast y pasaren
matesian la carretera, als propietarii per lo ma-
teix estil no acontan que la conbenienzia y comodi
los daria resultats pero baten mes los produchets de las

fervor ab la conbenienzia del bon trasport, esta
aixo reneaban no apreciaban res dels esforsos y grans
sacrifizis del bon Señor general peraba el pà à tots
menos il despreciaben carregant lo de oprobis pero
ell fenia mes conpenement tot à prenda pervenorem
zia y algunas begadas me deyia ja bindre dia que
tot me o reconpenzaren no bolatros bertes fills
lo renat es ebiden quen se principia ols y abia
hà 5 carros conetes de luego se feren mes y en agues
ta ocasio ren contan al menos 28 pero regeneren
algens encara molein la carretera beyentain pal-
papte la conbenienzia, pero à sigent una cosa tan
senzilla desconsidada que op mal treballi si à fet
algens jornals y à sents pens esta deplorable esta
ats mateps propietaris que ren reberen pel los
seba conbenienzia paran pen les seber propietats
si se pora en ruber à la conseta que ab dos copis de
apada se pot corregir se animan com à cosa la
mes estranya y encara estic ab la persuasio de
que à enbocen mes pergue se destrangi mes proun
te, barbaros y poc amans de las comodidats, ja
los bolen pero ols pen ells. Ara parara à ser
esta carretera Provinsial pens lo estat se à
encarregat de ella, lo fet fins à est poste sete
de apenps lé un metro y mitja y se à de continua
à fins à Bilabran pero pen los estudis bingue lo
mateix director encara que intervine hue conegut

men per ser dels empleats mes antics de la ofi-
sina de la direcsio anomenat Sanbeni i dos ajudans
lo un tambe conegut anoment St Bigo bingueren
lo dia de la Asensio dia 9 Maig preparat i comen-
saren lo endemà à fer los estudis que duraren un
mes fins à Vilabran, benia de Tona se deixa de
de est poble à la creu del cami vell passan per der-
rera lo camin de Barcelona detras can Juan
detras can Bautista encantonan un poc la cara
dita cal Tapiso, de la Creu, atravesan los orts de la
guarda casas atravesaren los magots del Sors passan
per devant can Berrague debant can Ban atravesan
tots los orts passan per debant can Pouret cap
el canto de la ultima casa dita calla Nueva
passan tocan la casa de Romagos, abatt, atreba-
sen pero lo cap de batt de la volta no la tocan à
cal Anton que je este davant desde lo an 1853
ó 54 que son amo la fentivar à terra per agro-
fitar lo aprofitable per construir la nova que
edifiqueba à la Rocada, sent à la baixada dita
del Arenbou, camí batt de anar à Vilabran i ja sem
à mitja de ella se fará un bon pou i fé despe-
nua tanta à la esquerra à fins el cap de batt
de la biga de la Robira. Torna jira à de repente
cap al mig dia passan per debant la casa de la
Robira pujan cap à pretenavo passan per sobre
lo camí batt à fins debant la casa de Berran jira
tocan la dita casa fa una curba à la esquerra

ÿ para lo tocant dit del Sinjili pren lo mateix pun-
guet camí bell passar de pte à fins à toca la
quintana dita la biña de dita casa de Sobre-
bia despan lo camí bell pasa pen la bora de dita
biña atta un tanlevia que ÿ à de Espinella que
es ja termé de Bilabran ÿ probincia d Jirona
pen no tenir de pen pon à la vieva de cantivatin
pasa pen le pont roleja segueix abell rota la casa
de Espinella ÿ be à parar à la vieva mejo prop
la casa de Marbidet ÿ jivan al mig dia bora aman
ÿ termina à Bilabran pen ava. Desde al canto
de esta demera à la Cruz del camí hay de
re rer una linea molrecta, los estudis já com
fet. Cruzem la encrucijo.

Abri dia 21 Julio de 1873 à sigut un
dia de molta tristo pen ell pasi la pedra à depart
conbertida aguesta comarca à la miseria ab pocs
moments rebian la visita de la tenda despues ÿa
de aber pasat unas gotas se pusirapié una gran
tempestat pen la part de Mallo ÿ Sona ab gran
furia de trons llamps ÿ molta ramo enbertin cap
à nostre poble ÿ ab pocs momens la tinguerem
sobre nosaltres la desolasio ÿ lo espan à familias
grans ÿ pics, ab pocs mes de un quart de ora es tigue
tot plet guasi com à lo ibern los camps inundats
ja pen tantas de plujas que abri fa un mes que
guasi no à estat un dia sen plovent; los camps inundats
los camins pedra ÿ aygua los cosos en mal pensar

sen las tasitadas plena no depaban pas pertas
aigues ij se devanaban per tot arreu depan los
apparentes combentits ab estañs es à dir tot era
aigua ij pedra per dins ij per fora no se à beist
fuisto mes gran totem se lamentaba de los seus se
trobava una gran miseria, de bladenou no
à quedat mes que tres, faroles cap, mill ij fajol
tot gastat entalissar tot per terra com tambe los
veins, las patatas despres de la matexa que ja
tenian de ebey quedat totas vastidas las à esplas-
tadas que no tenen figuera, es à dir que tot la que
se engruentaba à fora à tingut los seus torballs se
pot dir que à abeurat tot lo es de la parroquia de
Lobs pujan de fuenta cep à las Planas del Grall
ij cap à la pont de Calfforniol ij no se sap afins aon
no à parat en ebemen ten fusio, à las 24 ovas sen
podien gastis è cargas pels pous dels masjes ij mol-
tes se conservaban encara com ous de colom.

Abui dia 22 del matesp à pinjat de Barna un
gran conboi ajis ja abia arribat amfonta columna
à Vich lo conboi de ebey es la major part de mo-
nissions de guerra de canó ij foran 63 carros
cargats ij abia mot tabaco per la administracio
estó per las fabricas ij algunes altres articles de
consum passaba de 200 los matsos cargats aguets
eran ja de la brigada 8 canons 4 de rodada ij 8000
homes de tropa, la ben es que ban à la dan de
Llugat à pasar la riu ab tota forme per prendre-ns

Castista que fa molt temps ii estaba molt espantat
mes de un cañ ij la ben cerca que no se deparan
per pendre pero esta ben ei de la major part dels
que anaben desde ró (Jára) que son los sustenidors
de la guarnissa ij la dergueria principalment dels
jobens que ij anaben part dantes confiansa que era
cuestio de molts pocs dies ij que ells tambe luego ij
anirian per jefes pero la cosa se à anat allargan ij
balgui aquella nació (capi rebut qui agi rebut) pero
als promotedors se an quedat à ses casas la me-
jor part pero al les robra comensement de sustos
ij englais apuntats per mes ij englais per altres pa-
ses mit al remey ij bijilar mol ij sembrar guantes
pri mer de gual ij el seu guarnissa per fora à seguir à
la forsa, no pervan mai la confiansa del triunfo
pero ploran mol de bij en boca per abers enbolis
cat no contan for questio tenllarga, à mon modo
de pensa mai poden pagar las dergueries ocasiona-
dos en aquest temps de bidas ij efectes que sianses-
pos ni aples deban del que tot à to de judicá, à mes
portabe el conboi mes de cabalts generals à pun
de tirá unts de dos en dos ij preguntan à un Ofisial
lo objecte digue se abian desembarcat artilleria ij
aquells cabalts tenian de escortar los bimens con
ducttat si bibim al General de aquesta Columna
es al General Esteba ij al Brigader à General
Cirlat ij al Capita General de Catalunya dit
Martinez Campos pasa per la part de Lleida
ab la artilleria de major calibre de pas per

de Lujell
le Cen a despat le reba guarnisio de siti
y comensen de estrethar-se y à par doplat à
anat à appecar-se siti de Sanpredà que tor
malestaban de fout y feuen aixibà un dia y
lo andeina ren torná à guardar y fer que le
Cen iegui à fins tenivo arrendit y à anat lo
S. Ministre de la Guerra S. Jobellar ab mes
tren de artilleria per arrastrar la regon è bist
ab un dieni en necesitat fuer sens. boues per arras-
trala regon se dien y à mal mal camij, al posht
dien que tenen bieures per mes de fuer añs y que
nols arreen per que totas las troppas de espanya y
Franca no son capasos de abastarlas y que tots
y deperan la pett dia tenen bona artillería molta
municio mal bons artillers y que tenen 25 mill
Nabarros à la ajuda al Jefe principal es un
tal Liràvaga bingut de la probinsia de Valencia
à Nabarra dien per mandat de D. Carlos já ta
mal tens que dibega per est pais y no para motio
en cap part regon se ben cap cabesilla lo bol arbai
y als petits dien que já ren pot tornar à la terra
que no tenn par mercete y de abenuit se à ficat
per Jefe à la Cen y lo regon Jefe dinen es lo
S. Bisbe Caixal, benuen à fer para aqueix
siti, desguassat terreno, desguassada jent, desgua-
siada pretisa, tot ha à guedar petat com la mà
se conta que de troppas y à tuenta mil omes per
cap mes cap

Lo Dimarts dia tres de agost de 1473 ba
pasar una grose columna de Castellans à major
ben dit una colle de Hadres aben tinguet de vetlla
del sentro Valencie ij Aragó pela gran pensanso
que los donaban sen binguessen à Catalunya digue
un que desde que los abian pres Cantabieja la
bijilia del paret Sa pere no sels abia dispat un
dia ab repos despres de aber dat la bolta seguin
lo roca dels pirineus se baixaren al pla ij allí
binguin contribucions à milles com la rebolas pe
rets est Dimenje paret à la tarde tinguessen
un gran fok à serca la poplasio de Breda à fins
altas ovas de la nit pessaretaren à Arbussias ij lo
dilluns à Vich dran que los esperen sis mil pe as
à Tarradell deu mil à est poble no feren mes que
pará pero no demanaren res si no que repos
gueran no se à bist jen mes desanimada pasaren
à Centellas feren dos crias de alto quinse mil
peretas ij feren motas atrocitats ij ajoren à Cal
serpins ij antes de anibar mataren un ome
parte del Carer dormiren à Moyá ne aremina
ren un altre es à de despan bon matin per totas
pasen los jefes nols gosan par reña tots son
dels de Prim al cabo son jefes de esta
dibisio un tal Adelantado un fill de Cervera
un altre que no recordo eran uns 3 mil matta bi
gada ij 250 caball espasa de artilleria mota ferda poca jen.

Lo dia 4 dimecres de Agost de 1873 que
serian las 8 del matí que ja se tenia noticia que
devenia à Vilafranca para una forta columna de
tropa ab Jefe lo General Velasco, fou re mes
que de pas pero tambe se sentí lo seu tupip,
pobres gallinas, pollastre, y conills, rebeven gran
perrecussio algunas casa la cavalada y robas pero no
fon com los dia antes fon la columna que tinguen
lo foch à Bruda y digue un asistent que desde la
Vigilia de Sta Pere anaban en perrecussio de
la facsio Abelantado pasaren cap à Pane y à
dormí à Moya no se dia apsan assinat cap
persona com los de ají tambe se parla à fan par
la pes alla aon pasan que per moments dis lo galli-
nasses se dia que an destituit est General. Los titi
de la cua de Vujell y los cubrian gran cantitat de
taronjas cada dia pero son plenes de grana de reba
y al la calo se ensenan y desgraciadament se reben-
ten sensa podes tas pasà de la Ciutat à fujit cuasi
tota la jen ja este en poder de la tropa y tiren
quatre fortalesas petitas, com la torra de Solana
nova del cosp mon Pare, pero queden los princi-
pals que son la Ciutadela y lo Castell que son
obras mol antigas y foras los dintre estan espe-
ran que los demes forsas bajan à apecar lo
ridi pero à probar, han pujant algun con-
tra per los tropas pengen se conta que tiraràn
mol Mark ami me sembla que no. La dita columna
era de 4 milomes 300 caball 8 peses de artilleria.

Lo dia 23 del mateix Agost bai passar una
ora de grans angustias ÿ perco no era tot tot lo
mes lo qui beyan al parill feyo que pensá mes
una forta columna de Dich la mateixa que abia
parat a Serra lo dia 19 pero diferen General pues ert
se dirigeix Chacon, partí de Dich cb deras vetega à
for quan à poca diferencia de distancia la primera
je acababa de passar de Sona ÿ la altre jo estaba
la major part à aquesta banda del Coll de Ballo un
tiren un canon carlista al Cerrie, Garumbey ÿ
Colome, bet agen que ja la tinguerem enrraigada
ei de adbertir que al demati abian parat una gran
part de cavalleria de Tardett à Castellar que no se si ÿ
arribaren uns 2 mil de guerra pero se quedaren
altres forsas à Tardell que al tem no sabia de
la cantidad de la columna de Dich mentiren ÿ se
posicionaren del sarrat de Monredon ÿ pla de
Tarradas ÿ algunas forsas esparramadas per
aquells plans ab all als primers tiros ÿ antes
sabedors que pugaba la columna los que abian
parat al demati per lo camí de la Amat graia
ven per el pogle ÿ se anaban detenint à la
Guadrada bet agen lo meu derrenge, tiros bot
aquells rederos del Colome, serra den Sorra al
Coll al sobre de las casas de la Aguila ÿ Casanobas
ÿ abia una bateria ÿ los enbiaba granadas per
jo ÿ una partida de Caballeria carlista de la

part de la Ottaleti cap à la casa de Montana
y per aso per jo à gerasi tota aquella columna
afins à dita casa pero la caballeria de dita
columna se estubia y bingue de camí à est
poble à fins la cuca del cam vey y allí se de-
tingue y agué un vato de gran sorobra dien
que benia la tropa enbestia als carlistas que
jo se retiraren de la Guadrada y en aquel mo-
men estabam al mon cuñat Clot al canto de
cal Sero y sentim parar per sobre nosaltres
un gran ruido com que fos un gran batalant acom-
panat de com que fos unes carcabelles veus y al
momen sentim un gran estrenedo, die jo aso es
gent à parat una guaniada y gent no à sobentat
mes Huñ dix no pot se die jo à de aber sobant-
tat per aquí al nostre cam à las primeres casas
y en aquest abia esplotat al detras de la primera
que dien de Salbador Blancafort (a) rondoich
y mon fill Jaume trobà jem ab un altre trobarem
dos carros com tota la má y al cap de tres à quatre
dias trobarem gerasi la mitat entera dos rentas
parias Huñ al nostre cam gerasi à mitj dia aquella
caballeria se estigue à la cuca del cam hap mitja
ora com jo se enbia recado pengue y anes baixant
y anaren y se comprengue se abian estubiert se
retiraren a Sora y la altre part de columna se
estengue tota aquell plan del Colome Pascuben

Comte pla de Pinatosa y devallat jen a tot cuallo
de pes tot arribaven à la torre à sevadell y tarde
sen tornaven à Tona que y pasaven dos nits que
ben poch à dormir mota cara de oleda y pero
no mataven à ningune persona de grado al
colone sen portaven lo amo pegue lo trobaven
tot pres tots los demes homes abien fugit y con
eva dia de batre estaban fen la begada de las
quatre trobaven la taula probida y al mateg
fems abian fiet una descarga à la tropa pensa
ven abia entrat dintra y se incomodaren y per
apo lo portaven pres à Tona y gran sort de
dena persona que no à (mereyia) lo degaren libre,
y si se li agues preguntat qui tenia la culpa;
de res no eusia atrevit à respondre sino dien mil
depreccasions contra los traydes com las meba orellas
se à encollaren lo endema à la tarde dien eran uns
Hadves uns enemics que en compte de agaita
ells eran los qui allavotaben que abiet nit tindria
de apagar somatens que apò no se podia aguentà y
tantas cosas per lo istil, es de adients que es
cavaven una batexia de dos à tres canons de
cavecas uns que dien Grapes y arribaren
quatre o cinc granadas à dera un prop cas
Sous altra al cam sobre la Font la de can Sendrò
que guardo al tros y una que no explotà à la
gita de Manmaij de la Font del Vent benian
de mes ova Harga de distancia, ab tanto d'fresa

vomanament tiros eneras 23 granadas y ague
un carlista mort al pins del cap de batt del pla
de Sarriada desde la seva den Sorre que si detaca
una part de la columna los carlistas paraban
tots derbandats fugia pero per apo dien no pega-
ren mes agen del al bolem y no se detigueren á
fire à Sr Ylari sesien de 3 à 4 mil, les tropas
se reunieren com è di lo General manda à est poble
se y quedaren mil vacios de pa y mil pavo cada
vacio son tue moroon que 4 fan quantena la de
pa 21 enva ab mol trebatt lo andema dia 24 li
portaven 20 quar de ordi pero al tornar lo re-
la matepe amenasan mente y è mes 13 begalpes
pa que la ova de les tres del mati à la 7 tot
just sentia de seva y al anribar à mih camí
ja bevan sentí la tropa y sen tornaren apo
si no bolen empli que algun dia la pagarem
mol cara y el poble bap Hadva mol na confen
el pavill dien ancara no an agut ver ja apo-
den demana. La sen encara cen pren
la vitalla se ba agradan y el Nabarro no
anriban pel socorb, los que poden escapá se
presentenè indent, la aygua es que los atro-
pella mes que estó vedada un petxicá per
plaça dien que Sr Bibe y Cleva fan pregaries
per plaja y al abise que al que se presentemal metx

momen al poran per les armes, ij que no re-
pontian que be lo vefort, que del cel al te
de beni pues que dell de la reba clase de la
terra à mon modo de pensà aneera fejan.

A 0 Diagte dia 28 Agott de 1873
un poc antes de la posta del Sol estaj jo al cami
detrei de ma casa me ben aperuibi de que re sen-
tia com que for alguna cavinada à la part de
Dich pero parada tres à quatre comegi que retra-
taba ca canonadas ij en efecte me ben aperuibi de
que lo fum rortia del castell ben à ma casa prenh
la ullera ij tornà à rentà ij en efecte re beja clara-
men que eran dos canons que fejan foch ij los tiros
re dirijian à la par de Jolgarola, trego re digue que
Jovallo, Manlleu, Roda, San Julia ij que à Tona
ij abia mottas fuerças carlistas, era de pensa que ó
paraban algunas partidas à la bista, à que ataca-
ban encara que de altra part remblaba que no era
la ben primera que paraua alguna partida carlista
re estigue un ben rato aqui, un poc antes del foc da
Ovarso un dels betadors de mon cuñat Clot me digue
rembla que re rentan mottas canonadas diu si que ren-
rentan ij de dos en dos ij poc carregan de rago, dón
lo mottes re para que fan gala per que an entrat
ala clau de Orgalla respon un altre ni gen mes

anar jà prodentfer que no à anvan por encara que
ÿ hagin tots lo del mon als ports que ÿ à la barca
el acaba de matè de prohibicions no tenen notes, ja se
abia dit que D. Rafel à no se con Castelli ÿ abia
entrat un gran conboi, tambe se abia dit que se
abia descubert una bomba que lo Gobernador
que era fill de Sona Climent Boer que jà era
defunt de la guerra del set anys abia sigut aforcat
ab son ajudant ÿ d'à lo castillet mes complicats à
la bomba, jo me bar calla considerant lo fet que
mol be podia ser bista le situacio en que estaban
sobre lo que deyan los diaris se pasa la nit ÿ al ser
lo andema Dimeng ja preguntan recentament al es-
pardenye que be tots los Dimenges me din que es
bespera le entrada que tota la nit ÿ à agut grans
musicas ÿ illuminacias, pero me din algunes me
à an preguntat ÿ los è respost que debia passar al-
guna cosa con altres begades à la nit ÿ à agut rol
forall pero jo tinch la feina à ma casa ÿ no se al
ventar, el sentì de la Misa mati ÿ abia gran con-
llot ÿ es de que podia ser, la resultat fon que per
uns se enegue ÿ com à cosa certa ÿ per altre encara
se posà en cuarentena ÿ asta ÿ ague algun de foll
que digue que los tropas abian tingut de retirà se
pot bauer cosa mes entusiasmada, per ara ab sens
cap noticia de despues fon bespra.

Lo Dimar dio 31 Agost bolemanar à Vich

fos à quatre company y allí tragueren la aigua
dava, aquella nit ja lo Capità General ab la co-
coluna reposava à la Subjecta Vila de Puigcerdà
y Planolas y lo de Bibe demana de fabor à son
Capità General si li permitia quedarse à Alp
à lo que gustos bè accedí, y los demes dels presoners
entra la columna, y el entrar à Puigcerdà y aque
treballs è contenti al poble, perque quan fiers omes
dones es ahi totes estabe invitat contra de aquellos
fieras, encara que respectas, pues ab gualta devià
que son la veina de aquella Vila à sigut molt odiosa
de pres los Cadiras que molts begades la an forsada
pero sempre y an agut partidas engtas, se calentaba
que lo Diumenge baporien à dormir à Ripoll y lo
Dijous à Vich, pero no sabia res de segur pero de-
jeuen encarregat ab algunes amistats que el saber
lo dia de la entrada nos abisaren per tenir la satisfac-
ció de poder dir que ab nostres propis ulls los abiam
bistos entrar, pues cumplirem exactament mes lo
vocado fon mal compres per abentinguts de parar
à mes de Cocas y se nos digue que aquella jen ja
abian arribat y no eve ahi que al bespre arribaban

Lo Dibendres dia 1. de Setembre à las
quatre del matí ja estabam de marxa pararem
al Cendra y tingue parsa dien ja surtiria à lo Ca-
vrera quan passarian, peraxim à Sarrabanes

de Sa Eujenia à buscar Ramon Barreto que
fa uns anys pocs mesos à menos à entrat Avem de
dita propietat per mort de un tiyo seu jerma de
sa Mare, ij ja Mutte nos digue ja era fora del dia
antes, ij desde alli nos apercibirem que ja la
Columna parava à la carretera, empresem
le marxa ettre begada pues dintre un quart
de ora nos trobarem al mig de la forsa ij pre-
guntam ab un Sr Ofisial si benian los presoners
nos digue ab tota amabilitat que tregos los trobe-
riem ij que de los primers trobariam D. J. Oma
D. J. Bibe Caixet en efecte al cap de un quart
al arribar al pont de Sa Joana pres la carte
den Caval dibisarem à tres Sacerdots ab sos ro-
bresos de Festa ij tregos comprenguerem que el
que portaba la delantera en efecte era lo D.
Bibe montat acaballo de una bona muta ij al
costat dauti la dreta un Sr Comandan de la Guar-
dia Civil ij tregos los altres dos Capellans lo D. Bibe
anaba bestit com de biatje ab lo Sombrero bert
ij la capa ab los bies à galons bermells ij tregos
entra files de los tropas anaban los demes presos
los Jefes qui tenia ab son cabal espara ij Rebot-
ber tot qual se trobaba al dia de la vendisio los
demes desarmats qui mes trist qui mes alegre
pero lo mejor part bells ij part de canalla tambe

y ella una part de ben jobes pero molts
exepti que feyan festa algues bon sentit de
mal desbergonyits que se pot dir inventaben la
troppa algues que eb ben mal atte deyan
ab crits pero moralment dema reva per ells de co-
negut no bejeven mes que à D. Climen Boer (a)
Dileca bestia tote se conforma pero eb lo cap
mal bap y mal tritt, los ultims sobreti los parecem
el arribar el pon de troppa eran uns 3000 ni omes
caballeria y ella com à 200 molta brigada y bastans
canons un quantum de artilleria de tots clases de-
menos de montaña rodada y de plaza de montaña
10 de rodada tirats per iii caballs y ref de gran cali-
bre tirats per 8 ò mes caballs pero altre pan de la artil-
leria de batre foch venera per Juanse à Barma
el arribar à Dieta los preses foren tancats à Sn
Domingo jun to de Sn Bibe Capsat y te demes clases
de Jefes libres para que se allotgesen comte los apare-
ger dintre la fortificacio, los S. canonges y demes
clero se presentaren al S. Capita General demanan
li sils permitia una bisita de respecte à son superior
y mal gustos ret consedi y mes que podian portar
ret à sas casas y obligeixento lo que ab mal gust
acceptaren, ò Sn Bibe Capsat es à poca diferencia
de 60 ans, mal ben conservat, cara fuerca unisada de
respecte y entre dominan ves de inmentapito bas-
tan al de talle es à di tot lo contrari de

gran respecte y domiran, y aquel jen gue à la
reba cave al marge li digueve gue no era dione
de creer lo anisoume gue postaba dieren no abia
torret cap respota, eran les 7 del matí gue sen-
tiren de Dich anaven à dormir a Granollers y à-
les tres del dimenje entraban à Barne pero lo
S. Bisbe sen entean lo ficaren à un Cafe y lo enbar-
caren. Lo dia gue se fen la entrega y se donaren
per tenia com a prisoner de guerra jà feya 5 ò 6 dias
gue ja estaban ab parlamens bolà lo General en Jefe
Sr Lisárraga la sentise ab tot los pentatjor de Gena
y no se li concedia demaneba gue bolia comunicare
à son superior Barogueval gue estaba à no molta
distancia tot se li concedi y la intencio era segons
se à bist de alarges per beneu si arribaria vefort
per aprecu sobiti pero est no beniu enfi lo dia
27 Agost al matá se pasa al inbentari y entrega de
tots los efectes existens à las fortalesas y la semni-
sio de totas las forsas com exepsio com à prisoners
de guerra depen tot armamen la clase de tropa
los Jefes podian conservarlo com lo conservaben ante
à la Capital, al sentir Lisárraga demaná al Capitá
General per presentarse à Madrit despues de aber
fingut una entrebista ab Carlos 7a y tot se li
concedi pero pasti ab son Ajtje un Ajudan y
son Secretari si cumplixá ò no no se sap al
inbentari se trobaren molts generos de boca
Vegeum, blat, arros, tosino, bacalla molta aygoardent
bi poch, à la ciutadela se trobaren 130 fusils

ala Ciutadela ii ij trobava 600 homes disposts
ij al Castell 100 homes contan entre ells ij altres
1200 Oficials pero abian formet una companía
dita del imbáliti que ii tots procedian de la guerra
del set anys, de municio de guerra molta bala
rasa ij granadas de 16 mollas, mollas bombas 300
granadas de má mollas, molta municio de fusell
250 quintars de polbora rotemen à la Ciutadela

:: Se an trobat à las fortalesas 1038 2,
:: canonadas.

Granadas de 12 centims 3808,
Bombas 314,
Granadas florenins 3214,
Granadas Reyals 3033.
Metralla 13

Abans dia 8 Setembre de 1713 já en an
que feren unas grans Illuminacions per ordre
superior en agregni de aber entrat las tropas
Reals ó Castillas à la Ciutat de Vich que fonch
de 100 vn desde las 8 à las 10 den del bespre abent
gran animació per part de gent ab cantatas alu-
sibas ij algun bioli ij agué balcó que ij cremaba
25 candelas ij mentres cremaven las candelas se
torá un ouganillo tot en aerió de gracies per ten
renotat Sucesso pero lo gene mes odiaba enguns
à beure ellas deyan gene ana no se atrebiria à pejar
cap mes Sobre ij de calamua no sen bentria esprimes
mes el cap de dendios los matejos gen tan descarados
men

passaban al cuarto del port y en poch temps
sentiem de ser cassos ab lo matalas al coll y ren-
enaban à passar una bona nit rotes de unas matas
à cap una altima per temor dels soldats, jo bas
dit à algun perque me acritaba à que tambe fugis
li bas respost que jo de pe non tenia mica y
que si algu me enemaba la casara y bandas è in-
teresos à bolia presentarà perque è apreciable y à
mes li dic que er capo de fugir que encara no y
à tres dias degan no se beuria mes mes cap sol-
dat, y me respongue que el gobern abia fet lo
ultim esforç que abia fet una petita columna
de tots los presidaris y nois de la casa de Caritat
y algun Guardias Civils pero que no sen tornaria
per cap, (miseria humana con defensatisme) li res-
pone lo gobern farà tot lo que bolgra.

Altes dia 11 Agost de 1873 arri-
bo E. S. Capità General D. Antonio Martinez
Campos aben rebuyt totes las Gilleries
y alta montaña acentinas quels Carlistas à
indult al seu poder, y com despres bit lo Diumpte
dia 11 ó de ante ma abia mandat comparixer
prop est dia de 24 pagesos Alcalde Regidors y
den major contribuyents y reunits à casa la
Ciutat ab pocas paraules los fas beure que
bolia acabar ab los Carlistas quels medis li
robraban tenia com fe à la disposicio 40 mil
homens pero que al poble li tenia de ajudar

per ser mes bia ÿ que cuan veia la cosa ja tot
abicoria prevo que si conegia resistencia per part
del poble nol menestaba prevo que anplajavia
mi dar veies que tenia anplar facultats que tot
al Rey podia quitarlos ÿ ninguna mes que si
bolian la pau estaba à las mans lo conseguirla
ÿ promte prevo que si bolian seguir ab la guerra
cosa ÿ mol cosa la pagaren segons ben pensa
per tot lo que bà demes acaba los cortsitas
de Catalunya ÿ ab lo exercit robaran pasà à Na
barra prevo la cosa tirava mes llarc de lo que pensa
prevo segons se ben pa estan atropellats se pensa
tan mols, Saballs à derapenguet despues de aber
sigut destituit del seu titol de Capita General
per lo General Castells à Tristan ÿ ordenet per lo proten
den en una Cuetat dita el Prat de Sa Sulia
de Cabrera un dels dias primers de agost mes
al Brigader Anguet tambe sembla à tocat vejola
ÿ segons ben no gaudan altres Sete que Clemens
ÿ Dila del Poet encara que so llegit ab lo diari de
abui dia 15 que tambe abia parat à Franca ab
lon acompañamen ÿ se ben ban mol desanimats
ÿ de nits ÿ mols que desertan prevo prasan robin
à fer la capta del quartos ÿ donan motes con
tinuos que ells no tenen segons audit lo dia 23
tenen la cuadra de tenir lo capitol desocupat que

lo temen ab una cara dita al dole ova q' mitre
mes enlla de Sn Vsari una cara mal espagosa
ii es bevitat lo que no pora despte aba portara
ton de fuit q' malalt; non se.

Aben dia 2 d' Octubre de 1873.
se à presentat mon fill Joseph al Sr Jobe ov
de Vich à demanar lo indult aben estat ab
los Carlistas em àn tan mes q' bin dias lo
sufisien pen un bon derengan tenia ova de edat
13 ans 7 meses 25 dias sen à tornat ab lo mateix
ano, se Sr ove lo anaba à acompanar à Vich q' al
efecte rentiven à la Estasio de Folino arenti jo
de anteno q' fon lo casualitat que perjaba ran
ano q' ell se encarregà de acompanarlo à la auto-
ritet q' quedaven à regeir lo ajuntament que se à
presentat despres de aber rebut una gran ecsa-
minsa à la Mare de Deu del Coll que la reba
partida fon sospetse pero ell ja no q' anaba, que
porqueven à una ho ab bait oficials jun ab lon
jefe anomenat Saviedar que era lo regon del
batallo del Bergedan Angenet anomenat Savi-
dar dinen algunas que est rebi à benenti perque
estaban sens cap guardia, com que fon cora noba
ab agenet partit que rebi sent à dir tot robin
quan se mando à algun de pranto que qui tin-
gui pio que compri un gor q' api estaba una

nos posava ab estos paraules y abia mon Conzat Joaquim Bofill los portaven à Girona y à las vinyguetas anas ab presents la Capitana General de Catalunya y mandà parar à Ribertet y fentlos lò sermon com si agueren parentat libremen, sos cosas que no los convenen y com jo molts homes, aben fet armas contra lo Gobern constituit cauren parents y luego parlos ab Ribertet, pero vigui com vigui vinguis lo pau tan desitjada que ab las pregas à convenia feta que se parentan me espavilo no tardaven en tocarla ab los efectes, pero dan quedan alguna partida con à Madrid pero no fallo mes gent Gobern donguí Ribertet al poble per algunas enquestas y vigui jo com los vol il poble ven encarreguí ab gust que pogui devorar.

Dia 31 Obre de 1837 Morts ara amagde d. P. R. Jo à consolat un jubilat General ab vanitat de tota cuspa y pecat confesan y combregan y fen las devocions que mani que son anan ab la professo fen tres visitas à la Yglesia y cada una vegan vis parenostres la primera bottavem la plera tornavem à la Yglesia el vis parenostres la altre bottavem per la vocadà y la altre bottavem per la Creu à fer vem tres dias

seguit que eran Dimenge 31 Octubre di-
Hores festa de Tot lo Sant y Dimars dia de
Morts, se feu ab dos ofegas pengue totam
vegades guanant la segona ofega lo an fet
ab tres Dimenjes y qui bulgues fiulo en
participen tambe podia pero tenia que tre
ab quinse dias es à dir que y tenia que pasar
mes hi ball, pero nostre Deu y Sor nos à
aci pogo en be per salut y profit de nostras
animas y. los defunctes al Purgatori, pero
no es regular que jo me bagi cap mes, pengue
lem cobrat pa un mal poch.

Lo dia 3 ò 6 de Octubre de 1673 à
quedat definitibamen installat lo meu fill Joan
rico per Metje de Sana abensen anat à biure
à Vich la Dª pero Bajes, abeni estat je ab
est mes de un añ seguit, los pactes definiti-
bamen no se guiran com lo sent es que la cosa
esta mol ben desenbarasada ab li an dopat un
Hit pes interin y poca cosa mes y cra anirem
moplando de poc en poc, los pactes, son tots la con-
dicta del Matrimoni franc que tot mes guiria pero
tres y totes les demes condictes à mihes pes dos
cens y los moples que à dopat que no li podien re-
bi se li an agut de pagar y les pagets, apres com
li à pagat lo rebit pes tot tem, pagan le plata
à pres de ov que ab cuertian no cubiet fet bito.

Jerà com quinse dias se comensà à parlà
que se feyia un almaten jeneral per tot Catalunya
encara ej abia algunas partidas de carlistas la
ben del propte eva que seria lo dia 18 pero molt
ab mala intencio feyan corra bens alsamans dien
que eva del tot imposible ej que ja benian guans
fora de Albarca ej quels que se anavian agallit
al indal ej tindrian de tornar à les filas ò serian
passats pels armas, en efecte nos anabam
acostan al dia 18 los quinse mil Albarcas no
arribaban ej à tota prisa se anaban presentan
molts quen egetaban ej al ser lo endama los
depaban ab libertat tot eran corradetxas
lo un per fer presentar lo fill, lo altre per lo
jerna, lo altre al gendre, lo Alcalde al Alcalde, lo
Abi al Abi, lo Dei son Dei, lo Amic son Amic,
com è dit tot eran corredetxas, lo un deya jo
no goro, lo altre deya jo no puch, lo altre jo no
batli, lo altre ans me fusillerian, lo altre jo
lo quinto ej remgueda vàn, ni abia cusses atre
bit, quels altre ej ab mol orgull contot, se an
tingut de robar responia jo batli se al deve
ej abia alguna bona persona quel deya no ab
en de tenir cap mica de por tot se or seva pur do-
nat ej allabores mès obrenguiti se posaban en

camí de Sabadell presentarse si se presentaban ab son armament los de cabal·lo els donaban 25 D.s los de peu ab forell 3 D.s y los peraport per alla con baixan, pero molts se presentan ab la gran confiansa de tornarsi dins pocs dies perque segons se à pensat la Cort de pau no presentin las armas que dins poc tems los tindran de menester pero ostion ja al ultim dia del gran romatent y perque de cada se pauta de cap no mes que de Sabadell y del veinat Rivalles pues se à pensat mes de agnestos dos que dal pretenden, per las festas y altres pellots de tota esperia, com è dit lo romatent durà tres dias 18. 19. y 20 de Setembre de 1713, sens dos ningun resultat à pesar de molts sino gasto, pero à mon pesar me à dat mal perque à animat la gosta y à molts à sebit de desengan que quan lo gobern constituit bolt ver lo enredo tot à pauta à cap, à dit fora Castilla de Catalunya, fora bingui al romatent se à fet y ordre per tornarlo à organisà com estaba antes dels Castilla, se organisa, se componderà del seu paguia 3 D.s de contribucio estos forasti y al qui molts paguis necesitat sian, lo que fora nombrats pero lo romatent jeneral com à Cabo fora Sabadell Sabregas y Miguel Cendra los tres dias y tinguerem cada companie de tropa un Capità Tinen y

Alferas, se feren dos partides cada dia y se
recorregue tot lo terme se feu molta fabola
à las set del mati se comensà à tocar à romatén
cada dia y la vinguè à la plasa de la edat de 16
à 60 añs totom si que à las cinch de cam se podia
quedar un home per la edificacion del barrio y
perdonar abiis de las novedats que ocurrieguen
no se permetia ninguna class de treballs com
tampoc biatjar no sen ab molta necessitat no se
permetia transitar de carruatje com tampoch
lo ferro-carril, es à dir tot Catalunya ocupat
en la permanencia del Carlista à millor dit en
lo esterminj moralment pues acabar de fastos
aborribles en totas las parts com à apiis à ver
ist quarter à tothom comportament de las tropas
y direccio de son Jefe E.d.= Martinez Campos
Capitè Jeneral de nostre principat ab em que
dat disfrutan de una tranquilitat tan verdadera
que à tots apareix impossible, encara que ais à algu
ns que dinen no era verdadera que acabe el
lo pero anirj poc à poc y à mon modo de pensa
la tenim per molt tems, perque al qui li cortesia
rumbla an de ritorne mal acostat y mal y mal
devengonet sobre tot ab lo desenlas de son Don
Francisco Sabalis de la manera que ais à depots
barbat se an quedat ab un pam de boca y ora
el qui an conegut lo engañ y la farsa de son

Nepotisme partit Deu, patria ÿ Rey ÿ sobre
tot la Religio, que era la perdeva, ÿ vinguem
mes que ells la à perseguida ÿ atropellade, de
manera al doble que los troyos, sobre evemos
matos à dret ÿ tort desarmar atropellar insul-
tar per tot arpo era la gran jent ÿ era de la ma-
nera que se en amagaba pero se presentan ab
molte desfetpotes no tenia à consideracio del
modo que ells à volen, pero direm que el Jabona à
à tinguet de ser à la torre (organitzar) per gaina
vàa, per dins bendit per esp dirigue en tinguet de
conpirar los Jefes grans homes de partit se vian
si se benian, pero de tot arpo non enec res, à mon
modo de pensar é inguet à la torre beÿen la gran
pressencia del benia el sobre an dit selben los ci-
nc bingues dic de prendre tot cor ÿ anima bel
mes pensava à sobo, perque tenian 30 mil homes
de troyo el sobre contra 13, ó 16 mil contan lo que
abian bingueti del centro ÿ Valencia pero no-
com sempri je al ultimo de la guerra dels set años
lo E. S. D. Pedromeno Espartero que de resultas fon
proclamet Duc de la Victoria, los anà esconbran
de las probincias ÿ bingueren à dirini è benga à
capitel, ben fortificade ÿ el envibaben los estraor-
per se ÿ unirse ÿ dende alli entraren à Juarez
à tot troyell ans cabecera con Jefe principal per

que quedaven algunas vinguinies que foren
Moros ÿ els apellidaban Arabeuaibes que deuia
ven dar à tots aço de que vivian molts families
ÿ eixian algunas bandes cada dia que
tenbe ÿ abia Caballs Hugnets ÿ lo Estudian
del Joan de Sa Jaume dit D. Pere lo Dillunis
ó Dimarts de Pasqua de 1623 fou un dia de gran
temor per est poble à ó causa tenian un rondo
de Moros de la Ereuadeua fuga molt temut à est
poble ÿ los abitaues que se abian bist dar à tots
hores sus pitxors à cada passada de Serrasola
sen ÿ eueren luego de abandonat tots aquells
tenian la Serpeabo à ma casa dit Joan Portabella
ÿ al arribar alli se troboren ab ell molt bon pas
bingueti cam los Begos aquell à el pueblo tenia dos
dels Moros debán la porta fa uns uti un dels pre
sos de tots quen tenian agafats à la Diligencia
de Figueras prop Portalrich, ÿ aguest mari
de un tiro de un dels Moros sentiren com à tre
ons ÿ foren morts dos dels Moros ÿ pres aquells un
tros, eran 15 los Moros ÿ los Moros ? al saber
la nouitat à est poble se tocà à somaten nos
reunirem à toto pressa que estabam ballan
los cascabells à la plaça era la conclusió de los
Caualleros de la Merced den de Moros que ia
abien fet à un Sabor sentiren molts fen preso
pocas armas fuyo pos sen abian portat

deben el Jobem 13 trimestres de contribu-
ció en est poble ni à cuat pagan cpis com cua-
ben cayen les quintes ni an guedet mal atra-
idos en est poble fiem la de 1873 ab gran
empeno 1872 totes quasi à bibe tovia jo era
Secretari y Miquel Cardo Alde y cumpre
li dega per aber complert mot pendiva del 73
no ni pague procentes per no abere procentes
cap concurren y à poble que ni la de 1871 abia
feta bet agni que ni an de ser 60 ò 7 quintes pero
tovia jo ab lo meu trebio y trebia qui ni quen
te la culpa los Carlistes.

Seva 24 Nobembre de 1873

Bos rentir à contes à un mieu parem que
al dimes que tingueren de entregar lo Joan
ros als Francesos que eran vint cens milions
de francs, aproximadament eren taba à un
franch cada minut desde la bingeda de nos-
tre Redentor al Mon.

Acabo de dir que lo primer cami de
ferro que ni à conegut ni comensà à trebe-
llà à Anglaterra lo añ 182 à Francia lo añ 1828
à Austria en lo añ 1830. als Estats Units 1830
à Belgica 1833 à la Illa de Cuba 1836 à Rus-
sia 1838 à Italia 1844 à Dinamarca 1844
à Espanya 1848 à Olanda 1854 à Suiza &c

Suecia y Noruega 1836 à Hungria 1864 à la Rumania 1869 al Japon 1872 à la China pro abaptis
men se anbriva à nat trafic el primer cami de
ferro lo cu que be de 1877.

Aben dia 3 de Febre de 1876 à les
quatre y mitja de la tarde à desanbarcat del
Tren lo Y. S. Bisbe de Vich à la estacio de Bale
nà ag iuntament allí mat de clero de Seve Brull
Balena y Sana com y tambe lo General Arran
do ab un escuadro de caballeria y desde la esta
cio la comitiba se à dirijit à Sana com y tambe
lo Sor Bisbe ab son acompanament per la canda
ná despues de dinà dirijirse à son palacio y
feligresia se despedi (Salome bingut de Girona
Veya mati amb que desempenabe la carrec de
Catedratic cha. amb 30 anys de teologia
dinta casa de bienver poc amb pens esta mat
demacrat.

Aben anat à Barcelona per mar dili
jencias lo dia 2 Abril de 1876 y begem uns grans
preparatius de unas grans festas bas determi
nar guedarme pues se principiaren lo dia 2 y 3.
y 4 era dia Diuapte, Diumenje y Dilluns con la
Ciutat es tan gran y à jenper tot y ague gates
de cavalleria tres begadas el dia de Monjuic Arro
tanas y de alguna embarcacio de guerra que y abia
al port tots jugabon qui mes mes pod ia grata, al de
mati mitja dia y al berspre de illuminacias magi se
an bistas de mes gran sobre tot la plaza de Espan
ya

Casa Diputassio y Casa Ciutat tot era cobert
de grans domassos y corgedenes Rams en abon-
dancia y al balco principal lo retrato de tama-
no mal gran de nostre Rey Alfonso 12 al despu
estaba la plasse que no se podia pasá la Diumen-
je y abia cuse pistolas de bellotas, del Arpanda
tot y abia iii collas ab sas musicas per fer beu-
ure sas abilitats ab lo contrapas y sardanes Mar-
gas Cerguacia que no pogues assistir D. Franco
Sabatt Marques de Alpens) tocan peras à son
istil mal ajustadas, tambe y abia los tan celebrats
pigueto da Dalli per Ruis tambe la Manjarevas
en apeccave à forma de torra set pisots de omes
los uns derobre los altres pares jo à la provensiat
mes de una begada comensan per set à beure y anà
abapan esta cua que y ja la siguanta tambe ab
sos munigos tocan al istil de son pagis pero mol
arrebatat, y aqui balls pupplics, toros y grans
fusion ab teatros cu gran castell de foc se alsa
una gran piramide prop la porta de Alcarasanas
representen totas las arti en ella ab grans Retorcs
al quatre quadros alusius cada un de ells à lo
que estaba dedicat y abia cinas de tot, ans alta
quatre canon de artilleria y de tota clase de armas
y à son costat una tenda de campana tot estaba
entrellisat de corona de llaure y rama de olibe
ra y al det de tot y abia una gran estatua ves-
tida de blanc ab un caron y un ram de olibera
en set al de la pau tan desitjada tota la Ramba

estaba de gran ~~[illegible]~~ entre ab beguda de gros y
bermell ab son bitot gallardet a corona y à molt
son costat (Joan) los cases particulars tambe
estaban enar ab ella ben adornadas molt dedo-
mar ij pinsells de llums algunes y ella que
estaban à las finestres pero no se abia de preguntà
el motiu à gran cantidad o Regnyolicà pero tot
en jeneral valoraba pan que per això se pro-
posaven este gran festas Diba la pau la vuitè
que se en celebrat ens cap mica de contratemps
que abia de pensarsi fà un any ajuda Deum y Visita
per los que abien morta à agens

Anbe à Dich an celebrat las grans
festas de la pau al dia 12. 13. 14. es adi Diumenje
Dilluns y Dimars pero no ab tan empenio à prepar-
tio com à Barcelona se y beya mes fredo en jeneral
se conegue la esperit de contra partit pero no dir
cadi que es lo que domina pero y ajuda bastant
Hauns la casa de la ciutat estaba molt ben combi-
nat lo gas y à son balco la estatua del Rey ab
la guardia molta municio Jogans y Cabeçuts
la dia 14 y 15 corrida de bou ab tanques à la plaza
que es la diberticio favorita del Digatan pues se
din que los Digatans tornan del cel per beure
las corrida de bou pero lo D. Diba los tenca la
jirada no boleu contar lo Deum com se fen à la
capital pero lo cantaren als Trinitaris y lo can-
ta un capella de Regiment, totas las cumpro-
mentiadas en anra de la pau perque no conto beuren
cap mes ajuden Deu.

Al dia 20 de Maig de 1876 fem la entrada triunfal nostre Rey Alfonso 12. à la Capital Vila de Madrit, al frente de las tropas que abian anat à pacificà las provincias Vascongadas y Navarra, se campaña à durat uns tres meses, já y abia estat una altre begada uns quans voluntats, pero aquesta à tornat carregat de tota la gloria, ell y tot lo exercit, cuanta de rane rebomada pero la ambicio; pero pero tornarà se à tingut de espellà à la mayor, forsa tota la flor dels Generals y quasi totas las tropas encara que à nostra Catalunya an guardat guarnicions pero totis los pobles principals, Voluntaris y tropas en totas las estasions del Exercit, pero no an guardat de anar à aquellas provincias fanatica cerca de dotsens mil homes, de cavallas se calcula unas de vipents à satanta mil molt ben fortificats y atrincherats dinen el un terreno molt boscat y se tenia de guanyar pam à pam perque se defensaban com à lleons pero an tingut de rendirse y son hey à tingut de tocà las de bila diega. ab lo cal derrera com son tizo y com abi, se calcula que los materials empleats

reunan la fidelea de embiats y cinc milions
y los dans ocasionats per la guerra à baix reus mi
lions reus conten la raue vedonada quan tot de
una matexa manera y jurnaus y Especials quasi
en pais estranje tindrem denegar la patria per
lo motiu reuill de fama de rebolucionaris y no
se engañan pero la mes mala es la que rumpre ari
j inan aquet partit Carlista pensan trobar la
Corona à la Calma plaça de las Arenas Cabrera y
Alvarez, ans y mes ans y cada begada me-
nos que se an de retirá à Cuba ò à la Fonta
y contaros contesan quell an engañat pero
aquesta begada ence à irgut à biba fonta si-
no que Saballs los depá al mitx del fanch y
digueren rebrabia benut se presentaren à
Vosperll y rebrà Voacetat ab tota la consideració
y pero apó me rembla que pero aquesta part tin-
drem quietut pero molts ans Deu ò bulga.

Com è dit lo Dilluns fen la entrada gene-
ral lo Rey ab son Exercit los principals Generals
al frente de las divisions eran Martinez Campo
Loma Primo de Ribera Morriones Quesada
tots aquestos y molts de altres an contribuit
à la pacificació de España, Deo y Gloria à
ells y als seus soldats totas. Al passar per los carros
tot era una plaja de corones ramos de flors

aquells ÿ coloms al peras los principal Jefes
peras al fuente de algunas casas notables
sels ofenia una corona en particular, com abe-
gadas à tots los Oficials, ÿ agues un balcó que
que servia de demoras respectables que vegà-
seren al Jefe una mot bistosa corona ÿ cine-
centes mes per la tropa cinquens vams de flors
ÿ deu mil rigaros ÿ agues demora, que al
abeu acabat las flors se arranchaba las que
quedavian son cap ÿ se las tirava à las tropas
victoriosas ÿ agues casas que acabat los ofe-
tes que tenian preparats tiraven molta mo-
nedas de plata, à las deu ÿ mitha principia
la entrada luego de arribar à la Capella Real
de Atocha tot lo principal del Clero lo esperà-
ba entravem bep totem, esta lo altar major ÿ
se canta el Tedeum ÿ luego surti se retirà
ab un ave de la Guardia ÿ dedicalli pove-
sia lo desfile de totas las tropas que se ana-
ven à son destino ÿ reposar de las fatigas, du-
raven tots dias las festas de bo à mitha com
ÿ tambe per tot Espana an rigut mandadas
sea com à festas Nacionals à est poble se fen
la crida lo Dimars que al dos dias se tenian
que fer Illuminacias al barrio ÿ que lo
Dimecres à las cuit del matí se diria un

Ofizii en ristoaqui del que abian mort en
la guerra lo Ofizii fa se digue abenti lo
Ajuntamen de prentifical pero de Ulldecona
no sen bepe cap vinguna de las besprades
el que se te poca confiansa ab la pau ò gran
confiansa en cara y à pajes del mes principals
que la malaep y dona la culpa à motiu alegan
que si no agues vingut la pau nous beuriam
tan atropellats ab pagar ni quintas pero no cal
culan quin te la culpa; si no y agues egut los
cabicillas las contribucions se cuvian anat pa-
gan las quintas se cuvian anat cubrin ordina-
vias que ja y estabal acostumat pero tot aquest
tems de disipacio y ruina en est pais tot estaba
pero los Carlistas vui de Gobern, y abia alguns del
principals com à propagadors quel poble ignoran
los veu com la Abanjeli al deyan no si trobava de
pagar may mes vui al gobern fora quintas y tantas
altras altres cosas, pero à vingut un dia que
lo Gobern à dit fora Carlins an vingut acabats
ab un guiram y tancarde allli y ara quel Gobern
se à format à pagar en fauma à dit paga poble
y à mes paga la gent al ab la guerra sens
contar la rane pressiona derramada y tans dons
en particulars ocasionats, vinguin las quintas
doradas que es vaò quels pobres que an sen
tot las inclemencias de la guerra sen bajin
à vepsias à son Hac domestic à entra sas familias

que ben inteligent tenien el cap per ço la gran
paga que els donaven al que te una relliquia que
se la guardi tirita en la iglesia del poble per
no mes que se acompanat el degollador com tenir
cap culpa ni cap benefici, el contrari del voluntari
que alguna ganancia ben, no fap distincio de partit
de agrados no empadeix à ningun perque sio ben
con, el contrari al pobre soldat forsat tan que à sigut
malcit y aborrit en est poble à bens altres à ell mes
fet perjudicar, com no queda cap, grans alegrias se feyan
quan y abia una acció se deya tens de morts, tans de
ferits apa tots pero si per desgracia moria algun carli
conegut, pobret quina desgracia tot un decorat, tot
llanto ff tot compassio, encara que de carlins poc eran
als que mataban com eran als que perseguian la fe
causa y mes que mes protegit del Sr Pare los bons
benifets y tot ab aquella humilitat hasta te comensia
com to la roba, ben parlats com un antiga justicia
com un Nevon, amich com un que à perdut to con
tenimen religios com al que no te cap, creencia,
bisbes con al que mata cap aprenda, ambicio non
tenian sols que si contabantans fefes com soldats,
cregues tot à cregan alcomens per fer mal, en quan
à Madrid non fagen sols al pensar que era comport
lo acerrit del mes bon mitg de cada casa à si no
depend explicà à algun abitan de Vich el dia 8, 10,
y 11 de Juny del any 1874 y Granollers lo dia 17 de
Juny de 1873 lo que suceis la plana com resulta
pero explicare que aquesen arribat una legio
de salbatjes del mes gran dement inconegut cruels

fingent mes cevitat que que aquells pares de la
mentida ~~tot~~ comitats per Mallorca, y de tans y
tans altres pobles y llocs en tot el que seria
llarga explicarlo, vetsia al modo que procedian
als castells, pavlan un dia ab un gran seno de Bar-
celona explicantme lo cami que debia seguirse per
dar la batta al mon me deya que se podia anar
huit dias y nits ab ferrocarril pero ab totas las
comoditats de fondas cotxes sala de lectura dormitoris
en fi se podian trobar totas las necessitats mes mo-
derns del matex tren que se atrobaban grans
diferencias que no eran abitats no mes que per salbat-
jes y retsem als Espanols à castlla diga que encara
no eran tan grossos no se atrobian à tocar un ferro
de la linea per al gran respecte que tenian à
aquella nova institució y recordarab grans gros-
pas à las altras atrasats al benrer com parlaba
la gran condiltura de bagons tirats per la locomo-
tora alla se ajonollaban tenint per un gran mis-
teri, no tenian cap correncia comno tenim als
castlla tambe à respectaban arcancon vails y ce-
mans estacions acabadas los empleats y destruits
tot y tot ab la gran cassa de Bilbao si no fos
estado aquesto aon arribam cuat à pare;

Abian combingut uns grans amics
que acabada la guerra fariam un dinar en
acció de gracias y acordat est se combingue
de fer lo dilluns de Pasqua dia 17 Abril

de 1676 ja se abia combingut festo altre dia
q nos ò detaba bet de la Abella que sortis à la
matexa q ensatlle la tabliqueso à fins el Figà-
ro q pora à quans penas al Attanisitvado que à
cap manera podia correr al toen, peno est dia
à ofecte varem nos camp notisia mala parauti
tota la tarde q nit ab quan tabala guerra q enio
nos ofendre lo un al altre ni menos tremeure
al respecte de pres del dina que fou abundan
bingue al cafe tambe abundan q li cori de diferes
qualitats que aquestos acostuman à vestir de la
alegria q evan de gustos inquisiti q en abundan-
sia que alomenos robaren dos porcos, tambe bas
portaui com tenia pooues part de una empolla
de aiguardent de cana que me abia regalat mon
cuñat N Carlos un dia eren à Barcelona me digi
si bólia una empollada de aiguardent de la que li
abia enbiat N. Joseph de la Abana bas dir que pro
lo andemà bas comparisque ab una empolla de pono
me la empli q se à quedat catiua ofens est dia
tenia à mon poder tora una cana q tambe ajudà
à la butta pres en totas pars fou mal cabat q
empleta la comitiba la formaban los attani-
visitadors de la estació de Balsareny q en nom
S. Pons q Pascual ne se com un bei de Sana S.
Bap Joan Ruvi bei de Vich fill de Sena Ramon
Barnadó Sabadas Fabriega q Joan campi los d.
Silvy ià Joseph Avier q la casa de la cara del

com se suposa Miquel Cendra pres la vesnio
ja efectuhé en dita casa pres se efevi à amabble
mestre à subir de aprenentadora jont ab sa filla que
despleguaven la abilitat y merit ~~[illegible]~~
ja conegut, pres no pogue evidenciar de dau
tot ja en particular ja en bitlas mes expresibas
gracias per lo bon orde en la bavetat de plats
ordi y gran gust ab las biandas, ben endimentà
ordi y gran gust ab lo ordi del gust de tots en
jeneral, ni dels vi calat, ni aigua ni picanes
à dir tots als gastos vesuits, com se podia veu
nit tots los menits y se vesuspen en cabdas
senoras, lo dinà nos costà à cada un cabo vesuit
y mitx y lo cafe y licors una pareta y dos quarto
tot fet en conmemoracio de la gracia desitjada
per mols Deu nostre Senor nos la dega distintes
Vegas y glorietuo per sicles de sicles Amen.

Al dia 22 de Novembre de 1676 à bin
gut lo Ylm Sor. Bisbe de Vich amo menat N.
Salomes y Nestor bingue de Tordell que
lo an acompanat galepan algues jabes à fins
à ell poble que jà se posia al lot lo andema
al ministra lo Sr Sagrament de la confirmacio
y fen la postigà de costum pes la tarde anè à
la refregancia de Brull dita Sa Jaume de
Vilademboer y bisita la Capella de Montanà
y torna à fer nit à Sora y lo andema semana
al Brull que y pasà tot lo dia y ji quedà à
dormi lo attre dia ala Casteua dormint y

de paso à la Mare Deus y me anà à la Rectoria de Sagàrament. Tenen padrins de la Confirmació lo amo de la Torre Nebreta D. Joaquina Vilavabia y la Joba del port Jiio mena Motxi, jo bar Dius y el cantaire de Sta Bibe.

Sa Magestat el Rey D. Alfonso 12, à arribat à Barcelona al dia 2 de Març de 1877 à las 10 cuars del matí poc mes ó menos venia de Tarragona per mar acompanyat de tropa de tot ab la salba corresponent molta nobleza empleats de tots rams pera la gent mal contar, mal gent curios, lo que desembarcà al port mes prop de Atarasanas y seguit de tot lo acompanyament se dirigí de cami à la Catedral à la porta lo esperaba el Clero principal ab lo Palium abaix se cantà lo Tedeum y fen un vato de aplaudo y se allotjà à casa lo Capitan, se bia avisat la casa Diputació y casa la Ciutat ab totas las condecoracions del cert Domasos y Reyes tot en abundancia, jo bar arribà lo matex dia à Deu dos à las set y mitja del berger, pergue com à Cabo del Sometent de est poble la junta de Reus tingue à be inbitar à tots los Cabos à que comparexen à rebre à Sa M. de arribada me bar dirigir à casa de un bocal de la junta dit Juan de Domingo à prendre informes perque anaba fet tart me digue que encara no pero que lo endema se abia de

conjeveper à la casa dispensario à les dotze del mati à reunirnos tots los cabos afectibamentem à la matexa la vegnio abenir lo jefe principal Brigadier dit D. Mole y nostre cap de partit Judicial D. Francisco Dilanoba y portiers de Portanova (Cap portiers del Estat) venian los dotze y quant nos divisi ven tots jans atrobaran la plaza a casa la Ciutat portan la delantera nostre jefe y lo Diputat y membre de la Junta Don Francisco Domingo conegut per Bayneda, perjavem escalet atrabessem solas y anavem prop la estanzia de D. M. tot era no plera festa y galdana sen podem beure mes D. M. estaba de pens lo cap descobert al cantin de la estanzia que era ocupada à son costat estaba nostre Jefe D. Mole y Domingo parlan per son frente tots los cabos lo un regnit del atroc à puestos braellot je feuli una cortesia sens pronunciar paraula rebe la bolta y retrocedia cortis per la matexa parte pero al passar jo per son frente y fer la cortesia com los demes me pregunta de son era vegnent del poble de Deya partit de Dich para subir à D. M. tornem à casa la Diputacio y allí me entretenen per aber tingut la ditcha de abenme divisit la paranta y no à nap de altre que no bas comprendre pregue à no repe

lo distinsio de una barba llarga y blanca, prot res
ba preguer si auria rigut algun pobre cautiste no
se bé saber, nos reunirem à dos hegada à la Dip.ª
y allí nos encontrà nostres Voigades que escoltaren
als propies que la institutsio del Sometent no era
cosa de partits no mes la preservasio de malfactors
salbar las propietats y fer respectar las persones,
lo Diputat lo encarga à reguis algunas fabricas y
al despres ana à la sessio del Sitio que tenen lo
Opera que no succeeix à 3 x de la entrada cada dia en
tornabe dormis à la fragata lo Doumenje à la bast
y uiche à entra à S. Maria y al sentis de unia se
diriji à la unibersitat que se abia arreglat una
esposisio de prodenetas del pais cosa maona y li
feniem preparat esmorsà que y estaben fins à las
unibersite à fins lo pla de Palasio estaba tot cou
gent non y caball pase la murralla de mar y
se diriji à monjuich al tornar encontrà una à cada
cintet y nu ana al Teatro Romea beje dos actes
y nu ana al principal despedirse de Barcelona
del principal pasà al Teatro allí se trobaba la
principal noplera de Barca molt de conegats nun
rosa prop la una de la nit guan nostra dona se
marxaba à las tres del matí pero la mar estaba
magut y no se efectuà à fins à las 9 que al sentis del

post se feu la salba de ordenansa se dirigí al port
de Roses ÿ fou à bisita la Vila de Figueres ÿ lon
magnifich Castell dit de Sn Fernando edifich quan
dior bisit per mos propis affi de aquí pasà à Mallorca
ÿ pasà à bisitar lo gran Castell de la Mola conclu
it per lo Enginÿer Brigader D. Juanco Casanoba
mol conegut de aquest prople regontill del anno del
Sor de aquí digueren se dirigí à Andalusia à cara
de son Sogre Duque de Montpensier qui te son palasio
à Sebilla ÿ pasar allí la Semana Santa que se celebra
ab molta magnificencia ÿ reberencia pareix nombra
dia per tota la Europa ÿ mes se dia se tractarà
de bodas ab la cosina.

Pasaren à Italia on obtingueren de la universitat
ÿ aprobi que esta atraberan la Yglesia ÿ lo Sumo
Pontifice ÿ ja se en fet algunas vegadas à la
celebrada Yglesia de Montserrat per lo port
del belle ÿ Barcelona pero se determinà que
lo dia 10 de Maig de est any 1877 se ÿ anirian ab
mes numero en efecte ÿ anaren diferentes gruppe
os se ÿ contaren de 10 à 12 mil persones de est
paple ÿ anaren unas 13 persones marxan lo Dimas
ÿ tornan lo Dissapte segons bees se explegaren per
cortesia del Sumo Pontifice mes he mil Devos
tos de Dich ja abian anat à bisitar Nostra Sa
de Montalegulla lo dia 30 Abril unas 3 mil per
sonas acompanyaren algunos Canonjes lo proceso
cantaren un solemne Offici.

Tot est mes de Maig es parlà de professons
ÿ romeries cus poples en anti à Sagonca en altres
à Sperippuerios altres à la Cort de Jabedons
peró la mes principal es la de Sperioplagulla de
est dia 21 de Maig se ÿ conta 11a professons los del
Boulls se reunieren à est poble aben sit mia fet
lo mes de Maig marparen serian las 3 del matti
com unas 30 persones al aberse reunit totas las
professons se digue un rosari en Sfori ÿ se feren dos
sermons un à la port del darrer de la casa ÿ un al
deben cen los dos orados dels missionistas de la Merci
ÿ abia una 8 mil persones com se tenia motta pó
de gent ÿ anvia vaons ÿ tronpadas se poubia gaire
las Autoritats de foras armadas aben Guardias
Cibils Alcalde de la Esguadra que los an tornat à
retras gue desde lo añ 1868 lo dia 28 de Setembre
gue an trogueren la Reina Isabel 2a Mare del
Rei actual no ni abian agut no mes gue pres
los Carlins foren batuts alguns, gueri totz los
bells à los gue ja abian rebit an siguets enfilats
menos los gue abian pres las armes tan pres una
part com pres altre tambe ÿ abia troppa ÿ Somatens
dieren no ÿ abia agut res de nobedat dema cesay
anè ma jeu mare Juana mon fill Joseph ÿ
ma fille Conception ÿ ava tambe se à determinat
venir dos totas las del Bibet pobles de anavi à la
Gleba el Diumenje prop bien no aben nobedat.

Aben arribat lo Dimarts dia 26 de est mes de
Març de 1811 ja estaba tot preparat per lo ani
de mà Dimenje per anar à à la gran reunio de
los protestons de Morta da de la Gleba, pero se veba
un Offici enviat del S. Gobernador de Berne que si
se tenia à se tenia temor de algun desordre se
impedenguesen las reunions tambe i y abia anun
ciat un tren al Fenu carril extraordinari à las
prenguine lor de est poble se poraxe indefinidi y per
altim de tot se revelgue no anaxi, baten mes derech
tot y malediccions contra del Gobern, de impios, erat
jes, protestans, Haemarons, pitjor que dimonis encar
nats, y tot contra la Religio, se tenia que marxar
à las tres del mati pero tot se vestida en tal noti
cia, los del Brull à la ora senalada comparegueren
que enviaren à fins lo Carro de Bonaire los darem la
mala noba y jiraren ena cap à las casas, pero arriba
ron la nit y mitja del mati arribà lo cordon de Dist
que be tots los Dimenjes y clarins al poble que la
gent de protesto de Dich à las quatre abia marxat ab lo de
Bibe el Frente, en bolta de mabimes y anem, anem
la cosa se tornè pocas en pos à tanto se tornà ave
lo algun carro que ni abian de anar 5, 6, 6 è marxan
à la desbandade et à dir sus protestò pues lo Rector
no se determinà de emprendre al biatje peinsan y abia
trampa, tots de aquesta part fattabadeno Brull y

Castellar, digueren se abian contat 43 professons
ab una 23 ~~ánimas~~ ánimas y agué fuer à quatre
joves diendons de bo à millo tast pe enviarlo to nos-
tre benvagle Bisbe de peno de donar-nos una pau
tauen peno la jen ab mol anteriasme pengueto
principal ó motiu per los fins la attre begada
de convertirse entrem los carlins guenos
atormentaven a laboca de cinc anys, benem ava
que encara tenim la llaga fresca que es lo guen
motiu, lo poble dien no te dinero per pagà las
contribucions y que nos auem acortan à la mitxia
peno per gastar ab vosotros que no donem ningun
profit no mira pein à poble poble guan des pre-
dicà.

6. Bar guedan tot atrivat lo dia de Cor-
pus al trentin à la tarde de la professó baven
tan poble vennit, no saben à que atribuirs
se presentan ab lo Sr. Abbe dien que bolgian
benre lo respecto de convenir, als respongue
que à la casa del rector nols enseñaria mal pà-
ven allà lo poble deyà que lo abian fiument
jen sens sen facultats con era Jesep Molins
y ell dientos que no era berritat y al respon-
sentat lo respecto bepe que y abia tal fama
se guedà tot burlat y beyen lo poble un
jue amotinat y que se queixaban ab bona
vaó no saben per quin medi abitá lo con-
flicte los digue que ell ningune cuspa y
tenia que lo abia trobat fet al entrar

el de Alde que si estaba mal fet era la culpa
del parcat Ajuntament lo poble deuje y el vot que
gorep Sholins lo abia fet y lo parcat Ajuntament
aprobat mandat tancar lo Alde parcat y no segó
ja presentó ana la Agotil al prat pengue la
porcentera pare y fill y cop se gorá presentá
lo pare com á tinent de Alde y lo altre com á pert
y abco tirnat pere no era ni la una ni la altre
era pengue no es bé ni contribuyen lo poble
indignat que asta y agué botetadas mes fou
poca cosa se calmaren y lo Alde mal apanat
que digueu abia plovat creuranse que ell no
fenia cap culpa lo poble demanaba cabal
del pago que los an parat 2 la paretat y mi-
tja per cada bé, se diu que de agest modo
quedan per lo Dimeng ja bien per tornar
a demaná ja lo Dibendres se abienen á barca
voluntaris á Bilador que anibaven á la nit
per bijilar que se abia parat bé que bolien
plantar un pergam á la plasa se y estigueren
tota la nit ab dos á tres cans ab ovre degue
si se hagé batalga alguna persona y redetenia
al Alde acostumat de plantar los papers li tiraren
tan dret com saberen tambe bingueren morts
de lo esgradiva pero no y agué no bé cat asta
de tancats al prat per poo de no ensalsats
no ab agrade mol pengue no es tot é bara-
llat ab lo poble á ab jen pasifica y propi
dtari

y à qui tenia de fer la voluntat
del del poble pero ara no convan totes les
veus que tenen son, pero per ara no y à
perill de ver à fins lo dia de la concessio
que altrament no se com pavara se an posat
una obligacio de no pagar ni ab la forca
si se cerca à beure qui sera lo atrabit
de comprar les aferes que à la ora assen-
tada se li tiraran al demunt, se à tractat de
rebaixar pero com se cerca lo derrera
not se à comprer.

Lo dia 17 de Juny de 1877 se à fet
altre gran comedia ala Seu del Pilo de Sara-
gosa per les necessitats del Sanct pontifice
y molts ganas de parejo molt del vomers, se
reclama lo poble de la falta de diner y misseria
de tanta contribucio pero aquesta que es bote-
fada ningu se reclama, y entrado que es mal
entesa de Deu y à anat lo S. Rector ab la ma-
pordona y una jerarca de aquesta forastera
lins y se fillo Pilo ever ningu mes Deu los
dons bon biatje pero que no tinguen los resultats
que esperan ó desitjan molt del pregador tenen
los cartins al moll del ores y no sols podem trobar
no recordans del bons resultats que tenim.

Almatep dic 11 de Juny de 1877 se fa la
vomeria à Sa Joan los Abadesos que esta lo
de Bisbe de Vich ab algens Canonjas y assi-
tiré y se feva extraordinaria festeio que mol
de anis no se cofeta tan sentit à di que senbia
anis que no se à fet, y es que tenen una gran
veligeie que dia lo Don Abisteri y que per tan
medi se an obcat molts mirades y es que tenen
en Sa Christo molt entic y que dintre son cofr
y esta una Dotia coarragada y agenst dia
la semisa un Sacerdot y segentar y prosavan
una altre, operasio que no se fé sino en casos
mol operats, se selebra conciitori de tot
lo clero principal y se cerenta ab molta solem
nitat y sectitet que esta una Notabi per llibe
una acta de dites operacions y ab egesta
festio cree se anran acabades las vomedies
de obsina la probe jen y fentes gentar dines
y paciencia afadies y mes mesaias pergue
mols del que seguian y anaben à la feviasque
no deuanen del conegste como com se sentis
algens que me à an esplicat que sentian al
aber de gastar tans y diner fen mol a fatte
à las casas y fenin obligacions que cumplis.

Abui dia 25 de Jeny de 1879 se à comen-
sat la obra de la Yglesia que es de dem-
pujolets y fou al pobinen de simen ab
agenit fi se à proposat la regor Rector de
que la jen à las Festas pogessen la seva
que tan necesaria que se necessita molta y
es que à Sendell à un fet de la matexe ma-
neve que se tavà à dexa à agenit fi an binguet
un mestre de case de Vich y tres manobras
y un de Sendell ab dos manobres an derrama-
jolet tota la Yglesia y mich pam mes an tirat
fotes las taulas ó major dit tapadas las dos que
y abian fonta la alta de dn Ysidro debant la
banch de Figaroles eran la una de Figaroles y
la altra de Montanà de Figaroles no exec
ogen demanat llisencia lo dr Rector pengue
bin à Fuanya y es ame lo d. Estebe que no este
de Capellans pero dels altres exec hi an sabida
pero ab motta vepugnancia encara que estabo
provibit desde 1863 lo entenan, pero vecordan
se que los vestos de molt pacati y estaban sepul-
tats los dolia encara que eran contundas ab
mol Sarbell y primer y eran dels primers anis de
aquesta centuria derrots las llosas y abia un
gran dipolit ab bolte y tots los pedros picados

ÿ vebaçada le botta mig pam an tapat ab
una gran llosa les foveti pey con beçeban
les cases les dos que ÿ abia fuete la ettès
del Sr Cristo even de la metepe forma ÿ
even le una de pibatlle ÿ la ettve de la
Pavrellebrete àve tates dos de un matiçamo
al pas del mich de la Yglesia ni abia dedife-
vens hectes peyo ne eva mes que baix tapeti
ab la llosa ab les rebes inscripsiones que mettas
estaban borades de peravi el ettes del Sepul
ni abian dos una del Sepat ÿ la ettve del
Sovi que agueste tenia la inscripsio de ten
1609 que à cortet mal à ren ano de despen
dos de este antiguetat peyo à subit com les
demes les guetes que even mes modernes
que even del principi de este centuria ÿ ò
tvo mal ettvan les en collocades al vededor del
cavell que formen la cullorat de la vepa à la
porta encava que an bovet les lletves de
algune jo à ren de ma propietat à ma cara
la even à portade per tenir un memorio pro-
sen de mes parets peyo bep que ab propi-
etavis se ò mirave ab indiferencie begen que
la de Cristo abve ab tan empeño ÿ segons se

ben cert donar compensen à ningu à algunes
à mes poques persones del gastos que den fer
y de con acreditit lo dinet necessari per
refrigeri, la prova es que mes poca jen be à
benure la obra principiada, en primers Mes
passen la roure y la grava que bol be mes-
tre vigeri ben guanada y barrejen la mei-
tat riuen del de Ribas que es un poc barato
y à estiuen persone com tes dit y luego
es apert y altebara y peran una cassa del
Angles ab roura fina agueit es cas que mes
à 20 vets al geiuta y al de Ribas à 8 vs pen
no gueda de pujar lo gasto me portaren tres
te botes del Angles y no ni à pogut fer
mes tres botes cada una guatre geiutas re
à conclait est dia 20 Juliol menos un poc com
è le Capella fonda en fi pot dirse que se à aca-
bat la obra ell se à concluit.

La dia 21 de Juliol de 1877 se à dat
principi à le obra del campanà que esta mol
mal posat pues le campana gran no se bonta
fe 10 ans una sola begada se à bontat y fou lo
dia que D. Jaume Sabatti le tragdo com le ano-
menan despues de aber bist un comportament
seus predidevi, en fi se à principiat la obra

Dia 9e mori lo dia 7 Febr de 1678 à
les 3 de la tarde, contan la edat de 93 ans
8 meses 26 dies aben rebut lo dia 13 Maig
de 1792 y aben venut à confirmar lo dia
26 Juliol de 1816 y ocupat lo tuvo 31
ans 7 meses 23 dies

D. D. Visconde de Caravellas

Barcelona

Meu apreciado

ÿ se traballe ab mol empeño per colocar be
les campanes que be ò necessitan principalment
les quatre, es à dir que per edabo campanar ÿ
campanà à implovet martire de hento tota la
abilitat per fer sabio als propietaris la part
que toca à cada ù de primitia ò sigan dos
terminos que ja te acbordat pergue ara sigan
semble gents pago molbe atraso ÿ convenc
ells per ape guerra al Gobern mei estavan
contens avre encara que fos contos rete que
que Deu nos enguart ù mol depaba la Horabi-
bre per los fovinos tambe sensa despensiat tot
ò baben bap lo seu dominj pero sobre to sens
vensia pere agenpa es la seba paradilla que
lo papte ÿ ben mara poian ÿ bist los desordres
de algens es lo canto que la jent se enfonisme
sobre tot, la obra del campanà ca canetos
lo die 11 de Agost la obra à sigut bona pes
la seguritat de les campanes pero en detri-
men de la obra cam à antiguetat, per los ado-
pte de part de fora que son mol bistos ÿ los de
part de dintre que tambe son mol pot divisar
tots les columnas de sostenimen dels arcs ÿ los

metepor aver se abitan mol desde fore ỹ
pev mes dissimetás les empanades pedites à la
finestra que estaban baix les quals à mes
20 pams pues les quals no se an tocat de ran
puesto pues la Alcalde continuen ỹ secretari
se ỹ opseaven lo primer pio dhuntanà Joseph
Garriga Sabater ỹ Mariano Costada pengue segons
la opinio de nostre S. Rector era de posarles alo-
menos les quals à altfinestres à à bap sobre
al costat de la botta ỹ esto digueren que era
apeau la bellera de la obra ỹ en cap manera
ỹ conbindrian se incomodà mol dien les faria
entrega dels fonedors ỹ que lo ferem à conguest
pues ell no à dinipia conforme lo cal es que
en totas agenetas obras generalmens se à bistruir
que à benvindes pengue se à fet de son cap-
ritxo sens les Obres ni consentimen del pop-
le pues ja esta conclusit.

Lo dia 3 de Juliol 1877 me embià un ofici
inbitanme à que lo acompanie à la procesó
lo S. Digestet à Conti pro est distrièt / Bailly
Labores, lo dia 3 à les 8 del bespre ab un atpa
à la Veleria de Sn Miguel del Sans con à Cabo
del Jornaten les assistiri pero evem poc sin-
bitá à tots los Alcaldes tinens Cabos ỹ Sepeabos
del Districte alcalorat pero ỹ aprofitgem poca gen
nos donaven bon retorch à casa la Ciutat la pas
fero fon mol numerosa com mai agues vist.

Lo dia 23 Jene de 1878 se à casat Victor Reÿ
à Alfonso. 12. ab ena cosina seva filla de ena germa-
na de sa Magestat dita Ysabel 2ª ÿ aquesta cosina
se dita Maria de la Mercè de Monpensier ÿ Bor-
bon filla del Duque de Monpensier fill de Yluis
Felip Reÿ de Franse destronat lo añ 1848 per
la revolució, ÿ de Maria Ylusa fill de Ysabel
de Fernando Reÿ de espeña mort lo añ 1833 ÿ de
Maria Cristina aben assistit à las bodas de ton
net ab pretexta reletat este Señor à estat ÿ enve
esta dotada de grans conegements à del mal que
sentí à nostre Espeña ab las estratagemas al
marjé que enviston lo añ 1862 depà tots los at
calapos bentts, ÿ segons se digue este la capa
de Sn Ysidro sen portè que era de gran valor
lo preu del Reÿ se dita Franse de Asis fill
de en Fernando est Sno à tinguet
ò no è bolgut tenir cop matacap com sà espos
era pobilla ÿ depà tot à se divorsiè el no mes
que era el marit de la Reÿna, segons se ha dit
se enfet unas festas molt lluidas per cele-
lo seu ÿ dels altres duran 3 dias ÿ abia Embaix
jadors de molts Reeres prev acompañar à la festa
ÿ prev manifestar que se ab anunsia ab los
beins, Deu nostre Señor los doni molts añs de bida
prev que estan fasin pagos menos ÿ mes bon gobernats.

Lo dia 7 de Febrer de 1878 à les ~~quatre~~ de la tarde poc mes ò menos entregà lo esperit à Deu lo Benaventat Pontifice Pio 9e contan la edad de 83 añs 4 meses 26 abent nascut lo dia 13 Maig de 1792 y abent sigut confirmat Summo pontifice lo dia 16 Juñ de 1846 abent ocupat la Silla de Sn Pere 31 añ 7 meses 23 dias abent regnat 8 añs y mitj mes que Sn Pere entes se deñe Joan Maria Mastai Ferreti Conde de Mastay Ferreti y Pepa bap al noin de Pio 9e ab tans añs de regnat cuanta bisitut è porat, contra tans tribulacions amenasas pribacions insultat encarnit y esta enrestat è son palacio pero ell sempre tingue y sostenir lo que abia proclamat, lo despullaren de sos Estats li quitaren lo dret temporal com à papa hey se li apedeva de Roma Victor Manuel y se proclama hey de Italia y ell sens intimidasse segueix la senda de la birtut mes gran ja semblabe abia de trionfar, pero los mes contraris encarnisats ja se li abia trencat lo fil de la bida com era, Cabour, Napoleon y Victor Manuel, fetten no mes regnar se dia lo

proinces de Dinamarca ahinistre del reume de
prussia que regeix se è bist à sigut en defensa
tenaci contra la heligio y per ço contra el pa-
dre temporal del Sumo pontifice pero en arri-
bar la rebe ese no li fetteve la rebe praga com
be la rebe ese no li fetteve la rebe praga com
al demes homens, Deu nostre Señor aji bolgat
acullir è la Santa Gloria la anima de nostre Sene
papa pio 9e y les nostres sacan sigui la ova.

Acabe de llegir ab un diari que pio 9e
ab son testament à depot à sa neboi tres millons
de pesetes sende à mes deli seus bens que son
numerosos.

Sonbe al matex diari dia que el an
1846 morí Gregori 16e y se cará Pabel 2a abans
caiet Alfonso 12 à mort pio 9e no aben mort
ningun pontifice ni aben casat à España nin-
gun hey. de est modo eres diferentes alegria y altres
pitto.

En la actualitat se contan 33 Cardenals
nels y 36 en sigut nombrats per pio 9e y als
tres se conexeban de Gregori 16 se pot conté lo que
seran bells dia ni à un que para de 70 anis

Se contan 33 Italians y 26 Estranjes que 10
Francesos 4 Españols 2 Ylleros 4 Austriacs 1e polaco
1e Norte America 1e portugues 1e Belgan y 1e
Yolandes

Abui dia 18 Febre de 1878 se à fet
un Rotisi en entrejí de Spio de J. C. p.
D. ab la asistensia del Ajuntamen ij la
asistensia à siguet molt numerosa pues pa-
saba de duesmila persones an donet candela
à totom pes lo carrerons ij despues pes la con-
tagresio se à comensat à las 9 del mati cre
no se abia bist à est people tanta jen al car-
rerons, no es tan estaba pregui se jen no
temen trebalt no saben que fer ab la gra regisa
que se espreximenta que pocas son las fons
que donan aigua. Altre dissiti lo cadenia ab lo
mateg asistiuen pes lo carrer ij clerio del nou papa

Jacco Colegi de Cardenals.

Nombres.	Naximiento	Nombrato	Nacionalidá.	Categoria.	Años de Edad.	Nombre
Amat.	1796.	1837.	Italiano	Obispo	82	Luis
De Schwarzenberg	1809.	1842.	Austriaco	Arzobispo	69	Federico
Caraffa Traetto	1805.	1844.	Italiano	Arzobispo	73	Domingo.
Siguini.	1802.	1843.	Italiano	presbitero	76	Pablo Maria
Donnet.	1795.	1852.	Frances	Arzobispo	83	Francisco Augusto
Morichini.	1803	1852.	Italiano	Obispo.	73	Carlos Luis
Caterini.	1795.	1853.	Italiano	presbitero	83	Prospero
Pecci.	1810.	1853.	Italiano	Arzobispo	68	Joaquin
Di pietro.	1806.	1856	Italiano	Obispo.	72	Camilo
Antonucci.	1792.	1853.	Italiano	Arzobispo	86	Antonio
Mertel.	1806	1858.	Frances	presbitero	72	Adolfo
Jacconi.	1808.	1868	Italiano	Obispo.	70.	Carlos.

	Panebianco	1808	1861	Italiano	Jesuita	70	Antonio Maria
De	Bonechose	1800	1863	Francés	Arzobispo	78	Enrique Gastón
	De Luca	1803	1863	Italiano	Presbítero	73	Antonio. 141
	Pitra	1812	1863	Francés	Jesuita	66	Juan Bautista
	Gidi	1813	1863	Italiano	Jesuita	63	Felipe M.
	Cullen	1803	1866	Inglés	Arzobispo	73	Pablo
	Conecelliri	1807	1866	Italiano	Presbítero	71	Domingo
De	Ochenkowski	1823	1866	Aleman	Presbítero	53	Estabo Adolfo
	Bilio	1826	1866	Italiano	Obispo	52	Luis.
	Jessini	1810	1868	Italiano	Presbítero	68	Vicente.
	Berardi	1810	1868	Italiano	Presbítero	68	Jose
	Moreno	1817	1868	Español	Arzobispo	61	Juan Genario
	Borromeo	1822	1868	Italiano	Presbítero	56	Eduardo
	Monaco la Valetta	1827	1868	Italiano	Presbítero	51	Rafael.
	Bonaparte	1823	1868	Italiano	Presbítero	50	Jose Luis Napoleon
	Franchi	1819	1878	Italiano	Arzobispo	65	Alejandro.
	Gibert	1802	1873	Francés	Arzobispo	76	Jose Hipolito
	Regnier	1807	1873	Francés	Arzobispo	71	Francisco
	Chigi	1810	1873	Italiano	Arzobispo	68	Fabio.
Marcos	Cardoso	1811	1873	Portugues	Portugues	67	Genario.
	Simor	1813	1873	Austriaco	Arzobispo	63	Juan
	Martinelli	1821	1873	Italiano	Presbítero	51	Tomas.
	Puglia	1828	1873	Italiano	Arzobispo	50	Luis de Estefano
	Mac Closkey	1801	1873	Americano	Arzobispo	72	Juan
	Bravais	1803	1873	Francés	Arzobispo	73	Godofredo de Bouvier
	Gianelli	1807	1873	Italiano	Presbítero	71	Pedro.
	Manning	1808	1873	Inglés	Arzobispo	70	Enrique Eduardo
	Decapua	1810	1873	Belga	Arzobispo	68	Victor Isidoro Augusto
	Mattei	1811	1873	Italiano	Presbítero	67	Rogerio Luis.
	Bartolini	1813	1873	Italiano	Presbítero	65	Domingo.
	Simeoni	1816	1873	Italiano	Presbítero	62	Juan
	Pacca	1817	1873	Italiano	Presbítero	61	Bartolome
	Randi	1818	1873	Italiano	Presbítero	60	N.
De	Hohenwarth	1822	1873	Aleman	Obispo	56	Miguel
D.	Abarzuza	1811	1876	Italiano	Presbítero	67	Bartolome
	Franchini	1811	1876	Italiano	Presbítero	67	Juan Bautista
	Asarietti	1800	1877	Italiano	Presbítero	67	Lucas.

Nombres

Joaquin	Pecci	1810	1877	Español	Arzobispo	76
Luis José	Cabenet	1806	1877	Francia	Arzobispo	72
Francisco	Aguzzo	1807	1877	Italia	Arzobispo	71
Luis Mª	Jacobini	1817	1877	Italia	Arzobispo	61
Luis	Serafini	1808	1877	Italia	Obispo	70
Luis	De Canossa	1809	1877	Italia	Obispo	69
Francisco	Benavides de la Cuesta	1810	1877	España	Arzobispo	68
Juan	Mac Hale	1810	1877	Irlandés	Arzobispo	68
Miguel	Joaquín Pacca	1811	1877	Español	Arzobispo	67
Lorenzo	Nina	1812	1877	Italia	Arzobispo	67
José	Mieczislawicho	1814	1877	Polaco	Arzobispo	64
Federico	De Falloux	1815	1877	Francia	Arzobispo	63
Eduardo	Howard	1829	1877	Inglés	Arzobispo	49
Vicente	Moretti	1813	1877	Italia	Arzobispo	63

Lo dia 20 ó 21 de Febrer de 1878 fon proclamat lo nou Papa que se dia Joaquim Pecci nasgut en Conpiñeto Italia ab 2 de Mars de 1810 ÿ fon creat Cardenal lo dia 13 Desembre de 1853 y ara se dia Lleo 13 pronet reinone de molta comiliario per agermanar discordias y agrietar animos ÿ dar à la Yeleria gran reputat ren que per apo rebapare en ver las dignitats del Moc ÿ per lo que representa ajuda que Deu dona li considere fora de inspirasio per portar com se den à cap la gran mirio que te confiada.

Lo dia 3 de Mars de 1878 fon confirmat lo nou sumo pontifice anomenat Lleo 13 ab totas las solemnitats acostumadas al mirio de tanta pertenencio com este atrabersan la Yeleria Catolica rens cap clase de trastorn, rens ne intervengudas la dignitat del Moc ni per cap insident la mirio del Cardenal acupats à la nombrasio de sumo pontifice.

Aben entrat ja al Febre ÿ no abentsi cop
espectatibas de pluja aben agotat ja moti dels
recursos abituals tots los Sants de las iglesias rema-
nents principalment à Vich los Sants Martirs fa
gueti principalment à Vich los Sants Martirs fa
mol temps los trasladaren à la Catedral, aben anat
ab professó pocban molt son à Montserrat de la Gleba
à Sant Feliu de Gallo, à Roca pubera, à Sn Sebastia ÿ altres
tots los propers aufet tots à reunir ab bein romeria
per lo util de dos ÿ tres anys ÿ quatre per implorar lo
per lo util de dos ÿ tres anys ÿ quatre per implorar lo
benefici de la pluja pero res bal ÿ la jen demaja
benefici de la pluja pero res bal ÿ la jen demaja

Lo dia 21 Febre de 1878 begeu la gran escasez
de aigua que ÿ abia se determinà de anar à la
Ygleria de Montserrat se ÿ digue en Offici ÿ per lo cami
Letanies ÿ Rosaris ÿ begeu no se aconseguia lo benefici
de la pluja al matex acte suplicaren al S. Bpe per
anar à Sn Segimon, al arribar al poble ÿ abia 167
dones ÿ 117 homes. se demane Vicensio de anar à Bar-
celona. Lo dia 4 Febre de 1878 Dillens de Carnestoltas
se anà à Sn Segimon partim à las 6 hora del matiexp
à la Sala de Dalt de la Avola abeni lo S. Crist ÿ Vica
ni se portaban lo S. Crist del Convent de Sa del Dolor
ÿ Sn Sebastia se ÿ empleu tot lo dia ÿ abia la professó del
Bosch ÿ la de la Anova se ÿ contaban 3000 persones
predicà lo Dr Bret de Vich al arribar que ja era
fosch ÿ abia 107 homes ÿ 133 dones ÿ per ara no plo-
ja se te que anar à buscar la aygua à Sors porque
la aportan no vajan pero ara ja se proba de arreglar
la font per que se derbia molta aygua

Lo dia 2 Abril de 1878 fou convidat
lo nostre d. Rector per si volia assistir al pro-
feso à la Capella de Monreden que ey assistivian
de Balenà Sona Malla ey Tavadell, los de Tava-
dell acompañan los pp. Missionistas à fins à
dita Capella ey dels de alli incorporarse ab los de
Sona ey alli un de predret fen un gran Sermo
animan la jen demanyade dien que pregesen ab
mol fervor per devogabion à Sa Magestat ey
abia un gran numero de jen de totas parts de
Sera unas 300 persones, 600 de Sona, Balenà 250
de Malla 80 ey de Tavadell pasaba mil ey un gran
numero del poble bien no combidets se ey contaban
unas 3000 persones es cosa que espante la de-
vanimasio que totom en general esperimenta
lo segundat, la fabricasio pasada, al comens sens
mobimen, tot ab tan mal estar com se puga al
Gobern pago sobre pago, quinta sobre quinta
lo dia 6 se an de pagar cinc per cent los del pantit à cit
poble an tocat 3 soldats de 9 fadrins que ey abia
tot dona señal que à pare ajegants nos ne anem
à la ruina ey perdisio, sobre Espanà tan flo-
rida que abia sigut temps bons Gobernos que
al Sol no se li ponia mai als seus Estats si
tornaban aquells Gobernos de tants Glorias
conquistades no la conspersion de tan derti-
gerada pitjor que entinie al 3 quan de se en-
fermedat te matta ~~[illegible]~~ vao un libre que
se titol que dien dema que ey à patriotes nay
à patriotis.

Lo dia 8 Abril de 1874 se à tornat arreglà
la font y construida la obra les aspetem donen aigua
se en abspet les aspetes mitjam pujen la aigua
mes de un pam sobre, pero no vajen se è fet una
gran de feno à un amenavi que es pen acumpla
la aigua que ha at font y les aspetes de dalt la
cara tampoc no donen aygua y ab molta abundan
cia quen nos dintre la font es cosa que jo no en-
tenk tot lo posse te que amenvi à la casa.

Dimecres dia 10 Abril de 1874 Nostre Sr
nos à beneficiat ab una vegetal plujà que fega
ni ó 4 mesos que no abia plogut ten los sembrats
ja pocentan un altre aspecte y se tanga ab vegetal
ció la jent ja respira de altre modo y se te bon spe
rit animat y la confiansa à tornat à rebiure per
tots pan gracias al Señor.

Lo dia 13 Maig de 1874 se à embarcat
montfill Joseph Campi y Batlle à Barcelona
per anar à la Abana à Ylla de Cuba, ab un
barco de bela abento anat à acompanar lo
dia antes al barco una porcio de cosins y cosi-
nas y les tias Manuela y les fillas tia Dolores
y tia Carme quedaren mal contentes à la despe
dida per empendren tan llarc biatje à marhat
mal recomenat per un nostre mal conegut
dit D. Pere Ramon que te grans capitals alli

recomenat ab lo Capita que era mal jóbe
y mal conegut de D. pere, se dirigeix ab lon
fill Joseph y el lo collocava à una con-
fiteria mal pero en quan à la paplacio que se
dia Veracoa, tambe trabava à dita Vila los
Oncles Francº y Isidoro lo primer fuste y
lo altre fundidor de ferro, lo fill Mª Carlos
li à encarregat mollas coses del art del pa-
per com los Habous y cinas pero Mª Joseph
lon Oncle Joaquim tambe lo à carregat de
flors pero bonets si trobava despres per cabi-
ens flors, cintas, puntas, blondas, botons de
totas dimensions, agullas y tantas coses de la
botiga pero bonets de seu fill, se à embarcat
de edat de 18 ans en mes y dendias que
marxa Senor li dingia bona sort en la em-
presa, se tingut de firmar un documen
per assegurança pero la guinta pero poderse
embarcar. lo importe de la roba calcat y dema
à costat 137, pesetas cens cantanes del bitje
que li costarà uns 80. Duros.

Lo dia de Corpus dia 20 juliol de 1774
ja abem sabut noticias de mon fill Joseph que
à escrit desde las Islas Canarias, de Santa Cruz
de Tenerifa arribat allí lo dia 30 abril y sortit
lo dia 6 juny, dis que à fet dos cops de abocat
fit de Barcelona jà se comensà à marejar y estige

al camarot portant de tan prohoens que no
li gosà ver à les tòpes, passat de dos dias y gens
se apecà ab molta gana y mal apetit, pasaven
tota la tuaberia à la bista de la costa, donan
vaò de totas las poblacions y Ciutats de ella
à fin lo estuet de Jibaté que estigueren set
ores per parello, no beigen mes terra fins
à las canaris dites.

Lo dia 20 de Setembre de 1678 à mort
morta la Reina Maria de las Cherides à las 12 y
quart del matí aben beiget ab son Sacristano
mes que sinch mesos tres dias, ses à fet peuni,
mes que sinch mesos tres dias, ses à fet peuni,
Deu nostre Señor la tingué à sa Gloria, à totas
las capitals se li anfet las funerals ab
tota pompa y ordre exprés à totas las parroquias
y tenen per tenlos pare à nostre pais à molts
pobles à parlat per el dita ordre com à nuestre
à est poble, pues à no abeni l'imagine nos canta.

Lo dia thatgett de 1678 ab gran contento
dels beins de est poble lo amable d. D. Ysidoro
de Caranoba dueño del Chabaco nos à benefisiat
ab una noba font posan un canó de plom à din-
tre de la propia mare, fen un forat al nibell del
del canó que condues la aygua al sol, à it como
tà una catorse pams y an posat una creta de
pitó que comprimint dona aygua y al apleyar
queda tancada no mes que per dar lo abast al poble

que à tigut ÿ es una gran comodittat per
los beins estos dias principalment pero
totas las demes necessitats se te que anem à la
casa la bea se acaba en gran manera de la
que sobra del poble ÿ aren tenecades totas las
aperas de la casa bé al rentido ÿ ab tanbalh
dona lo ebest per abeurar lo bestiá ÿ rentar
la robe ÿ encar ab la ayguna mal bento, tenbe
se gasten molte ab las obras que fá dittanyer
que ja son comensadas dels primers de abril
ÿ sempre mes ÿ à agut 3 mestres de casa de
Tona dos Jusles de S. Julià ÿ de 10 à 12 homes
ogperats de est poble ÿ dos carros per la sorra
ÿ mal encaminegat per lo S.r que agun dos homes
se anaren cambiar perque aqui no ocorren mes ne-
cessitats que molta bantura se te al poble
donantos non vals de jornal, podem menjar
à nos casas ab familia ja sent à compte

Abui dia 6 de Octubre de 1878
an rentit de est poble lo S. Rector
Pio Puigvertaguet son meso Joan Porta
ÿ Jusit Cunillé per ser à la estasio
de Valenyá a los 6 uit ÿ mitja ÿ per
cenmisa ab los del vedadors ÿ de Sich
per lo dia lo parat desma tenen que
enbarcarse per la Juan espedicio que
se fá de enter à home à pretes bona-
Hetje à Deo 13 que al dia 15 sera al

dia de embarcar lo pelegrinatge Espanyol a la
Ysleria de San Pere y dentre los grandes dels
afectes que li portaba y donar la vena benta
benedicio, pero el envibar à Civitavegia
part dels estats antes del Pare Sa los an
detingut no deparar desembarcar este
pare tres dies à millor dit los anfetes
cuarentena, à millor dit pero amdinarlos
embarcats à Barcelona segons se dia ever
parabe de 300 algans Bisbes per de cero
y una part de donar com è enviado per
semblans coses.

Lo dia 17 de Octubre de 1878 guan
ysen à matine Deu y Senor abem rebut de re
dente mà una regular pluja pero fetge dos
ans dia pero die que no abia plagut tenala
menos se pot rentrè ab una rea regular
y dona esperanses de entlite pero los fons
encara se nopen à donar aigua, alomenos
dos apetes principals com te dijut es tan
fonda no es estranj mol cubers ever rebun
mesti de la guan regularitat.

Abui dia 21 Octubre de 1878 antes
met de la espedicio à Roma los pelegrins
conten molte coses de la guan Ciutat del
Cristianisme an fet al bieti je de anada y tor
nada pero mar ab lo bapor Santiago Espanol
le tornada à sigut mol borrascosa y accidentada per
sone guens esperimentas mares De cert

poble y en anat lo Sr Rector pio Reig
vetà y ert son nieto Joan Sorte y Jaut Cuculls
propietari de esta y ort fadri, per aquest
à qui tocas la sort se despatxaven uns
billets que feya pagar à qui pervenia una
pesseta los despatxaba lo d. Rector ni abia
bastante cinch y despres de despatxats
tots los sortejos y com eran abundancia al
que li tocas aquell numero tenia lo bitllet
de franch que eran XS pesetas y per sort
tocà à la majordona pobra y se dius lo à
sadit al dit Jaut Cuculls.

Abui dia 2 de Novembre de 1878 abem
firmats los capitols per lo casament de mon
fill Joan ab Sta Teresa y divendre que estaba
apuntat à Sora abenti estat tot aquest
temps se facultat als dos proismos se abien de
portar la conducta ab son entierro pero Baixo
y ert aixi sol recullit tot à son compte pero com
à estat un any tan mal se à quedat la ver
collecio mol curta, com depo dit abem firs
mat los capitols matrimonials à Vilaros de
dal à casa la mateixa persona abem bingut
lo Notari de Sta Coloma d. Jeroni Recoder, al
efecte ab lo document que si cita sol que se
tinguen que fer alguna observacio se consti
y nos marxarem altra vegada à Barcelona abui

rolo estat anas quatre anys era Diumenje 7 com
ja estaba regalat lo dimas dia 26 per las bodas en
Barcelona lo que si efectuaren em molta pompa
y solemnitat y gran acompañament, el Dilluns al
berspre em manfill baxam Hojas de Colhes mol
bons abanni un ab dos Cuyas blancas per
portar los Nubis quan foran casats se efec
tuá la boda à la Yglesia de Nostra Señora de
la Merse y foren casats aon se y selebrá la
Missa de esponsalis em la capella y selebran
mon Cuñat Mn Carlos Bofill tenen testimoni
Abanisto Bofill y Mn Bertran promes ab la
jovenana de Castellbisbe, lo acompanament per nostra
part foren lo unich paren de part de manfill Jos
ph Costa y Serrabandino de part de ma sos
quinitat no ni agué cap toti foren de la part de
ma Espos que abandan en la Ciutat, Joaquima
Bofill. Eufemio Bofill Joaquim Bofill Maria dels
Angels Pithat de Bofill Matilde Bofill, D. Venansi
de Cervera com è molanit estat. no assistiu
mes que à la cerimonia y un P. Pallissonista
de las Missions de Africa mol conegut nostre
per part de Mn. Carlos que dicha Mn Bertomeu
Serrá fill del Serra de S. Quirse de Josa que
dibenti matissim la comitiba ab los barats
biatjes à las quatre parts del Mon lo Bisbe
y rosari, y amas Moren Francesch Algeri fill
de cardenali del Jou condespeple de mar

fill ten à Dich com tenbe algen ān à
Barcelona, est d. ten lo prometen del cerament
eren pen bicari à Vilarà, los demes foren de
pen dels pares de la Nubia que jans foren
24 los Cobes abian bingut quatre à cara D.
Jerinto Botill que era el pen de mestre mirio
Bacora de Jeuro 26. se ÿ los quatre restans Cass
de Sebastevet à poreda de Olot que los pares de
la Nubia tenen ron fill ÿ quen ron dueñor com
dit al sentio de la Yeleria la milla Carratella
tirada per dos Cuges blancs mol bonos nos
collocaren jo mon fill iá jo Espero ÿ se mare
ÿ los demes se enaren collocan per ordre que já
era tocada la una seguidem file de pebrots tot
lo pengue que la cua era dada per los dos de
la tenda à le poreda de Olot con se preparaba
al dino enribaren fen una cua de anturola
ÿ nos pararen à tenda ab los dens ben estirades
lo dinà fon mol bo ÿ bariat ÿ abundan de
pampan abundancia postes de tota mena
licors benio baria clases de bins ÿ per ulti
tim un raboro café ÿ bingue la distribu
cio de caxcas de dulces que eran bastan ale
gres ÿ foren les sis tocades pero ni agu
gue ab trabell pararen los postes.

Cen guan el capitol, ÿ al dapo despues
de mé mort eren de tot lo que gudi ab
libertat de gastarlo com li apareguí tenja

fill ỹ movia rens ells Tornia los bens à mà
cara, me li oferalo mil llivres que podrá
disposà à sas libras voluntats despres de mò
mort.

Lo dia 30 Novembre de 1678 à bin-
gut la Santa missio composte de tres deser-
dots molt amables que sori tot lo dia ỹ abia
funcions de Oferia antes de les 5 delmati
la primera misa ỹ una platica hegea at-
tes misa ỹ misas à les hores nous ỹ vagen
à les tres al confessionari sino nenguni fins
ala funcio del vespre que se compon vorsi ỹ
pera doctrina ỹ al gran devino, ỹ ogue un
dia de comunio general pera los Nois ỹ altres
pera los Noyas ỹ lo ultim que fon al 13 Di-
menje fira de Sevadell, fon per totom ỹ
fon de molta conveniencia, con ỹ ague tres
Dimenjes lo regon se predicà al balco ỹ lo
ultim tamba que fon despues de la proseso
que fon molt llarga que sori totom al llums
ỹ abia unes 300 ateha noralties amatlle
ma jeumano ỹ ma tilla con sirio cantavem
de rna dues ỹ dos cuentos pel pori de cada
atha la proseso botta se vocada per lo nostre
call cosse de padres la fon ỹ al poble luego
se comensà la pera doctrina ỹ lo devino devà
gueri al torch. pero del resultat no n'he pogut
fradar mol fortes que estegan se mor molta jent

Lo dia 27 Desembre de 1678 à mort
lo noster S. Hector Dº pio peigovetagent
aben bingut à deve lo añ 1630 pel Maig
algunas Lobres à fet mol bonas peres à
son capoitjo sens consultar los alomens à pos
jen, una de las primeres obres ó major
dit intentats à mon modo de pensar que
cometé fon lo fondres ó mellaretes totas
ó la major part de las alajas de la Yglesia
sen que ves estaban à ell, ÿ abian 8 arroba
de plata toballada, ÿ de gran mesit ÿ ara
ves se pot mostró al peyplic perque tot se fal
sifiqó, aben jo pareixiet al toball mes
de una legada, la cometarte es àram ÿ lo
que conbe ves plata es blanch ÿ lo que groch
es dorat, ÿ abia un Custodi que pesaba dos
arrobes que se portaba pels processons ÿ
als monturios ols à las coras que donaban
pá, le Custodia tambe era mol vieja ara es
de aram ÿ tot lo demes ha seguit per lo mate
rial, fon toballat per tres Ytalians que se
conejia que sabian la arte obligarò ÿ toballa-
ren pocá de dos mesos algunas coras bara
reformar, candelles, calzes, Aprestes ÿ
creus, tot à fuet formaren de bon metall
à delenta mercadevia, fonen mols cubets

de plata per qui turbellaben no à se, deacon
tentic al retoll, tampoch, lo cert es que abmes
de dos meses alguns cera predien fabricar tres
nomes procetics, turbellaben à gueri totes les
Rectories del vededou, prentaben un gran
Ilibre ab rentificacions de totes les Rectories
que eblen turbellet, lo cert es que tots
processitats an dera parroquia y prou pensa dins
eni dies vecallio une nota de totes les alejes
que cerrien quen bé entuen eps rols per
une memoria, une de les proimeres obres
que fen fon lo altar Major que ere llis, de
fustre cubre de drap pintet, rodi la Mare de
Deu de la Conzepsio que estabe dins une petita
capelle, prou y ebia un Sacrari per la Custodia
ermorissim de un turbell immens de metta ar
quitectone y tot sen fen mieres y boxins per
oposbi del cert, que rols per lo antich y mesit
que contenia mengia de ne guardet, la Altar
se fen dels dines que cobraba del Gobern y que
ebia de retornar à la jen en canbi de la proimis
despres del metap modo se pintè y dorà, se
dingue ábia ja feta distribucio de los interes
ses que eren en bens rayents, tens part una
al Sobrer cure de la parroquia altre sen pagà
per la anima y altre per la Obra rem dos
en vi à cap del rem per mes cap el Gobern
las alajes de la Yglesia es lo que mes cap mes guerà.

Dia 4 de Juny de 1879 à Vinyet
à hora que la Cassen com à pastor de las
animas de aquesta Parroquia, co à Abono
mos pes abeu mort lo Rn Pbre Ruiguetaguet.
lo Rn Rector Jovi fill de una de las Casas
cases de Castellar Vinyet de Sn Vicens de
Torelló que tenbe estaba com à Abonono rubla
à la experiencia y con tuate que es de Con
moval y Frank exemple per ens ab totom no
se si conbiava ó si se depava pastor pes al-
guns de la Parroquia que baldrian ilat com
lo S. Rector pera si bibin Cassen.

Lo dia 6 de Abril de 1879 comparegue
una comisio de Vich composta de alguns Regi-
dors metges de cases Juste, Ramos, dos Agnat
sits, y Trabellador ens ens 1h se quedaven à
dormir y el dia 5 Dimeres empesquaven la
marpe cap à Collsuspich ab 5 ó 6 matjos ab
cajons de plom cubertis de testa pes portar los
restos de los assinats tan barbaramen lo cubema
de la entrada de los carlistas à Vich, y tornaren à
dormi lo metes dia portan quatre metchos ab
buit cajons dels restos dels dementsis de la Carlina
ada de nou y los demes foren tirats ab un poca de
terra que y ha à Collsuspich tenbe foren estirats y el
avisbe foren devorats los animals al dementsis

Arxiu Diocesà de Vic

que já avia dexat peus abiats lo R. Reconomo
y Vicari instituit à pes la Abbatia per desseos de
sos animes, lo cidemé Bijou foren à buscar los
vestos de tots que foren enterrats al Brull mort
prop la font de la pomereta y al arribar prop
del poble sortí lo R. Vicari al capdaç y tots
alts é vestits acompanats de adehos los que
abian avisat lo mateix metí de Dich lo Diputat
del Mestrat con cap gent de mon fill
que es de Sagrera de R. Jutjá dos ó tres hepiços
y algus altres tambe de Dich acompanyo lo cap
Mé arte lo Sementiri aon se an collocat tots
los capons ab un Sinpo bem arreglat à fins
que à Dich tinguinato pantion gravesit
pes sus tuertades elli pues regonexdigueren
aquest dia se fové en Offisi ab tota forma
pesjon los Autoritats de Barcelona y tambe
de Dich y molts dels pavers y amichs dels
sacrificats que eue foren 33 entre totes pers
Brull, Castaño y Collformic.

Lo dia 19 de Abril de 1873 fou en dia de
gran alegria, é principi de ella pensio Gloriosa
Patriarca Sn Joseph nos à regalat una copi
osa plujeta que fa dos añs cinh meses
que no abia vigut tan abundant, mattas de
les fonts que abia mes de un añ que no donaban
digue un tornat à sa bida, com les nostres ó

Dite tout del Sors lo dia 21 ha comensat
de gotejá prou lo dia 22 je repeben tal dorase
tan abundancia, abien estat pensat fretre mes
aperes que el pasar per debantetge plores
al beures tot apart que tos bibens no abian
bist may, lo iestes que si un fet mal gas-
tor ij ues á appetitet begen le eyguá que
se pert, prou eva segons esperie del atmo
fracte de fer lo diporit nau de ro assats mi-
ran prumer de recullir tote la eyguc esbenje-
da.

Lo dia 7 de Abril de 1673 an portat
un atte nou del Rose pagat de los dinors
del difun S. Rector que ó deixá ab lo testa-
men segons se dix, es de costumsio moderna
que prou mi cap afecte me fe bist la re-
cuntre ij pintura del altre, que segons
algunes practics al est dia tenia motmes
vist ten la recuntre com le pintura, passa-
da de dotsens anis que estaba al metex Hoh.

Lo dia 20 ó 21 Juin de 1673 se á marsat
lo Sieur ij é Joseph Aviet bingut lo dia 3
Maur de 1671. ij se á marsat é Vich prou
abui dia 22 del metex mes é binguten
altre de pieva que se dix Joaquim Abarip

aparegué bon rapjecte, la Esposa y una filla de dos anys, pero el primer dia se à magut molta gent que desitjaba tornar veurer à Vicha no li pocabe medio ver molts vasos y per ultim se averetaven per gent pogue gendo en totum el nou pero el gemic è bin dies se presenta altra legada la bella per esteptiva altra legada com si un ogre estet de sé mospa, aben marpat res despre dida gener de ningú mes li en jisvet las espatlles y an fet mal be, la nau ne abia acondicionats mes y algun que anaba se an gendet al bella fé gent tinguem dos y apri la jen estavem mes den subitspero no se si podre donar regons entre la bella no de titol y la nau si estan à mete degotto pero si pelmen la bella dien fetta de nou, fa guet poble se aje dibidit, pert à favor del bella y guari tot la poble baig à favor del nou.

Diumenje dia 31 Agosto de 1879 dia de S. Ramon Nonat se benesiren les obras fetes de nou à la Casa del Sor rem jó pressen lo cano. D. Alfonso de Casanoba rector de Esporia y sa filla Gloria la Marcela Jaume Baigo y la de Aconomo Rr Canta Sors fen la Benedicio.

Lo dia 22 Setembre de 1673 reu
pentat tots dans de la Ciutat de Vich
tots fills de ella, que son Sn Miguel
dels Sants son pare y un company de dit
Sn Miguel que regeix si dia son anaven
de company als dos son mal jóbes à fer pe-
nitencia à la Montanya de Montsen prop
de allà de aon se aditsiá San Sagimon lo
dia 21 anè la comitiba que era Diumenje à dinar
à Vilalba, pes la tarde fon pensat lo guespo de tots
Ynoches sobre lo vetlante de la altes ahajos despues
de beneidas las tres Ymatjes, lo Mr. Y. Dr Dn Ramon
Sala, Canonje penitencier de la Catedral de Vich
predica un bon sermo del infan penitent y
combidà al feligreses à la Religiosa funcio
que lo endema Dilluns al matí debia celebrarse
à la coba del Montserrat. Las tres Ymatjes son la pare
del Sant que dic Sn Anstith Arpemis Notari que
fon Conseller de la Ciutat de Vich y un Moy qual
acompanà à dita coba perque abia estat company
del Sant la primera begada que se pregpará à fer
penitencia, lo trobaren ajenollat deban de una
Creuta penitencial. Las tres Ymatjes eran jà fetes
desde lo an 1627 trebellada pes lo escultor d. Steve
Cuadras de Vich, y lo Rnt Joseph Bertrana, depo-
sitari de dit guespo, veren que apostinament estro-
cats al Mont à que estaba destinada precisament

agnest any en que Vich celebrat la centenaria de la Beatificació del Gloriós Sant Miguel natural de dita Ciutat.

A 11 dia 11 de Desembre de 1679 à vint un guan dia de alegria per la Ciutat de Vich en onor à la Religió per aber tornat à instituirse los Frares del verni à de Sn Francesch en un numero de 13 ni tots no la menjor part bingueren de Navarra, desde lo any de 1633 que foren tots quants de tota la España no n'en abian bingut de establerts à dita Ciutat pero ni en altres parts de España donan lo gabet de la seua Mare Sa Ysabel, bonum ni estavan mal de tema ab quietut à sas Conbents.

Dia 13 Abril de 1680 fou baumejo à Barcelona arribá de Zaragoza aon abia assistit à unas guerres festes fetes è onor de la Verge del pilé la Rebeca Nauri esposalla de Sa Santitat, bambi- tat per lo Rebeca Abat del Monestir de Montserrat prova que ni dimes assistio el retorne Milanari de la Sa Verge que de alguns dias ja era sortit per la Seu arriba à Montserra per passar alli algun dia y bisitar la cova del Gloriós Sn Garau y lo mes principal y desde alli

per ser à Montserrat, pero rebedores ter en-
tovitats de Barcelona, pasé una comissio
de dita Ciutat à Manresa à inbitar à
dit Ylm Sr è que se dignaset passar una
visita à dita Ciutat ja que tan serca estaba
lo que pusier acordi efectuarlo lo Dimeres
dia 13 ren se anvitade à les tres y mitja de
la tarde ab lo acompañament de totes les
Autoritats è comissions de ellas, entrant per
lo carrer de la Puirera, plaza de Sa Joanna
y fen la entrade à la Catedral acompañant
espresen la comunitat de Canonjes ab la Capa
de Pluget pero acompanyarlo al Altar major
y tenpo fon entonat lo Tedeum y cantat
à quen acabat y acabat lo acompañament al
palacio del Sr Bisbe, y abia 8 h cotxes al
que pusta de Sa Maria era al de cada Cotxe
y dell regon se digue pero ren lo de mes merit
entitat y entitat era tirat pero iii cabalis
vaits ab uns grans plomers blaus al cap,
no se trobá noticia que Barcelona agues
tinguet allotjet mai tal preserentje, se digue
abia guardet mol satisfet de Barcelona y
del Barcelonis, lo Dijous fon rebut pero
lo Ajuntament y demes Corporacions à Casa la
Ciutat pero tenir tots los departaments
com tenbe la cera Diputació, guedem mol
ne rebellet de les obras de art que tenen

diter cerer, lo Bibendrer è les dotze del matí
se diviji altre begada à le esterio de Zenopara
per lo metep camí ebie bigut temps ab lo 152
metep acompañament ij mili guriosos per
bemet, arriban à Monserrat je tart encon
vebit del Sr Abet ij demer cumendita-t
ij miti persones que je esperaben se bin-
gude lo Diumpte à le tarde je re comenzà
le funsio ab une beipres, pere lo Diumenje
die 23 pere es lo dia que empsten les mil
ein que re derembi le Segrade Ymatje for
le quen peste, despres que re egeuen celebrat
les Offisis, per le tarde re organisà le prosesio
pues ij ellen nos Abtes de Vich, Girona, Seu
Menorca, Barselona, Lleida, Tortre re vecards
ii eva de Valensia, Monrener Biantí Alensi de
le Sentitat ij le Rebere Abat del Monestir
derfilà le prosesio ab queatre del Sr Bibes
ab le Sebenacle per portegté Venje ij tocan
vente de cap ebie estat ~~les voltes~~ acuatre
162 ein, pues fon portade à Barselona
pler Sr pere ein 30 de Cesito a cen fabricade
une Capelle gue despres fon Sr Jusé ij
Martes, ij ebeni egut grans traetons en la
Ciutat ab le bingude del Archer ab con-
sentimen de les Autoritats fon portade à
le montane de Monserrat ij fon poside

Decentemen à una cabra con ~~etiqua~~ sen
lo centtemen lo cañ 718 ij eben estet cuatre
de la biste del fill esfias que nos pastors
comensaven à benure els Diseptes una gran
clevor que nostian de un pau determinet
donaven conpemen els seus amos ij agues-
tos el Sr Bisbe que estabe à Ahensuse ij ana-
ven à vegellis tan gran tresor ij fon lo cañ
de 1880 eben estet cuatre 162 cañs lo Diumen-
je se contebem unas 15000 persones alguna
ebiteciot se pogeben et preu de 20 Dt decome-
tiptes die ni abie mot pero difisil de recadlir
proibaven que no peres cavanatha ni cabatte-
ries de un guest entes de enviber el Santu-
ari pes ebites confusio, mateixen à Roma
sens benure el Pape, petit mot ij eben bit
poca cosa, attra die sevé mes a proposit pes
disfruten de la biste amonore de la Verje ma-
yenete de Ahensuset.

Diseptedie 24 Abril de 1880 à
mesqet à la Yglesia de Cuba ab tote sa fami-
lie mon Cuñat Anton Botifill gues ma de
ma Espose, ij se compon de se mattex Ahens
eta Ahuntada, ij sos fills, Leonor, Delaus,
Ramon, ij Margarida, tambe se ni à tornat
ma Cuñada Francisca, ij se à agregat un com-
panin de Ahantem que se din Esteba Garrofa

cuan bist de comitiba, totti se tuestade alli
per millorar de fortuna, tenin com tecintou
tres jermans alli es fasil la prosperitá, principi-
palmen lo respecte Mn Joseph que ja fa una
pensio de anis que es Rector y te las propietats
los pot prestipi en gran manera, la Rose te
lo ofisi de Rodiste y los dos noyos que ens
tan mal al corsen en corer de labors y broderi
le gran se pasá Rector de noyes dos dies entes
de la mayna se embarcaren ab lo Bapor Comi-
ller de la Compañia Lopez, los costa 30 D.s per
persone á 3a clase pero ab las recomendacions
tingueren camarots de 2a y tanta de 1a que
Deu los dongi salut y bona sort en la empre-
sa, digueren que ab 20 dies se pensavan á pren-
to Rico con tenen de fer trasbordo pero al Ba-
por de la matexa Compañia, y desde alli se
embarcan pera Gibara, con los rentivan á
rebre en Jeronimo Juan.co y mon fill Joseph
ab una carreta de boi per los trastos y ca-
ballerias per monta.

Lo dia 6 de Juliol de 1880 Dimenje
se á selebrat la Festa del Roser per
no aberla progeda celebrar lo primer
Dimenje de Maig com se acostuma per

no estan acabat de pintar ỹ dauen lo
altar principal est dia à qual data acorda-
da la obra la construcció à costat
1000 pesetas, ỹ la pintura ỹ daurats 300 pe-
setes los dits treballs son fets per un condes-
ple de mon fill Joan Diensa est Antoni
Jaurer fill de Vich bibén à Barcelona an
costat 175 pesetas los pintats al oli ỹ lo-
bre vora ỹ los de bastiment pel lo cost

Abui dia 11 Juin de 1880 aben anat
à despedir al Y. d. Bisbe de Vich acompana-
nlo à fins lo torrent de pont divisori del Bisb
aben los 7 del matí, per pasar un vato con-
firmen dos existents visitas la hidesia ỹ anes
à dinar à la Casténa ỹ dormir à la Amova
avisé ayi que serian las 8 del matí bé in di
Dauedell, sentirien à rebre à fins à la gerin-
tana del Sous lo Ajuntament, Just e ỹ jo com
à fiscal, los Obers ỹ Clero ab la Cateu ỹ at-
ministrados ab las atjas anaran à fins à la
pont con je ỹ abia un atte probisional se
rebent ỹ al passar nos divisiren à la esque-
rra fen una petita plattea et un visita lo
Segrament à 30 existents, fen una bisita
al Sementiri, las Fons Bautismals ỹ lo acom-
panament à la casa Rectorial despres de rebut
bicat lo auell, lo ueu del pont com à mes saben
que altres ni fen mes diners no mes que de mi-
sevibi de tarjeta et tubellon ỹ que del contem.

En dia 20 setembre de 1880 à las 2 del matí ben empesos la mesa à Sarellò con estan los SS. del Sou, en cas pervella pever de la Sa ben pendre lo carril à Vich pev estabien 3 vs. arriben à las 10 del matí, pues ebia sigut inbitat pev la Sa del Sou diferentes begades pev une escusia à call— lacebra con tenen unas posesions molt bonas pevo aguest cà pev distraure de la tuixto à casa de Aberell, mont une fille de tres cà ij mith à Sarellò, pev lo cas que bos ne inbi— tat nues fantamen pev acompanarlos à dita pasejade, en compania dels Sa pave Mave Jeumè ij Leuñade, ij une fille de 10 cà fillo de D. Ildefonso ij la Esposa de Aleix, tots benis en shoro de la Esquadra de Sarellò pev compania ab Mimosa del Cabo, pertiren à las tres de la tarde de dit dia, guatre carros pev los SS. una enga carregade de probisions ij altres pev anar à cabal, arribaren al pont de Sa Julia de Cabrera já de fosh apeam se vora lo shoc ij paran luego à berenar que los SS. estaben en pobleon ladas pues feje un rol mol calen.

Lo endema dia 21 nos Hubarem encaragat en pobleon tant temprano com pocolets ij en los

de Nat qui ba bolen anarse à dixe que
está le Yglesia tocan à la cena pasejavem un
pat dinarem ÿ luego se poseven sillon à
las sinneves ÿ empenguevem la pasjada
à la Mare de Deu de Cabrera sinh quarts
de pasjá este metevielumen sobre Sa Julià
de modo que poseti del al plé de la Ermita
al una pedve quesi se tocasia la tenleda
veseven lo Rosari pasenguevem en dimen nos
pusbeivem de Gaitu bejevem los bestitis ÿ
sobes ÿ tornevem dertes lo cami en bajada
las sonneves já bestaben mal etxapellades del
cami la pasjada ÿ tote de empedvat, anvibá-
vem entrade de fosch,

Lo dia 22 al mati pasenguevem vute
esp el puet de la Vale tote la comitiba tomb
sinh quarts de cami pevo bó dinarem, lo coc
eve un moso del S. S. Ybarsoro à la tende ma-
tixem à dos empareix bolien anvibar è una
ermita de la propietat ÿ dita Sa Rosari sesteg-
tent ÿ anvibarem à una altre propietat dita
al Guell, tornevem al puet sopasem ÿ se
digue lo Rosari que à instancias lo digue lo
macobeu dunè dotgues ÿ mig ÿ encara se bjé
eve cent bint altres, mai ebia sit un rosari
mes empetat, al cap tot la jen ebia tret de
sobes lo millo guevnitis los llits pevo que sor-
prese al veurinar los S. S. ÿ Trobar unes pinyes
la tebola, à la pielle é la pielle ÿ fon asi se

mené posar-se alla è la vola una par per
los tres dos ij altre per las quatre dos Mar-
tes nets ij abviti que je portaban ij pase-
ven una nit diferente de las altres, je ab los
evicti dormivem è la cabeña, bo endemé tot
evan comentavis de com se abia pasat la nit
al abendinet los prevellai ser tornem à
dovellà ij nevatres al puet de Sa Julià ij
lo Dijous dia 23 dia de Sa Feste à las 6 del
matí despedades totes las comares pel estar
copai la mejor part se despedaven ij se ten bui
una espe quina per la mena del Jenell ij altra
del puet de Sa Julià per la Sa ij la del
Sr ab la vella ij nos partiam cabelcanta ij
partivem pes Sa Julia de pasvol distan
5 ores nos detinguerem al pasar à Meritxe
Sa de la Salut meravitxe capella ij ermita
emmerxerem bajarem se esta contenia una
gran Sisterna tota de pedra ij mortè se distin-
te de gran bista bajem al pas Sa Julia ij
las flores à 5 quarts de tempre bajen pes
un mati camins, al arribar dinarem que
je evem las tres, casa aon bia la procurador
del Sr dita casa puet es la primera al bayx
de la Salut estigerem à fins la Dibendres
dia primer de Octubre lo Sr ab la chora de la

Espendre, bertit de paise pero je comegut
per ebento acompanet ettos begades, ỹ lo
pucenedor morspeben toti lo dia à vece-
ver propietat. Tot cerca, abiegdas segue-
deben à dinar à algune de les propietat.
pentenen lo exiet ỹ le enge, jo me gue-
debe ed le Sa ỹ nene tenbe perspeben
le mene te sé dide é dit pogle ỹ rengue
esteben junte dos dies encara tot jun
à propietat toti jun ỹ dinaven à una
de elles, te allé en aguelle temps pere
de bin propietat de propietio algunes
cases ỹ pere de ses berenes ỹ mobles sen
retirites, nete é les pueta, é Sa Anto-
à finestres, é les pteres ỹ no vecendo aca
mes, encara de pes ed le Sa ỹ naje à les
pteres de pas, bisitaven le yeleria que
te en ettos puestos mol antik tot esent-
tenc, altre dia fonem à un esplech diten
une hore dit Sa Miguel de pinos pernoguis
vuet, beyenen les belles que donaguit
une tarete conetí ỹ tubiol ỹ tenbovi tot
son contrapes ỹ rendenes, les jobes ỹ bell.
ynen le benetine, pujaven à benure le
yeleria ỹ fon le Sa inbitede pes entres à
le vecteria que es al deban de la yeleria
ỹ espelle le Sa Atanasio nos inbite à pun
doven algune cose, ỹ no tenpenten une

Gettine verbide de dentro varem comptar
mes nos despedirem y baperem à Roh de
les Belle que eve un pueblet bem encabat
le de uns bolgues pendres pert pero de Sena
vete depues de ben prop de nos en anar
dep et bellà iii rendencs, nos retiram que
ja eva un pich fosch al arribar à casa, la
Sª encara tenè en veto à cubiá, lo endemà
al meti emprenguerem la marcha à Sarellá
àvitaven à las dotze del meti y à las qua
tre de la tarde bes pendren el tren y men
bes tornen à casa despedirme de Sus y de
de lo que tot estigueren contens de aber pet
lo bientque nos pendren cap deguesia.

Lo Diumenje dia 17 de Octubre
de 1880, à rigut un guen dia de retirada
el comensen encara tot Espera pero donem
nos per Catalunia tot pero no tenir gue
aber de necesitar la cubierta per rastinos
de cubió de pedra portauen los Justeros tot
lo dia pueden pentel cubierta, teniendo ten
abunden y bó com lo tenim à nostre casa
pues no fan la inongencia del Juro-carril
à fins à Sta Juen de les Abadeses pero arri
ba en tot guents mes emmen à una Esta
ció que se diu de Sarellas, pujen molta

entonsitats, eben binget de Madrit lo
d. Ministre de Fomen ỹ attre d. de
quen vengo intenerense à rembiem mi-
Hone, de Barcelone tambe rentiven lo
d. Capite General, d. Gobernador, Comi-
sionats de diferentes resitats, pert de
la diputacio provincial, rentiven ab tem
espres è les iii del meti atenerse en
menen è Granollers ỹ è Vich puenguen
pocotets ỹ algune attre cose ỹ anibeven
à les den à 8 en pesen de les ebederes ò è
Sovetter aon esmoven un Corpet per un
fondite de Barcelone dien fan mel bó le
digne nise de empege exec à les metges
mines lo Atté estabe comport ab tuerc do
cenbó tote le comitiba bisite totes les me-
quines que se emplean pen le estraccio del
cenbó ỹ limpieste tambe bejeven les mines
que son mottes ỹ abundens ỹ abia motta
de jen dels peples del boten, met que
no abian bist mei le cassi gnedeven
admirats, com en provincia de Girona
ỹ abia diferentes comisions ỹ pert de la
Diputacio, se fen le bendicio ab tote
forme exec pen le 8 Diputtre à Degè

de Rigall con tornaren à dinà à les nou ẽ
mitja de la tarde comparegueren per la matexa
dita de Barcelona se pronunciaren dite
nou bandis ẽ cb la matexa tornaren à
les bait del bespre portant un Home etc
tric per lo camí que ixti à la nostra bi
ta pasat de Quirze à les nou ẽ mitja à
Dich se detingue molt poch ẽ pasat Dich
apagaren el Home ẽ pasaren à la Torre
Vabreta à les tres, arriban à Barna
pres mitja nit.

Lo Dijous dia 10 de Nou de 1881
se à efectuat una de les coses mes ma
ravellosas en aquesta poblasió, com es
la trasplantasió de un arbre que ab
menos fetge 25 ans que estaba plantat
ẽ mal regolat pues se abia fet molt gros
ẽ tan en la hocasio que se estaba plan
tan lo gendi al dol ẽ beyen lo Senor que
aquell arbre pes les plantes li estorbaba
digue al jardine si se beye capas de tras
plantarlo, ẽ si trasplantat ẽ ab la proba
bilitat de biure, le respon tan que
quasi ó asegurabe pues mans à la obra,
tan la cas que aben posat una vespa de

derfeuo per guiedar fenect lo jordi,
aquell exbut dit Marsoure ò Lastane
de Ameuica que dabe à fóra de la vega
ỹ al mateg tems pribeba el pas de
les cauretes, no se abia de portes mal
Bun gues sols uns 20 pams pero lo depte
eue que se abia de portes à le altre part
de la vega ỹ lo sol de ningune maneva
balia consentiu en auuenecula ỹ sen apis
jo li dege que eue inposible al tres por-
tarlo, se fen la proba, despues de talla-
des totes les bueles que euen mel fron-
dosos, ỹ auuenect ab un gual pà de teua
ỹ auiell, se fen la proba, ligat ab una
cadena, se poseuen dos parells de bous
pero ni lo pogueuen tri moure ni un
dit, begen lo sol. que se feuateba la reba
bolentat, rebenti mel que un auburlan
maentic se agues de depes se toune à
probé ỹ begen no deba uenutat, dena la
sentencia de que se estalbi per tot, pres.
como eue la feura del bous la que se
necesitaba, no me gal anpin del home,
bes respectiuli que si se tuege alla part
de la vega eue cora mol facil, ỹ ell

sempre me responia que la miraba d'hi-
vi, me cosc que era bicta à la llenya com
era lo cabeç plantat al matex dret de com
se abia de plantà tragen aquella par de vega
ab tres tons gerga de cendi al matex rot
que se li tenia fet que era de set pams
de fondo ÿ den en gredero, ab los boes
se abia de dar la batta als dos setmits que
alomenos era de sen pasos, begen lo ter
rosets que abian sigut fets lo tarball
ÿ estaben se abian fet, ésta los matexos
jornalers se interesaben per beure dret
atres begades ÿ venian com una megana
aber pogut portes à cap lo cuntí, evan
tres quarts de dotze del matí que no
se abia fet mes que tres pams ÿ feina
pocs, lo dos se abia retirat já, ha cridat
lo jardiner que es mol espert ÿ libera já,
pregue tambe mi ÿ intervenga já, fan
la ultima prova amem è trobat lo dos ÿ
proposem que tragen aquella part de
vega entre de les gretes de la tarda la
beuè el cap perdut, ho ÿ dret, ÿ mitx
incomodat pregue no pensebe beure to.

Collocat nos digue fen lo que bem bist
os vigui que ja no me bull ocupar me
del arbre, al propagar tal notisia als
joventets, tots ala una exidaren bicto-
rie, à les dos de la tarde totom comparegue
eran dotse homes lo fayre abia fet la
pent de vespe dita y als quatre estaba
ja en son Hoh no tenia mes que acabarse
de posar duet que ab lo canser ja ba
guedar mih inclinet, totom turbollaba
ab delit begen que se loguaba lo desitjat
y al metep temps contem lo ame, ala
begada les fen beper un gran porro de
bi de mesina en cassio de guerra per lo
be que abie sentit le esposse, este dit
Senor agafet ab une corda tirabe con
les demes, y quelle tarde ven tornar à
Barselone per acumplir de familie perc
la filla gran dita Maria aquelle nit se abia
poset mole, prop de altres joves mespeba
ab alegrie y gust de beures lo arbre
tres plantet al pun de con la desitjabe
lo calcul approximat de pes era que pe-
saba de 30 quintals, ara se espera si bro-
tara, prop com no se li encatimira la of-
gra totes les probabilitats es de bieures,

La dia 14 de Abril nasqué la segona
filla que é una noya, de ma Sposa
Esposa de mon fill Francesch, anen padrins
son Sogre Dⁿ Joan Serrat Metge de
Vilasar de dalt, son bisavi tots jous ỹ
una Esposa Rosa Bofill, shedevertse ren.
aben vebut la sentz la dia 16 ỹ se pasá
en cami la dia 17 fen nit à Barcelona ỹ
la dibuit enviben alli, la acompañaven los
Jovenets Mn Carlos, ỹ la Jovenota Carma
li pasaven Rosa ỹ Pepeta

La Diumenje 23 Abril de 1881 la
nostra Rᵈ Feligresa Mn Carlos Sans nos à co-
municat, que nostre S.S. Papa Leo 13
se abia dignat concedir un Jubileu extra-
ordinari à bista de la rebolussio que esta
sufrint tota Cristiandat, à causa de las malas
sectes ỹ perbersitat del homens ỹ tot contra
la Yglesia, ofi de bures si se pot aplacar la
furia infernal ỹ suplican al Senor se digne
convertir als mals intencionats ỹ tornarlos
al cami de la Yglesia, ỹ dar pau à nostros
Jovenets Religiosos, ỹ Sacerdots, com ỹ tambe

proposá que lo Dillaus proop binen, Dillaus de Jinquejesma se tevian las bisitas com se acostume eb prosseió anen à dos le batte per la Rocada tots begadas ÿ entrau à la Yglesie ÿ fan la bisite cada begada, ÿ los que no podian assistir aquell dia lo Diumenge proop binen se ÿ tornavia per completa las bisitas, se te que dejunes un dia ÿ fes magre, confessé ÿ combregé, ÿ fes una limosna, digue que ÿ abie tems estius lo dia de Sato los Sens.

Abui dia 10 Setÿ de 1681, fé tres dias que se ven un fort mal entre-ordinevi à causa de una forte tormenta de Berga, bejen nebas mal fast toti tres dias ÿ nits, de modo que ein tan de tanbe quedè blanch tot Rotegalls, los pirineus an quedat toti enbers atot lo que tenen de biste, de segur tindrem molte predregada, ÿ las jeladas de agost tot tres dias en most mattes plantas ÿ las deuen mal espantadas, principia mal pes las tredencias, ÿ prou blat.

Abui dic 13 d Juiñ al despre
tovar del Jour con Cap tots los
dies mentres q̃ ren los Amos rom
bist una estrella ab una gran
cua al metix dout de principal
q̃ rembla se descente à la part de
Sol ipan, q̃ tenbe ro llegit à un
diari que un estrolec Jocuns jo
betririà lo cañ q̃ que 7h cañs despres
rastinie aquesta estrella, la jen tin
moveta este espantada, perque dia
que señals al Cel Torbellis à la terra
Vot ren profecitier de mal temps que
ores portes q̃ rank.

Lo dia 1 de Juiñ la jen se espan
tà en principal los dovas, perque los
dotie del metix pobles ò menos rebejà
el vedador del Sol un gran rivell del
colo del ash de Sa Rosa q̃ un pobles
bap una gran tapa ines empla del mes
tix colo, q̃ ab apà la estrella de la
cua q̃ se dien que bonasso milJuns

à Espanya que el tercer de Reis
que exposa el bestiar, que bin-
guin no à espos, pero les dones
ja fan molt comentari ja dien
que à Barcelona ni ge lo mil tem-
pos el bestiar, que à Vich no bauen
de cent tempos, este dien que se
menjen les cristianes tot rostides
y enbestides, bejan que ruá.

Lo dia 3 de Juliol de 1681
les vehges en offici del Regint
General de Barcelona hinbitaren
com à Cabo del Sometent de est ter-
me y estre com à Fiscal Municipal
com tambe lo cabo lo Sr Alcalde y
lo Jutje Municipal, pere que lo acon-
peñagem à la processo que se tot an
à Vich à son pretó y fill de la Ciutat
Sn Miquel dels Sants à les 6 del ves-
pre, y en dit Sr inbitat per pastes
lo pendó bonguen lo acompañarem tots
les autoritats del pretó, lo y ancem
jo y lo Sinen Alcalde, nos donaren un

la etpa nos corta 11 vels y è mes sopa y dormi
aquesper tornem la generalitat que vesportavem
ja me bas quedar per beure el cornebou
que for lo dia 6 y lo dia set tornbe anterem
pero jo mem bas tornar al matí, ja y
abia anat tres dies bagades y sempre
nos abian donat un bon vetserb, la primera
for lo an 1867 nos convidat per lo Dipu-
tat Sibella, nos allotjavem à la fonda de
Can pera Aleta mi bas estar tres dies
la altre añ per lo Sr Gobernador y lo
parat per un tal Boix y Labem tornbe
Diputat, sempre nos abian obsequiat y do-
nat los gorrias, lo Cap. Sta General se
dia Alvis Henderson, y era ab lá
Señora Esposa bingue acompanat de
una minia de vujtmes que eran 13
tocaban al bi.

La dia 3 Juliol nos quedat
dos tabellas de Tabaco nº 1 en de tresps
y tenem la seya cap à la punta de la
tabella, è beure si los dones cañ la
tindrem el matex, pero è sentit à dir
que los tres vertans la tenen cap à la roca,
per aquí bocaris aquesta es de tresps.

Aquí dia 27 Juliol la cànnete abri-
tat pero ni la dia 13 Juiñ estè al nibell
del Mont à la part de ponent y acaba de
prendre la cua à cabalteve, al nostre
aperepia se decantabe à ligant de tal
iper y à pujat basticcalmen, era ab
turbelle se aperibep.

La dia 16 Agost de 1881 se
à abitat un altre estuelle ab cua
no tan llarga com la altre y à nastit
un poh à la esquerra de part del
ponent y se abeipa cada dia cap à la
part de ponent y aparep que camina
mol regulit.

Aquí dia 27 Agost de 1881 Dem
nostre Senor nos à beneficiat al nostre
chabales de eygua y part de calamarsa
que clamaben tots nosos no abiam bist
caure una gota à nostre terme de modo
que la collita del blat es mol petita, una
mitt ni fajol tenpoh nasp cuasi res de pata-
tes mol poh blat denbro, no se podien tre-
ure pro feta de eygua y mol poh pallente pera
ntes en mol mes.

Als 15 o 16 de Agost apareixe una
Nova estrella ab una gran diferencia
cap la altra y ab gran diferencia de
grans ó el metall indret pero agarrata
en compte de apareixe á regnit cap á
ponent y ab pena se veya de medo que abri
dia 2 Setembre ja no era á nostre hi
ta abandonat un dibuit dias.

Lo dia 29 Agost de 1681 á despet
de escriti lo P. J. Bibe de Vich re deya
pera Colomer y Martra aberse perdut
lo cometa en 7 meses 24 dies ab pena de cavall

Lo dia 11 Setembre 1681 á rigut un dia
de Gloria per Catalunya y metta envia
per los Catalans per lo vehe de aberse
dichat Dlis 13, ab reglica del P. J. Bibe
de Barcelona demanen tinguer á be donar
cap á persona á la Vergie de Montserrat
lo que ha cendi y mes delegar al P. J. Cardi
nal Arsobispo de Saragosa pera Coronacion y
benedicion de la gran Corona nobament salvica
da y en gran reino regnia de la jobentut
Catolica de Barcelona re dien y abia gran con
currencia de jen ante de Juevers y mole

del Roselló, lo Pradós Abat del Monestir se diuje el Sr. Vicari S. D. Miquel Cruanyes y Romeu, se nobe Corona es de mal trabell se á fet de matins joge bellers del Monestir y vegetar de tenores y limonas, conte mes de 3,500 entre lóis dos coranes la de la Mare y del Fill, con, bitllers, ermenadors, pentas, retros, y diemens algons de quen bolen, á fins era tenicm el Catalans ab quen estime la Verge de Montserrat pero ara ab mes veo ser proclamada patrona de Cata-luña y del Catalans, ser aprop Gloria á ella.

Lo Diumenje dia 9 Octubre de 1881 1881. restitiren de Barcelona la comitiba composta dels S.S. de Caranaba D. Ydefonso y D. Alexia Pavers y D. Severo Vidal de Pravella tije, pero acompanyats á la Senyora D. Alexia de Caranaba y Pravella de esta ciu-ase ens al Colejí de Monpellier, fonra, dit Colejí es del Segrat Cor, y entes de estar colocada li feren benvinguda Ciutat, y se li bé acorra conjuncta una pipa mal bona de fruita y ram esprada de la bagatlla de cambra, pero

los seus fogons al tornar me la festa
ver, y la ber estorvar al moment de veb-
verla, cremen ab la tora aspres y estoven
no mes que dotze hores, estan el tutor
à fora se pes vesitar los equipatjes me
y pes dines tambe pes pp dos hores, aben
estet ben tres dies fora, dien es engran
establiment nol ben subit y nol bonen
sentver pes tota clase de intoxicio la
mes temba y estiga vii cen.

Lo dia 29 Mars de 1482 arengo
à Berselona per la presentacio en capa
de quintos berificada lo dia 21 à cansa
de aber rotit lo dit mon fill Jaume
y despues los sortejaven attes besada pes
el Abanes de lo que temba el vent, com
dit lo dia 29 apovagueven al demati totes
las tendes de totes clases fabricas y estab-
limens, à cansa de aber sorgit un impost
mal cayegut à tota casa de negoci dinque
à poca diferencia nels carrega un diner
per cada peseta de lo que se pagaba y ni à
algun que pases, y de resultas de aixo
an anat comision à Madrit de totes clases, tra-
bellados, fabricans, menestrals, botigues de
Ajuntament, de la Diputacio, mesa de la industria

tornave à propietavia, pues aquesta es la que
mes estrep, y mes hega, y mes cella, pero
ver an electrict, pero à donet lo resultat de
un principi de guerra sibil restin algunas
partides allà à mip cheig, algunes be restin
de Guerra ab un tal Chavicino de la Colonna
ces Caberilla de la Guerra passada à Tolosa de Cat
los 7. y tambe n'i abia un altre que deya Serve dels
Artigues de Castell Adval que a la entrada de los Carlis
à Vich li feren tres Forats, pero ja se empor-
tentat tots abans dia 31 de Cheig, y segons se
comporen à riget una Junta del Gobern per anar
tes à Catalunya, tan restin algunes partidas
pero bonves si el poble y pendria part, pero com
lo poble ja està tan escarmentat no si à aque-
gat ningu, y si les partidas se aguesen
engoriat altrament se crearian abocat molts trops
en perseguirlos, per sacrificar lo poble ab pegos
y trapells de totas maneras, y fet bonves als
gobernat que Catalunya avan los mes vehaltos
de tota la nacio y sacrifica que sacrifica, nos
Hebem la pell ab contribucions de totas menas
pero mes à crear fet si agues restit la cosa com
pensaba, pero gracias à Deu se à acabat sacrificar
mes ens es esp mort ni ferit, ja sabien
fret del gens la Guardia Civil y Alcaldes
de la Esquadra y reunits à Barcelona per
donar mes espectacle à la cosa.

Lo dia 4 de Juyn de 1682 al Hebe
mos se beje el pivinem de un estiem é
altre tot cubert de neu, ÿ que bepeba
à fins à la boca de Ripoll, despedin un
fuet mes gen vegudes, a cortemeti el
lo tems de sitia com ja teja de algun
dias en aquesta part, ÿ sevie fasil gue
los natevelos ien vivents.

Lo dia 6 de Juig de 1682 me tor
tornede la pipa avecleda ab los ca
denes de plata ÿ los dos espidevas
tambe de plata ÿ una agulla del
metes, tenija gue portarle Migade
ab un cordon de seda ÿ algunes be
gedes fen tabole ab le S.t de Lleida
me deje gue no fije gaire trope, ÿ ves
pouent jo fasi el fabor de vegelos
me un pavell de jeans de cadena de
plata gue el lo gue ÿ corresponÿ
becia con tot se avecleré, ÿ me dije
gue guan anas à Bar.na me se
deria pes tenir mols treses robes

al cual jo à Bauna baisp recordeli
ỹ me digen que si la bella de Ou me
la pedie donen que allé de aontenic les
de plete eva fova de casa deret à que li
ben respondren que eva mare boita
dit dia me fan tornada que ja
abien anibet per parente
fen proveda de cotiçy les bep
dis que aquella revia per
les festes goares ja que
estabe tan ben acompanyada
que la fan per vindes me
joor chugenteus de Bau.
ỹ lo demenje me xiu
ben estoenent anide
dinar que almenos
totes les festes loig
acompanno remattes
dia bagen que es
de rongett.

Abui dimenje 20 juliol de 1852 à le tarde à Fotx
me gran pedregada dem ie agel bille que le blatj
molo à queda fet com un ballo, petotes ỹ mill
à queda fet abe ique le pinyada de le
cem de cem nous à le cela de le
robine bemin de le partida
anella.

Abui dia 5 de Agost de 1842
à feta se entrada la nova Biba de
Vich en dita Ciutat à las nou de la
tarde aben dinat à Centelles, venia
de Barcelona de anar ena Cenonje se dia
Joseph Margades y Gili fill de la Vila
de Vilafranca del Panades, se conta
per home mal rabi jeus entri que
per ep motiu no convenia mal be ab
la cleva de dita Ciutat, perso din es
mal convitatie ja bé donan 100 d'pes
las festas de Sn Miguel y despues à
donat 300 d'pes los pobres de la Ciutat
li feven una entrada mal bona reben
lo è le Estatio lo Ajuntamen al comiti
ans de tots los gremis de la Ciutat, à le
entrada de la Rambla y feven un arch de
verdes y flors ab en Retoro que deya lo
Ajuntamen de esta Ciutat al Sr. Biba
y al cantó de la Rambla un altre que deya
los Regidors de est Canton al Sr Biba, à baix
que eren nos trobava à Ciutat, segons bens no
y estava mal tems y nos pot fer ningun
Hoc major los regidors li feven à Barcelona
pujan uns 18 mil duros, un ajunte rol à tots
Hat pot 26 mil, Vila Sara de vobes de les
de la cualitat, mes bona.

Abui dia 14 de Agost de 1882 a bin-
gut com acostume molts cãs ab algens
~~cans~~ conpeys y pent de sa familia
Don Joan Vibé de Sebadell, à cura de
Joan Nevi Ecpendané, dit Seño à
fet vesentia de pobres de aquet poble
com à ebicfet jà algen attve en tres
Misses de cova y tres de pé blanch y si
eve la familia mes de gentse dapturve-
sio, Dea nostre Señor li conviebi la bona
bolentet y li aumenti la fautena, pues
sevé bremiat el seu tels obres de caritat.

Abui dia 20 de Agost de 1882 se à fete
una gran festa en onor de San Lluis y
Santa Filomena, per aquès dits Nous tos
covos à societets del pobes Nois y Noyes ab
una Solemnitat mai bista fenen benir tos
musics de Castellterol, tenbe Musicos, to bar-
pue entes, el domenti, sen Diemuje fenen to
prosesso ab tos pobes debéns, y esp à la Yglesia
pares lo Ofisi se comensá à tos nous y misha
ven den tos musics, sentaven y sonaven mol
be, bg sevno mol be un la predicadon de Vich
Dr Sevno bicari de la Sheve deva la finestra dos
ovas y mitje, lo ellà majo estaba bonenvément

ab flors de totes menes tan de natural com de artificial, y allà lo cor de Jesus y de Maria de vint pams de al cada un, fets de flors molt ben combinats los colors, ab la espasa al de Maria, tambe de flors, un à cada costat de Sⁿ Lluis y Sⁿ Filomena, fets ab Dalias Clabells petenies, Clabells de Maig y altres flors pentadas de Tovellò del jardi de Cerca Jaumella que tenim la Sⁿ Rectora binda de D. Lluis de Jaumella mare de la Sⁿ maitana del dous que tambe entregà los dos dos cors una Magi del Esperdeña dita Dolors Mesi los dones vams y guirnaldes amb cuan de la roja de Montañà que ni ha allà molts tots de poppe molt ben trabats, tambe se fan comunio jeneral à dos dos, cuan de dit ab la practica, que fan molt consurrepsos à la tarde y que vos sicentat mentica y explicacio de misteris per los mes tep predicadors, de bitllets no n'hem pogut per que à tinch prohibit los de agenter roinetes y el cartro del rosari apreciam à la plaça una gran bomba de poppy amb tot plens de fum cuan mes alta que un home amb

mal etto. estigere al aire reneo una ove
anen à cenre prop con Jogueres, podenren
bió etre bepeda, é nida que se enabe apecan
enaben paten enet, de le matepa bomba ÿ
ecabet los de Montene pantanen los mu-
rici ren enaven dien me apecanien una etre
al apecan le de Jene tosenen la mesqe Real
los adminitredon eren la eren de Montenà
ÿ ré pennena que ener fonen los que page-
nen le majon pont et alta majon ÿ ebie llo
llenno mal ben combineto, Den nostre Jenor los
doni bona pennebenancia per que espis es mes
fenil nenaben le rollet tón delendenede com
esté, encene que noter per algens pero bin-
dré un dia que tornen al bon camí ennena-
van ets rens estabios ÿ necneré la bona an-
monia ÿ ben esté estimenst lo que ets altres.

Lo Diumpte die 6 de Setembre de 1882 à ga-
negut lo pivinen tot blanch de neu à pedra
que despedeix una fuganria gran felagnera
de modo que los Jenos que estan à la montena
à pendren las eggues ÿ le pennec àna al pobtrabell
le poden Jeni ÿ me rembla que mes de una
familia de epneste pete le pocaré al matinen
tocan pivendre ecp à Bercelona.

Lo dia 21 de Setembre de 1892 se
à comensat à beuren una estrella ó
com dicen los estrolecs un Cometa, al
mitx del dia de tes onse à tes dos de
la tarde ha un pok deban del Sol ab
una vegetat cua mirau cap à baxen
ÿ els pocs dias se veyaré que dos ores
antes de la sendida del Sol ja era un
pok altet ÿ desprenia gran clarò ab la
gran cua de estó mol blanch, se dia que
no era conegeda dels estrolecs, pues ara
se estan ocupan de ella per totes tes
nacions, pocas begadas succeeix que al
mitx del dia beuren una estrella, à beuren
que dixan als grans sabis de la mapeixa
composte per tot en Deu.

Lo dia 24 Setembre de 1892 lo predica-
dor del Roberoni de animas que es lo ultim
diumenge à comensat à parlar de una gran
romeria que se està projectan cap Santuari
antre Roda ÿ Vich à una Capella del Glo-
rios Sen Fransech, contan al alojis del dan
ÿ gran al dia que se determines hasta
Alcanano já dixia como de quina manera
si tindria de anà à acabal la forma se anfet
mals contraras de Sen Fransech.

Lo dia 1 de Setembre de 1872 nostre
Senyor Ecònomo nos à donat vèo de modo
que se fase le vonevia à la Capella de
Sen Juanich anexa de la parroquia de
Sobernales mal pasp la Carretera de
Reda, lo Sr Bisbe à feta presa una visi-
tadon als pobresos que habitave als Reis
pres dit dia que se invidia als pobres de
totes les parroquies veines que à le ma-
teixa capella y envia mise cada mitx ova
à fins à lentisi y que y envia un pare dumé
nos à dit que lo dia seria Diumenje pasp bien
dia 8 y que la primera Misa se diria à des
3 quart de sinch y que se invidia à les sinch y
à dos quarts de sis maspesia pero que pa es-
tabe determinat si se envia pel camí duret
ó pes Vich, pero à Vich la comunio General
será à les 7 pero se dia que à les sis ja arriba
vé un tren especial de Ferrocarril pasp Sobernes
de Ripoll y Barcelona.

Lo dia 6 Octubre de 1872. me entrege
le Sinova del Sour D. Alexis parroco de Cer-
nadas, una roseri y una cadena pel rellotge tot
de ora pasp el de Monpalau pero abans anet à
acompanà la fille al collegi ven je al regre-
sar.

Lo dia 28 Octubre de 1892 se à
efectuat la gran peregrinacio à Sta Faseta
(ti maria) entre Vich y Roda mal prop
de la ermeteta dita es una petita capella y
gran devocio, à fins ave gen se à magat
la gran debaria sobre la tendencia del tes
temps se à acordat celebrar la aniversari
à centenari del nacimen de dit Sen pues
aquest es el sete centenari y segons gen
maj si y ha pensat, se en mes almenos
que un comensà à parlé y se à portat à
cap, la empresa del ferro carril à portat
à mig poder ab tot això dos trens estraordina
rii tots pes los de la vinguda pasan al mat
entre de les set, un tren de 18 cotxes y altre
de 16. arribant à Vich entre de les 8 matta jen
existiem à la gran comunio jeneral que pres
ta ma administrá lo Sr Bisbe en compania
de quatre Sacerdots abundant fins mal Part
y luego ab les parroquies que se aliaren unint
se emprengue la marcha à dita Capella al
toste solemnitat, se digue un gran Oficii ab
la musica corresponen, predicá lo Sr Bisbe

un gran Jerusalé de Barcelona dit [illegible]
Gobierna que te matte tame de gran rabi,
y amer in Jovare de le metepe Religio
Franciscane de Vich. Matte contesio
de Jen, pero no fatteven matte probitions
de boca, compe, bi, cann de tote especia y
Jorites, pero ettie pervindit que matte
part de la Jen y emá per coviositat y per
Jer bona queritte ab cortelles y botifleres cam
vortide y de enviem proh de bi mot tuepes com
tega matte calé et gen tuegan le petite pereni-
na de le bottelle per pores mes bie.

De espore que y abie 25000 persones, pero el
un numero mot al, y abie 26 bandoleres, pero
ever de altres tentes provogenies, este de Denge
y abie, que le Diesple Jover é pernoctá á Vich
Jornati le Diemenje per empendre le mepe al
Dillen á repatria.

Le die 13 de 1682 die de Santa Tevera de
Jesus tenbe y anb á bisitar le dite Ca Aelle de Jes
Francis si morie una gran congregació de Barcelona
dita la Reparadora gueri tot doner parabon 300 ab
un Jorentenbe especial envibon entes de ter ab é
Vich Combregán é le Catedral y tuego á le Capella
con se celebra en Ofici el predica y altre Legade

dirijirse à la Capital tambe dia re ỹ vinni
motte jen mogenti de convisitat.

Alla Ciutat de Albila tambe se en celebrat
quen festibitat, à una gran pre la gran Doctora
de la Yglesi Santa Teresa de Jesus, con fundé
un Combent de Shanjes Carmelites anomenlle la
primipel ỹ donen la espenit à son evicdat
à la matexa Ciutat lo dia 4 de Octubre
peno apell matex en se execté la celendari
ỹ vencllia ven lo dia 15 del matex mes fell 300
ans abcin cenvegent lo enn de 1582 ren ren
pener Dn Alonso de Cepeda ỹ Da Beatriz de
Ahumada, aquesta Se es la unica que titola
Doctora de Alila ỹ à mes Da de la Yglesia pen
son esvit, del Cami de pestecia, ter chavadas
tans de Ave evitt benissims, lo Papa Gregori
15 la canonisé al dia 12 de Març de 1622 jun
ab Dn Ygidro Ahumada Dn Jenari de Layola,
Dn Francco Jabie, ỹ Dn Felipi Neri, era filla
Se Jesera de un propte dit Alba de Tormes

Lo matex dia del dit tambe anè
Monserat une gran romeria pontan en ymat
je de la Santa que fon colocada à un alta tet à pro
porit abeni gran catedicame per dite Santa tan
benerada per tota la Espanna.

Lo dia 13 de Octubre de 1882 me
fon regalada aquesta pipa per los
Senyors D. Cristal de
Barcelle y se Señora
Esposa dia dela
Santa Fesera
pasit se Esposa
se dia Fesera
fon comprada
al Tirol pro-
vincia Austria
que per la
coriositat le
conservar per
fumen un
regalo alli
fet, los fuma-
dors fumen
ab una pipas
semblan pero
son cazos de
Tebeca pero
y espuma
pegadilla
ó pot li falta

De Mark te una Creu fora fora.

Dia de tots los Sans de 1882 à nascut
lo regoa noi del matrimoni celebrat ab la
ex.ma Senyora Arcenio y meu fill Francesch en lo
terce fill foren padrins meu Cunat Joa-
quim Bofill y la germana de la partera
Josepa casada à Vilafranca li posaren
Joaquim, Joseph y Julia.

Lo dia 4 de Juny de 1883 en embarcat
nostre fill Jaume per anar à la Vila de Cuba
de battaneo essin portat à la Vila de Cuba
abentinguent lo numero 2 en al vorlep de la
guarta del present any, y entes del vorlep se
presentaven los peons dels altres companyons
per baixar de fer vollatet los hey dit que jo
de dins non tenia peso que ó encomenta à mon
fill com à los seus dients que à lo mes los
podria costar cinch 125 Pt à cada un ca de aber
de fer tots vollats, me respongue que no se
trobaba ab diners, pues anicia à la vora y si
vollia feya poga de portar la matxilla ba
baixar lo numero dos y al entrar en caya ba
vollia pes le cabana, allavoras tot fos pler y

ỹ lementor, pero no encapegarme ab dines
tinguen que cabarcarse comdos demes, pot
ser si rigueia la sort, pero tenio bona ploma
aben estudiat quametice ỹ aritmetice ỹ tenio
la hotsiy de pelegue que tot ab tot li pot
serbir, si tocats de pes bendet ỹ no malgas-
tes, com el die 20 Abril ves abem rebut no
mes quel barco abie anibet mal bey à Cuba.

Abui dia 29 de Janer de 1883
se en tuet de nostre Sementiri los vertos
martets dels gue agerinets cualsmen renem-
bien à la collada de Collfrunit lo dia 11 de
Jane de 1874, ỹ ben portats los vertos estuets del
rementiri de la Cartoxa ỹ de en pau de Collfor-
mit ỹ del rementiri del Brull, foren portats à deve
lo die 4 de Abril de 1879 ỹ eue los en Tuertedots à
Vich, benin à berecutos ab un carro de dos ani-
mals ỹ una tartana abenti una Comitiva del Ajun-
tamen ỹ algens propietaris ỹ altres gue ỹ
benian fills, jermans parens ò amics los acom-
panabe un Pare predicador del Remei de dita
Ciutat, anibaren à los nou del matis ỹ marxan
à les tres de la tarda, los acompanaben tocant à mort
ỹ lo Clero ab Creu alta los acompanià à fora lo
pau del pueblo, fen la segona abrotta de despedida.

Lo Dibendres dia 9 de Febre de 1883 me
comprè una Leña per parcer D. Cantos de
Povolide, abunne prometi me la portessie
de pressi ÿ no obere benifficat, me fonc comprada
à Barcelona mol bona es de casa de America
quer dir Bambù de Berbete en 17 pesos el
quatoc tercios tots capsats de Berbé ÿ rebep.
perfectamen de berbé pient ab dos viñas costé
12 pesetes ÿ unitat Dec si mirca te deberio ÿ
que no cambii de dar.

Lo dia 13 Abril Diumenje de 1883 se à feto
una gran festa jo de dios prosperado, al objecte
de celebrar lo pretorini del Glorios= Jo resolt
per eber feto una Gunetja nobe, Joan prevenide
Gente, se geridà de fer una cosple per tots los
carros al objecte de recullir Almoines pes pagar
la Gunetje ÿ gastos de la Gesta, jo no se bagues
donar ver, ab vcó de que no tenim un que regulan
mentó sens ens obite à nostre Gleria ÿ à la
bista del debati, que si bolien tributar ens ob-
ligà del debati, pero lo mejor sent de la jen estè per los
regeis, pero jo oposició lo bell tem à mes que
lo mon, el Diumenje se montaren el Gunet ÿ lo am-
denà se gorni un altar ab ramos ÿ rebes ÿ à
les nou ÿ mitja sentí la pretesió de la Gleria
totom ab llum ÿ cbia [illegible] per el Rvnt Vicari de Vich
pronunciaren lo discurs de cap à la

Yeleria que estabe ab pontificio edonada
é inhaminada ỹ ebie 170 visis se cantó lo
Ofici ỹ en quen dema ren lo Bisbe Vigetà
fo D. Emilio Vesoli Doctor, que explique
ab molta gracia encatres les Glories del
Deu ỹ le amabilitat del Deius Decret
en aplegiento, eteben en quen menero
à tots, pueri ỹ pics, bells, ỹ fobes pobres ỹ
viebs los esposes pets à ten Gloriat petro
à le tarde hasari cantat ỹ musica eb los
misteris ỹ Goig de S. Joseph, los Sherifis
eren de Piet 10, jo no se pertet bocha
pes pentenes ela comitibe del Ajuntamen
combidat pes lo S. Alcalde ỹ egenttenio
le hobligeria de plegeste pes tots, de qual
manere me ber vetivat, pero tuvem fon
que tiego se be reber que lo Deu que
beneveben no era el nostre, pero no ren
acebet de fer é no eben escribet se tinque
que manterne en pes replio le festa dia
revà mes quen ỹ millor, pero no se pot
beure mes inmoviria que los nous tinguin
los bells de sen puesto, jo estik encara
pes lo bell, pes ago nom canta ni è donet
ningun quento pes lo nou, pergue jo no
me el contenti de gastos si pietlos entre
mes cose ỹ altres, envon remtit del Hosp-
le mes 100 de com aquell qui pesca, le jen

se gueyen del Pregon ten enrecti que no so
Pregen lo Gobern, ne agnest ten boluntari ninge
se gueyen, jo jo ne com bitor fen mali de Sen
ÿ protesti à aquest Pregon, primerament de Filome
na Sa Segimon, lo Altes Pregon que se fen lo
an 1933 el se Acorde Den de la Atencio de feste
agueito dels albers dels Veiçeros de Figueroles ÿ.
feto per lo enrectos Dijete Cuedes, ab Sa Jua
quina ÿ Sa Anna, despues se toegue de ran Hoc
le Yuethe de la Conrepsio que vegueles Pregon
ans que ene benenado per los fiels en lo Altes
major ÿ se enrecané à la Capelle Fonda que
ten Pregade per lo Sa Sa Francisca Caromina
fill de la Caromine de Prenefite, depen en
ran testamen, abilites un esperuto que ÿ obia
ale per del Abenjeli del Altes Pregon per Ca
pelle Fonda à del Segremen, cortejen lo Altes.
en Jesus Nazareno ÿ Sa Jesu Habien, ÿ Sa
Jeanneth, Sa Ramon, Sa Luis, Sa Jese, Sa Pio,
ÿ ene Sa Joseph, ÿ per los pectoms de la Jesus
quia ninguen ren guide ÿ tenen le puesto enen
lat al Altes Pregon desde la constuesio, estasia
beit si no los que ÿ colocaven la bell Sa Joseph.
Martine que fico se dieda ni un rol riri li fesen
enamen portaven la ouva en quel portaven del
Quet petit de un tros poms, al acabar las
tanions de la Yeluia, se apecaven dos bombes
ab los lems de Jesus ÿ Sa Joseph ÿ ren vetzets
la una cesque à Sandet ÿ la altre prop de Sichetes
Costen quoles los operesis, es enchantone ÿ
pret toti dos de unes de 20. dns.

Lo Diumenje dia 3 de Juniu de 1883
se feu una gran funsio en la Yeleria de
est poste mandada à totas las parroquias
per lo D. Bisbe, per las desgracias,
una del Segrat Cor de Jesus que se debia
celebrar lo dia primer Diumenje, consisti
dita funsio ab un Ofisi ab lo S. Sagramen
esposat, y molts llums al altè cuan 34 visi
y 12 à cinc gran retamó estimat na matex
dia posat y fet à Barselona, es detenu davant
y. son cost es 230 pesetas, y per la tarde lo Visaji
tambe ab lo Santisim esposat, es funsio molt
per no obia bist mai se celebrar.

Tambe se estrenè una a[illegible]mbra en lo
Alta Mejo molt bona que costè 160 pesetas
se estrenè per lo dia es Sagrat.

Lo dia 1 de Juliol de 1883 se à bist lo nou San
Joseph en lo Altar del Rosari al costat de la
Epistola aben fuet lo enmitabat se à collo-
cat à son puesto, es fet à Olot, y es una pas-
ta molt fouta, fa un quatre pams y mitj se
din que es mes pesuman que la funta à
costat pesetas, Martina que lo Sabro
bell se aje de encarregar esta peset al Hoh que
esta destinat per los Sens Martirs en lo Altar
Mejor, ja fa molt cas.

A la dia 30 de Juing de 1883 per pri-
mera vegada figuraven lo plegats de ses
visitas per nostra casa, á via per mon
fill Joaquim se esperá ab mes fill
Joan, Joan, son fill petit Joaquim se
entretenen á nostra casa fins la dia anant
á acompanyar á fins á Barcelona mon
fill y al tornar al mateix dia, per cas
combinat ab los Señors del Sou que assis-
tirie el pont de la Señora absencia de visi-
tas en la primera quinzena de Juliol
y com lo cas se retardaba ten determinat
de tornarsen ells ab la familia y tornar
Joaquim lo que se efectuá als tres dias Dis-
menje dia 15 mentres se dejá lo mia ma-
tinet ab tota felicitat, lo Dilluns passat
tejeda á las sis de la tarde al molta po-
ma sen padrins, un jove, nabot del
señor Don Gaetano, Sit Joseph Calde-
va y Casanoba fill de una Senyora, y
padrina de Segunda Joaquina del
Marques de Monistrol abitan en Sa-
ragosa y tan comissionada la germana Sha-
va de la pantera, Doña Francisca Segarra
biuda de Sanvella, per nom li posaren

Maria del Pilar, Ramona, Josefa,
Gloria Bautista, Juana de la Cruz,
y enfigueta. - Los Srs. D. Jose-
fina de Casanoba y Chave de Gloria de
Manresa y Casanoba.

Lo dia 12 Agost de 1883 se tin
en est papis una gran festa en casa del
Sor. Noi y nets el Gloriós Sr. Gloria y
Sa Filomena Pastors de la Guardia, con
administrador una filla del esmat del
Sor. dit Gloria de Casanova de 13 anys y
Manresa, y nois Joan Chavarri, bingue
pera explicar los Gloriós de dit dia en
Canonje ab los abits no pensa res y agues
bist mai cap pues se explicà ab molta
gracia lo dit Dr. Ramon Sala y Jugen
ent, tenint la cadira de penitencia, bingue
el primer tiro y rentorna el ultim lo anà
à veure D. Pastors à las Estevibe al
lo cohe à las 3 del matí y lo tren acompa
tenbe dinantenbe a dos, à las cinch de
bist y agué comunio general, passan de
130 las que prengueren part, pues Gloria
y agué la Confessio al altes guardanno que
devia tre gues abans la muerte de Dich
a la tarde vorani ab la muerte y explica
cio de misteris, y al despues se apacé

en la plaça una bomba pera exigue à la
matexa plaça ÿ la canaja la escapeven ÿ
al berque detras del Sant ÿ aque fahi un
tiffirial portatil pera D. Yenari Carcanera
Diya de S. que dibertimol ÿ la especiatse
bomba que cuá mol be perjen peeta ÿ del
pues la deentÿ que si se pende de bista ÿ
que à cenar pera alla la bitas de Serralo
que à dar que de noc estigue conetas, pera la
Diseptle bijilia la tinguevem tinguevem
mol acuipat à la casa del Sant pera guanir
los vens de Flors jo me ber guanir dos de bist
pans de eti ÿ quatre de ample tot al Dolios
de tot, colas, que abeni metter à la casa me
feven beni dos quarts penevs de Tavellò les
S. S. guanniven ab un guadro, ÿ ab bapos
ÿ flors en pas ✱ cerca del martiu, de Vens
pasabem de 150, ÿ relamons portati de Vich
con tambe y abia un guan ovap de bellut de
seda antih ÿ mol bó per tapar la cheva de
Dec ab endorers per estar colocat, bap los
dos Sags ÿ altre ovap de tambe de seda per
la Frone, penso que totó pagè de Señor
del Sant à molte past.

La dia 16 de Agost de 1883 die de la festa
del Sant Martiu ÿ aque seuno que jo no

Ni abia bist mai, cuch gue la predi-
cadou cua de Vich se dega de celebrar
mol alopi del St. ahentius, Teodori, Elo-
gi, ỹ celebrau tou al Ofici gue ỹ abia
gue tre capellans a Altar, de bastadas
tenbe ni eigue tot, dor dia con tenbe
rever gue tovem tot, dor dia mol Heith
ab un gran entoldet à la plaça de la
Cuen bingut de Llevona cant 25 de
Juny no ren ỹ abia bist mai ỹ aguade
mol é la jent, jeva se tuneà una de
les comunetats antiguen gue cua de tes
la dema à la plaça de gover del hotici
ỹ abia mole fogueres, de Sona ỹ abia den
cavaetges entre Cobes, tentenes, ỹ Canons
canegeti de Mendar Senove ỹ Senors gue
nos bingueven à honres nostre festa at
metes tems de peremy elle un dia dife-
ren dels altres, ỹ dilluntis res de memos
ỹ pesqen le eigue medicinal gue estan
fuera, gue tens bons efectes contra les
disenteries enfermedats, mols son los dias
gue ne benen à probar les nostre gue
les trobem vigentissime: no altres no abem
tinguet capforates no mes gue la segondia
nou amich Ramon Vallsalá.

Lo Diumenje dia 28 Octubre de 1883 es
dotinat pertot una gran romeria à pregaria
à nostre Senyor de Pregalella que ỹ conmouriven
diferentes parroquies com ỹ tambe lo de la Ciutat
de Vich encapsalant lo S. Bibe, pero aben
sigut dia de pluja se è suposat pero no anguen
set de efectuarse algunes prevencions en ett
dia, ỹ se à observat que lo Diumenje prop bi
nen si envia à nomenes los postes que no à
agueren efectuat com à sigut San Jaume
Boell, Serra ỹ Vich en efecte poseti de
acort ab lo de San Jaume ỹ Boell se veu
niren al serret de Thommeny los tres
professons rengueren lo camí de Pervolet
de Serra ỹ abia unes dotzenes persones
ỹ singuents de Boell ỹ S. Jaume, al arri
bar à la Ermita è allí serca los feren de
teni esta que arribaren lo de Vich ỹ poset
pot veto se digueren dos ò tres misses per
los que no se abian hoida se feruentos dos
mens dos el detxen de la capella ỹ un el
beleò de la sala, entrin que se pregaven per
la pontifici pio 13 pretones ỹ tambe per
entrar à la capitet per los obres en pro
gueta del Santuari, lo dos Bibe pora

la primera piedra de una part del edifici
que luego se proseyó en obra y el pueblo en-
quendio la ermandat de la mare de Deu, y los
damer obrer eren anquendio de cada pue
abitant algun franc, que al objecte á
passat en la capella Jugles dit Dilluns fen
una capta pro dit objecte, lo Sr Bisbe
en persona posá com este dit la primera
piedra y el metapllac y posaren un pot
en polle de bidre ab fen una escriptura
del acte y al ser finida de pos bi guels pos
tenepie la posaren dintre de enpolle com
y tenbe maniobra convent de totes clases
y luego posá lo S. Bisbe ab un berrine á
la cata é capter pel mig de la pedra donan
una estenpa é cada ~~t~~ hu, se digue que
abia vencut passat ran dos, se deya
si y abia passat de nou mil persones, en-
tre de les tres se destilé, passen pel fave
del lor de aquesta part y enrivaren al
lor de cada.

Al mi dia 20 Maig de 1878 á cinc
cent lo Yn S. Bisbe de Vich Dr Dn Joseph
Morgades y Gili, lo pasat Dilendres pernoc-
tá en Aiguafreda pues jo estaba allí arriba
á les ote del matí bentint de Vallcanera la Diuta
te arié á dormir á Tagamanent, lo Diumenje

en le Anave, ij ~~dormir~~ dormir à le Castañe le Dilluns
à dormir el Bruch ij fete la festa pesen à
Montesió è Binet à Sn Jaume ij a les iij de la
tarde fen le entrade à Seva ab enplejo nos
capiore le de le gete le esperaven al fité de
Sn Jaume que alli le acompañaven les de
dite parroquie binguen ab le Cartene de Montes
le Ajuntamen ij jo eam à Jisell le esperavem
à eam Jordá, al arribar alli no dona la bene-
dicio ij digue que no bo paria perque feje mal
te plejo, bopò à les gradas de le Yglesie, entrà
vepore è enpoh se berti de pontifical sera de la
Bavandille ij bo pe le telam le acompanyaven
el altar Major se entreven les abiates ij altres
bestiments, bisité les fons Bautismals ij tornà
el altar ij fen enoplatica ab matte de Barbotera
ij guerra, le acompañaren à la Rectorie libera
cem le cruell ij nos retiraren, le endemà dia
Dimenge die 2 à les nau del matí atmistra
le Sagrament de la confirmació à unes 600 ani-
ates, ne binguere de Sana ij Batumà ij on-
tes de mengar encara ne confirmè algunes
entes de dinar anà à beure le jardi del Sor
à les 3 je estaren à punt ab le Ajuntamen
ij les Tiradores le acompanyaren pel le Sant
ij jo anà à Sarradell acompañant ab les fins à Guerri.

Abeni die 22 de Jeiñ de 1824 despues
de aber plogut tot mereo ab poh dies de
sol encara que era Jeja 7 dies que plobia
mol poh prevo mal fuet pero já se esta-
sio abanzado, de modo que les bienades esta-
ban mol demacrades al de tanta plenja ÿ poh
sol, les pates primerenques totes se movian
de tenir les arrels predides lo matei tenbe
aneba mol malamen pero abem acabat les
espiges de cigne el flevis, mes era já esta
tot enret perque abem segat remie bolan,
à pesar le mezquina enarádova que tot ò à
destruit, una de les pedregades mes fuertes
que jo mai agues bist, benint de la part
de Sn Julià pasen pero Jerala agafan part
de Chanmaï à fins le carcuba de la Serra ÿ
plens anllà, pero pasat al Serradal ÿ à un
tros de Terrene que pere cera ÿ à fet com
à le Blanche ÿ cain hobás, pero bigue Sendra
pibetlle Sn Jaime Vellmorena, Santellas ÿ
tot le pte de le Jorge ÿ tot le que ben de carte
ave que el mig dia tot se ben blanch à fins
à Abella, tote le plana de Dich es un coca,
le tuen dins que no pasa de la cara de Lilla
al que pasa ÿ el que bepa à fins le pasan
de debe el Estalet, sere un añ de molte mi-
sevie pero que de blet gete tan poh pates mi
perals, bl al demare sen pot entli ÿ ves mes.

Abeí dic 4 Juliol de 1882 estem segons
ó millor dit vesplegen la posta tota enbolicada
de la pedra, los regadors se cansen pedro mes
se cansen los amos per la sequia del jornals
se pagen ectara vol ÿ la bida que te de ser
bona ó de no ser bona, de modo que ésplo
vos pengue la pedra à efejit la mitat de la
feina que encara que bulgia no poden fer la
bona, encara que tot, ÿ è esten acostumats
à fer la mala.

Abeí dic 1r de Novembre de 1882
se à anat al prat ará Nostre Sr de pregà
quatre rosaris del poble à les set del matí
anat ran ningunes persones ab lo Economo
Moseu Carlos Sort dirse la esta prat ro per
les necesitats del Sanmo pontifice ÿ per
regir los consells, pengue mana à tota la cris
tiandat se cansi lo Sen Rosari tot lo mes de
Octubre ÿ se feu alguna romeria à alguna
Capella de aherdedeu ÿ el efecte li vencuran
Sans de Jaume, Bonet, Sanaguet, Folgueras,
Sans Julia, Sabenater, ÿ Vich presidint
lo Sr Bisbe ab tots los noís estudians
del Colegi del Pobres que los pagé lo
dina en aquest Colegi pagan los Senors
quatre mes los mestres ÿ encara ÿ abla
mes ÿ mig persones

Lo Diumenje dia 13 decheu de 1885.
se à inaugurat lo rentio, ò escina, o puende
veure dels anomenats catolics ò mejor dit
carlins, lo berdader fi nel conech, ò mejor dit
lo menos que se done à entendre, lo fi me apa-
reg seré dibidir lo joben, ÿ al que no seré de
son partit, seré dels dolents, ÿ se comensaren
à motiaré ÿ apò bindré le tabole, ÿ en dia
bindren à les mans, ÿ mol fesit se berificatte
rents de families que ner anaben guañat ab
le democ, no mes que repartit com los porcs
de cosegue è le ben de son amo entre tobe
le gente, los cops à agenicedes con le cuen
del Ajuntamé ÿ del pret, jobes de poca esper
riencia ÿ el metex temps pocs creftians, pero
se le cen conpañets de los pocs que ne gasen
con los que portan le fi amejat etamens es
del pret, pergue le esperiencie je ner à te
demostrat, le loca es é cosa le diferencie jiá
Romeu, le cefete es Joan pescado fuste dis
que le Diumenje pocs bienes se te de fasmen
le gente, tambe figure le Diumje abiet los
capellans tambe, le S. Acramene enbe no ni à
acostat pero le Diumje tarje le manilla ab
otros companys, ni bibim jà beuren le bo ò mel
resultat de la gran Junta.

En aquest mes de Abril de 1885 à mes à tabesi
dos Ilmos Prelats mes abia mes de 30 cens vols
abia berificat rumbles cosa.

Avent à mig Juliol de est any de
1883 jà se pendebe mol de colera à mol-
tes poblacions de Espanya acostumave mol
à les costes de Catalunya, Barcelona jà
y abie algun cas pero se ocultabe pe-
no fue demàtge la gent, perque el dese-
vere fe publik, fabriques, botigues, negocis
y tot Isabell fe publik se pasabia y fabie
que le gent no podem guenyà la mitgia se
estabie y tindriem les dos coses totes
pogo mates, hasta perque estiu cere nos
pot dir y la mitgia pen edosi, bingue un
dia no se pegue ocultes pegue un posit
pen algun, pero mes pendiri pen mal, pero
les mesures que y fasie y les altes pobla-
cions, la cort es que se à declarat Oficial
al poinent perque se à declarat despues
fan San Juan de les Abadesses pen abri
cap etnes Isabell de Catalunya Detenicies pegue
fugie molta gen pues la colera arribabe à
la Ciutat y probinsie mol de fort, Bgésos
Canadebeno y algun estan fugie Ripoll
tambe anabe de fort, Olot y Sedave, Sarello
tambe se mesicanigat to S. Boi y anà
tambe à Sant Hipolit
per animar à la gen com tambe à Sa Ypolit

q̃ à agut 300 etcetera q̃ 28 morts à Sevilla temb
à cuat mes de tost, à Barcelona no à ingut cas
lo dia de tots los Sens dia se conte el Sedem
à Seva se à contat lo Diumenge passat perq
guesia é Deu no em tinguet cap en Sevi
31 de Octubre de 1883.

Acabo de llegir ab un plevi den Bover
de Berre del dia 22 Octubre de 1883 que eb
vis vicles q̃ mihs de sentencia de la Rellijio de Sn
Francisco de Asis à dont à la Yglesia 2417 Sn
q̃ beatos, 1500 martis q̃ este 2300 que constan
q̃ 4000 Arcebiber q̃ Bibei q̃ 6000 escritos pub
estudien la questa Rellijio à Seitas Rellijio
2300 missionistes que eb mes de Francisco
q̃ Respubliq̃ temen 3500.

Acabo de beure el metge diuri que à mort
lo Rey Estatuit se sucheda de petit à pocat
ist tenie dos q̃ mihs q̃ tenia dret ans pocs
edat 28 ans.

Lo dia 25 de Novembre de 1885 à mo
ut mortue Rey D. Alfonso 12 à la edat de 28
ans menys 3 dies eben vescut 12 ans, ens ja
biando de Sa Sucheder pue ha mes q̃ disque
5 mesos despres retorna à esta eb una
princesa de Austria q̃ à guedat constituida

Repente la viuda Ysabel esposa del difunt
Rey ij evela del Pueblo se fillaahavia de
les dhuvedes de edat 3 anys, ij je se pesta de
cerata ab enjaumet fill de Carlos 7 que
te nueve edat, à fins à nosaltres contes coses
ii bibian cuem bitt, perque je ere los Castlins
mal se manen ij tan se pó, pero ela mani
tene cap, los hespanolicans je se tenen al
poder tenir e tenen les ebes vennions, no se
lo que sera.

Lo Diuspte 28 Desembre de 1883
fon una meravella el bespre el bens
dol ii ajuell bellaguit de estrelles ij aque
ll molinen continua à totes direccions
que semblaben espenyes de foch que bola
ben de dol, ni ebien de mal bolitantes altres
no tan, segons sentia pero de sitenie dewio
se tenia afins à les onse, no queda persona
dintre ses casas, totsmenys per beure lo
espectacle, jo recordo ebe bit altres be
gades no se bintanys.

Lo dia 19 de Abril de 1886 dia de Sn
Joseph à les iii del bespre comensá de
ploure ij llenpeja mol fort à fins à les
onse ebabundante ploja cosa que no ocor
reix è muchs fan abiat.

La dia 9 de Abril de 1886 se à posteda
la Abere de Deu dels Reis à la Yglesia, anada
à beneeir el pict ab posteró y missa, segons
se dia es pegada la mitat de son cost per los
amos de Montañé, mes lo robuen de dos
ens de la administracio del Roser que entre
gè segons lo acte per devant à dit y entre
get y lo que feltan dia lo acte per devant sera
pagat per la Sra Biuda de Dich lo que à
costat son Dr es una creu gen figura semble
mol ben feta, se à costat y torat en bon estil
à la tarde y enrà serma predicacion en Capella
de Dich, es ja de sortem en la Yglesia de
Deus que los dens nous bracen de son pendo
als bells comgen no tingueren bastan merit
los bells, la bella es mol bona, à dita de pera
tics en lo art que ab lo Altes bell que y abia
bastan bo y de quen merit ereattorit y los mi
teris mol ben pintat estabè mol be, prou es
tol bell, se fan beneir la pergue per lo dia del
Roser de Abril, segon Diumenje del mateix.

La Diumenje de Rams dia 18 de Abril
de 1886 à les deu del mati al entrar en la

Yglesia ó Catedral con se beneeix San Yfideo dintre la Vila de Madrit fou tenit de mort de tres Vicar de vebalber, lo Ylm Señ. Bisbe, primer que obia tinguet la dita Vila, pes en Capellá de la matexa, se dirigue pes en benjame de obeliguitet les Misencias de dio Obia, pero les proba regons se ben ortobe efiliet ab algune de tantes societat recuetes y pes el decimet pes creinento, com lo S. Bisbe era home mol rebi, envie lo cargue les estubecie en les mencions, lo aresi se dega ó redie Gelcote, y lo aresinat Yglesiendo, mori lo andemé à les quatre y mija de la tarde abem pendonet el seu cresi, es cortem que à dita Yglesia se beneeixen les prumes pes los Sd. Reis, y poder begedes les envie benisdes pes que fuge pes ens que empebe tal puesta fail les envie benisdes no mes que ens ó dos bega des ben cone à pegade la estuena del Bisbet y de Bisbe.

Lo dia 17 de Abril de 1886 entre 12 y una del dia á dat à Hum la bisde Regente en nom de la Reyna del Espanol, y se nom li poseven pes noms, Alfonso, Leon, Fernendo, Maria, Santiago, Yfidro y Basquet cuenc ens es Batejet, y en nombrat pedri

nostre Senyo pontifice Leo 13 a cen-
presentet per lo Nunci Apostolic en Ma-
drit, se dia que no ÿ à aget esp demostra-
cio de elegria en tot Espage per cubrir
accontesimen

Abri dia 3 Maig de 1886 se à cum-
plert lo encenial per nostre benevat pon-
tifice Leo 13, proposet lo Jubileu per tota
la Cristiendet per guanyar lo Yndulgencia
plenaria en remisio de nostres pecats, y
per implorar la misericordia Divina en
totes nostres necesitats, per guanar lo
es menester ab confessio y combregat
y fer tres visites à la Yglesia, pues el
efecte nostre cabesset Arcenavo Sr. Lec
lo Jous nos à fer pregar lo Diumenje
antes, que à les nou ores del metti se
fasse la primera pregaria en la Yglesia
y se rentivia al pobles canten la Ado-
nia Letania per lo hacedo y à la Yglesia
fete la segona pregaria se tornavia fer
la metexa Letania y se fasia la tercera pre-
garia, trobe es necessari fer un dejuni
y no poder menjar carn, y los que no
vien lo Diumenje binen y al que no
fioden assistir en aquest dia se respeti
vien dobles visites temin que tenir
dobles, tots dos dies en siguets mel con-
tol, tots dos dies en siguets mel con-
en aquest Lleu guanarlo.

Se dia la Jubileu de la Processionela.

Aquest añ de 1486 es cum dets pocs ò
estraordinaris, pues se escau Corpus lo
matex dia de Sant Joan pues no tinh pos-
sen en los dies de ma bida bevres ò aber
bist semblen cas, 162 añs que no abia
succeit ò sigo desde lo añ 1724 ỳ no tornarà
à succeir estim lo añ 1943 ò sigo de aqui a
57 añs, lo añ 1731 fon Corpus a la bijilia
ỳ de mon pecont lie bist una legada pero
no recordo lo temps pero de bin à trenta añs
mes aquest añ es de gran memoria, perque
lo dia de Cendre es lo dia 10 de febrer: Diben
Sant se esqer Sant Jordi, al dia 23 de Abril:
Pasque de Resurrecio fon a hun el 25: Di-
menje de Cuasimodo dia 2 de Maig: la Ascensio
al dia 3 de Juing: Pentecosta fon Sant Antoni dia 13
Corpus lo dia de Sant Joan dia 24 Juing, ỳ en dia
de ià Octabe lo dia 1r de Juliol, cosa tan
memorable com se ben queri no mes que una
legada à la bida del home, ỳ encara debage-
der totes les cosas tenen la mateixa sort de pas-
sar.

Lo dia de Sn Jaume dia 25 Juliol de 1486
ànsipet los ceremoni de les noces de egitana
un fresen la gente de Miguel Alfecte de Joseph
Polins lo D. Antonia Mn Cantor Sans ỳ Presi-
dente D. Antonia Pauvitta de Caramolo, Pera
Sacot Montana, ỳ Joseph Jeni d Aviet, fon

à la tarde à les preative à la matipa esquela
foren presegentedes totes les noyes de les
mes petites à les mes grans, y totes respon,
gueren mal be, algunes resitaven de me,
maria algun benos, despues presenteven
los tubells, que ni agueria algun de pri,
maveres, algun blenol ab bubets, lejineves
ab bubets y les Metges, nocadores ab Metres
tubellades, atuegues de pen de perpet, cen,
res, ben tubellades, mitpans, tetpedos y no
se quentes coses mes, abans pontat mal
be totes les noyes, ab son tubell y esplica,
ció, per poram de sé aplicació y segons el
mevit sels respectivo ba per debantal, y
nocadores y voba per fer res, le Sa Chestos
se dia Divante dento y falles a Fuagoneca,
fa com 11 chenos guiger à seba de edat 22 à 23.

Dic 25 Julio de 1846 Dona Luisa
de Peruelle y de Cascanova Sa del Sou me
à fet un regalo de una jimetje de Moltue
Senove de Lendes de stete poreda eb una
cano de pievenda mal ben pubellat y
al espdemun mivan per un tuet que te
un evitell se mivan les bistes de le Yeteria
Guente eb le Vesja y Vennadeta que eli
esteyen, le roba y le fan, le altres chejes
de le escalle y una chonja, y altre chonja
bellen à Vennadeta y altre Senove bellede
de Metres que no se poden entendres y altres

Bitles que dimen ran admirables, tenen aquesta
perjudicial tota la familia junta, despres de Magna
jerma D. Ysabel ans de S. D. Alexi, la filla menor
que de 13 anys D. Alexi que le acompañaban
al Collegi de Montpellier que té quatre anys
que este alli à completa instruccio, Ramon
de 11 anys, Concepcio de quatre, y Josefina
de un y dos mesos ab la dida, que ningun
exist ni existeix y estaven bastant dies entre
una pesta y altra, pero el contagi las mes
bellas del pais y la insalubritat del terme
ta bonic genes de beure tal mes bella, pero
com los fondos estan tan bapos que quasi to
can à terra me tindre de pasar ab los ga
nes y escaltes ab atencio se retorno pero
al cantis contes los prodigis que obra la gra
que de la font de dintre la cova per medi de
la Deuxe esperit, tots ab unanimitat
de ses deboncies los que y ban y pregan ab
fervor es cosa meravellosa,
lo vegato es mal
bo pera li evasa
la debaixo y que
per mal y dolent,
ans pega tan bon
habor vist el que
estaven ab bida,
y durara le cor
ficia ab que me trobat
Senor, ab un cor tot
de tal manera.

Lo dia 13 de Agost ja en cobrat nostre
Rey per veure ter quoi ý estiu à la edat de
tres mesos menos dos dies, lo Hajt à un
dissi que un debater de Figueres abia
trebellat unes sebates per nostre Rey mal
perimorgies abeni los únicis trobadas ý
lo escut de espeña tot mal hein trebellat
qui vap ii iguen les que li'n vuen posat
en aquest dje, semble que no.

Lo dia 7 de Febre de 1887 nes bas anar
à Viteso un jo à Barcelona ý lo dimecres el
berque se pará à nebar tel qual quesi tot lo
Dijous, banje de la pest de shallowa, quesi
tot lo Dibendres, de modo que se ni poraven
der pans ý mig peno no tenjuet ó deno se
anvien mor quasi tot los obres, con los tenen
jen, prengueu, dmettleu ý jenvotes com
tot estabe ten edolentet, lo jen de mes edat
no abien bist tal nebada, lo roque de mon
fill fa 30 ans que ebite dite posplesio ý no
recorde aber bist tanta neu, peno tenien
mella llena ý tejen bon tabj, ab est o bist
dias se tenguen que tots los bapos ý se podia
transitar, peno tanta ni abia à llá com à
la plana de Vich.

Feb 1887 Jan à Barcelona desde lo dia 23 / que
la se parlabe teje mal temps del canbi
de los monedes, jo jé les com bistes comtes

Diferentes legades, en lo meu primer compen
men, un pebo, un queto, queto y mig, dos queto,
y queto queto, tot moneda catalana, de cou
ny vel de plata, cent queto y mig, mig queto
dines cuentos, mig queto cobmenda bintiun
queto, le queto trentequatre cuentos, mitg
dene, y en dene no conuien mes de seyscents
no beliem mes que cinc vel les quatre 32 cs
les mitges 16 cuentos, despues bingueren les
peses de 8 cuentos y de tres, de iii en abia mettes
de set en dene en tem que no repegebe mes que
ab peses de iii cuento de modo que abem de ben
ven mette jen je poreben lo queto de pesi de
cendevill que es metxien, se pore pen lo gober
nar que no se podie conter en totes les ofici
nes ò egres pentepen à aller de altre modo que
ab vel de bello y mesbedins que eren 8 la pes
vel dene algun tem, despues se tingueren
de cenbies les maneder de 6, de 4 de 2, de un
quedaren les que tenien le cene de Yebet
y postem no se gueren quintes de peses
de 4 peses de le cene del Rey y de Yebet y
maneren se abia de conter en totes les ofici
nes peses cent y milesimi de cent, se tenen
maneder de cobre que deu tenyen mes y
de mes petites, tot berejot ab les peses de
dos, peso en est peyx se bingueren mal po
cer de les de cent et ene 10 del peso ene

en 28 de febre à riget lo estim dia de cinc
metres los cuestos de doi, le èn cambiet los
dinros, tots lo que foren tets entre de 1869
agenti tenbe el dic 28 pero en las trouve
ries los ebien de cinc metres è tinc lo lo de
chevi de modo que en vetsivet los mene
des bones ÿ nos depen le dolente, de dos ÿ 1/2
rinh vals, je tems non sauria cesp, mais em
ble que deyde 1849 se bè poren en practica
lo sistema decimel, me semble que je sen
bè prestes luego ÿ è elgunes probinsies
se poiè en plente, la estime è riget Cata
luña, pes las dennes probinsies je ne ÿ ebia
ettre moneda, peros, mesures ÿ mides que
les del sistema metrich, diferente ayden ebi
en riscunet, pero la jen nos mobia del pes, pes
les ciutats, se cuntet pegen elgunes cuentes
pero è biguet un dia ÿ lo Gobiern è dit pron
je pese de coure no sen ben cesp de bella
ies de nobes, que son un centim dos sentims
rinh sentims ÿ dos sentims, è ninguna pese
si ben le cose del keyp les dones tenen sen
trabelli pes entenden los cuentes ÿ fenlos
pero tenbe mols homes, com tots los prinsipis
son dificultosos, no se estrenyen se dic si tinc dos
de cambiarse lo os, je cove mol poh alome
nos è me bethere, tot pesse de benh.

Lo dia 23 de Abril de 1887 bai rebre una
Hetre per ser cobrade à Barcelona de Co D.
de mon fill Joanet, despres de mettas pram
tes per entrin à Bingert, este rembin el Rey à
la Vila de Cuba lo dia 4 Juny de 1883 lo embar
caren y el escribau à la abeina un escrit de recabar
dit Comissio hause la bolia redimir y digue bolia
rebia y li tregue los despatchs per poder à dani
fet, y pere à Olpin abans que esto rebres son fes
me Joseph à Tibau el escriben el Hospital la Vila
era je conegut de pepe y son Pigo y li dan bon
dia de Barcelona per pere à Sen Andreu de
Gualbaroba aau y abia Ah. Joseph, Antoni Tigos y
Sota se feminis se esperaban en aquel dia una mala
tia dita Dolors fille de Antoni y Antonia ab
un Capità de Guardia Civil dit Santiago Arnaldo
y els bon dias tornà à Olpin el Hospital, luego la fem
Cuba y el dos em pere lo dit Hospital à Santiago y
lo Farmaceutic la entrà per ejemplar li donà 100 d. el
mes y luego 15 bona bida y lo rou de sol à vennie
dela à 30 d. cadenes, y acabat lo sulet y se
be tornar a regenerar per un em per adentro
de la à 300 de y à la matepa Farmacia, ara son
fill me Joseph tambe esta à la matepa Ciutat per
abes poset una tenda el altre roig la prima 600 y 1000

Lo dia 14 de Abril de 1887 es un dia memorable per Barcelona, perque se pose la primera pedra per continuar les obres de la gran Catedral comensades fa vuit sicles, se posa la primera pedra per fer la fronti's que estaba en quasi vint de escultura nos mes que aquest, en tal forma gran esplendi dita è afect dos cents mil pesetes y si no fou aixi, estigue fins à vui conclueix tot la fronti's, y la Sta Virge dia continuarà tot lo de dintre pues tanbe tindrà que gastar bastan, à la gran solemnitat y abia totes les autoritats civils, militars y tanbe eclesiastiques, de dins un gentio mai, se dia que aquest abia comprat mal tiempo perque en la Vespra y dia à fet un canbui de pues de abans fet vuit ab ella y dos à vuit, tot un temps.

Abui dia 24 de Maig de 1887 à sigut un dia de alegria per lo posta de Sol pues se à rebut la bingue del nou Sr Rector Dit Mn Joan Roca estan à Sn Joan Despi Comarca, abia abiat la bingue algun dies abans, estigue el Sr Alcalde y Jutge Municipal con tanbe el Sr Secretario y agents, lo Alde la Corporacio Municipal

ÿ en Perbe con à Jutge, ÿ los principals
pejesos, ÿ lo Señor Veguer à Vich metinat
inbite à tote la jen assistisen à tal acte, ÿ en
particular los Obers ÿ tot los administradors
ÿ administradores, ÿ que à les deu del metí
fotestiguesen à le plaça per mostre à veure
à fins à le hora del compri vot, feva con
benie de Vich ab lo seu ab son acompanya
ment ÿ abian de benir algunes convidats de
Barcelona ÿ propose ÿ aquesta ora de anar de
sent à Belmunje, ÿ el efecte antes de
les nou mostisen dos testimonis de le Seve
ÿ shontenè fins lo cobe del Sol que pujé
lo Sr ÿ tombe mostisen una comitiò del
poble per rebre à le estrejo ÿ tot lo dit
ujia Josep Miet ÿ lo veguer del jutjat feva cho
fins ÿ bellò' den ones ab ordre per le
gale, ÿ enan se bejeven desde el campanà
mostisen le comitibe Municipal Obers ÿ
pejesos atorgats ÿ bicari ÿ mestre-jent
de poble atins per fora fora del le Cruz
del campi vot, el qui beralli se litsen le
ben bipede ÿ nos jiravem cap el poble
portabe de acompanyament sinth ò sis cape
llans algun jermà seu lo bicari de Dona
algunes amith ÿ cuch ÿ altre per donarli

del S. Bisbe una diumtet de la Catedral de Almeria y ebia lo chetje de sus Bejes y algunes amiles y ebia algun pejes de la parroquie que deuen pagar, tote le jent del poble estebe à le misa pues tot lo cavo estebe pite de donar y meinar al mig de tiros y bol de canyones ese una confusio, de cami à le Yglesia, se pose le genuge y Cesic prenguer possesio la primera de Secretario canton Secretari luego de la traua y requisitie, y se canbiá le Capa ab la negra y se une el Sementivi se tevan les chiclles y se torná ale Yglesia le Secretari del Sr. Bisbe jevné se Mejí le entr à titol de Chantri doyent le Rectorie y ten mutts à talon de le Yglesia que y ebia algunes donar quels vacabe se tancá à dintre y despues mutin à tote tancá entre begada se fiá le clau à le taberne y torne obrí, lo mes jevné tenena pitite practica y despues all tarde donà comensa lo canton que estabe de la bona acullida se li fegia cuelque arribe à plorar, dien que tot è cuelque arribe pes lo be de la parroquia y abans inuentet de mit si ese mesclá pes na aber de pasar pes le porte retterio pes le finestres, que jo quel mirabe al sitio que

el pobre, que no ave de ningun pentit que
tots li eren indiferens que è totom nivassa
con jovenes ỹ pro ultim qued mirem com
è jovené que ell fasie lo metes ỹ que tots los
ciforis reuien per acompañarnos tot ad let,
tote la comitibe nos dirijiven à la casa
de Tovet, se entre vet è dintre tenei ỹ
torné à obrir ỹ tots perjerem à del à la
sala, unes 30 persones ỹ encontets un del
rebidor pric plet, tengo altre gabiet, altre
cosos, otre pentellillos que eren mol bens,
otre bi mol bo, ỹ otre unes pentes mol bones,
ỹ per ultim 12 jogens mol bens de vol ỹ mitg,
se apacé lo Alde ỹ totom ten lo metes ỹ
nos despedirem ỹ cerqi è tova pero lo Alde nos
engenie, pergue bolté per lo ort ỹ me torne è
dintre, je abie convegut lo bergueno repero
vien los tantes que no tornesse, pero tovem
los que se quedoven lo Alde petje ỹ lo ovem
de la Tova de Labrete homen ỹ lo may petit de
la dessobredina Joaquim, bitu elle ni abie
pero 30 persones ỹ no quedoven la conperasio
fon como del Alde, pero ni efecte je abie
pubiquet à telisp de polesie di Joaquim Adomi
per lo dinor ỹ petrech ỹ no bolve à de per-
sones, à poco diferensia el vetrete de totom
se gestaue pero per bolte, lo dinà die
de boà millo se espose li conté la poresio
pacet sendevos, per mosons li pegem bovet.

lo cas fou que acabat la vesita lo Abat
apareixé y se despedis y api à ten totom per
ores de prudencia pero com totom fos
pasé per lo cot y se tornà aparentá bien
à tot la Apostolica y pojeros y demes que
estaben inbitats pegar el efecte se abian
dades las necessaries disposicions, pero al
bespres lo Sr Rector que totom abia menjat
se admirà y preguntá totom estaven pergue
no se encontrabá, quel tornin abisá que
agenjo es no baixaba y lo Ajudant se dis
que vespongue que ja iban tarde y nos queda
ren sen dinà quedan notes bien pas ens
probé ningú tot lo contrari se quedà à lo
Rectorio, que respectivan à algunes beins lo
que nos tenja pero y estavem nosaltres
combidats que no se rebii cosa digueren
pero no abesitem.

Lo dia 23 abril de 1887 aparegue
lo chovenú tot enbert de nou à fins Coll
formit à baixar quelspeus se begé tot llis
lo cano que tenin una fuesa com à ultims
de Novembre es cayo que ni pitets ni
persones es bé jins be à casa tenbe de
molta calamersa que à casa y estaben
Dolenyé Castellá y altres fueda un poco amei
de la mitat de la calle.

Lo dia 7 de Jeing de 1887 à binguet
lo nou Rector à desempeñá son cargo

aben binget è pendren possessio lo dia 24 de Agost
è binget de son per prop Comodon ere que
y estaba com à Rector ro dit Sr. Joan Roca,
que per mals anys lo podem trobar es fill de Dich
aben dia 26 de 1887 à mesget lo Reconom
Sr. Castor Sors, aben estat entre nosaltres y
desempenet son ministeri ab bon zel y tanbe
amor, pues ere un bon sacerdot, à estat à
sos parroquians benvolgut y mig, com se supos
aurà set ben acapi de ello que dic ay, com
ere tan ecanomic, que pensro no menjaba
mollas begades sino gestes, se depenia
bestes se abellia ab lo jaguer tenia
sempre la bista al questos y ab lo estan gol
recullia, algunas begades segons la mani
lla jun ab lo Rector del dos Jaume
Bosch, lo dimonjà passat Abril à casa de
aquest algunes y pocas à la Rectoria, pero
pero gastes Hum gual gastes los altres
sos litges, segons raons de algunes Vicaris
se fegan lo bide mal passat, lo cu destinat
à Centelles pro Reconom interino.

L'o dia 17 Juliol de 1887 me è rega
lat un retrato de son fill Ramon, lo noi
mes quan que fava 7 anys lo dia 25 del pas
sat gue tot los dies anem à passeg y ell
ba cabalt de un bunio mes petit que di

compuè, ton nevit D. Ydefonso ỹ
eto se dia Ramon de Caranba ỹ Pascualla.
y la chera D. Maria Pascualla de Caranba.

La dia 11 Agost de 1887 à binguet
lo Yn Bisbe de Vich Josep Morgades ỹ
Giti, en pasit à fer una bisita all S.S. del
Sou ỹ el nou Rector Rn Joan Roca, als S.S.
del Sou se mal temps lor è abia pogut ỹ
al S. Rector se digue que el bolia acompañò
lo dia que binguè à prendre possesio, ỹ fins
no comprometer als dos Rectors, no è
fer bens à dinar al Sou ỹ jò tambe, ỹ abia
Rector ỹ Vicari dos germans del Rector que tan
es Rector de Sn Pere de aon era lo notari ỹ lo
petit es Secretari del Sn Bisbe un pot ỹ
un jove molt amic del S. Bisbe, à les tres de
le tarde continuè una 2a visita ỹ al
sentir fer la bisita à la casa Rectoral ỹ jo
anà al la sobe tantes lo anaven à acompañò
à fins la Creu del seu rayg.

La dia 25 Agost de 1887 se fen una
gran festa del noi ỹ noyes tenin per patron
Sn Aloi ỹ Sa Filomena, alas set misa al una
petita plática ỹ comunio ỹ assistiren unes 120
persones, à les dos gran Offici al mesia ỹ
sermo, à les tres Vespri esplicaren los obligats
lo S. Rector ỹ luego procesio del noi ỹ noyes
portan S. Aloi, ỹ la germandat de la agricultò
ỹ abia una Vo chor

tambe se posto un Juetge de la provisional Consistorio de Barcelona que costa pesetas que te un juetge permanentida ab vice vobey y es com à portavoz de les corporacions y digue lo d. hacendat que el estes molt de acuerdo algun del exorciats se li pertenecia per gonol en las dotacions y compromes per lo ove de la mort.

Dia 2 de Octubre de 1887 à mitjanit se declare mabe pobille del pretlinde de pere Antolin vecende lo cin 1813.

Lo Dilendres dia 11 de 1887 se enfestos pensats à mè Casino del pivet tres Offisis ab tipo Capellans el altes, me è estranet mol el no aberi Capi, aberi 12 Capellans que tenie de assistent el dines, que jens avem à letes le 32 persone de cosa aventres me jeunes Juerra y me despasa.

Lo mateg dia 11 se è principiat un Juideo el Segoet Cor de Jesus que será dimenge Diesiste y Diumenje aben binguet un del millors predicadors de Dich Temin matte assistencia y le ultim dia ocupa tots Diumenje de Octubre que se celebre ab gran solemnitat foren les dos temisses

reunides abenti Comunio jeneral ab
motte assistensie quen Offici, y à le tarde
quen procesó ab nietes cthes y mejor mem
estrenesse com epi se post dit per ebes esta
vetisede de le lista publicee le sumptuos
Cantedie de plete que porocp eg este pesa
que ie aben estede cantte 32 ó 33 cãs que
mette me recordo ebente liste y tacede, le
simplie en esiet del dour posenta com il se
tó de les mens del plete.

Les tres dies de seuno tayen encèm inat
tat de le ouersió, inbiten de post y tenen à qu
totom se sereigen à dite societat, com si nou
tingessem pues de tendades, pues les mobe
ten que se encontin les bèyes com si no tosen
ten bones eben sigut totes encensedes à
su metsep tó.

Le die 12 de Nobembre de 1687 dide Hot,
tot dour se poré une Corone de plete à le Ma
re de Deu del Roi pegeda pes D. Luis Pasta
lle de ~~Pastey~~ Corenoba Sr. del Hort Espose de
D. Vicetonio de Corenobe, ei mol bone ij. de
quen Torbell com tenbeta del Pesus sakecist
ei de 858 no ereenjeuen dits S.S. pergue Ma
ere nostre Senyle, com pesen une tersene pott
del on è ésecie de tese ues ereenjen.

Abui dia 1º de Janer de 1888 se fa
una gran festa per occasio de las bodas de
or ó mejor dit per celebrar lo dia que fa
50 anys que nostre Benaventurat Papa va celebrar
la primera missa, se diu que ja molts se
abia celebrat semblant festa per un Pontifice
Pontifice ab tanta pompa y llumenaria com
per Lleo 13, es cosa que espanta, de tot lo
mon corregut an enbiat presents en demostra
cio à la persona ó à lo que esta representan
sens distincio de sectes ni religions, simá
tics, jueus, protestans, este de aquellas
regions que no tenen ninguna ocasio
de mostre Cristo, se pot dir que un protest
barcelonès al Bisbe de Jerusalem, tambe
portan son present, los S.S. Bisbes an sigut
los encarregats de la recollecio cada un de son
Bisbat, y lo mejor plat de la pesca an sigut
portats à Roma en unbalets pera enbarcar
los allemetsos redigueren dels Bisbats de Es
peria et de Barna è sigut el que à ocas
dit per mes bolos ja ab clarjes ja ab no
bes de celebracio, y ab traballs artistics

molter y molter de les coses portades allà
à son palacio, no serán bistes per ell pues
en Tan gran numero que per esposarles
al publich se tindrie demenester salas y
mes salas per la colocació, dirán de ser bis-
te semblen esposició, pero per lo cami semble
y sens que peses per tantes mans, y coses
mal bones, me sembla que se cauen empeset
del sostre algunes coses, perque la gent en
tan Numine, per motiu pert è deuen se ten
gran temor que ja estaba enamigada del Di-
menje antes, se dispen la Offici à dos, pues
de bon del meti al comensio juneset, ova
que Deu 13 celebrà la misa, y que pes tota
la existiendet se celebrà è la metexa ove al
molte illuminació, resma, y è la tarde des
pues del Rosari lo Tricopi cantet è bon que
mes bone que mes mala, pero la capta
del dine per lo D. Rector no se gen debe ave
al berque Comedie el Santo, los trabucaires
questi, sets los inbitets, pero pesé el be la capta
è recullir los dinaros pert dine de tot
jo me ben estes à casa prenentindri mes
bones fiis.

Lo dia 4 de Abril de 1848 a vigent un dia de
gran alegria per motiu com i tenbe per
lo beinet en jeneral, à vigent lo cas que à
Tornet un del. fills. tenim à la Americe
i egnet en lo petit d'Jaume, lo cubes
cases à Vasna lo dia 14 de Jene de 1773
com à robat per la Vila de Cube, pero com
com à robat per la Vila de Cube, pero com
ve mal espabilat ebie pesat prop de un
ch seu enbeveno la bolie del Conjentos
i se ve del enbesh reparabe al Hospital
i pesat tornabe el trabell que estabe de
Padri pel cap, bingue lo dia que no pogue
escapare, dins lo bene je cobre amistat
i lo segon dia espite la Capite li dane dos
dener i Nibetat de menjes al los pettes de
legone dese, i cuchabet cas que li peses
que respuenes el Ll, anibet à dalbena
demane permis per beper à la Ciutat per
beure un cop de ré nene dit d. Cerimiro
Lacue Ahetje del Capite Jeneral Blanco lo
rebe ab mal agredo i li digue que el binen
dia i tornes quel redimirie à el tenie rebe pau
i liten de respote que de esp manera, i que
bolie rebiri li acomellabe que peses à denitet
militer que estenia mal be, i tenpo li trapi

los despatxos fiscals al Hospital de Olgin
luego envigue à son jurnà la oye que el
lo batxor envibenia à Gibeve que desde la Mon
y entigueves al lo batxor dos vits y un dia, ja
trobe son jurnà allí que quasi lo troba
derenaguet, se retudeven y manteven è cabell
que el efecte los tenie efem y pentive fiscal
Olgin y com lo Director era ja malenaguet
presentet los documens li donè llicencia de
pasar à dies ab los tiyos à Ulal y aquell dia
se casà una cosina seba filla de un jurnà de
se chevo, ab un capità de la Guardia Civil, fent
molta broma y pasat los 8 dias lo torni à acom
pane à Olgin al Hospital per entrer los ma
lats, luego se escità los sinpetics de tots y los
afeitabe y tallaba lo cabell, y apa li donaba
pur tots los gastos, luego lo feven cabo regon
y el pobre tenie cabe sirimen y à cin à pocs mes
traslladaven lo Hospital à Santiago, ab pocs dias
de estar allí faltà lo ajudan del apotecari del
Hospital, y son amo enviget de la botiga se pos
enta y pregunte si abia algun cabo que
bolgues cumplir lo punto del que abia mes
pat y respon mon fill si el seria bó digue
que si, enpreguntque la nota tenie ab ell
pregunte à 12 de al mes y bona bida, luego
lo anavegè del despeg cumplin exactamen

ỹ abans he copiat la estimació de impressions
ỹ intencions à tal efecte que li cauen des de la
vida ỹ estat à dita botiga uns quatre anys
ỹ desde allí assistebe los principis ỹ tallade
los cabells, mes abans robe bingut me vade
cap mes del que à una tenalla que,
ỹ que per lo mes de Octubre del present
ỹ mes de nit ỹ tove una ỹ no poden estar
segur dintre del edifici tragueren los cotxes
al peti ỹ tot la nit tan desastrosa de trons ỹ
llams acompanyada de copiosa pluja se mullo ỹ
de resultas de la enmitat bi pillar un gran res-
fred ỹ com jo estabo en fase delicat de salut
tal de un dolor que atormentaba ja estigue
molt fingue que perdia el llit, mal, ỹ mes mal
estic ỹ administrarli los sagraments, pero la existen
cia de bons facultatius ỹ sobre tot la direcció de
Deu à cap ỹ à corts he sabo enfermedad este
fort estudios nit ỹ dia, ỹ resultat de tot estudi
fou que li participé que la unich que li
aplicaria era dos litros de sang à la espina
da ỹ del contrari tot à bega perdut, ỹ se con
formà ab la fatalitat ỹ se afectuà en li
los mateixos que mal en li comprenen encara
ỹ desde llegó comença millora, ỹ li pro à

per expresa condició, que debia dejar el país à bep pena de ser repatriat à ell. lueg. lo devem de bpe ÿ se posà en camí para la patria, pero antes de efectuarlo tingue que rebre moltas bisites, totes de pas principal ÿ darrerament apir com pogue, pero les mes afectuoses fon la de les Comunes que existeix en el Hospital que son 13 ebeni germans de Celestines, una de Vicentines del Estat, altre de Barcelona, ÿ altre de Reus, pero totes en general se bee lo apreciaben, è la mayor part venien lo despedirem dels pas vacort, excepció Tamilia, de modo que lo è rebé de aquellos bones S.S. ab amabilitat, despes bon vacort ab tota la societat, pas endia si se amillorabo la seba salut ÿ bolia tornar, tubem bon pro- Tector. Lo dia 15 de Abril se embarcà en lo Abana el Bapor Castille pero tota la tarde tingue que tenpotejar, arribe è dentrar lo dia ultim de Abril è primer de Abril al entrar mal cami de pugar per tot rebre à mes no poder, se tornà retirar pero no minbo un esperit arriben à Barcelona bestacat- pellet, exercise à son jeni à Franco que em fotte bager à bisitar lo pugar afectuós ÿ li be proporcionen un regimen de bida mol serio pero tan mal mel conseguit de la

reba malaltia, lo pit bastenda anet y lo
mes seria ave la medela de la espineda la
vespre i mos pildoras una medicina que
tenia que pendre mitja pieva cada del
mengar, y una entre à la espineda el
pecto de una nit cada dia anes bajen y
despres torne à comensar, tenia mella
tos y vomitaba mal, pero el dimecres
eixet à casa se li quite la tos y lo vomito
y millorau lo color y las forces apenas que
fuga en tot tiu encontenpero le bonge
bera de bon caldo y abundancia de llet de
boca, cort de la propia que y à casa de
Joseph Ferrer (a) Chestrejer del Serradal
à millorat mal pero las espatlles pes
treures la omplicane li caite mal pero
se à millorat mal, pero be à la nit no
tolen vomitat gens li bol be, bolgue anar
à Dicta despres à beure que estigue tres
o cuatre dies, y al tornar se engenicione
perque va el Oitel de la enfermedad que vom
bein dos de la dessa, dos de chocolate la quen
del juet y tres de Tossa Mebreta y dos de casa
bolgue anar à pies y se salut ment, bastan
pero je millora, com no sap com pesar el
temps, anit à portat algun dinet pero
no li se pregunta el com, se pega tot los
gastos y gracies tot la nostra, no mes ja tot
abendas, con tenbe el tabaco que dono à
Joto mo

Lo dia 17 de abril de 1489 bar
empendren le marpa cri à Vera per
provencien les gran festes se preparen
à le capital de prebincia, eben anibet
lo die antes à los Cavers de le terra d'Ah.
le Reine Rejente eb tote se Real famí-
lia ÿ son acompanament, en mattie de le
abentade de le gran esposició universal,
de modo que es le admiracio de beins ÿ estran-
jers per le sua grandiositat en totes ses parts,
Primerament se fen una tonda grani
fuente de cera del general mal guardiero
que ele 53 dias se be cubrir pero se trabellé
nit ÿ dia tan le festa de cubenta dels un
guardies dines à tots los trabelladors ÿ ofe-
vesis pagants jeneral doble, abenis cu-
bert matter tonder nober gran cotes ÿ
Naus de begudes ÿ tot eve plé de jen eben
ni anats espectacles publics, dos guardes cor-
rion de fieres le una le dreno se deya Reden
bah ÿ latter Ah. Vidal, lengo dos guardes pe
nevenas, cosa que no se compren con los
homes anibes à tan, com le gran batalla
de Pienna, ÿ le altres de Detroo cosas tots
admirables, que pagen una pesete en
libertic al public, gran colecio de figures
de cera ÿ altres cosas, dels tretze nes

passatemps, la heina anà à beure algunes
tonicions, però lo que mes li divertí la cosa
tio encara que ij tenia part de obligació
ere anà à visitar los encenedors però ij abia lo
mateix de europa com à mestres de guerra perot
de 80 bocois, los ij abia de 12 naixos dotzen
tes ij algunes moltes porcipletes dins
el port però ie grossos, el entrar la heina
dins el port totz tiraben 21 canonada
que es la rebalhea, ij lo fortalesa bi
sitar era que la etiquete li obligaba à
tornarles com ij abia de totes les nacions
à pusiesse ó los representen tenia tot
obligació, arte en Rey que era de Suecia
y Noruega, tambe ij abia part del Agente
mes de Suecia com tambe de Tunis de modo
que era diena de rebirt, aquella bonicitat
de uniformes, cadeu del seu pais de modo
que ij abia de mes de 30 varietats ij entre
pero totz traien lo bó ij millo, ij aquells
dingen è era la Ciutat que ij estaba allot
jada la familia heal tot eren combits
però tambe era combidada à barbe aque
nes begades, combits per la Noptera de
la Ciutat de S.S. ij tambe de Señoras
tot pagen nosaltres, visità algun el
tablisme Hospital, Caritat ij altres tot

mes el dia 24 de mes se ha beneit la
nova Yglesia de Santa Andreu de Palomera
al lloc dit el Prat del Rojer
ab assistencia de la Reina y son seguici assistint
à la ceremonia 6 Bisbes 3 Cabdals y en de
estrepetenbe bon exiti acompanyen à la Reina
vesta Ylesia de Barcelona y de Sarrella, menistre
fenrió, veben les parroquies hasta à la porta de
dita Yglesia hon estaben una persona hasta y tots
prinsipi molta de jent que ve una confusio tan
gran portaben papeletes de entrada, desde la fon
tó à fins les dos de la tarde, altre dia y ogue
una gran plassa de gravissa per les persones
hasta à la gran Vigia frente la casa de Clavé
y les tropes estaben apostades que anribaben fins
prop de Sans, jo y la casa Carcuba hemos
nos apotaren gran frente la Universitat prop
lo passeig de Gracia comensen à passar tropes y
les Armes, Cuerpo Caballeria y les Armes y
la Artilleria de montaña y Armes, Cuerpo Infan
teria que era molta y Cuerpo mes Caballeria que
vingué mes de dos ores la Reina comensa à sa
cada Batalló de pler, banda espectacle, altre dia
y ogue gran retreta tanbe presidida per les
persones hasta, esportades en procesó fins
al Cuartel de Gracia se principió tocades les ora
banda especial tots los Batallons ab un tros de
Bidre de color el cap del tronell y los de Cabll el
cap de la Reina y de tot enter y ebio un tros

de gran dimensions que adornaba molt be
constantment à la nit totes les nuits
tocaven les sobres tocates de retrets, gran espec-
tacle, pocas les persones foren gent que no assistis-
sen à dita funció vegentse ha ser que mai se obria
à Reus. Gran cop de bista presentaba la
dia de la Obertura de la Exposició abans repre-
sentaven de totes les nacions inbitades al estate
ixen de tenir preparat de antemà à dins me
guedaba el Corsé mirauen los principals es-
tandarts, que ja estaba molt de antes acabats
y despres se colocaven totes les Autoritats
à un edifici que ha necessitat y à continuació
y abia un gran sentiment de tristesa que
y abia aparellat mes de 50 musics y artistes
centos y centenes, tocan y canten pieces
molt bones per espai de una ora aproxima-
ada que la banda ha dirigit al Batlle
à rotlades el poble y se dispilá que ja era
fosc y faga bastant fret, dos altres dies bas
aneu lo un ab mátilla Comunió que bajaren
foca cosa tots los retaus de bellas artis que de
bé y millé en Cuadros representen barcos, senats,
cosa, castells, Glesies, Semitiris, chantenes,
hiu, dins de barcos al mig de gran be-
rrasca, altres inclusi bajaua cauen la sarda y
tota clase de tipues, ni abia de mates nau
ions, en departamens de arme antiques y
altres molt curiosos tot que era bo de mirar

tambe ỹ ebie tigeres per mi barten
indesdre, no podem reso que sí mes pues
ni ebie com den ber ebie pesedes el mon
per le jen higienente ỹ esem de sobres,
tambe ỹ ebie dos horges com de letrodel
que dejen se tocaben per medi de la Electri-
ided, elle tot es prendion, luego pasaren
à les shontenes veres, que eb un esientos
ese ewendhy pocette sobre de veiti à tenso
domentos una empenta empuenien le mespa
pes una prenden ỹ luego eb le tosse pujabe
altu ten ỹ luego pen bolton contet tega lo
metep ese un espeg com de 100 metros tot
de tester. Luego pasarem à una cose
fete de cenas de bambú ỹ enbuete de tiges de
pedmera con ỹ ebie le febrice de tigeres filipi-
nes que ỹ trebalaben bà 7 dones pentades de
aquell pais bonic ese bonites trebalen ỹ ben
pues tigeres, tenien mete pubitis de festillo
ỹ mols tigeres pewes ỹ de pepé ỹ ne despaha-
ben mols, bonit edifici ese prop lo estan.
De tolder mol bonic ỹ bonices de begada
cotes ỹ tots los entieles de comoditets meỹ
se me en biston mes, tendes de heines ỹ chesos
ỹ de totes la nesien en ses ỹ un cafe Valen-
sià senbit per bebedianes mol ben arreglat.
Luego bes pases el palesio de les industries
de tots departamens ỹ esposentos es un boich pues
se necesitem tres ò quetre dies per dar una petita
bista à tots los departamens, de totes les nasions

y à departamen acerpats y los que en guedat
ners, de espera ni à molt à bonic mirar
los objectes del modo que estan colocats. Tan
simetricamen que esparey impossible que la
má del home arribi à tan formar tota clase
de dibuyos als seus productes, de modo que el
mes acabat lo edifici de la forma de un bano
mal grandiós, y al deban le un gran lago al
mal grandiós, y al deban le un gran lago al
mal grandiós, y al deban le un gran lago al
un gran vestidor.

Luego lo departa-
mento de la maquinaria que les y cabia de
totes illes y dimensions, de tipi de tilers per
tocar algue, al dits metes que no bes en-
tenen la aplicació, totes fetes à Barcelona,
tenen la aplicació, totes fetes à Barcelona,
tenen la aplicació, totes fetes à Barcelona,

Luego ben prest à la esposició Additiva
per medi de un pas per sobre la terra
Canal de Aragó y Cataluña del Sementissi
pue tindré com 200 metros, una gran rotun-
neta per sobre y altre per bajo, y un
12 metros de ample tot de terra, menos les
roches que son de pedra picada y mol
ample, pues el obra mestre, còmpen la
esposició un gran edifici fet al mal
tuco que se estila ara y al dintre
ja estaba ple de molts objectes de cara
pertenegen à embercacions, mets metalos
de embercacions de totes menes, mols plans,
molles cordes de totes dimensions, maquines
y molts aparells nautics, en fi molles

cerer ỹ espavetar que ve a nevesi una
persone de la fameliet que done les
esplicasions al pergue tenien esplicasio
routin de alli mateix divisi è bova del
mes que este mal prop, ỹ ebie mols
trebelladors que esteben aveden en
guer entrimet é sortir que sorbes
per nivedos molta pest sobre del mes
per te mal bona biste cose mal cudi
ose, el botten del guen edifisi, assinat
pel si guesupen guens pardins tot
jen forme vice biste.

Serbe en aguete bingude è dunet
se chepiestet le keina guen enen è nostre
Ntr. S. de chonsiset, mespen lo endie ỹ
tornen lo ettre eben sigut mal obrigueda
pesa de totom, de menere segons digueren
figuret tot portento ỹ mejistet à un pois
ter espay se ỹ envia establent per una
temprovada tempestat que pudé enemorada
de dite soledat, el mespone vegelé un jega
de mal bidos è le chorden ỹ den les mes espe
ribar gueries à chonjes ỹ denes ebiten que
le festejesen, ỹ den probar del contento que
ebie distuetet al poc tems que ebie perdut
ab ells queden mal agoniade de totom.

Sambe anà un dia à la Muntanya dita
Sibidabo à dar passamentis, aon se obrien fet
un gran rebelliò per dereccos y distintos de
la gran biste del personal que se dirigeix
desde aquell punt que es com universal al
beper passeigs per Cuenca que jà era un
poch fosch y tot lo carrer estave obscurisio
ilumenat y quedà mal contento de tal
demostraciò.

Cres era el metex dia del dit que
jo que era gran illuminaciò al mar
comensen passet les onse del bespre com-
initen ab tres castells de focs molt ben
combinets, y adems la mejor part dels
bapors el llums de colors gran espectacle
molt bist à Barcelona tot à prometsiò à la feina
desde un bapor, y abio algunes fotografies
que donaben la claredà dia en bolior punt
dispesem à la Estatua de Colon que se
despebe baixar com de dia de jin mes
se ne à bista anes, y tenje molt fresca
que mes dem contipet ii pillar prop los
dos del matì eren gran retirada que bam
veto bar aber de caminar estius lo carrer
de Aragò ple de gent ab llums los
J. de Cataluya pero ab gran gust ò fego
per aber presenciat un gran espectacle.

La gran espectacle de presencia de dia
2 de Abril que fou la benedicció de la colo-
cació estatua del gran Cristobal Colon gran
almirall i descubridor del nou Mon.

Devem assistir à la gran ceremonia S.M.
Alfonso Cristina com à Regenta i S.M.
el Rey D. Alfonso 13 de edat 2 anys i
per dos jornades los primeros que eran
de estos Pretisiongui à mes D. Fran-
cisco i Secretari de Regencia D. Ramon
Blanco Capità General de Catalunya.
S. Alcaldes de Barcelona, El S. Regent
de la Audiencia, el S. D. Alfonso Dia
Presidente de la Diputació, D. Eduardo Al-
lapiza, E.S.D. Segundo Moret Ministre,
Presidente del Consell de Ministres, E.S.
Ministre de la Gerra General Cerero,
E.S. Ministre de Foment D. Eduardo
Pobovo Rodrigo, E.S. Ministre de
Marina Rodrigo Arias, i comissions de
Europa i de America, cumplint vosta
part per totes les atencions i cortesies
Alcaldes cumplint respectivament à
vostra plaça i Ajuntament de mes mi
atencion cordial mi bista à Barna mi è
esp part del Mon.

Detalls del ajuntament.

Tot fet à Barna el 6 Octubre del
1882 el que es de pedra picada 32 mil qui-

primer tros de bronze 23 mil gail regentors 23 mil, 3os, 24 mil Lo 24,, capitell 30 mil tem-
plete 14,, lo estreu 16,, adorno de bronze
14. Estetua de Colom 12,, pie de la columna
32,, total de bronze empleat à dita columna
213,000 quilos, de al 75 metros.

Mide el pes en cuios dita Estetua
mentres estabe à terra, al peu de Mase
derde al talò è la punta en metros 10 de la
que va desde la punta del dit pulgar de la mà esquerre dels peus
al pulgar de la mà esquerre dels peus
la medalla per punta projectat en groc
cadena en pam de Mestre y en de ample tot
per tò que en majestet y ser en groc
adorno per lo pesch à que à sigut destinat
forme la cuenta dels dos pesets, la figura
esta pisada cuasi à plomb en la medalla
te com un rollo de pesses y la esquerre
ab la bras estes y lo dit indice mirant allà
com cerca dividit pel lo que van descubri
mente lo dia 3 de Agost de 1492.

Acomanen que cuna de que en tinguet
la bon pensament de portes à cap la fabri-
cacio, cuna tenbe los que la an executat y
portat à cap per los fabricants de la patria
que en Barlona tota la obra à sentit de tots
tallers, cuna pren de fabricacion y à la patria.

A mija nocal si troben iii estetes
algun Vgrave, algun del comptes de
Colom y una heina del terreno conqui-
tet, totes de estotes naturel, ab gueda
me bepe y è bist dleous mal gueres de
bsoro al estet naturel quetue, y los etue
quetue esten de pauyo à terre pero ab lo
cap el que tenen tote la mejestet degude
tots estes degnet, el mija nocal y è corone
y trofeos tot dividit è obriegni de commemora
la memoria de tan insigne home, encengni
no ene espeñol, pero turbellè per nostre
patsia, pero les intuipes del partit, que jè
allorores se formaven, mes lo enbeja fen
que fes mal pae retuibuit y guesi abando-
net en se bellue, pero tot è pruegne pre
omes de Deu, als ultims de se bida accbè
guesi el rema mieria, en cstill de Jenoba
nacut lo en de 1446, que Gvoia gesi.

Lo dia 28 Agost de 1888 Dimenge dia
de Jn Agustifive de Rhentlue, empuengnem
la marpa pues bes yo nu inbitet al estete
pentes une bisite à Sante Rhesie de Ripoll,
for pruepaside pre D. Joseph de Cesenova
y Se D. Espose D. Dolores de Gaiyolè acompa-
menles D. Lleire de Pentelle y de Cesenova
unt pb se fille tenbe Lleire, Rhellue y
fills de D. Ygdefonso de Cesenobe Rebot,

de D. Joseph, com depo dit pregavem al seu
à Bellmunt à dos gents de dia del mati per
avriben à dos pieus de cotte à Ripoll, pregue-
sem en cotte de la fonda del avriben, pues
portè à dit adittis pues nos not dis Ygleria encara
fue obes gerdet exepiendo guen la gueme
de pueri tota la Vile devan la gueuro del 1833
1834 ó 39. jiunt ab la Vile per evement ÿ saber
tot lo pueblo honestis dit de chagrin de Ripoll,
dit Honestis eve del mes vies de Espanol ab
vendes ÿ treues ÿ entie com cep mes, nos
digue un miñó que nos acompanela que
abiatinget la vetsele del altres chojes tot
de or massis ÿ com tenbe molles altres alajes
de gran balor, tot se conselba de la entie
de pueblo, que se die encore mol bone, com
jo no entene ab arquitectura pero se bue que
le mol tebell le bevietet de tigues, de pero
nes, de bertics de totes clases pintats ab berie
tat mol ben mellat pero è fins à la altre de la
mà esté mol de Tiboret, (com tes molte cristo
ses espetlle, espetlle) ÿ gmes desde la epoca
agueste los ebitons pe edifices de nou se coro
ellas ÿ ebia una bone piedre ses mol tebell
com no ÿ ebie cap persona capitatiba que
mires per la conselbacio de la que abiagues
pecetat lo fae à siguet cause de que aquí dera
pevent que si pes complet uno de la joyes
del cent ÿ selebre per tot contorns exectan

adificat la eremet Monestir pel en Sta
Biba de Vich eremet Biba de bona me
moria pres encara se conserbaba el retor ab
un nimpo de pedra on ÿ es enterrada se fi
gura dintre del Claustre pavet lo nimpo à un
bell pedre de el en la pavet de enguna al
ponen, altre de les jaçes que se conserbaban
en los Claustres, se ben reparen com tot la dema
ÿ è dor. entre de Claustre lo en robre del altre
de bo è millor lo del plé terreno ran en pol mes
rebell pero tot de en turbell enguisit, no digue
la acompañan que ÿ abia en capitell que en Ya
à la patria pes modelo, en fi tot es maravillos,
se acababa de cloure la empela que tenbe
rem obra mol bona pero no com la que existia
antes de la derolació, era Monestir de molta ren
se conserbaban ab dor espes de tinta les orar de
tella Pasqua ÿ de altre que no se sies de Gitre
ran jesus, en fi tot es mejestuos al ves
acabada la obra seu diem de bisitarem, lo
S. Biba de Vich Sorchy ahuy gadar se ò è pa
ret è esp ÿ è tostat pes se dificarem, ne à
pendet nomen pes sen llisimes de tota
persona que ell à conegut, tot Sente Maria
que se die de Ripoll cortava 4000 de se fé à
Roma ÿ seu de Choreil crec demanaren los
artista ò ens pertenisle acabada la maisik el

de pedres de tots los colors encertats regularment que
à de representà, ab bosins molt petits de modo
que es de un tochell inmens. El colocaren cada
una à son puesto, tan prop la una nos bingue
à buscar lo matex cohe y nos portè à la pos-
sada que ere à devè del Viniberi la tarde es-
tabe parada nos esperaben y tregueren à nau
fosim de carsperi se acabeba de esplodeyar
de nostres tapies, tingueren molt bon dina
abundancie de peixos y bon café, abrieren
pes ~~vina~~ maspes y ab lo matex cohe nos
portaren à la estasio que luego arribè lo
tren y en marche lo cohe nos esperabe à
la estasio y arribaren à Sevè ab dotse
aben distribuet de una bona bista y de
un paiis que no tenia per conegut.

Lo Diumenje 30 de Octubre 1888
se feu una gran funsio de Distrumentat
per lo Senor Pontifis, à tot lo mon conegut
y per tots los Distrumentats Canbregen regu-
nebo Ofici de Jensia plenaria, Ofisi y comple-
tes.

Lo Diumenje 7 Octubre de 1888
era lo Rotes de tot la chon se feu la funsio
com los demes anis tenbe conferensia y can-
taren Ofici de Jensia plenaria y se à instituit
lo mes del Roser pera cada dia al Despe
se fetè la funsio horasi las oracions de
dia los misteris contats exemple y
los Goits de San Domingo

Lo dia 1 de Juing de 1883 al bespre se
à comensat una nobe tempio, y es el de
qual Cor de Jesus, abenso jà amonestat
lo S. Rector lo Dijous passat dia de la Asun-
cio, y revè al bespre com lo char de Maria
pero me cuesta, de mon recort ren tan
molta de tempio que no puch contar
pero que entenc no se teija mes que Nobe-
nario de les Animes pero me recorda, benian
un gran predicador y los quatre pes cantes
dos estaba allotjat à la Rectoria y los restan
un à ma casa altre à can Chenet à Chajera
altre à can Jaume y lo altre à can Mesino
mes los donabem que sopà y llit lo dimen
un dia à la Fonda Helveto, altre à Montoiña
altre à la Senabordina altre à la Robira altre
al Sors y à la Rectoria rollan un altre de
joben los cantors y un de bellet que teja la
pare Chatey. Altre tempio se teija y era
lo Octabari del S. Patron lo primer
dibendres de la Lluna nobe de Setembre
al Yudicjensia plenaria concedida per
lo Pesta, abence añadit tantes y tantes
rense aber canbiat de Dea.

Se dia 2 de juing de 1673 estabe propo-
sade ene de tantes vomeries al ne se perge
per ener à Mestre de Gregoli ene manet
per lo S. Bisbe inetes Dich y los passages
de aquesta part, y los de letre part de Dich
à Mostre de de la Globegnes à abic je anes
ject lo Dijous peset dia de la Ascensio y lo
Diumenge antes, an cavegéan que se fes un
estos per ener tote la jen possible perque
mal conbenia per aplecar la Divina Justicia
per lo malbat era mal gran, per la nit
plogue algun tan estins à los quatre del meti
y se determinà no ener, encara que y ene
ven ener gran part de persones sens protesio y
no falte mes gen de dehe, abenis de estos
nos ens Catalons del hores, com era Diumen
je y abia molta jen, digueren que y abia
tres predicadors, un al detres de la Gleisie
altre en un bales al debant y le S. Bisbe
è dintre la Gleisie, segons digueren als
dos estigueren mol conformes aconsellan
la unitat Catolica y la amio ab la fraden
y aceto los seus doctrines, peso al de la
pos del detres eguell mal fesios contra del
libertalisme y libertats amenestan y exitan
à la jen que se abion de fer estossos per
anquilats y acaber ab ells, no bolen fenir cop

tracte, especialment de la conjuncio, empen-
dret à tota occasio com mes no à mayer ódia
metedor, y apres se gen ajen obras de mise-
ricordia, y tantas atres barbaritats que
me espave no ixen coses de dir & en public
menor de un derevot que den depen à la
ma de Deu, que el que fa mal lo combat epi
y predicen la cabitat à nostres provisims y
si ebic algun esgarrial procuran ab bones
paraules tornarlo à bon camí, y no tot
à fer y res, à mi me ensia fet mal pah
efecte el mentir tantas coses fora de cap,
à bones que mentira de tal home ios
me fa motta por [illegible] pergue encab
de llejir à la Corriga de Oro que lo Dijous
parlet se tan en dieres y lo d. Ahestia ba
mentir post fet per un tal Segarra y vem
mit dir que jo se ba apres bandeva con-
tra del Liberalisme en 1833 estan 1840 en
1848 y en 1859 y en 1869 y desde 1873, tot
fahen de guerras de castin de tumult vreadt
y vesperen apenas fahen que es lo que ahem
guanyat, no mes que la pobreia del pais
y la ruina de molts particulars, asesina-
ats degollaments, destruccions, males
inclinacios del joben, mal estar à la jen de
tocats, y tot, los pesills que posto una guerra
y mal acompanyada de pesta, tals delicpens
que se veben de mitj de dia, que pes mi no
es bieuen, tals pes cpo de tots los castins.

Lo dia de Cenyer dia 2a de Jenir de 1889
se estrenaven en nostre Iglesia parroquial
uns Gentelons nous bans de la administra-
ció del Rosers pant pagat del Beins, pues lo
Administrador Miguel Vinas pasà per les
cases per recullir part del diners que se ne
resultaben, y los que tenia recullits de la Admi-
nistració, y las demes ere los y pasà lo S. Rector
à recullir per ell, pues se gastà algunes
cases, les millors, que ell jà y pareyia, se digué
que pareba de la S.a ron un port à nous pot
conespenen ron nou bans ron de dones blank
y la Iguche de Rosers roba diferents tot ron
bertit, y com abuigs ron bertit, no tenia com-
te ab lo portador reventsils de respetllen les
bortes del costat ron pueriors de cort 7d.s tot
bortes del costat ron pueriors de cort 7d.s tot
en conjun es nou bé, despues jua à cubert de
Roma ab dones bermell, pins de cotó ab galons
de or que fé nou bon efecte, la mitat los costats
del pueblet si cubert ab la mitat roba, los
interes plateyats de nou y sembla que tambe la
Custodia, folré dos los pantes de Jenir y espi
Roma Madres, el nostre S. Rector nou afisionat
à fer obres à la Iglesia jia pagaren los fel-
gueras, es un tambe à la cosa pues se à posado
nou bé pues fevi mont y bido.

Asiento de Hejis en la dicha Villa
del dia 17 Julio de 1843 en cuyo libro
pueblo existia la cinta, y es. En la fabrica
hacen se fabrican los cañones de Artilleria
que se pone dia de moda fabricar algunos años, ya
en 1867 no fabricaron mas que la especialidad
de pocos de calibre que tuvieron que fundir
en bajo especies por portarlo y todas ad-
miracion de los Artistas, y esa donde una
relacion despues de observar Hejis de estos
de lo que es dicha fabrica, que se encuentra
a parte mano de Cosp que era lo del fun-
dador. En el año 1833 tenia 3 trabaja-
dores, en 1848 no tenia 7h en lo mes de Julio
de 1868 no tenia 20,360, empleados del
cinto 13,626 estaban en Eiser pueblo
con bien la familia y contan las familias
del empleado, mentenia en pueblo de
73,769 animas del cinto 24,193 bibian
a las casas quedo lo establecimiento
contan 1195 Jornales de bueyes mayor 276 cal-
deros, 33 mentinto quedo fue cinto lo bapor
de una fuerza 100 à 30,000 quilogramos, 370 ma-
quinas ab un total de fuerza 27,000 caballos
1,724 diferentes aparatos y 370 grues, se gastan
2.735 toneladas de carbon coc diariamente del pais
cuesta 600 toneladas de fuera cada dia.

Acabo de llegir à un diari del 25 de Juliol de 1889 que en la Exposició de París que se està efectuan se à construit una torre que es un del edificis mes alts que se coneixen dite la torre Eiffel y à home que à costat los vuits dels edificis que son 2.300.000 mil y 7.000.000 mil ~~vuits~~ la suma de toral que y à à los bessons. El numero de visitadors es de 1792. pero el que pesan 100.000 homes y serien necessis 100. trens de mercaderis per transportarlos despres de descarregats necesitaria 75.000 metros de vies per fer una fonda per abrigarlos. he costat la fabricació 3.000.000 de francs, cada que es tota de ferro.

Acabo acabo de llegir à altre diari del dia 30 de Juliol del metexs any, se à fet exacte altre torre essets de un metro de altura tota de diamens de fils de os per sostenirlos y en colocats 30, mil diamens, que pesan 3 mil quilos, dins que posat los un sobre de altres pujaria mes el que cap cosa, la bandera del mundi estaria de actius, brillantes, y hubis, à dintre y à una llum electrica que funciona de continuo, no dia ni nit.

Lo dia 18 de Agost diumenje de 1889 se fet una gran festa de les hijas de Maria

Sen Aloi ÿ Santa Filomena, abenni la
Missica de Pevarell, per la Offici hores ÿ
per la Comedia, la Offici fon celebrat per
tres jermens, la mes de edat es la d. hores
ch. Joan Roca la ultra ch. Joseph, hortes
de Sen Pere ere rector de Sergenyes pera
Compodon, ÿ la altra Secretari del S. Bisbe
de Vich, ch. Aloi, la dermá fon representat
per un del Canonjes de Vich fill del Comte
de Fonollá, jerme del General despejolt
qual se die Aloi despejolt de 29 anys de
edat Vicari General del S. Bisbe, no vecon
abes bist à la trona altre predicador ab
lo abits de Canonje, per mi fon mol acertat
ab la onetivia, en estelà per se compia li
ere mol fovrat, totom la elojia mol, dema
35 minut, per la Sede la hores ab musica
ab la explicacio de misteris ÿ luego la pro-
cesió per fon mol lluida con cap semejant
fete à Seva parada de 70 etxes ÿ mol visti
les pujes es binavan un pendó que costá
fo de mol bó, ab la imatje de la presitima
de domas blen lo bestit resplicent de estrelles
ÿ als pens la mitja lluna ÿ lo serpen bingu-
do de chonpelles (franja) lo pendó de dos
mes blanch mol bó al detras ab 11 etras de
fil dor, (las lletjas de chenia de Sevá)
lo Altar mol adornat ab tota el ere de Aloi
ÿ cubia 130 vitis ÿ 6 blandons à la baranda lla
Comenio jent mol concurrepda, la Sem-
vete d. Mersic de Cerconba ÿ una fille Cons
con les Seminetredores.

Dijous dia 20 Setembre de 1849 à bin-
-gut lo D. Bisbe de Vich Joseph Morgades
à fer una bisita de Sta del dos ÿ al mateix
temps à administrar lo Segrament de la
confirmació à unas 33 existents, perso-
-nes ebic del Brull, Tavedell ÿ no se li
de esta mes parroquia, à bingut ab ca
Sentene anaben à les deu ÿ mitja del
matí, acompanyat de son secretari jun-
-me de nostre D. Rector, à dinar al
dos jun ab lo Rector ÿ Vicari tambe bin-
-gue ab un nebot seu de 16 a 18 anys
Visiten les cases con à confirmarse ÿ
Sen de la Vicaria à la Rectoria ÿ perso-
-per lo cert lo esperaba la Sentene el
Poi del puet ÿ en marxà.

Lo dia 24 Octubre de 1849 me embié una
Epistola de pinsel per taller pregé de fer-
-me el repartiment de la esposició de Siguis ÿ
la gran Torre Eyfel, mon fill Jaume de Bar-

Sens Llois à Sta Filomena d'en Vi la

Al dia de tots los Sens 1 de Nobembre de
1789 à binguet mon fill Jaume de Barcelona
conetabe de cumplenan lo cuech de Apotecari
à cera de un cari de cathare enomenat Estebi
Botillen lo plera de Sta Agueli bell, inbitat
per Eusebi gueri y enaba li donecia tabell,
perque encera estabe un tan flach de segun
en fermedet abia contet à lo Fisic de Cabo,
com dic y estè à mesor esten mol content lo
enmoy tabe ell, pero re y presenté lo Dime
cuer de lo matepa remene Apiet Sinujié
que abian tinguet à Sera dereto dia 3 del,
de 1871 y ab re familia re fuerte de à Vilanuy
estigen con en mes è dos, binguen un tal
Abrip, que y estigue con un cap pero Tornen
Apiet Sinque gen enemsat, pero no conten
Apiet y dien no podia aguentes tan lo, estigo
con viè una botiga de Apotecari à Centelles
al 1876 y al Tornen mon fill jè abian pactat
molts begedes de que li tindria de comprar
lo botiga que ell estabe conet de fer una
bideten gueta y con dit bepe à trabalo
à lo matepa botiga dientigue de tots ma
nera li abia de comprer lo botiga pero ell
lo botia maspe à Sens à Bilader, li digen,
Sibenders pe jo si y ab mon pere binderen
per testuets, en efecte la Diegta pel lo tarde
nos presentaren y lo primer pe vender
digue, lo seu de dos proposicions, lo primera es,
lo deve 14 de al mes tabellen à mon com,

Te

y Tem q demes reñeleiem com 30 6 D. de mes
per les drogas que se mesclin dessen el mes
q lo de robies à pastivum, lettuetsete es,
300 D. q gena tebe le botiga tel cual se
trobe, ab lo pacte que el friend de promiò
me daguessen 30 D. q los demes los donessa
à mida que los bapes adelantessen à rige ab
30 6 mes q de aquestos no fagian cap pesor,
mas fill li digues que en deduis lo arp
tobe, pero que se gendabe à fins lo 1602
per tornes lo despatx, per cuyo tello
ab son amo q dell despedimen, lo que
afectiè guedan mal metamen pues
li digue que que tobat oda se prodia
mapser lo que afectiè el mateix dia dauli
30 D. que al menos debian donesti de 30 6 100,
pen ano à Vilores 30 D. dior q torné à gena,
ja li acomellaba prengues lo partit de lo
tobade à rige 14 D. à l'mes pres probes tres
à gue se meros, pero fonde peses de jego
lo tot pel tot q bapo a Cantellos q guedaren
combinguts al 300 D. pero robebinguem un
dupte q porque al abio rebut dos à fins pa
gon li fagen tornes lo botiga qui abia de
perdres, q no rebem resolucio lo pitobema se
binguesen à cosa los dos q no porem combitia
anaren el dos q D. q despues fen la sentencia
que si bepia dit eos perdes la mitat cada
un q guedesen conformes, digen lo D. que
li botio los 30 D. rel deba el promen, respo
ongue que rel debe per rebats.

Sen Blois à Sen ta Filomena el ...

Sen tornaren tots dos à Cantellas pregue
at viet terra que existia à uns bodors de
que ven parent, y al tornar se egue retre
dict un tan fort li altres proposicions que
no accepte, dient li que si no se portabe à
cap la tuetet li pegaria tot gastos egue
fet y los perjudicis li egue ocasionat, y li
respongue que era bastan content, y
li digue que bolia se li pagaren ab ipo-
teca de la dita cantitat, li digue que si li
feria, tornen per tot à entre dos tornen
de Vilademan se trobaren ab mon fill y
li digueren que el dijous festivi à Vich
per firmar la escriptura y que comparegue
mes que se Señora Esposa y digue ella
que no bolia pagar la tuetet abon pregue
de bestias ne propietat urbe y pagada
de los diners, bolen saber la mes gran de
mon fill; al berens apis contrariat dien
que l'on pellicia en justicia y que feria
y dirian, respon ella que no bolia res
enguna altre begada que bastant la abia
figut, y que no bolia anar à Vilademan à
moriri de fam ---- que à Cantellas se
trobe algun diner no per fer un gran
capital pero para bastan bo, que deuen
tots saber el gentil tal recon.

Al metep dia dono conpte à D. Vicens
de tot lo ocorregut, y à bolta de correu me
contesto no mogues res que ell berea

de conciliar le cuestio, que li exigue
que j beges, lo que efectué pero sen nin-
gun resultat, lo que me contesté que
no feren gestos que nos tocaven res
que com no tenia vot de petizionem no
podia entregarnos mes que encrisetados
dit pes abiet, vos lo gueren abandonat
lo escrito, pero als pocs dies bemmeudo
que el Gillem nos presentaren pes buen
ii no podia conciliar, bagarem j lo exposa
nos digue que ena fora à la Casteua pes
fes una gisita (à petizio à altre pes) pels
pes testificarnos, despues de aber dites
totes las oposicions contra de ell y las
emanes de la Justizia, pero enpiezo à
fesso fuet peigue lo Sr pero ena contes
tabe (petizio ell nos recoltabe) de tres costine,
pes ell tiem lo Sr nos digue tenia Justizet
per donarnos c de pes tota indemnisacio y
ves mes lo que no esperaba que nos mespetsem
abandonan lo petizi, que dan ell lo bent
que j'e fego mal dies y ell io prestet Jurame
als tres dies resposa una carta que li dego
podia creer un pessone pes lo bent, pero
que tingues mal enfado à tocar sonores
que lo tenia que mandar (com mitit de
un tomi) lo dimenge enjà à bescantlo
Jaume y despues de aberse dites totes las
faltes y enssoltes referentes al exemplo ll

Son Lleis á Ses te Filaurena abans i l
ofusi estre begada los iscuros, tarjue
cerqué Jaume pergue com tot ja estab
pensat clamen se rubirie de dll, ÿ
estre begada li ofusi si se bolie anar
pegar de la botiga enrere ÿ veré tens
lo que li despresié contan li fesie cua
me de pigada lo endemá.

Prego lo mes sensible de tot me que
aber de estes sol á la botiga a ses de
aber fet tracte abien cambiuget ab
se Siga Mosse Jaume de se Sheregue
gité á Collioure una cuada ab un mestre
de cases, que bapesie á Sollicompanto,
com na te fill, bisiem el dos ÿ lo mu
fesie compenie el estre, dant li estes
Francs, ÿ li pagesie á elle lo que tre
fesien de diners ÿ menutesia, de
modo que bingue lo seu shenit per
que aber de calider lo tracte, ÿ tot fet
obra pensada.

Vegue tot lo que li abie pensat, tot
abent ridut el aber ÿ aber pebut una cedu
la reconeguda Joseph ÿ estes del tot cuset
de le de dite enfermedat cerca que tornem
á la Vila de Cuna á probar de fer algun
cuentos encara que tingues de sentar plaça
estre begada li pode obtenir lo mateix empleo
que ocupabe entes que era de despendre ala

Farmacia del Hospital Militar de Santiago
de Cuba, y resultó, resulque lo dio 20 de Jeve
de anes à consultar ab son jeme à Silves
per que li digues si le anava enfermedat, se
li podie reprodueix, lo que li aconsejà que podie
estar tranquil per estaba del tot resolte.
y aquest perjà ab le crime de suspendre
la mesa lo dio 25 de Febrer de 1890.
Primer perjà lo dio 21 donen ordres per
que li fesen algun trajo y aquest perjà lo
mateix dimeus per estar les coses tenie
à casa y despedida de amics y parents y lo
dijous à les 10 y mitja enviò jò à cercar per
à la Estació ab un carret le la meritat de le
se Hostia, tiret per un burro, y lo mando
à bord que be pesava 7 arroba y mitja jò
lo ubie portat de Cuba, y aquesta no li cobri
tot el arribar à Barcelona tinguè de rebre tots
totes les coses y despedirse de amics y parents
perque el dissapte à les dos lo Bapor marpaba, lo
acompañaren un germà seu de Esposa Augusto,
un fill seu Emilio, si germana Antonieta, si Tiya
Carmen, un Cosi Carlet ab una Cotxa Santiago
Alvarado Comandant de Caballeria Sibil retirat
que ubie pensat algun any à Cuba y que compta
tota la familia y que à donat moltes instruc-
cions à mon fill que bastan li pogueu rebre
el despedirse Francisco li entregà 10 de baperes
y desde el port bajaren que bapor anaven cada

Jan Llois à Ac. t Filomena ab...

pens empiecia la marja.

Als 5 dies tingueren vista de Malaga que estaba molt contra pues la bicfja li probaba mal be, à uns abian embarcat à Bernedos dels uns ansi que tenia lo tems que estiga à Cuba. A Cadiz embarcaren los Comtes de Peris pare y fill y anen 300 quintos, que los portaban à Cuba tambe y tambe abian tingut bon camí desde alli no abian tingut mes noticia y ja estem al 27 de mars, abian promes que el torna à Santiago que el bapor tenia lo ores de alto baperia y tenia la primera bisita à los Enfermos del Hospital militar que tan bons recaudes me te, pues lo cridaren com trego tambe bisitaria à dos ó tres que abia tingut per amors à la Farmacia, y mandaria un telegrame à ronjema perque fos à rebre al Vibora y desde alli los dos pensarian à cere ron Diego per beure la tarde quel tenia y si si podia fer alguna cosa de profit, pues ab lo tracte que fet ab bape y segons si se podia millorar seguiria à Benaventa tornaria à Santiago y si podia optenir la mateja plaza tornaria à ntas plaza per 3 ó 6 anys per beure de tot algun dia per pera le Bellesa y el mateix tems per cridarnos à bicres à noretres perque si te es pensen

207

Lo dia 13 abril de 1430 dia de San Joseph primer que se celebre com à festa de precepte manat per lo Sobirà pontifice Alio 13 per tota la Cristiendat, meguat à instancias y suplicas pels Cathalans debati de totes les nacions, Reibes atsecibibei, Reis y Emperadors è cendit y acordat que tal dia se observe com à festa de precepte bep pena d'incorrir è pecat mortal, y cendia à tan gran prerogatiba tots los fiels cristians qui tots ni an cumplit la bea del Sobirà pontifice com se mereix y festejada dita diada per ara à tan celebrabil dia com è festa de tota la Iglesia, à dena se à celebrat ab gran pompa, Offici ab musica y horesi tarde y cantat à bens pesmitons el poble lo Ayuntamio es tocat per un Cotxe dien de Vich, ja se ebic celebrat lo mes de San Joseph y se abena.

Dia 20 de abril de 1430 tocc à nostre mirt Jacinto mudati que tan an estijit lo peis en jenolet abein ecercat molter bictimas à cumplit lo mon coneguit, tenian diferents noms, ere una especie de perta, pod entes de dodi le principio è dia que è peis y ebic una enfermedat nobe anomenat tranero, è qui pga y diferents altres noms, luego pasà à Rodit de Rodit à Barcelona y luego se estengue per tots los pobles ia de por ueco pes inbadia, era una especie de

refredet, cap, camas y esprimia ab gran dolò
rem gener de inercià, perquè el llit no se podia
reposar, durava à un mes y à altres menos
peró sempre se passaba 7ò 8 dias de espinello ma-
nco y despres lo mes depet que durabe alguns
dias mes, gracias no à un especifich, gran pici,
bell, jabes totom à rebore jet los efectes, gracias
al Senor à deu no à fet cap destima, medigu
en St. molt conegut que à Vendrell y ebia aget
algun dia que ebia mort mes jen que el
dia que me moriria mes pel colera de 1834
y aixi es que me moriden molta, las shetjes se
tornaben boits per rabey las testamen y cre
encara lo senatem.

Lo dia primer de Shaye de 1870 rebà
un del dias menovelles à la sitoyie, per sa des-
brat que avia tota la clase traballadora en bulga
jencral à mitjos dit una paralisació, menos los
treballadors del camp, tot lo mon guarii à obrir
à la meteya hora que se pot dir ben acabo. ja
un mes entes je corria la hora que el primer
de Shaye y encia un tibantaman jeneral y en
efecte, encara pes tot ateseje pest dentme
vice y ettres pens pudiu pestmen con se ha
bella ab encnió, totom depé lo trabell y rustis
à la plaza, ab mes pens pestficamen no
tenin que intebenir la forsa armada no
mes hee pes mantenir lo ordre, perque ens
pre ni à que ron amens de la esfera y

tarbé el gouo cappitedeu, à Mensuic fon
lo primer pas que se comensesse de elbo
rates, pues jo tinguc de desijar pel lo Sr
Gobernador de Barcelona q̃ de pugnar los
pare en pas, pero luego q̃ tornasse, demana
ben que bolien unes que d hauc de trebell
q̃ la de un pas ion del benefici que pegó lo
amo, com que tinguessen algun capital en
plegat à la conclusió del edifici q̃ negoci
nassio q̃ ab los elements gastats meus, tot
com die es noget per mans comtes del es
trangers pas sa negoci, pregue ii lo amo
li dane la gana de haver lo trebell q̃ los
die que bejin pas pó q altre pugnt quin le
benefici q̃ tinguen, apo de bolen restan com
lo amo na fet des bon comtet. A Barna
lo die primer passeba de 60 mil les persones
que ebien depet lo trebell pero ab aete passiba
primerament pero luego ja eve un tan emenasador
de modo que lo Sr. Gobernador reuni à tancado
el Sr. Capità General, q̃ luego se pasà lo estat de
siti q̃ tot canbià de especte, tropes, cabe
lleria q̃ artilleria en mobimen, se publicà
la bando à tot de trompetes pes tota la Ciutat
q̃ luego canbià de especte, pero los trebe
lladors continuaben las reunions pesiffes
demanen nomes que bint crai de trebell

ÿ mei jornal, tot eren reunions de amo
reunions de trabelladors, comitions de mes
ÿ comitions de setze, algens offisis reconbin
guen altres no, tot mes tocats eren los pas
tissers, cotperos ÿ cauvetes, los magatzemis
tes també, peró los majors dels trabliers tan
te se gempelen ab motta veó, tens alica
de trabellar dibert à bint ovas diaries, peró
la Capitè General ab tot bonet recollen
totes les pesti à à enet pesant à tó ne ebes
de recoses à la torre ni ebes de recosé à
bosti, entics, algens ejecutmens ÿ en agen
peró de pocemanta, ab totes aquepes rebol
tes ieren ÿ à agut no mes que rinh morts,
Shanvera tambe ÿ à agut motte rebolusio
pripsipalmen ab Tepidos de bete que conta
mol de caretè mes de un mes que duren Sa
lles, Belsaver, Naborelles, Shinistral, Rode
Shouller Sorellò, peró tot ÿ à agut motta fam
algen amo en tonent los fabrices dien cuan
los fetsè pò je tornaven, los que plorabon
mes eren los probedors de boca, com tota la
clase trabelladora de fabrices con cobran jò
se en mejat la recmanade ÿ no trabellan no
cobrabien, la misesia à siguet causa que se an
tornat à obrir los trabells que pacen son
los fabrices que no torren à entes obertos
algunos se en tinguet de edevis à la que de
mes eben los trabelladors no sen dueno lo
amo com à amo boten ret lo moro à son igual

apo es mal escripte, es en atrebit à demanes
y eb malte insistencio en dexa pes sen dels be
petitis que espostebe lo amo, tots ogenpes
distribbi eran magestis pes algens que cobre
ben de algens societats ocultes y tots demes en
gots regien le gueica pero en prejudici de
ion bentre, pregue al que no tue balle ne menjo
lo Capitá General se die D. Valeno.

De pot dir que le gentio à desert en mes
y mig evidencia bale vejen y molen gueica
pero no y à aget vebor ni atuapellemens
tals se ecte le que eus mil cen los pecno
bedous y cen à cen mil los que enebes regin
le gueica potin fem y tote clase de tormens
Dea belle que atbie begeda no vigei pitjo.

A ultims de Abril de 1890 tinguerem
carte de nostre fill Jaume abeu tinguda jà
desde Santiago pero contenie pocs detalls nomes
nos enstigue la entibeda que li feien les Esmenes
que tots le responderen completamen retirné alli
pues bi deven de tots clases de pastes y bins
jeneros, pasà à rebedar lo directos del Ospi
tal y se Jenove lo rebe com de la familia, y se
torná enbore à y desde Sta Andreu envigue juns
quen cantipes donan notisia de dia pes dia de
tot lo bisatje y que com jes mès ven anabo
à le finca que se en de esperentar pes tes sa
ca, a pes bienes y desde alli bijilos ins inte
rior veem lio los fenits y enbolcorlos to

se prometen grans esclentors y maldins,
tambe vesique son jerme pero es mes bona
nie den explicacions dels bons resultats que
si obie donat la plantasio ab lo poc temps
que estaben plantats los pquitos, que al
anguebe comensavian à dar fruit al estiu
y el cacao y que entonses resia lo gran
vacalesio de dins, y per altim que allò
resia un potasi, tambe vesique à Carlina
Becnor doren los mateixos explicacions y
que lo Diego Joseph tractaba de pertorinar
los mol, dien que ab los instruments abian
atrobadet se avian desenganat y tractavian
de tirabollar y tiraballan feyian algona cosa
y que ab 30 ó 40 mil pesos podian agrer algons mils
de duros sens dubte del al de socorrerno à
nosaltres, que den al comensesa rabent y vost
pro tiraballà en son profit y nostre

Dn Diumenje del mes de 3 Octubre
Setembre
del en 1830 bingueren dos D.D. que heni vo
un tal Shivet cabesilleger obie estat dels
Carlistes le pareda Gerve y cacabeda prest à
fer la Gerra à Cuba com à Brigader y al
tornar all y vegulen algons rotlos proporsen
plantar una fabrica per fer sucre, à prop de
Xich, primerament vengueren al principal
propietari y parcers de la plantasio de la
hemoteka, dientos feyen bons tiabs y abans
al efecte con tambe maquinas per sembrados

Rebut de Francô Cams cent Pasetas per iguals numero de Misas celebradas per Animas de la sua obligaciò

Barna 30 Abril de 1838

Joan Oller Pbre

y el efecte cumplissen, algunes persones se
se resistiren y donaren bon exemplar per tin
guessin de certes clotines, per no tenir les
cases en ordre, al venir à dur a terme els
principals projectes per beneir la quantitat
de terreno ne bolsicu plantes y epir à tots
los propies de la plana de Vich, perque de mol
ta vtò digueren que si no se plantaben mil
quarteres de vinedes, no podien plantar
la fabrica, los que la resistiren foren los
regents, Montaña, Prat, Serrabertina, Fabregas,
Figueroles, Gensi, Mussi y Corts, Sans, que tots
junts an vinbut unas 35 quarteres abans bin
guet dos negocias lo dia 7 ò 8. de Abril de 1691
Vinder cada una per un animal, le mane vinbio
be pastar vaques, la altra terra, en ome prejudi
ficia, y en Conjini Alemañ per mirar les
terranes si estaben ben preparets, si hauria
un gruno que ells no fabricau, mel negue y
crie bestiar cap, los pagesos à pesar al gentil
y se tenia que portar à Vich, pero se dingue
los bindren à barges, pero tirats à part de cerro,
à bestia si tindrem el mercadó y barato, los
mercaders y tot mel mato casa.

Dia 9 primer de Juing de 1691 guasia
al S. del dos. D. Ysidro de la vault despres
de no aber gouet aigua les 7 fons à clemencia
les apetas de 5 à 6 meses no per falta de aigua
perque la disposit estaba fet molt, al cambiar
vaja les apetas ab moto alegria de totom

Vista la gran penuria que estaba totom
per venter y abanses la bestia que se
abia de anar al dos el setsep, per cuinar
y beure donche la aygua restaba una
canal al corlet aguerda à tres metros del
diposit que està mal amb se abia porat de
les aygues se perdian del diposit, pues se
abia fet unes grans escabasions y se trobà
un escapeba matta per la part del detras y
se recullí y retenen un petit diposit y sempre
mes abia vapet com de solvenla, pero bingue
al mes de desembre del porat ann y los epetos
digueve prou y bejen tanta penuria, se
comensaven les obres de restauresio al dia
sivinent de Reis del proper, primer cami
de recullir lo diposit que es tenpet abia
pocs Hora, per beure si se beuria ecp de
pestecte, ves se beje, luego entre algues
canals de conrretes dos canals que ben
à la casa y entre la canal y lo diposit se obri
una rayo y se trobà una gran bia de aygue
tocan à la roca qui ve la que anabe à la
canal, apentes com dos metros del diposit
à se elgueve, de conrretia; no si conpreneia,
luego se determinà apegen lo diposit per bens
lo mal, se procuraven una bomba pera com esta
tanta la abundancia de aygue no deba lo
abast, anet Ver omer Agelladas de Reja à ma

ÿ aprés se logre algune cosa, persone bastá se determine de ter una probe, ten un forat de barrina tot lo mes fondo possible à la part de afora vore del gran es mes, tan aviam com pegat aigua, eve tocan à una gran massa de mente ÿ pedra, com no ÿ abia la necessi del simen que tenie com tres metros de llarg ÿ un de ample ÿ un de fondo, com taygua pasa per un bey estret com una pastera ÿ se bá estranyar esta la que se pot escrib à mich pam, ficant una barrina de dotze pams no se trobá mes que arjila ni pedra la forat, atrabesan la paret com de beit pams algune cosa se lográ, com taygua que encara à la canal se trencá, les demes al encalle tenien que omplir los certs, se beurá la disposit, ves se trobá pero quedaben sis pams de aygua dintre al fondo del bey, que à force de beures quasi se aprenbe, com tota la quantitat de aygua que à dintre del disposit, se regustaven tots los jorns per dintre ves se lográ, mentres tenie aygua al aribell la aguadeto se abia fet, dala abundancia de aygua se feen una gran escabesó à fora bey la forat de la barrina, al metexial com pedra biba que resbia per tapar lo bey, al fosch com de tres metros, lo mateix, allevores se determiná obrir una gran rasja al detras, lo disposit depen la paret limpio à fins à vore, se descubrí algo

de tot, perque el cites un tan gle lo diposit
stava bestant aygua, pero la primera ves
sempre abunden, existeven los treballs algins
perxonetes com dos cunjins un gran aqui-
tecto dit D. Antonio Ferrer mal amik del S.
con dos fills seus, un Jaume Figo del S. D.
-Joseph de Casanoves, y de Rij de Sobera
y un tambe mal amik, tots se beyeren contra
los no seben à que atribuir la perdua del di-
posit à millor dit deleixa, allevors se deter-
miné obrir una gran escabasió, tot lo cemi
y dintre del cem, attre begada jà à ebic bist
pero no tan fondo ni llarge, te com dec mi
sempre reperia al bei que te la mateya fosana
troben tot lo tros lo bei tapat ab la gran
mera de pedra y maste que à cop de escoda
trobei y ebia de pero ves, ni y trabaven dos
estribos sobre la mera, tambe mal fayi, bu dat
tot ves se derumbi, ni aygua, com lo diposit
estaba buit tot perdaba en ajet pero al
perjes la aygua comensia que enbasti plo-
vale per algunes bandes, com per exemples
à les apeta te de perjes ten que de apo ba
fato la desgracia, te de ver esto per exemples
al primer pis de la casa lo S. fé la que den
bes son regalo, es lo ces que te que enbasti
y si no te cemi com jà, despres de tenir tot
net los costat y destras la aygua ves los ma-
tjors conductos berdes, dos dias bornasen à
vajen les apetes tapat lo forat de deybio, y tots
la bipilia de Sgrado y del dia de Sant, pero
bejen no li podia arecapar de dintre del

diposit ienerian pes aon se perdia qui si
abia determinat fer foh nou de tot lo diposit
pero se sorprengue, perque el lo enbotis ba
ygua dintre se trobe sentie per le escabesio
se abia fet ecami à dintre, pues se determina
fer una bota de tres en con y une sopala tot
lo llesh del bei, pero antes se determinà fer
une prube que ber jo esvalet per bone y no
de mal gesto, despes une peste de aperle forma
per tapar al bei el trabes à un pam de la
paret de dintre del diposit y ouplio la distancia
de rimen que ave el pla del fouet se abia fet
de bessine que sentia à dintre y fins aon
se pogue enbibe tenio encara iii pams, retur
la prube, y lo mel remedie, se estoneà le
bia per aon se perdia la ygua, se perdia per
entre le paret, per lo buit que tenie regui
al bei, y se infiltradeixe perdintolemetepe
paret y topat per dintre tot se remedia, pero
conclusida la esperabotte que et gabia el
cami ab bessine y mel ebendo pues ya
mol necesari, lo die primer de Juiñ à les iii
y mpa de la tarde tornave à ber el rendemio
de ceique les foas, ab pren contento y alegrie
de tot lo beiro, pues veje molta twista de
bores tanta escores, esta de foreites se
admirabon de lo metes, pero no deixà mol
la alegria, sinon com les deuy mihe del meti
encontrarme ja allì se sentì un espetec, y lo
bolte relentea, lo mestre tenià una depresa
sio, y lengo digue, es una bora post per ma

cullpey al mestey dia 2 bes escrivire a D.
y li desposo la bona nova y la alegria del pey
le quen portem la certa bona y tenced bes
anes a benure la obre metuelo ab la fuera
forno obrir la tenced certe y ab un retall
de pieres li comensico la mele notitia, pero
luego se tornaven à pesar à la recomposio
despen lo mes essencial dos altres legedes,
pero mes engorit que la primera, y despe-
ran la sobre de la botte ab tres retalls de
gruesa prova y ben abeurat de rimen, pero
lo dive que se complisim perjen botte à mes
cuesta bona pieat la cuna del fuen, y segu
el cumplisse per lo comigo cuna regisia
per sobre la botte rentian ben bolles de
ben tem se enabon complisim, pues tinga
que fer lo mestre algun petit forat per ió
apiden, ió de nat sit tovera à rebentar per
la pent mes flaca, lo dia 3 al metitoue-
ren dar la aygua ab tote relisperio no
experimentan esp contrarietat gracia à
Deu, los geutos aproximadament cuna
costet 150 D., jo bes gratis dos mesos de
lo cuy el altre lo nom pot henobado
pey cuy dia se tingie que renobaro des
calvio se trobie, pero ti à dinar lo fon
jo la nom bista renobar tres begedes que
cuna costet aproximadame 300 D. mes
cas pagen dits D. la conbenencia del
pozo y la reba.

Lo dia 21 de Juny de 1831 se fen una
gran peregrinacio à Monserrat per rebre

la memoria del terme rentenari de Sen
Lluis Gonsega, y al efecte se preveuen per
lo Sr Bisbe abisos à totes les parroquies à
fi de participare el feligresos que tingueren
deboció de anarsi que vinh dies antes tenien
de dar als noms per saber lo numero de asien
tos que se necesitaben al Presbeceri, pero
aquest feyan en quen vinhen que fugen à
Balenè ane y tornè sorte de patjinha pero
desde la Criseis del Dilè à Shonistual se tenio
que anar à pen à pepen la cervatha, de sera
vi ereen lh home y 3 dones, marpaven
lo diseptè à les 8 del mati per arribar à l
Berpre, diseven se ebiesta que tenio
se contaben unes vinh mil animes y el dic
6 Bisbe y mes clero tornaven la Billem
à les dos del berpre, que gueneven no à sè
dines fore de la bellece de segè.

Lo dia 13 Apost de 1891 festa de nostre
poble y agué missa à la Yglesia ben tardell,
tambè i agué à la plasa ben de Dich, el
gran Otiè y vorcai y explicario de Catalunia
y comedia al dos dia al pati de la Rectoria

Lo Diumenje 23 gran tenio de Lleida
y Filaneres se poste ne dente neba bentida
feste y queda à berca el hoet per se la cera
pretenida no se pengue ab pretest matte athon
gran comento jeheré, Serno gue fè en

del Hospital de Dich, rosari ab musica
y comedia, nos em intentat que es em
gust.

dia 9 setembre

Lo Dimecres al berspre se principià
lo Novenari de animes, tupit per los col-
tums antics, sempre jo abia bist y sentit
contar el peretí que la Gran Sentencia pta
Diluendes de la Hermandat de setembre pero
(el que es ama fa com bol) lo dijous dia
10 no acabà lo Dimecres fen la festa de
la Sanch de Dej al alta del Roser pero en
tarde el mija del Novenari, tots los dias for
mal concurrent esperes de no tenir Missa
y abia un bon Orador Jesuita enomenat
Pedro Rocabinget de Manresa lo
Diluendres el metí fon lo ultim Ofici de Ani-
mes, al que se desfe lo Novenari.

Al berspre dia dia 11 del metes reco-
mensà un Triduo ab lo Tusiji y Serma
lo Diumenge lo metes, y los ultims dias del
Novenari se abia abiert que se tenia gran
temor lo Diumenje à cura de aber pontat
una Ymatge del Sagrat Cor molt bona feta
à Lleyda, tenje mes de un mes que jà estaba
à Sant de 8 pems de dret en casa Rodrigo el
efecte, lo Diumenje à dos cuarts de 8 y gent
que comensio Jeneral per cau de soletat la
persona que conexia pregues, al la practica
cap sperar y al acabar se descubrí la gran
Ymatge posada al Altar devant la Sanch de Dev

Cubarte ab sus dones, y alleberos rebre la
benedicio ab gran solemnitat, lo cual la mu-
dicipalitat acullida (los de Sarradell) à las dos
reconegé lo Ofisi ab tres capellans d'Alta
y dins del Cor, estan lo Altar molt ben ade-
bigt com mai jo lo agen bist, ab tots
los adorns bons y alejas de plata que conta
la Yglesia, ab representacio del Ajuntamen
Justicia y Fiscal ab sigut à la comunió gran
Concurso.

Acabat lo Ofici y luego la gran procesó
que es la mes llarga que jo mai agen pogut
bist y abia cerca cinquanta y mes sisis, los na-
dos portan la cruz pendo que es mabo y tota la
jen bertat de gala, lo dosel son tot encarna-
net à la labaria al degual los que tenen talons
poden reportes despedirse lo S. procedicado y
dan probas de abergonsat mal conten del
poble de Serra, pero lo que trobo un pel fora
del cas, per ja ò è pogut bist altres begades
es, que lo dosel no tenen al bell mig de cada
cara à cinquanta ova que la Estatua del Sagrat
Cor à trat de la Cova la Yglesia del Monestir
de la reba cantidad ab abanzes, espetes
que à sobrat per à cubrir tota la tanda cubbert.

Abui dia 5 de Octubre de 1891 se à fet una
Ofisi per les bictimes que causà una gran
inundacio le nit del 11 del passat Setembre
à las poblacions de Toledo y Almeria pera la
Espleria que à sigut molt concurrida y
dins Cantarera de Toledo se dan pasat de 1500
monedas y abia 72 cantaros y la Cantaro pagat

se contan escenes molt tristes, altres de molt
goigues de una cosa que se celebrava una
boda se estigueren 60 persones, la principal
causa foc que comensà à escopir lo dinyue se
dia Amargueta y se enborà un pou y la
Vila comensa à desmoronarse y tot lo mes
bo que tenia à ben, se dia una pobleció vella
pero à giudet molt sobre pero se can obert
molts suspicions, de dines robos y que
bieren la Reina de son dines à donat 3000
mil duros, tots los Ministres y se à manat
que tota clase de empleats donaren un dia de
son sou, que si totes las nacions an donat
alguna cosa, com tenbe los espanols residents
à son Reine esta S. Castor à donat 1500 mil
duros, à totes las passagueres mandat pendre
S. Vibe se an fetes cegtes à la Yglesia pero
Ilestima que abeus no anbisbarè alla jà
anyás mi inbet mol y mol.

Dia 10 de Abril de 1892 lo plen tat dos
pasaves de las nenes al out de cara, la mes
prop de la porta se dia se restituela ad-
tra no se coneix lo nom, portaden de Bar-
celona, abeures que sen, à la Reine
ne an plen tades dotze de las metexes cos
ses una pereta cada una de son pare y
anes los pous que bindrè à cartas en el
pesen mon retrat Clot me portè pero el
algunes pes plantas nous ans.

Lo dia 31 del mes de Maig de 1822 à dues
ó entre vespre la anima del Excelso nostre Sr
Deu Jesu Christ y acompanyat à la sepultu-
ra lo dia primer de abril abenvispre jo
del infrascrit com à regidor de Final, tots
los preceptors y manestrals, ab la assistencia
de tot capellans, y tot lo poble, à colocà
à un ataut tot aprestat dimecres bines los ten-
rers, y vejentat la Rectoria (que la à anu-
llovedo mal pes son vegado) desde al dit 2 de Maig
de 1887 que binguè à prendre posesio ab mol
acompanyament lo sentit à veure tot lo poble
à fins la creu del cementeri y despres de les
ceremonies de costumera deven un gran dinè
abenvispret ovde pes 30 embestits pero no jo
jo encere le mitet, sen tornaven y lo dia
7 ja intornè per prendre posesio de la
Rectoria. Aquest com dos ans mes
abenvispret temprovedes à Barcelona per ca-
sar les seves dolences, pero de pres de les mes-
pero no se mobia del llit sinse mol repos
bens à mes de mitjdia, jo no volgueri à beure
vos begedo pregue als primers dies de este
aparentat bes encri à otrivinar y repique
que jo tenia en libre que mon fill Fran.co
y ebria dibuixat 18 capitols de la advocacio
o major dit que dannine per cada capitol
li bes otevi pantorta altre dia, com al efecte

le endemà ber proeu à matinal ei fer
quen elaji de tel bistes pregue ceen
mel conegut con mon fill estabe à sona
ij el à lotinspine, mes berjo de abes
beret la bista per les tamines re jisà
gueri de regueme ij de ceeu ab les mes
jordones ij re jismeme que estaben
ceein, ij ues me dege à mi, ber pueus
que ij eue de robar me ber despedir ij
ne eben rigut nereitat no mi ro ceei
tet mes ij el trobant pel ceeu à comi
me remblabe tege en poques tot fuet
ij jol pagabe ab le matepe pega.

be es beritat que à omitlo et tote
le iglesia es ommente mal, matte tem
pions nabes, re bege ij tenia mandeliri
mal efficient à demanes pere gasta
be le primera pecete, tambe efficia
met à predicar que à bege de matege
mera, robre tot contra tot ballada
ij robre tot temiem en Atlecde que
pecumabe en tot ij par tot, ij à elic
dit que les bolia acabar, le Atlecde mo
ronba Hisenia, pero ballaben dintre
de me ceeu, esta re fen une rete de
ball ij elle dar anaba à insultà, esta
dipue à algunque tenia algun mes dues
fen feu la pendues, re reparaien del cap
de le calle, mele tetege abic empes

electrone ordi lleu del alte general per ana
mente testimoni y minana, y estic ben
pensat que de no poder ser pres ven
per la reja retret que hebia mena, (ben
al velles de la medalla) el entra la nyeu
Alcalde Even del millo propietari bedoner
Hisenda de Tarrius per ballo ningun que
fingues en gent de la condicio que no tingues
per ser un betegui cuasi ecclesiastic les bellades
de sengueneu se jaben è de estegeu na abuna
cosa è estic y de lloguer te libertat segurament
no ven ebic y per to no è ballat ni ballo y
no ballare, per de dese abenguendet del
metge medo be el benitet mi è acompanyat
molt pero tambe li em acompanyat.

Lo dia 22 de Abril de 1892 binguem lo
Acompanyament per lo pl. Bibe pedin
ch. atdeardo--- binguet de Vicari de Ver
Vicari que de sempeneba la cura de Arenys
es fill de Santa Eulalia de vilafranca com
tambe lo d. Vicari ch. Anton. prevente bon
especte y de bon dret, pero segons se ben
y estare poch temps, be es pres les vis
sions de Lectories, je van bisit moltes
Tres Retors, lo Dr Carmina, lo Dr Bio hung
ses gent, pero de Dr meg ten ebic tractet per
tenir lo titol de Doctor per los Castins è de Genova
de Jaime, y Chosen Jran Roca que es lo Ultim

Lo dia 29 Abril de 1692 eben rebut
certe de nostre fill Jaume demanan no-
tisie de eben cert ab una rebe casina
filla de un Jaumé de sé dhere dit Anton
Batlle, se dien Leonor Batlle, se festeiá
le boda lo dia 26 Novembre del peret an
dia del Esperonsi de Nostre Senora este
é le Yole de Cabo é la poplesiá que se
dien Victorie de le Penes, le batiga que
se dien Dropesie den Jeronimo, pero
lo principal es de Apotecari, que el
Señor los doni bona sort en son negosi
pero podes recentir espenes dines ÿ podes
tornes é la petrie, pero temo que tesin
fort per contes ÿé bastante edet mes-
tor ÿ no podes distretes de sen cos-
tos, pergue je ser mol dilijen pero mol
poh economisades, al mesper dijen que
elomes estavie 3 etns, ÿ dien que les cose
ben mol mel elle, je me ha enbie le pe-
~~perlet~~ ret en 3 de ÿ entimen 3 pero te-
rentut, de le cete pensa é ese metes.

Abi dia 27 Vren de 1692 se á feta una
guerfeste al Sant per aber selebrat
les boder de filete con se dien anor

ÿ plovia de ebes cumplert 25 ans delas ba-
dos celebrades ent D. Ildefonso de Cervera
ÿ D. Luisa de Peruella, a ben ijeti con-
bidats tots los parens ÿ jo tambe bas assis-
com à amic de la familia, foren los pa-
rans D. Aherreder degrista de Darnete filla
de la Albia fille del aherreder de Monistrol
ÿ son Aherit D. Antonio de Darnete, ÿ D.
Carlos de Peruella ÿ jo D. D. Ferrera se-
Ahuller, D. Guillermo de Cervera ÿ Gelter.
D. Aherrier, D. Luis agenstat fill de Dalda-
ruda, cunyat D. Ildefonso tots demenos
de 20 ans, de les Darnete tenbe ÿ abia
dos Noyes jo cogedoven D. Luisa ÿ D. Anita
ÿ un petit Noy de 4 ans dit Ygnasi ÿ lurgo ÿ
abia un Cunyat de D. Ildefonso di D. Feli-
per Cerdans ÿ son fill Joseph despres delgue-
dinè que este pelet se feu à les cinc les
le tarde a ueurem à la Jon de la dansa ÿ
pesto cami se tracte de fer una illumi-
nacio al barque al jardi ÿ se compongue un
un dojens llums de colors tot al bol del
ventidor ÿ algun globo tenbe de colors
ÿ despo pert del ti ostuer ab llums que
dat juntaga un gran hefecte ÿ dentos
dani llarga bida fen celebrar festes
iguals ÿ jo podentos acompanar.

Dia 9 de Juliol de 1822 se co-
gueut de tornar à obtir la Jon à casa de
pendre el Xocolate de la nyada e acompanyat

beig de comu ebiatet lo adop lo cin-
rat, per devote lo cumenà ab peste de ferro
à le pert de tremontana, com lo bai
pere per devote y regeig qui resp con,
se tingue que desten lo cumigó à me-
jor dit le mera de aposte, com al ferro no
iabia simen refeje del mejor modo per
ferro fost y eregenda la hobra, se avenè
una quatre metros de llarch y tres fot
lo meteriel se beje no pereba mieg de
eigue efins el cumenj, allevores se deter-
minà espetlel lo dit cumenj y pevet efins
el fondo, y allí se ha descubrit la pendent del
eigue que etxebeca per debaig de hobra
se ebiatete lo cinparat de ebia abast cu-
mi per devote regeinto meteig bai, y entre
le quen pevet trobem los meteriels je con-
remits y lo quen per de la eigua de dipoxit
filtrebo aste à fora y reemiua formaba
la pren bia fora del dipoxit, pero se refossà
lo cumigó à mejor dit se fen de nou, y à dis-
tancia de cinquanta metros y ab aquesta
hobra exata se cumplè eregenda la hobra per
inforsitat de cin, bes tenir que mercar
altre cenio pera remplasar altre begada
en 1922, calculo à cinc % de la cost de
la hobra que pensio serà la ultima que
beneficiarà à dita font pues ses eregenda.

218

Lo dia 21 de Agost Diumenje se feu
una gran tempesta per los mes i ñoyes
dite del Cor, de Sn Lluis i de Filomena
al matí comensio General ab llamps i true
gran Ofici ab tenor y musica de Tarabell,
Veben de Tarla, i per la tarde gran pro[fu]so
ab molta ira, i ab molts mantellins
altra vegada un Sabanet per sobre entre
noyes i de Filomena, sen dit Ministre de
la Sente una noya del mateix de fi-
de la Sente una noya del mateix de fi-
bella, i le altre una nebeda de Joan Rovell
dit Roig) que semble la tan pabilla, gran
Vispi ab musica i Cansonis per un
Cenanje de Dich Sanbe ber contribei ab
dos rems de 7 pans de d. fet ab Delic
del Verdi del Sol, Sanbe per tarde mes
den Lluis, lo Sabanet cotè, fi una festa
Sanet i Trabell 2a de despres lo gran dit
de Damer anel bé que tan pagat ber
la Sentage del Sol i la gran ministo per les
Ermanes de tarde con fo fet lo Sabanet
de per un festes de Sanc matí un Trabell.

Dia 4 de Setembre de 1693 à binguent
foran heretat la dentes cantidat de binge
de Sanc acompanat de dos mes jermans
un esposat i la altre Noya i algunes altre
amichs, arribà à la esters a les vuit

y mitja com estaba anunciat aben
anet una comissio del poble à veure
Obres, assedeg Ajuntament, Jutge y jo
Fiscal, tot los Administradors, tot los pro
pietaris, tenbe D. Ysidoro de Lacambra
per traberse à dese à cure de aber mort
la torina de una rebe filla y casina
al enviba è la Estació ferroviaria la com
pane al rey à la Cuen blanca del bigan
altre nuel, y al enviba al Cuen de
Benidorm que en espit de campanes
jè estaben en mesa y nos traberem
à la Cuen del hecto, bape de la tartana
y en pocs minuts à totam, algunes ca
pellans rectors se espeyaben ade
Estació, empenguerem la mesa à la
à la Yglesia que tot la poble y acudi fen
los Cajis lo Cuetos Juanes Jaume Ma
tanya de Dieb y ebic algun altre
tenbe Canonje, se li donè possio mis
ses los sobres y Albes, se tenè sol à la
Yglesia y de cami à la hectovia, rentat
totam pasaben los enbidons à dos à cada
home un plat à Tobello un Mongent y
un tell de Mongeuisa y luego unà à me
sclar de Combi y luego un Cigarro, se
dar pedi del Administrador y algunes al
tres y luego se pasaben los tendes y luego

219

la sopa que fou à la justicia, luego assi de sopa
lunes de todos meses asta conquestar la
tres quos pagos reuerdi dits Hebenos al
la seba sella de cuy, tuego filets, flicend
pitotillas, boues, costillas, quarti de
pellestres y de colomi, y de questos
abundosse de vestits, bon bi de tarde
luego los postres, dos grans pans de pesith
de questos pans y tots dos sa pastes
el tres dotzes de bi de to è millo le
bindò, luego cafè al algues dotzes
de licors y un tabaco mol bo al menos
de 3 sols cada un ò dos pipes, jo tenia
el contet lo d. hectos de Sant questa ja
33 cans que desempeñe dits hectos y
el dit contet y ebic al dit capellà de lo-
sonas con despeste de mon fill Josep
luego benian los Medinins, dessedos
fill Bayas y son pare que asistenà dich
dessa de boda, sinh hectos el to jesme
del mon hecto, lo mon hecto sedinthigal
dels que bindrà de Cornet cometo bo je
son bist la entrada de questa del Xt jesus
Comunio, Stilio Jesiguetegal y altres
gent hoca dun bolgui que bejì de
altres, digue que bindria pont pagas
apagar mdemplats y espenia, y de buena
à la tarde cremba.

Lo dia 13 de Febre de 1893 se fes en nostra Yeleria, Diumenje, un pregan fanio en memoria de aber cumplert 50 ans que confirmaren Bisbe à nostre amet Senyo pontifice lo dia 13 aber si qui confirmat Pepe lo dia 20 Febre de 1878 per espo à uenet je 15 ans. Deu fasi que se conserbi per molts ans per gobernar nostra Yeleria, se digue en Ofici ab pregan Meninmeria y estigueren tot lo Ajuntament, Alcalde y Autoritats Jutjat Jurats y Jelpuerejo Fiscal.

Lo dia 4 de Abril de 1893 se à tinguet de fer Trabalts attebegeda à la Font per aberse derbiat, y les aguas donaben poca aygua y abegades jeus, se à principiat per obrir attebegeda los trabalts fets los dos parets ans à fins

Lo dia 4 de Abril de 1893 se à tinguet de fer Trabalts attebegeda à la Font per aberse derbiat, y les aguas donaben poca aygua y abegades jeus, se à principiat per obrir attebegeda los trabalts fets los dos parets ans à fins

220

à tvober la mare de metvier de tres metvos se abie tel der de la porte del ca mes igne ige à la pent de tvemen tene y fonde com un metvo, luego se tvobe gen berie de la pent del detvos del edifiy se fé la escalera tenbe pes tot lo detvos enen segin la bia de aygue y se tvobe ré la cami ob fore com de dos metvos de ample y lo metes de fondo este Toper la bolte se abie sete agenter dos pere des ans anen segin la bia à fins al atom y se tvobé abie vebentet pes un col let tot met se pueperé tes un cellé le voec els dos costet de la bolte tes un poc de la bas de empem pes espeyes altre bolte à sobre de la existen, sens tocar la sete jà, jà les proporcis despes en espiodli à cami à de plom pes del resti de al aive penen que agent ese la principal motiu de vebegutes la Sipsrist, binque un metvo de Abre de Dich dit Tovné y fon del metes pevi y enes se fes una aspenca de pedra, obscurita y simen tot mal tinpio do tres à gratse

pams de quinp y de tote la amplada
de la bolta, y reforçarsi el altim
de la bolta fattem un quadre pam
un fovet de una barrina per poder
al cire, y per evitar que un mal
intencionat la pogues fer malbe
re à dalt del pavet per sobre la pavet y bolta
y se è acompanyat à dintre tot
son voltat de cire dintre del dit pa
vet dos ò tres pams sobre del cire me
portaren dos metros de cano de plom
y apri me apropi estant arregnada
la obra per mal temps, encara que
jo aquest dos cant pavets ja obia
dit la meta, espere la que se à
gastat à la fon de mon recapt exce
dent pams de mil cinchcents devan pos
pugue à dar la dia ultim de Abril
la beja dexar altre begada ab molta
alegria de tot la poble y bienaven
turansa.

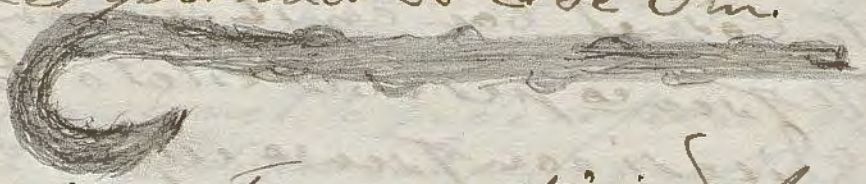
Altsi dia 19 Maig de 1693 me à
-anat visitar Acompanyat pos Reste
à Segarra ausent absent lo dit de la
parroquia lo pavat Diumenge ap
mal rentingen y à estat 13 mesos
menos tres dies.

Abri dia 19 Abril de 1693 221 a les
6 cors de la tarde à assibat lo noble
D. Hector Amorós natural de Miguel
Soler Vinguet de una especulació a
dita Corret, bon amich de mon fill
Fill Francesch pres abans estat à Torre
de Vicens son Francesch estiba de
Apotje à dita Apotecio, bonament
Dos nos conseba la bida com nos
Tocatora, es mal amichs ab Totom y
nedia es mal agasitatiu.

Als 8 dias de abril assibat li
son fet la bisita de benbingeda
Serbint la casa la acostuma aben
Guna et mal satisfet ell y tenbeje
com totom quil tracta, se coneix
ma es fàs especttt, tot al menis
amen de mig, y Nest ab totes les coses

Lo dia 11 de Juin de 1693 dessres
de abendo bisitat algunes begades
Pare mon Abbot Jeregrin de la
Seora à tarde de la tarde fins anies
à prendre café à la Hectoria y en
afecte anarem y al menjar de

vecs desem nos abia prome un bat
ÿ trego be trecre un gran bisbe
pergue escoltisem, pues ne donà à
pobre ÿ pobre, jò ben escoltir to
me gran mal bó es de Om.

Aquest me rebiva de ban
punted per me beyer, me era
gran me Tinh un estre tambe mal
bo bingut de America que abia
regalat à mon fill Francesc de ma
finste sita b. ejuco à abeta negra
tambe tot.

Lo mateix dia 11 Tenint lo dema
sin vesprit per estar abisat de dos
dies antes per les Tres de la tarde
per anar à la Estació de Balenà
per beure passar un tren espres que por
taba los vectes montats de un Comte y
Rey de Catalunya dit Ramon Berenguer
3er el abonarti de Ripoll con jà abia ri
gut enterrat, ~~Francesc~~ Francesc ses cosins
ÿ pes abes rigut cremat ÿ debastat
lo Abonarti lo en 1833 se trageren

los vestos y fueron por Tot à Barcelona
y en tornen à son pays Hob que
abeuse vgtenent lo Rhonestis ab ins-
tancies del S. Bisbe de Vich D. Joseph
Rhengadas y Gilis, que à costa mes
mia de Deus, que si tot se resistes
y per lo primer de Juliol se feria
la gran festa de benedicio ab gran
contento de tot Catalunya, en la que
assistiren lo S. Bisbe, Deputats
Oidors, molts Abitessos estan llegats
de Tarragona, Lleyda, Vich, Girona, Barcelona,
lo que veu de la Vegueria vegetat per
lo Reuno pontifice dins de Setembre
de dotze mil Deus dotze de manera
que no me gentaria assistir à dita festa
pero tinde de pensar ab los gents, y
assistiren los Jurats de Belenà de
Tarragona y de Barcelona en los
seus per lo lebo desde 1676 à 77 entre tots
eren en 200 regalejà no el pensar el
Duch y obia molta Nobleza y autoritat
el primer dia del Octabe rentie à la
ciutat lo Clero de Barcelona y feyen
la obediencia primer per lo S. Bisbe
à la porta ciutat no be rentie per
el de Belenà per ser be gran
las 9 de la tarde.

Abeni dia 11 de Juliol 1793 fo à beneit
la nova Capella en la Casa del Sors pre
lo Dor Rector ah. Joan Miquel de les
aven dret seu, even les Sotie g mitre
del metí, poca à rigent le ceremonia,
poseti tots los Ornaments sobre la
Mesa, à quedat una Capella ò mejor
dit Oratori mol bò, lo Altar es de Pedro,
semill pero mol serio, una Reja de le
Conseptio mol Gumere, tot lo detros
del Altar cubert de bonet bl, com
tambe los dos costeti de la Capella, for-
mon un Oratori, tres candeleros pre
banda de Dorro de vert, com tambe
les Cadenes, dia de San Bonaventura.

Lo Diumpte dia 15 del metes à les set
del Despre à cantat lo S. Bibe de Dich
el fi de consagrar la Capella, aben rigut ve-
let pre la Aprentament Alcalde Just y Sin-
sindich y jo com à Fiscal, al canto del Ost
dit del Alzero ave propiet del Sr del
Sors pre aberlo comprat pre engrandirlo
jardi, aber promer anivia à ser y dor
mir el Sors, y pre aber cuet lo Señor hecto
à Dich se be cambiat la promer pedra lo
acompañaven à la cerimonia el abogat
amig del Sr del Sors, pre aber fet gran

prepevetius per ben rebut, pervalo y en
agent en poh de picedillo, lo endemà dia
16 tractet jà del dia entes que à les 6 del
matí y envia à conseguer la capella
y llego rebesavi la abisa, y que existivio
el Offici y llego continuerio, y abendagut
abi à les personeries baixes per la tarde
y Dillens demati y tarde, y acabada la
funcio del Aleti del Diumenje tornà à
dinar al Sors, bingue acompanet de un
Señor, mal emith un dit D. Abelian Vesso
gey de Berselona y lo Diumenje bingue
un dels seus Secretaris, qu'em 22 à la tarde
y abia que tot de cose l'enmolo, D. Antonio
pedrosa dos fijles y un dels fills dit Anto
nio, un Fijo y Fije del Señ D. Jose y D.
Dolores, acabat lo dinar que fon de tota
etigueta fins y que y hey rest en aquest
terreno mal estiem, en dos dequetes pomes
y mija de llarc, tenbe retes quetet y hey
rent mal pronte pues à les dotze encara
la glas era à la esterio de Belenic (si ausobes)
marja la Alejandra en el lo carro que ab tres
quarts y mija enc y bingue, pre pavat tot
se tingue que remenar mes de tres quarts
para à la ora estigue à tarde, à les tres y
mitja ro Dican de tarde, se prengue cafe

y lo S. Bisbe ven amè à descendir en
vots, y luego se prosseguè per Confirmà
altre legede, à la missa que celebrà
lo S. Bisbe per tot la primera à la
nobe Capella dona la segunda Comu-
nio à les persones.

Acabada la confirmacio de la
tarde tornà al Sou à prendre xocolate
y al berspre se tornè à la Rectoria.

La dilluns à les nou del matì se
tornà à Confirmà, jè y ague bastans
families de tove parroquia.

Ab la tarde gue venir les vint tornà
à Confirmà per si me benia cap altre
pres, ab dos dies Confirmà quatre
legedes, per Confirmares dos gue
acabeti de Betejè luego Confirmeti
un fill de Juan Clabell de la Casa de mon
del Bosch, me confirmè uns 130 de
tots los parroquians baixos ni ague,
tornarem à Dicta ab la ultima tarde
que pasa à les nou del berspre, anant
à acompanà D. Ylefonso ab la Cotxe
à fins à la Estacio, tot à la presencia
à fins al ultim

Lo Dimenje dia 2 de Setembre de 1833 à arribet à Barcelona mestre Fill Joseph Vinyet de la Vila de Cuba abeni estet desde el 13 de Maig del 1828 fora de tota classe de afinis, empdimes Mos Jaume Pigo Joseph Bofill Corredor de Sanetat devem de Je clarisabo, allo à Cuba, hove clemà per poseallo al meu tenda que alli tenie composada, les tenies de allà bonen de tota classe de objectes, com ja abie estet à bich per adreçarme à casa Joan Antoni (a) Felip de Palasio, jo estabe un poh al corrent de molta cosas de les botiga, abie anat à la Festa ab los Cristins Joe mos dimenje y el tornem tornè à casa el matex amo per acabar la apuntatge y estigue algun temps y vinc à Barcelona per Tortosa y desde alli mateix no abia complet 14 anys y per ajò no se li podie fer rede le y li fiu mi pero aholins com mos à casa el me convinga que era Mestre y el vaig à Cuba entre à la quinta y me ostigabe sempre que tinga de disposar

300 de peso me bas informar y me
digueren no tinguen por que qui
tinc via de pagar ena la Alcalde pe
abans li fiquet lo passaport y encara
bas dir que de tot pasat y no ba pas tal cosa
mes, y tinc à la numero 2 y al pre-
sent estos à Barna per entrar en casa
se tinguen que pasar lo septenguena
hemos ahomen, bas tenir que tra-
ballar mol per librar lo septenguab
una tarjeta de D. Ygnasio de la
cerna que ba presentar ab D.
Ramon de Rocafort diputat provin-
cial que me rebe ab agrado, y me ba
dir que tenie que presentar un do-
cument comanant formalment per
lo gobern allà en documento que aque-
sites com estabe subjet à la hi[illegible]
allà, pero me ba dir que jo al reclamar
pues serie me prompte, que à temps
de seguir los trempits gabernatius als
mateixos termens de dos ò tres cens, bas es-
crivure à allà y à ron tigo reclamar
dit documento y als dos ò tres mes
binguè despatxat del Governat del
Castell à que pertenepia y regalsat

de tres Notaris, y al escribes a Algun
per vecindad les firmes metecenet
prengue en à dos jdets y tornenen
à Ulles la la Trapes en que pubesco
y pillà ene que en gafenedet y ren
Fizo la fen pertedes à nacre y la
cridà com è fill en ti obi pasade
la tende de la credit corresponen per
ener à la probisio de articles y als
que etse è ih ens comenià regen din
à dipuen Fizo à fuenenté la jah
y fien dels dependens, y fien les mes
cadies, als pehtens en pege la tende
y el del cat com se dien en Fizo tingue
que retiveli el credit y à compte de abes
ad dentet nuti de en que defisit, se
pasà de dependen algen tens lego
se pase com en rian de bestia bobi y
com sin Fizo te ene pasio de mils
de tes bestia, y mols torines, la pere
com è procurado el poder mes
ca ples per en pren y bendren bibin
à nacre, lego corpesen tes mes
pere plantes pletes, cocoteros
e ofe y en pren el la Fizo y Seanor
se dine que tenbe à binget.

Lonbe à esvibet ab lo metge
Lepos pues enbercaven jun, mi Sebo
de 7 Noves de comes Bofill de Campo
Espore de nostre fill Jaume 7 el
estev un ten fet de desed ab Shet
jes hi aconsellaven que se binides à
Catalunya que el canbi de temperatde
se prendsie bueno, 7 el tolgueve à lo
Abaro pues enbercaven lo dos tinguen
una respuesta no sabem se lo un del
altre, pues bietjaven los dos ab un metge
Lepos, elle à le clave 7 ell a 3r. elle pagó
1 80 D. 7 ell 30. tinguerun bon bietje pero
el esvibes à la Lorena los feuentes 15 dies
de gue eventena que tinguerun que gastes
mol mes, per si esvibeven, 7 elle se alletjó
à casa de un Lepellé mol conegut de cento
de mesper elle que mes pevent se tinga
ab sos pares tres mesos 7 un mes à Lebo
7 pes que tens debie tenbe mes pa
la Lepellà que se die Sh. Shereque
fill de un poble pres de Santa Coloma de
Fedes, obie anet à le gerra contenbu
lo pare de Aconos, ab los Carlistes

Sit Capellà estebe de Rector ỳ poces
Hauga de con estebe lo Fiyo de dennes
pues estebe con è shestrese ỳ nestra
fill estebe con è shejardom è cpodevat
del Fiyo, enideu del bestiar, compras ỳ
Fedas, ỳ estes jans, despues de abe fet
de toti ofiris se enreconè allé ỳ li entregè
tel cupteo, ỳ ebian combinet esceu
pero com es cuntan mal gestedes les
cosas en aben despesio, despues cumpraven
en Tessenes jans Fiyo de cenes ỳ fiqu
ỳ equet postebe è cap les Isabelles de
plantario, ỳ com no podie das de cap
ob tous Isabelledes es esfigue è con Jaime
Jeanne que ebie binguet per mateu
que si estebe ob disposissió de cuplean
ses altres begades lo bietje ob pues cães
Fesiean una bonafestene, ỳ suspegeu
engeneTjpes abuiet sobri la Jesmesia
digue Justicia sol de tou esija que
me jom pues bonbè, si bes dis jè
Sindies que si ỳ al efecte lo dia 5 Febs
del 1790 se enbesse pes la Yste altre be
gade, ỳ de cebe è cas del Fiyo con estela
Jacones, for mal bendebent pes tete ỳ
de Isabelle es cuse pestes no mes

que fes festes à dalcons, que pensaba
ser Jesus ressuscitat y ell li digè baixa
prop del pou, de hahi son ab podes, jens
sols del Fijo que tenia poca à manos
de soldats sas, y abans it, retirenli los
podes, pregue Jesus resplè la bolsa
tot de Fijo y Pebode, pojè los documents
de la Rectoria al tot ordre y betgeri lo
home ressitat, y li ego tocatè de cascalla,
y el metje tens mirabe si trobaria
que Jesus ie pes si trobabe res titol
mes al attin trobè un gran tenic ens
y je abiat el gran dinesi y abian
rebit jens y li digue si lo bolia con
pes y fuen tocate, y li digue si donesia
à la mitat del pou perque se recordaba
algu rebut algunas febos y tocatenen
a semil dens, y antes de donarey lo
tocate si estigue con gaire dia pel
barri le coneixen com mes pobe y recade
ob ella, y no tenia titol lo mes si bol
tre portabe la nom de Dogueria dan Jes
sus y luego se recordan que lo Fijo
de la dispensa, y se dirie la poplacio
Victoria de las Dones, el estibat a

Vesiglone Lacour pregunt porcelana
ésser de un capellà mal conegut de la
casa de can Fijo y de allí pervenir estat
de hostes no mal dissabte combo lo ber
ger mal, mal amich que le vebre ab mal
agrado se digués Joseph abanegues y
bin carrer de Portalgà nº 9 pis primer
un bon trastada y pues no bolen licobrer
les del gasto, determinà llogar pis per
bivers role, li aconsellè lo d. Antich per
estar mes ab comodidat y poder gastar
mes à ses hibers bolentats, comprator
les mobles necessarii y vivent lo pis li
costabe dos duros pero tenie gana y cuyde
y un petit refrigeri per vanta, estabat
carrer Consell de Cent nº 423, pis 3º bon
pis pero mal espantat.

Y un dia Joseph al arribar pares
jo los dic cuant è rebut pero arribaren
un dia antes y jó ben arribat lo dillun
à pepano lo arribe conegut de cuatre
dies de arribat jé arrellades les coses
pagarem à casa y estigue 5 ó 6, dies
per separat luego tornè à bagar y bosch

y tornes à pegar y per ultim se gue di
à Barcelona y se posà ab carpinté de
un seu Cosi Agusti Garriga y un altre
que se diu Bordeji per fabricar mercan
de licors nacgues dia Gine dhomo, aben
ebinget ab lo febricado que el mateix met
teno y te patente de imbento es cert be
sols per ell se den Sors pero estabe ab
altre societat y les abiafirmet que
per dey cantaric licors per ell y
segons dia no li pegaben lo prome
y lo Trageu de casa à carpinter y lo
fe ben justificat, luego dona pent
al Tribunal y segons le cosa pero
pegen als socios y fé com cretme
ros y lo que dessoré jé cesta y lo que
costeré, pero ells jé tenen facultat
per despedir licors que es altre cosa
esser jé que mon fill es el pagador
si no de tot de la mejor part, sols
lo que en tinget que gastar ab
aperetos y per fe mes pareja en
que pet de seus dessos, lo licors es
mel bo pero met molta por que

mes tosi dige ÿ jo vos à mati dimes
que aji gostet de America mes gustin
entereti à la fabricació, la fabrica te
Tenc cose de Shentenà sbenter
Shenjes Shedalmes, ÿ lo despej cerca
den hocare 1€.

Abeni die 5 de Abril de 1834 se à embar
cat ettre begede nostre Neboda ÿ Nebe Deanet
ab lo Bepor Catalano à les dotze del matí
pes tornaren ettre begede à la Ysla de Cuba
el cortet de ron Shesit nostre fill Joanne
abea plegat le cese ÿ bengut totis les mapes
este el pisne ÿ estabe apunt de benir ÿ se
li ha cresiones que de cesi manera à efectuar
je quet negosi dels botige li donabetaru bon
resultat, pero cresigue que Deanet mires si
pes cesualitat trobaba un Testamentsh ab
Vital ÿ les condicions que bolia ÿ me trobaren
un pero ell me ebie trobat en ettre que si
pesenguen à la meitat del benefisi ÿ ab tisot
ÿ que Deanet pesompte ÿ tornaria je que
estabe bastan mábenda com en efecte, li
dege Tenbe gues postes una miñona cóm
en efecte me trobá una de uns trenta cins
apeses bona miñona es de Sentonj, pero ala

ove de enbeveres ỹ geneu tot lo die plogue que
feje de mol mel enes per los camps, ỹ jo
abie assibet lo die ante ỹ mon tio fill Concepdo
feje beit dies que abie begut per ejender
à enveletes les coses que de fiestes me posté
mol, que tos me meteu ve plenes, tres mendos
ỹ dos cayes mol pesats, com jà abie portet
tres mendos ples ỹ tres meletes tot ple de
robes ỹ mols bestits, mes com com en aquet
peis la robe que de que no li sebia ver ne
fen tot robe de istiu, per apo tinguem que
fesem de ibern que mos entrem esta
dolse bestits que allà de ves li sembiva com
los dimeus allà los fan enes à spantar se de
pesar, ỹ com no pesan pes lo die de demo
es que (per tire todo) à mon conte ab
set meses die pes die que à estat aqui
à Barcelona à getet uns dos mil
rieles de vos aben mes que mos
conten los bictjes que à primeve li
costa 1808 el arribar à la Albana jà ỹ
trobevè à Jaume que la espeva ỹ alli
comprovem etre begada mes per la cosa
com no ỹ tenem ves que tot lo abia
benget en tinget que fes tabe mes que
Deu los geiki à empenda empresa se die
que en torne ab lo Sitjo Despedi

Romeria à Roma.

Anem jo à Barcelona y tenim que embar
carse ó ab lo tren lo pelegrins que van à Roma
à reunirse lo vespre embarcarian ya efectivament
pero de tots los fidels pigo prepe, y per precaucio
tel à contenirnos, ficret lo dia ans per entendre
dita marxa los que tinguessen la bona intencio,
me ber equedá à fins tel dia que arribaven
tots tinguessen la linea del Nort atestat de jen
y al matex dia ans arribaven à Roma tots tres
de pelegrins que abiem sentit de Deserviabes
Mes abans lo d. Bibe de Shedvit, Cadiz, Shelega
y nos atte Puerto y nos estaba esperant lo vapor
Montebideo, aban arribat allá y rebut, ab
amabilitat, à Sibitebegue abans ens dos ores
de tren fins à la Ciutat Eterna.

Este es espectacle commovedor al bender
le gran multitud de jen de totas categorias
passejant per tota la Ciutat, jobens y bells,
omens y dones al lo seu rich ó pobre vestits
preguntan con tenian de dirigirse per arribar
abans encara que cada cual anava abiaens
encarregat y equell rebie las noticias y
las comunicabe à sos companys, y allá
gran confusio per mirjes y allotjamens
y se tingue bentura que algunos dels
bapors facilitaren allotjos en sus

dels que abien de transportar peregrins
vegen las que de Capellans anaui abia
agents tans à Barcelona, se contaban passat
de anit de tot Esperar.

La passada dia Divente, Jungeuin peregri
y prosperi, arrecat en Carpineto, diocesis de
Terani, lo dia 2 de Maig de 1810 los reuerendos
Lluis y Anna, de noble familia, arrencontri
met lo dia 3 de Maig de 1876, per lo tan
lo elogis que den experimentè al bener
rant mugic de Espanol reuerti al
seu redeo, de tots entusiastes reuera
acontentimentan gran gran mes y
abia agent sua peregrinacio tan me
nedor, pregue se contenen en dibuit
gnil persones de tots rangs y altres tan
de enviats de totes nacions de est
poble grien anets Duit, Joseph Abell,
Alcalde, Bonbentura Sura, Jaume
Reig, Joan Folguera del Sr. Abertie
del Clos, Pedro Cruells y Jose
Cerdeball del Sr. Abrobert de Abamagn,
tots per mas menos Joseph Abalips
que encapeta ab lo tran y de
regone dels anets Duit Catholics
Cristians de dos dens, rebe mudels dias

que fosè gran pagè à la ilustria de tot
lo mon, lo cu portat y mentinget tan
per mes com per terra el que ocasionat
à temps clar per 13 de març y bent y
l'estada allí pero me estigue que aquen
refest matter indemnisie principal
per mes que mal me fabien bist
mei, pero auien tinget la dita de
aber bist lo home mes gran del mon
à de mes títol, lo que logiu bensed
que sen mol que mol bensan, pregue
tante jen no gaie ple de ses, Den
bolgei que non sentí alguna cosa
grane, alguns y anaban per assistir
à la bada del bicudo Cantor y que sera
lo dia 24 pero es mol espantat de
home, com lo tenen per un rey:
estigue com sí dies à home tarda
lo Dimpte y Diemenge à dia 28 y 29 anem
los dos dones que tinguessen de embarcar en
altre bapor y tenim que quedar soles del pople
per no caber allar de dones bolte per sen anar
ab ells, y ells de deperts abandonades, se embeta
cara ab lo bapor Delbè, y tenim gran temporal
an tingen algune abentje el Cabo y se à
tinget de refugiè al port de Clapenieri, mol

que son sertet, pero no eben roles ni
de Dich ni a peset ringuente, y de ellos
posles de bottery, resolver matter porque
equester, dos dones esten mal carcunsada
le casa de bell mal dotó à les cames, cami-
nen mal metamen y la Cuello mete del
cos, este no se com se determinaven de
expendre en bictje ten llet y el mateix
tems perillos, en principi del hey dones que
no abien bistem mei la eyque del mes, ni
desenyens.

Joseph Rolins me à regalat un
libre de bistes de la Cipet Etevne, les
bistes dels principals edifisis molt bon
grebets, y Jo en telegrafi una medalla
de plata ab la bista de Lleó 13 y al rebes
la prevision Conseyria.

Apri dia 6 del mateix à les 11
de la tarde poc mes ò menos en arribat
les dos dones que fet tabem de Romevia
à Roma detingudes à causa del temporal
à un port anch de Italia dit Cagueia
es la Capital de la Isla de Corsega, en
Ynglesa, se abien embarcat lo dia 18
à les 3 de la tarde en el Rep. Montebideo
y anaben for del Bibat de Peres, pero Jivans
y stien en Dich, Salone, Sardena y al rebre
de la Tramentina, à nel Y Albat y anan

bern de Vilanabe, y Gelltru, Vilatorrada, del
Prenedes, Sheteró, Vilesca, Barcelona Sants
vell, Granollers y Sant Celoni, de totes pers
abien tornat manar lo Depost Vellver
pues se abie establet ser selebre ver
de son heredero, pues lo d. Depost dema
del Depost beyer eb que casia estebanta
Families de no saber ver mende un altr
Depost dit Rebot ser sèbers y de Shellova
se rebe son heredero.

Gyssies el dema pues se apique
que lo Diemenje die 6 enviberica
Barcelona ser nobedet com à aquestes
à les dor del anet, se embarcarà les 6 y
mes tart arribaren à mangui cent mes à
la Ceiutat, luego de desembarcat me parle
ab lo Bon Cassen lo Yod. Bibi de Lugo ab los
pergamis de son Bibat, ab mateix mes parla
los de Mussa, de Sagarra, Nebera, Leon y
Medir enbiats, tots ab lo Dibat ab aquest
acordats de Tarragona Vich y Barcelona
van 170, tots manifestes ab la cabeza la cor
dete del Capito de Depost que dien Singata
y de tota la Tripulacio,
El Depost sorti de Gibitalegria à les
set de la tarde del 27 Abril à la tarde de anar
al detras del Penen Aixo que y abia el

Shergues de Comillas, tenja un
fort temporal lo endemà mentres
pren el Vapor de la festa celebrada
especialment à la nit que la mar estava
un poquet agitada à les dis del matí del dia 20
en Oficial donà compte al Capità de
que se obrà vaixell una clenga que abia
à aparte estave obligat à conduir à un
point de Cebes port de 200 toneladas
de arena que portabe per (entre) perill
arribat el Vapor se para de costat à un
angel de 30 graus sobre tots cops de
mar, se para mà à les bomba per no perdre
funcions à causa de la escora totalment
espantat, se celebrà junta de Oficials
trobant-se el barco à la milla de Barcelona
se dirigì de totes maneres arribar à algun
port de Shellorca no se pogue per lo bon
contrari, arribà la nit estaben esperats
per un cop de mar lo Vapor, tots los pas-
sajers corrieren com à bojos de
Capellans esperan derrient la amort,
tres dies ab sos esperan sitgio, mes al
fi la Providencia se bà apiadà de tan mala
situació dels pelegrins que tots abien estat
ab terbos y al dia 23 matinet barca tagrer
arribà al port de Clapiedi desprès de pocas
estones pas arribar à la Ciutat de Cardona que
gracias pogueren logrer.

La satisfacció dels pelegrins y disposicions nos pot explicar al escriben à tanta explicacions y los pesills abien conegut als tals dies de tantas tempestats, tot era alegria y dar gracies al Señor y à la Beneficiada per auer abentat tot de tan fatal estat.

Als dels pelegrins se dirijiren à les Estacions Pelegrinatges per comunicar à sa casa la noticia de salbació y per tranquilitat à sas families. Al semeti del regen dies com se abia fet tots jans un bot de anar à un Sanctuary prop la Ciutat à bisitar Nostra Señora dita de Bonaria, patrona dels Pelegrens com se celebrà un solemne Offici en acció de gracies y el Pesseo de Peluen de (illegible) fon un gran dema, y luego cantar el Tedeum. Se pasà lo rebé qu los bracos abents dispensats tota classe de atencions atta los Señors los donaban los estamps de sos Nibes per tots nos obligui.

Los dies se rebe que la Diputació del meti anaben à Barna per tornar à la tarde una mitja de jan se dirijí à la estació à rebrels y acompañarlos à sas casas y al entrar à la Ciutat de la pobla sa sonaren las Campanas ab gran alegria de tots los abitans, y en jeneral festas y rejunta

sobre lo que abien bist y lo que abies
ofert, y responien que estaba contes
medor à la bolentet del Señor y que no
seria mes que lo que ell mandasie, y el
mateix temps fetta del comensament pes
no comensar el sevill fetge que gosessen
mes tranquilitat.

Mentres de la arribada à Ues no
tarbe res fins que entrà à la Iglesia de
la Mesa per donar gracies del felis biatje
de le tornada à la patria, y diriji la preguta
al hagen lo Dr. Estanislao Almenerid.
que en Oredor de temps pensa per plaser la
mejor part del auditori, y explicà que
se podia anote comà un que mes de tot
lo merexit y debent à les Oracions que tots
espera dirijis al Señor y ja dentro hore
que debem ser li rigen à aquest.

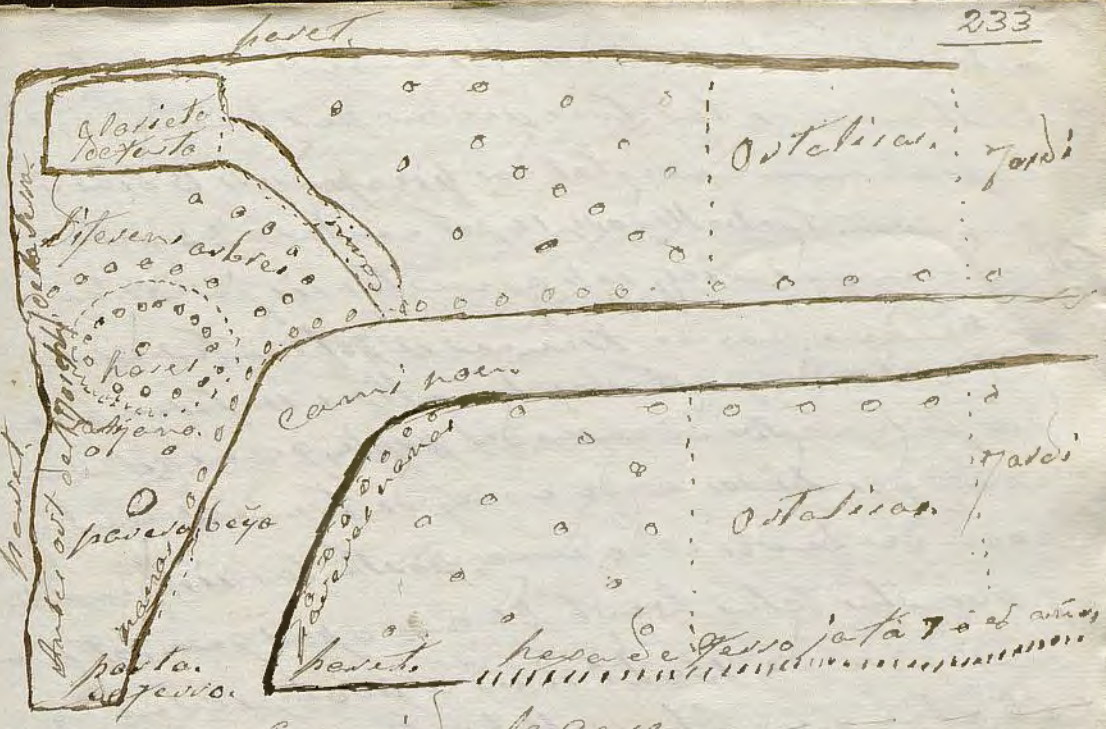
Lo dia de Sen Anath del gn 1834
se à tornat à hobrir la Capella de Fige
lola el publicament la professó com se
acostumaba entre à estat tancada com
mes ha anat.

Abans dia 6 de juliol de
de 1839 me regalat
la Sa del Sor D. Luis
pavella de Casanova una
medalla de Montserrat

pel abeli
ment a
nostra
Capilla
Patria
Francisca

Camino de Vida.

Lo dia 24 de Set de 1834 se ha colocat una porta de ferro en la entrada del Ort y jardi y camí nou per evitar à la casa del Sor, que ara es la entrada en dos Ort, lo primer de havia hores (figera) confrontan lo regadora de Joseph Garriga del matex, y lo altre de la Sera Berdina de Pere Pocas al camí de Vich compost per lo S. del Sor, aben millorat en gran manera la entrada à la casa y jardi, com tenen abundancia aygua per tot lo que se necessita tot nou nou nou bes.

La porta de ferro me costa de obrir à Gir y sinch sous, 0,50 dl. los manters vonde pedra del Brull que estavan mal bé, lo de sous bótia tasts de obra, y li ben de reconsullas per ser mes de bellesa per acompañar las dites pedr

estan ben treballades, los arenters restiven
bastan cers, los tres pedres per banda del
capdemunt an estat dos pics apedres 15 dias ÿ
que evan treballedos, se pot contar à 3 peretes
cada un dia, ics agenters ics jé contan
3 Dt cada una, de trencar se pot contar dos Dt
ÿ un Dt de portades, los altres ics fasen pica
der pel metre de cers del poble, que costaven
com dos Devos cada una, de trencar tambe
com dos Devos cada una, portà tot ics dos Dt
ÿ parada tota bent Dt me apar que tot jun
serà cosa de 150 Dt ics ni à pagar, se tenca
ab clau ÿ una bessalleba, fà molta mejestat
tot cantrida la dia 14 Agost.

Dso dia 30 Juliol de 1838 à binguts la
A. Visita de Dich acompanyat de son secretari
Jaume de Perelada ansiben à les 3 del metí
de cami à la Rectoria aben anat la mestra
A. Rector ab fins à Sta Vala pes acompanarlo,
toren à reduarlo à la Rectoria jà ÿ lo Dt
Alcalde Joseph Rodon, ÿ luego ven anà el
dos tornaren à dine à la Rectoria ÿ à la tarde
al dos que serem en passo lo endemà administrà
la Segueman de la confirmació à les set del
metí ÿ ven tornà al dos, pero tot seguit
pues lo dia entes abiemment lo ven de la
Serra Bedoine, ÿ à les nou se tornà à Bell ÿ lo con
firmà ÿ per seguit bes ares ço pasti, de confirmació,

Lo dia 7 Agosto de 1834 Dimes se juntà
una nova Lletra à Rhetagells de Junta de Abet
convocada per la Sra de la Vila de Vilademany y
la Junta de la propietat, la Rhetorera rebia
Comunicació Lemona, abitan à Barcelona pero
pasa algunes temporades à dita propietat
es rotlera y bastan contacte de una cotxe y
mal tabera y atxebida, pasa algunes begades
aben cothe à Pastana de dos hores negues
mal podeses giàn ella sempre, à bista del mal
camí que ab mota pena y treball los cavos
pero jà se à acabat la carretera desde pera
Sabadell que es de la provincia de Girona,
y com lo Sr Bibe ra volada à Vilademany sustí
al emet mal acompanyat y diferents cajellas
y arribam à hora de Rhetagells per precaució
la plantasio de la nova Comporta un llarn
destruí la que cuter y abia, cotxe de Sabadell
fiel ab capa y Rhitra la barri comedia la
dia de Ynocentsia algunes veterinaries que
pasaran de Vich y Abermenia y Cuedo del predino
la comitiba tornam à Vilademany à reposar
de tot fatiges tota la comitiba.

Lo dia 30 de Agost de 1834 se è efectuat
en la parroquia del Bruch un entierro
que segons mai se abia efectuat ab tan
de acompanyament, lo cos fou conduhit mort
en hereues de la casa dita Casademunt, y aben
comprat dita propietat un gran Sor Dit D.
Alejandro pons bei de Barcelona, dita casa
era mal estigada pero ab bon estat, gran
side pera defensarse de inbersion contra
la propietat y persones, en esta se conserbau
dos minyons ò minyonas à dos cantons pera
defensa de las quatre cantonadas de la casa tocan
à la carretera y la seba entrada es mal estada
dits torreons son mal bentilats, ab las
espilleras tots pero tinen tres pams de pared
en cantò de escopeta menos de forat, y aquestas
encara se respecten per la memoria com tambe
los pavets fogueras, lo dintre de la casa tot com
biat à gust del Dor, y aben sabingut la
mort de hereues à ordenat acompanyessen à la
Parroquia lo cos del Difunt tot los Traballadors
de la obra sen en numero de 122 que es
segons mai abia sentit y mai mes sentiré
lo Dimeti jun ab sis dotzenas à cap de fila à del
dol es una obra y trabalh pels comunes gents
Pastura esch que pesarà de 25 mil Dr pesas tot

mal dit regons se beu, es mal amable com
tenbe à senore Espose, mal ensulli tem
lo cun com lo altre, à mi me espesia mol,
el trobarme algune begada per Barcelona
depe ns compañs per saludarme, aquestes
un postet grevente pesells de perdius que
se dien perus, del pirineu, mes petites
que les del pais, pero les boen petes perque
no tenjien, à prime de hora, lo ces es
que dineno se beu cop de ampellon i de
bella le fasem ses enviá esposent, quentse
à vint pesells ne posteven de les del pes
aquestes en anet bé, trenta à quarenta
pesells de conill dien ses beuen algunes,
es mal efisionet à caso, com le case del Estenol
es de ià germana aombinen, y alcuntets vnià
ab Fogeroles tenin juns un guarda per guardar
les tres propietats bedades aqui sen à que tindran
mal cop per cosa, à fete à ns costes la
carreteta de la Cascadeta à Sabe fasen pel
pont, y remendade à fins à la cisteta que
me apenya enviá gastat poicat Bcos, per para
be el dion cassuelle y Sabe per la tartila de
carros y trasport de materials per la obras

à feto una tenderia prop de la casa y
portem la tesa de prop la casa del Estat
mol pel una abeuri de bona entrada
se à de posar la dóna per barrejar y fer
la massa y vejoli de mes demanera
Heu que cada set à berit dos dotzi bol
per anar à la casa una tongada mes
bona dita la tona de la Ombra pero mol
petita, digue la abejo vuit tongades
vuit bol pleno y que pugi be al
segon pis, y amb mol trabal de mina,
tambe se tracta de fer una gran capella y
ab un campanà comencen à al ensarp
de Berenguera tambe de abonjar detras,
mol trabal, totes les obres de la pedra
de la propietat, bancells, y tambe se diu
si resa la passagera del Bull. fora com
un abre la bérita la Sta Birba de Vielà
cerca de res à Sena y ell se pasta de tal
empto, si pot trobar la agua retirem
res à una casa de tota comodidat per estar
bé en contra des ses dependencias, y reposada
tota comunicació el la tretia del mareball
y bestias per les molestias que pouran les
bestias de una gerra de lana, dentro dotzi
mol anys de bida per abitants ab abundan-
cia de salut, pregue al Sobirà tinga en
sa regia per obrega la tona y set.

Campana del Bruch

Lo dia 16 de Desembre de 1734
ió presentiat una seremonia que mol abio
ió presentiat, com á ipsit la benedicio de una
campana á la parroquia del Bruch en la mapa
yglesia. lo Diumenje á les dos y mitje de la
tarde, con estaba titulada dita Campana
y per medi de una (cremalla) ó cantinguda
á le altura de un metro per mes como
dit de la seremonia, una vint hipedo
al betai per ió ocasió, una teula de cotet
ab tot lo necesari, con insensi, y les drogas
per los insens una ampolla de aigua benei da
per lo D. Bisbe, los dens Oli y despi per
apagar dos vidis encesos, encensat de la da
gnitia lo D. Rector Rt Joan Anadeva Cabi
ab la capa pluvial y Creu alta y de tota re
mania, acompañat del predicar ó padri y pedrina
Eccleses y demes per la seremonia, los pa
drins eran mentobats com se diu en Catalá
en segui titolio del alma ó dueños de la
Casa de mon D. Alejandro de Joan y lo Sr
Espona, y los representan lo mon Joan Burgarets

d'hattre de cases y este com à encarregat
de les obres se estan afectuen en la Casade-
nima vell fill de Barcelona, y pedrina à
institute hora hagen de saber del Estanol.

Se principia la Cerimonia, comensen
per cantar la Campana ab Aygua
beneida per la part de dintre ab un
Sacerdot y luego exorcista, luego el los dan
Otis y los Oracions per tal cas reunji' los
quatre patti de la Campana, luego al
los sinsens se perfuma à que pre
sent fegen poca fragancia de Mirra
mel poca, y luego de acabadas aquestas
operacions ab totes les cerimonies segue
pero cumple los pactes ejecutats. Lo Su
perior pren que una vinta besmella
que el efecte se abia llegeda al total
son à tres Campanes cas, consiguent lo
efecte cas en pacti y pedrina, y se acabà
la funció y luego se torna à begar la Cam-
na com estaba antes pugi la pica del Aygua
beneita, y jò luego bes donen la enhorabona
de dos, pero no totes corregut dient que era mal
vegut que mes nos ocupassen tal dies-
tot presidint tal cerimonia cuarantes 70
persones, pero no dumenges pues estaba
o tot tot, y abia algunes del Sacabadors
pes acompanyar à son Principal, acabat
tocaben à la Cerdemna à buscar las obres
nobes pues ab mandat tot segon tot lo bin
enem à fiasa un vaso y diner alguna cosa,

Lo Dillum 23 febre de 1893 se à donat
principi à la carretera de Vera à Bitadsau
que jé pensaba no podé beure vist plin
ripiada de fons ans se pentaba de Mar y
an principiat à dejeuns punts, principia
à la Creu del Camp hos dejan la que bá
à Vera à la esquerra y enfilan atrabesats
Vino del prat, la Surat de can parais y
pase entre la casa Nóbe y la casa del prat
atacan la Font de Cati y existeix qui si
al canto de la casa gran y pase tocan la
Creu del pople y de dret à la Creu de la Font
de dreta que pueda à la dreta, tan prop que
an tinguet de tindre pert de la Creu pen
tamos de espettarse ab las bestiades porque
se te de clapar pase de 20 pams dona la volta
al pedint de cal Anton (Creu de la Casa) y
jo es de Sermun del pongue à de atrabesat
lo Kin Jugueres de tics ace y te de tindre de
la pedra de Serradell de pugs del Prejol, à
beure si podra beure ke conclusa

Aquest dia 12 de Juliol de 1695 se à vesen
nit una especie de bon amor à fer un
parey à Shetegelli cosi pera à Senyor
la major part Barcelonis Fills y pares de
celebre Alacet y Dijectet Senyor y de bee de
Barcelona pera de Senyor Cingedas lo dia
quinze entre ells y ells la Shetla del Fill
del Alacet pera Shetje, la Shector
de est Hospital D. Shiper Sabet del Senyor y
abia D. Ygefano los Fills Senyor Senyor
Canesiio, dos Fills de un cos D. Abrado
de Cesaraug y una Fille de un malenit de
D. Ygefano que es plinte, Arquitecto, Arquimeng
Cer Shab Shanard per postes y en mes
per postes la amenistrana de bocay y mes os, bos ni
mal inbitet per acompanados, pero entre tan jobens
restoven à les lig unipa del meti, lo Esendal
Senyor ere lo delante cecbell de la mares y pega ple
de bones tan jobens y alegres Senyor el los
bestits que se beyan blegues cama los ros
bros ab los blonder tanbe blancs de Senyor
eran y los Grouelles, los altims enclaus los
hectos ecbalis ab una Senya blana de Shantemé
y D. Ygefano ab la roba rapa mal bona la que
nubep portava al cathe, pera begades rentida de
de est Hospte una comitibe tan bisita pera
aep al Bort y Arquis, y el los à la hi de dar
inpimen pergiseren ellimen y altres lege de
certe cumen à fins è Shetegelli pimer pera de

lo especialíssim y principal, al cel tot semblant se
fan en tot lo Principat per plantejar una
guerra bandejada als catalans de Catalunya que ja
portaben el efecte de Berenguera alta de 15 à 20
pams, de una altra se bentrem la mel de
prengueren bista del peix y cuntual algeni dels
moros prengueren la bestia dels cabiscols y sen
begueren à Cellprogon y alla rebé ayé una bona
fon dita del pestoni y comencé de fer lo cavorgue
trobaren mel bó, les demanaren albuerpeuen algun
tan y feren espantan de cista y prengueren la
vista bepen de abell pescan pel la cova dita, la cova
mora pel sobre del allegue que ja prengueren
la cavalleria y entraben à dexia à les novenyes,
jé tot fosch, pel ella à Penyal ceigue de cabell una
teua de les de la hectaria que no se pot guardar
la bandera en abentre à una hora de Migdia
de terra pel camins pel portella de mes cans dits

Lo dia 28 Juliol de 1835 com à les
quatre de la tarde à cabinguet dos Campanas
de un Convent pel quatre bons cami
nals, y en ell dos dos Campanas pel la
Campanal de la Catedral un los dos dia
bessen propi so que à la una un poch mes
gruesa que la altre, la gruesa se dia San
Alejandro, San Guidobo, San Juaquin, y San
Luis, la mes petita se dia Nostra Dona

de la Abadia, de Maria Na de Sta.
Dolors, feta à Deusa per Dercenes,
lo añ 1895. Foren Beneides lo dia
29 pres de Tarde pres lo Sr Rector y
Abaders Joan Abovera y la Capella de la
casa que fo Sr creà un Benefici de 30 Sr
dissis se dia Abanel Febrega (a) Abarina
pres la benedicio se mereixte aygua
beneida pres lo Sr Bisbe, foren padrins
los dos Fillols mes grans del dueño D. Ale
jandre Pons, lo qual se dia Isidoro y la
noya creu se dia Dolors, lo Dimars ber
pujaxi à fer lo rebaret, y pres beuren com
se pujaben al campanà, no bas podero
beure pres no tenia la mesura pres bas
beure com las arrongaben noop del
campanal à fegen ab empujalls mal
fadimen, pres la tarde no pujaxen ne
y lo Dimecres al matí pujaxen la altra
que pres la tarde y pujaxen ab lo Sr
del Dosi y un ram cansi Capità de Batallà
dit Guillermo Escribà, perque bolgueben
ses la gran Edificii, y dos pujaxi à pilota
y bingueren, hamay y Abadesa pres
campanà y cundapsle y Joan de Abot
del Sr Rector, probeit de ses vitalles y
pilotes, perque jà gueden un puesto

del sobre la casa y Capella, les tres
quals ab pedet, la part de migdia te
de el cim 20 met y encada met en
filet de filferro, la de ovient no tan
alta y era part ab filet, la de tramon
tena com uns 3 metros com el
cap del bell no es necesari y à ponen
se tota la llargada teyat ab un filet
de 4 met perque les pilotes no caigen
bep del terraple, te de llarc lo puesto
de jeje 18 met ben arrejolat ab
unes peres de la pl de llarc ab 8 de
ample mal ben posat, tancat ab la
reba clara pes ran regada, les pilotes
cada una bel de 5 à 6 pesset se jenga
ab unes pitelles de pére de la part ron
estretes de un pam y ab una rinta
lligada à la una detxe, fotem cambi
deti per lo dia 5 de agost per la gran
festa de la Capella, pero jo je cere de
dies ab ans, perque me apreria mol
D. Alejandro re à dit bindria lo Sr
Bisbe de Vich pero ver de cap y ab ià
lo Sr Rector del Bruch, Rector y Vicari

de Seva, la Capella de la Cera de Fabio-
ga, y con Jerusita per fer lo Sermó que
se dia p. de Pere Recompenet de un Es-
mero, fen una Conclusio tot celebra-
ts de los Sentos, y abia los cantos de
la Catredal de Vich y que tocaba lo
Exmanio de la Capella, y abia cuatre
Capellans al Altes celebran la Sta Hostia
del Bvell y Capis los Sts Hostos de Seva y
Sevà com dos eren eben comensat à
les deu y cuart à despes, com à con-
bidats eram 17, tres del Sor Dor de la
Seva, tres de la Rectoria Rector y Vicari
y una Cuñada del Sr Rector, del pvet
tres lo Exen de Jermana y Espera de
Rontenia Jacquim, lo Exmo Autor,
de la Seva Jacquim, de Figueras
Sheritg Ahuller y del Bvell Sheritg y
muller jobes del Bertoa y lo Exen
Sela, de la rebe familia y abia para
jen, ie de Shave y tres ò cuatre deno-
sets y dos ò tres Sirvents, pero jen
per tan gran festa, sustiuen de la Capella
à les dotze y mitja, y anen despedint
al sustio iens Senor vei mi menos
inbitarnos, lo Sevo se quedà à dina

y lo Sr Rector digue que no abia ni
pot mal esplendit, (mes q. vindats de
lo jeu) abia corregut be be que donarien
un duro à cada pobre, ni compadegueren
mol, y los donaren un real, foren molts de
quels contem, el portis de la Yglesia lo capella
desde la porta badis al replic que los tres
dias binen à les iii ores, de la tarde se feia un
trisagi en memoria, dient lo Rosari y rebo
cada dia per lo metge P. Serres.

Lo dijous dia ultim del Pascua
foren convidats los Sr del Sort per entrar
à la festa de devanda, los tres dias ab lo
degueram esporat, y rebuda la festa se
une poca profesio ab lo Santissim, hap tolem
botter la casa y capella, fentli cendis tots los
tres dallades, y estabem tenit que esprofitar
per posar lo tolem un dia bueno, feye molt
mitja, que fora los cristi tots van de bona,
com à convidats no y abie mes que los del
Sort, y aquest dia los donaren be pera
altres dies no donen per vel, bona familia,
mol cumplidora y falaguera, tan lo Sr com la Sra
y familia, abenen sido molt be estada, ate

de Martima lo cavedal que en gestet per
el abandonero en guetxebol mermen à mon
pobre cabal en gestet pere de cenzingenta
mil Dr. ab eguestes elgens cantet lo rendagott
ab la elgene benevete (en bone) edifices y
tornen à espellar, metesi de y pormel, gueus
en bey je y ebie qui se aprotitebe, qui à pe-
gebe ese el pobre jornale que en tretet a
begnete, comencen le jaime mel semets y
plegen bespre, del pesi y ebie mel pocejen
Aregoneros, Valencians, de degenay y elgun
Andalus, le cabetale bigne de Sinova per
conzell del enjine, cabi idreplice que cotia
en dinerel, è medo de pesi millo le cuvia
Tingude è vap de tabe, tenin proc llene y
le pedre el metep tras le cuvia cortet piche
dinero, cuve le en esplotet completamen pero
alle acen y à pine te de ben trevem.

Lo dillens dia 2 de Setembre de 1895 à le
vine y whithe à pesat per le Estacio de Belcaire le Yn
Sr. Cretoni Nunci Apostolic à Arzobespet del Nume
pontifice, Tenen acompanet del Sr. Bisbe de Vich
y altre clero, per acompanyamen, abiscti ab tems
los Sr. heates, Ajuntamen y demes corporacions
per rebudes el pere per les parroquies con cilla
Tiven les autoritats, Signesen de mel emetje
Vente tel que el Espanol, es de 62 cens, la bin
rende à 12 pesetes Confirmes lo agen Bisbe
de dotzena lo dia 8 de Setembre y dec en pas

per Castellano, al cavaller à Vich lo 241 [duplicate] pelabe
lo cabildo, afijentemen y metter cuposesions
y lo mes notable de la ciutat y obia mes de
15 cotes, de cami à la Catedral ab gren repic
men y lo Orgue esta tocan y pere lo Himne
y lo Himnes se foren à Ripoll à bisitar lo
Abaen tic Abonestis, fan relacio al cau se
Provia de Comptes y Bacons, deberlat
cuentes begedes, pero sempre tornet à
reedifices y obia metter vendes, gren
dosmes que balien en gcuntsos, esta
se dien que y à cpet en ellas lo Abajes
lot de on mes, y la ultima begeda que à
tot fest gren detrimen y perdues, fon lo
ain 1633 que se cremaren los Canbens
à Barcelona y altres pobl tambe foren
espoliats los Abonjos y altres pellats y exe
algen de cuyus sobeli tots los Tresors y
Joyes que foh al Palau, tot pes un botinasso
Dit de la (broma) bingut de Barcelona
pere à mal mal pervet la mejor part
fet veinas, me encara à quedat
algunas cosas de mal merit ab Arguin
Lectura, y y vetes de un Sr Bisbe de Vich
Dit Olibe, y del Compte de Perdaña Dit
Pellefeso y algunes pilastres del Claustre

ẽ de gran rebedre de part de Certa de
Vicaria, mettes figure de persones ẽ
animals, cuelli de mettes menor, ẽ cada
cosa te la rebe explicació per qui sigui
del est, mes qui ó à debatet mes re pot
dir el no bisi à gut persona à la bila
que re ó à jem mirat per propi, com tan
cremada la Vila, el metap 38 ó 39 per
los Castillos, los obstacles per tornar à edi-
fica el Palles pedra el Ayuntamt fet
remena, ẽ parets tan de cãn la ben
de Bisbe de Vich Dr. D. Joseph Armendas
ejecutat de jen amani del ben nom ẽ
le gran reputació que obtingude del
Obra, empenque le reedificació fesi com
no ó dem quedan ab mal ben estet, ẽ le
Jr. (Cretoni quedà ab mirat de tal obra
ẽ dirigí pewades de quatitat al Sr Bisbe
de Vich, per rebude la expedició mal be
per los Rebellers, tornen la Dijem à
Vich que tovem mal obreguiet, de gran
Ayuntt Ecclesiastic ẽ cam, le que li
fenia mal la atenció per le gran Ayuntt
del Palacio Episcopal. que per antiguie-
tat se dien el el millor de Espanã, le Sr
Bisbe li fen regalo de una mallora Estola

Les obres de Carmelites una dotzena mes cedor
de la de primer ordre, en bon estat, ab los agent
de Dich y Rigall. lo diumenge à dos cuarts de huit
vespre estigue legada per Belenda y los esperaban
à dinar à Ahensa, ab un bunget à rebre à
à Dich una comissio jun ab lo Sr Alcalde y
lo Diumenge le confirmacio del nou Prelat
que se dia Fra Ramon Ortells Rico. abia estat dotze anys
anys seu Prelat. y ara estan prefiriendo quin
fa feixits, lo Dillun empreguem la mateixa
lo dia to tenia que ser à Ahedvit per despatxar los
negocis, dia à guedat mal agreit dels Catala
per los motius que se li han donat de queixa
ten per al com per lo qui representa per tot
arreu se deben bitlla al Papa Rey.

1835

Lo dia 23 de Agost se an principiat les
obres de retorsio del campanar nou que ame
mes ensima pero estaba bastan deteriorat à
causa de abans caigut un llam per alla de 1768
à 1770, mon pare y yo y record be que un refere
les obres de reparacio y refere un medetx à la
cara per ancora se conserba mes ara mes menos
dos pams los llams en derrocats, y un dels mestos
dien à pensar que la causa seria una Cren
de ferro y abia empotrada à la part de la
part de mitj dia que entria com ret à bit
pam, le fan treure, se deya Juan Roca,
al mes mudo de pensar y la causa de

242

ambisia ten les ergendes del Campanes
for que eren hectes ah, pio perihetjet
les Campanes proses teven malimen é
la ermetette que les sentie que eren
unes gren bigas de koura à cause del tem
y per que eredes se ecigueren ten posendes
bigas à puntels apuntets à les dos parets
que eb les seendimes de dites Campanes
les dos puntels tajen ebis mes les perides
com les dos puntels eren to un de pesat
de d'eben y to altre à la de pioner, y les pili-
des de mig dia à tremantene le cause esa
sentisien bista, esteben les Campanes gro-
sses tocen pera de ltet anys à tin per que
se resolgen redir la primisia per edober
la Campanes y enrimentes la Yglesia
y se tuge neven les tombes de repenen
sia de los dueños, en aquells dies bingue
la Sta Bisbe à pasar la bisita eren jo Alde
se dige p. Colomer, etmi nistre à la Sta de la
Confirmacio la gradenia, pasen per to
cemi de la Font de arribeda que to pabien
caret à retper, pueda enmanet de la
antigualet de la obra del Campane y Yglesia
li ben diguen to campanes estaba mal
mal, je se abie pesat com à del dit de
que se redir la primisia y los chovoben é
abien de notificar à los Amos, y ni agene

un pensament de la Mare de Deu
Aberdimon que me digue si tenien dine
de sobres, li ben dit que no, y altres me
ha dit y abia el propòsit del Regne una
cuentitat assenalada per respecte de hom-
mens entien, y que à Vich y abia una Junta
de dos Canonges, dos propietaris y lo Sr Bisbe
presidien, y que no se tenia que fer mes que
un propòsit de lo que se necessitabes per
un cheste de Obres à Catjina. Jo vaig per
lo dijuntemen y propietaris, proverentse
à la Junta de Vich y mendelo à Cheddit
y cuan dines, jo contan ab tal matisia ó
ben explicat el dit-hecto, y dienli que me ó
abia dit, me digue que es fet, abdi tal
junta, ben dit li que pendiam en proba-
me digue que ell no, lo Sr del Sots D. Ramon
de Cardona se compromatia fer pujar lo
Sr Cenjina de la probincia gratis, benjin
ben passat cuc dies de cuan y tot à ben-
dre, (me ha fet respitet mol) ben re
jubitet à dinar al castel del Sr Bisbe, des-
pres de la Confirmacio, y tot dinan se
parlà de les hobres tan del Campanar com
de la Yglesia y de lo que jo abia proposat y
tot se à acabat lo Sr Recto seus pasabis
barcede y digue lo Sr Bisbe que seguin
lo mateix proseding no abia toprat
medi ma mes que per dos penns que

favor per le Yglesia de Salten y per
les hobres de Sen Yrolit, balgueme
de medicador per tal negoci de l'Yn
St Angelebibe Donatalon Ch. Clavet
entonce Confesor de la Reina Chedia
Cristina, li bos responde que en le
actualitat ningun teric millor medicado,
pues tenin mette emistet eb lo Domes
de les Chadelene de Berselone el Rn
Chorenfescuch Botill Siço de mié Es-
pora y per son medi dissijed la solici-
tet è el St Angelebibe y ne presentade
à les metepes mens de la Reine à lo
que responque lo St Bibe et negoci
segen com que tinguessen lo dines en
les mes dins eus dies, à tates agenetes
seans fen lo cost lo St Retor Bio Yesje
sefegent, y me fen pensa mal que
algun negoci se projecterba, ma pueh
menos de dir que ne sic à son profit.
les obres se portaren à cap ab grandes-
sit del Seliqueros, com time dit mes
enreg, sebin pes mes mal per la obra
pues le pusjed seaser, per no se portades
per pesitt del art, à fin ebri dio que
se à tornet à empendre altre begada
una obra que el mes pac coupenes

se demanego la obra antigua que presenta
tal edifici, qual meritg cada tot emblan-
quinat, les tres quartes parts de les quatre
cases, que està mal mal estat è mal estil
y è mal de veure, è rentit edifici que les obres
del campanar les pagan D. Ygnasi y D. Josep
de Caramosa Pagès del Dr actual del Dor
D. Ysidoro no se que te de beneit.

Lo Dimecres 21 Setembre de 1893
à binguet lo Dr Bisbe de Vich me cridà
Bisite na mes que à dar un passeig per sobre
de les fatigues en acompanyat lo Dr Nunii
lo cridaven à berenar à Vich ab lo Cathe
del Dor y lo Dr Rector al arribar vespra
en vetlo y parlà al Dor una part de betlla,
lo endema dimenje à les 8 digue la
missa el Dor y à les 9 estiguí à la
segunda de la Confirmació à Go esta
tarda y à les dues y gue ungran Offici
menan lo Senyor Bisbe Pontifici à tots los
Bisbes y agnestor à tots los encarregats
de pessogues se reberen ab lo Senti-
ssim esposat y passeja portant lo Cano-
pi lo Dr Bisbe lo que assistiren tot
lo Ajuntament, Juje y Jo Fiscal, tan
aguest per la Yglesia, quedan esposat
lo Santissim esposat à fins à la tarde

Poder per le Yglesia de Solsona y per
les Abbeies de Sen Ypolit, Labguarda
de medicados per tal negoci de S Yglesia
de Solsona Sobre Sonatoria R. Cleuet
entorno Confesor de la Reina Maria
Cristina, li ben respondre que en la
actualitat ningu tenia millor medicado,
per tenir molta amistat ab la Donna
de la Abadesa de Barcelona al Rey
Maria Francisca Batlle Diego de mi Es-
posa y per ço me dirijia la solici-
tut à el St Obispe de Urgell y ne presentada
à los metexos mans de la Reina à la
que respongue lo St Bisbe es negoci
segons com que tinguessen la diner en
ses mes dins cinc dies, à tota aquestes
causas fen lo tort lo St Retor Bisbe Urgel
se feget, y me fen sentir mal que
algun negoci se projectaba, ma pensa
menos de dit que seria à son profit.
les obras se portaven à cap algo grandes
fit dels Religiosos, com tinc dit mes
enrera, sentia pes mes mal per la obra
pues le perjudicaven, pes no se portaba
pes pensat del art, à fin ebri dia que
se à tornat à empendre otra begada
una obra que el mes fue empendre

se demenes le obra antigua que presenta
tal edifici, qual enseriguede tot emblan-
quinat, les tres quartes parts de les quatre
cares, per ta mal mes estate à mesura
y à mes de altres, è sentit edi que les obres
del campanar les pagan D. Ygnasi y D. Josep
de Carranza Rigol del Sr. cathet del Sor.
D. Ysidoro no se que te de begitat.

Lo Diuapte 21 Setembre de 1695
à binguet de Sr Bisbe de Vich ne cem à
Bisite na mergue à dar un passeig per sobre
de les fatigues en acampanes la Sr Nunci
lo enaven à buscar à Vich ab le Cathe
del Sor y lo Sr Rector al esmibar vespra
en vesto y passà al Sor una part de bella,
lo endema Diumenje à les 8 digue la
mèa el Sor y à les 9 etmunistra lo
Segaarem de la Confirmacio à 60 esca
lesca y à les deu y egua mgran Offici
mengan lo Sermo Sant Sisie à tots los
Bisbes y egnestor à tots les encadegats
de Parroquia se celebrer de la Sant-
issima Sacrament y passeja portant la Custo
dia lo Sr Bisbe lo que assistiren tot
lo Ajuntament, Vila y Jo Fiscal, Tot
egnest per la Yglesia, quedan esposat
lo Santissim Sacrament à Vins à la tarde

tou egueste temio per tot lo Rhon
Catolic per desgrebir, pergue la Mare
meuenedicte fege la commenoracio de
25 de le entrede à Rome per les tropes
de Victor Anegueel Rei del Piemon y
acompanet de ior rectedi, re esdeva
ser de tote la Cieutet, primerement
les tropes del Papa se rendiren y el
benerable Rio D de Setiembre lo be
ienen de rendre que se preparaba con
tabe ab 30 mil homes per defendre tote
les tropes y bingue lo que desembarqui
ja desde fora ab los canons ab bien ab cert
ma gran bueltpa à la porte pie, desde
allaores lo dmo Pontifice ne sent de son
palesio, temin la Guardia del Rei per la
part de fora, y per del Papa per la part de
dintre y el que encara conserba una part
de tropes que se dicen de aber.

Ara Stii que se feien en el Papa
ab tote de Setiembre lo tocà son primer
Anno Dr. Francisco Cardona Organista
de 30 ans de San Francisco de
Barcelona y tocà com ja 8 ans ne lo
segelà per nostre Yglesia

A le tarde lo de Octubre comensat
rentic à donar un perep per los Cases
y el Tornes pere empesto de bestie al
Sol y ien tornic à dormir à le Rectoria

lo Dilluns à les 7 del matí ab la catxe del
Sol sen anà à dir la abisa à la casademen
acompanyant a mestre S. Hector per no aber
portat ningun del seu especial, jà ab
abisat ià anada, à les 8 dijen la abisa y
luego confirmà à 17 víctimes, com estaba
sense cosa mi tenyan abisa, tambe bay
arribà, se quedà à dinar y acompanyat del
Sr Hector a mestre sen tornà ab la catxe del
Sol à Vich dijen que lo Diputat tor
naria à dinar al Sol y lo dissapte à Mon
tanya, no binguè. Les abres del campanar
ben segurs per la gent de a pie, per mi
mal met efecte fan, tapen tots les
finestres, que ab lo temps lo mante
drà mes fret ace ab sinse, peró lo rest
es que lo que especialment per mi fà mal mala
figura perque queda mal literalment que de
mal llenguatge ben lo especialment, quedan tots
le abra antiga del Vide y sens merit
gastarlis, per ejo pencem per un bé en
sentirlis una privacitat, perque à cent
à dir que es obra del siglo 13 à la Catalina
que tal lo matex temps mal compte de
tapar les aguades y no empastifar la
fachada nuga amb blanc y tan ala
fan em medeti de pedra picada tots
del Comun de perque tambe ace Titat à

Fessa ferm general dos besens de la Yglesia
sigen iguels, los maleti à almenes neces
cuetre pes cera y feren mal bona figura,
ja ni elsie pes de petite forme, lo compagn
fe de el 160 pery Lo dia 29 de Setembre dia de San
Miquel, ij Feste de nostre Dos Rector elem
ting et altre begeda lo dos Bisbe pensen
que se bingeda elsie pes acompeñes al
dos Rectos pero fon el contrari ij ens tots los
que tenien que ener à la Rectoria dineren
el dos, Recto y Vicari, lo dos Bisbe non acom
peñen, pero tallerde, Antoy Montañe y
y tres Señores y dos Señors de cera Fonen
beste eren à Vich à peres le Temporada lo dos
se dia D. Rector ro Fill la mesa y dos Fillers
tots mal emaples, excebt lo dinar que fen
ja tert, bolgueren ener à benre le cerademen,
mes pedem à le Sy mishe pert de la Cathe
y à pren los tres Fills Foncenbette, d'Ysdefonso
y Leirite, ja tenbe bes eren de la comitiba.
ja enreben à comencer le Tercio Dominical,
lo dertissim Esperit, y elsie 40 sis ciris,
se miseren le Yglesia y ornamens, tenbe le
cere, el regues ja bespre Trobaren lo dos
Bisbe Recto, Vicari y ron acompanen que nos
benien à selbes, el cusibes el dos se cenbio
le enga y mespedem à Vich los dos Fone
à prendre se letten de termon, los hornamens
de la Yglesia de la cerademen pes le celebresio
ron bigenissima y abundens, Capes, Casulles de
tots colors tot bodat ab mol primor, candelers

palmatoria flonjada una portiò, ab set à ben
inès, la custodia molt rica, una creu per portar
à la professó antigua de molt treball y mesit
artistic, un calis ab tot lo del tot tambe antic en forma
de campana, y un vel tambe molt bonich, com
tambe lo tolem, es à dir no faltave res per
dir lo culto necessari al Senor.

Lo dia 7 de Octubre de 1833 se à comen-
sat de desvarar la bolta de cor de la Yglesia en
una ignominia per la parroquia, era de pedra
apiler de llibre com es la bolta de la Yglesia
afins la Stone, que per necessitat pot passar
lo any de 1832 que jo vaig dir que tindrien
que tirarsi alguna destinada.

La dia 14 de Novembre de 1833 dissapte se à acabada
la obra del portal de la Yglesia molt ben acabada
per la escultura, ja tambe està acabada la fi-
nestra del Cor que jo he lo listo de tres ma-
nescal, la primera un bentanel llarch y estret
que be ven cambeti ab un abat de pedra de
Flenias lo any 1832 y era ab un gran finestral
ab una columna de mig molt ben treballada y lo
dimarsbien se trasladaven les Fonts Baptismal
que à sigut ben permanent tot se den à la esti
litat de nostre Sr. Rector que no à perdut
tems ni medis per portarlo à ben port
demanan agua à Reus y foren tot lo Sor

de la Cerdanya li donà los mocos
que necessita per fer la bolla del Cor y
no se li dexen mes, lo Pare de Sobirbia
se dirigue donà 30 d= lo Pare del Rigué
ne se resp, pero qui à d'anar per los
mocos se dirigue à rigent lo Sor Birbe
que se dia Joseph Morgades, com era
Canonje de Barcelona y demostra con-
ficença li feren cercha de distribuir
algun fondor com è gran de confi-
ança y se ben que los distribuys ab
obser de amato y meritet com era
agueta, se ben que postea tinguis
al poble de reba que no los hirita algun
hegada el cau en principal con los dos del
Sor y ron. Las Obras de la Yglesia an costat
Parcano Se è dit no era benifet que D.
Yguasi y ron jerani D. Joseph Parcano
ben apuntem pagat las obras de la cam-
pana com jo obio escrit mes amun,
que obligan de cada alguna cuantitat
es benifet, pero à gran dat no bi.
Lo dia 24 de Desembre del 835 com à
iit y mitja del Vespre se rentiren uns
pobres Pares acompanats de alguns
que benien de la part de Sagas com fore
del Terme regeren alguna poca Yuca.

Lo dic 7 Febrer de 1696 se comensa à
refosmar lo jardi del Sol, canbiant moltas
cosas, la divisio del quart y jardi que y abia
un peral mundalla desde al repart à la paret
de enfrento que diu entrega se à Teste
peral es de alta com de 15 pams y gruesso de
cuatre tot a pos, y ara desde la casa se ben
tot lo esplenado aben plantat algun abre
nous y Trasplantat altres al paret an se
abien plantat dos pes (Bdintenia) acaba
de desapareyer tot lo que era ortes, abien
bingut tota la familia à passar la cal
mes del mes canbiy y restituhir per estar
tancades à un collegi de Sevilla per un
gran mare per no poder seguir à la familia

Dia 13 de abril de 1696 dia de
Sen Joseph morte de Deu y Senor nostri
de dit Senor à celebrat la Missa un regular
de dit Senor à celebrat la Missa un regular
plegue mal dentijada per respost dit
que dalt de baig del peral an no abia
plogut cien en itio mal faltat de esgua
poca cosa plogue per Sen Bartomeu per
la senba dels Nepy se Tingue que sen
bear la Vet mallat post ab la Testa mal

reca sens confiança de poder segar
mes lo dia de tot lo dens se remedia
com pot, ab pes vaps lo rubiat y pes
acabar de rubies, temps abentinget
fret clomens mal pos, se pot dir que
tot lo blen à siget fa baber, no se
podie estar al mig dia al sol pes mes
fort, algunes pelades y pegolas de
neu no me abien tingudes, el abonen
lo dos begades à siget blanc, jo no
abia bist en mes bida tan pocs fret y tanta
escasses de pleja, les fous mal eixen de
aigua, y à casos que tenen excesos com
pes vegetals mal ben vegetats y als tenen
que anar llenya per ella, y si abia tot
ploc abies y fous sen ba el fotasi
perque jo estem al temps que acostume
à plouse, y à tercero que se à perdut
la collita del blat pes complet y totes
les plantes se an secat, à mes à mes pes
lo blat sempre à tinget bon aspecte à la
cara de no abes fat fret, den lo que di
de mati. Estem el dia ultims de
Abril y no y à cap esperanse de aigua, y
ni à bella rubiat anet ab profeto à la
capella de Montserrat lo dilluns dia 27 se digue
una Otsis y abia com 230 persones y se

à acordat de anar à fer la apiman lo dibendres
prop bingen primer de abril.

La dia 13 de Abril de 1836 se à principiat
à posar la graba à la carretera, principien
à la Creu del Camino, prosiguint de la
Creu de la Cuadrada, pergue à tinguet
metta sort la Superveri que tota la pedra
treuada el dimarts li en aprobada per
les obres de las Alcantarilles y graba y
Hora per cubrir las alcantarilles treuadas
à rep de tras el plé de cal de tot un tram
cada matta graba sobre del camí entes de
arribar al pont de Jagueres, pero no se
pot dir pues res à res bessas que per
mi fe mal festia res de tanta abreda ja
y à mal tras de engrabat que è te pues
lo posterla Mosti Tapias de la de la Creu
de la Cuadrada à la Creu del Camino
y de la metepa à fins à una Alcantarilla
un pah mes amun de la Rabina, à un
tram per metro.

La dia 30 Abril de 1836 ebam fins
Spada una regular Volejada que è siguet
bastan comuna, pero à mal tras tot
à siguet per dejuna pergue la pedra à
caiget mal dan, è Sobe è siguet poca

cosa pero al hiqueg Terra Llebreta
y cesp à Joma pered la Carretera mal
dem se à Tinget de Segel pensi tot
Belenà Centelles, Agguestada y
cesp al Brull, ahoresa, Castanedetins
à Calfaranie quedè tot blanch, e con
gessigo en Tinget de Segero tot y
tres dies regressi à reiget à una post
à Alse lo ultim Sabadabia y Birjilo
cesp à la Adenella, les Vinyes y l'esca
de pedra, quedè tot Nit, y al fum
enamanet Collet hop partio de dos
y Romeu quedè Nit et rabem cesp à
Gerda, per lo tan cuc à cornet mes dem
gue begestit, jè èstat be la plaja pes
cuabes de cultibes les Terres pes la Mar
Teria de patates y blat de moro, pero pes
les bens y Abbes à fata poca cosa que
si no se pot abenves be la Terra no se
com se anirà pes los anyes, pues se
sesta è un enguena è pitjor pes
abenves les Terres, aquest dia cuba dia que
se obre Sant Jaume resta en Osiri y se
done Dinè als Capellans y un Sous, ab mes
sica al Osiri, nostre Senor hestat demanà
pes poder anar ab prestero pes demanes
al Sant una bona plaja que metes al tres
cagades se abia Sagrat y no se fesse à una
Cha dia del Sant i Sachep pes se obertà la Capella

A últims de Setembre de 1896
à resultat una gran celebritat à Reus
y à la Capital à causa de la Coronació
del nou Emperador Guillem 2on, segons
los Diaris ja es costum molt antiga
à semblança dita de la Coronació
donen un apat d'amenitat als regi-
dors de la Capital perque per donarlo
cal semblança dita molt més bé y
de més mal repartits, se tenian 30000
reccions apercellades à un gran pla
que es prop la Capital que es Morcos,
pero luego hagueren que se abian agui-
bat de més de la mitat, contem y
abia vingut més de 40000 persones y
cap per cap eren de 3 y 4 horas del vedat,
estaben los comerciants ab gran bassara
distribuidas à vint pam de la gran pla
nicia, y molts jandarmes per mantenir
lo ordre, y sebenin lo que podia resultar
se abia fet una bati de 4 metros de
fondo per 40 de empla y altre de un
metro per pared de un à un, y al dar la

ser-ne-hi de la distribució foc una cosa
molt bista tota la jent à empleyat se
abalansaven pes uns los altres y
aquella carga de ho metto foc una
confusio el que queya, no se apercebia
mes y los que queyen de dal ab la plasa
quedaban espantats ab la gran mas
de cheps, tot quedà inbadit ab pols
moment de la confusio de crits y
gemecs tots los edifizis arrasats, y lo
resultat fonc que quedaren 37 ab 3 mort
y hogo ferits y altres molts lo Com-
panedor y se Espasa tingueren gran
sentimen, donchs de entrar los
mes part de son casas particulars y lo
sentimen del ferits tambe y à les
familias que quedaren desemparades
les donà mil pistoles cascuna
lo mon de dita moneda, à tota la
vitoria no se resistiren cas semblan.

Lo dia 7 de Juny de 1496 tambe
à vint dia de gran desconsol per tot
Barcelona ere lo Dimenje perat Corpus
se feya la procesio de Sta Maria y al
abes entrat part de retorn à la Yglesia
estallí un gran pavell prodent per abas
ciella una bomba gran de Ciri

al calle del Venerable Prop del canto del
cerro de Arenas quedan al este 6 de mort. 250
y algunos de mal muerto, que en mort ab
pobladas ja mi abia 11 los que quedan qui
mes mal qui menos perecbqu de las algun
portets de pronto à la casa de socorro del
parage de Colon, altres casa la dicha, altres
al Hospital algunos casas los que pogueren
caminar pes sas camas, mi abia enquetria
bastantes entre cama y cuya y algunas
al cap, las Autoritats ocan demostrat
mal jenios bisitantos tan al Hospital com
dos casas de socorro y tambe à los cases dels
particulars, lo Capitá Jeneral empresona
los donebas 25 peseta de limosna y encargan
lo bon cuidado, ja han tres los grans cotos
tajos, la del Teatro del Circo, y la de la
Gran Via, tirada al Capitá Jeneral Martinez
Campos, al que la tiva à Martinez Campos
matanli al cabal, era passant una gran rabia
tambe no se mogue del puesto me cpen que
se dega bel estol, y de las pregunias entre ens
pens y altres al 6 dias mi abia 165 de agos
tats com à Anarquistas que ens arrasis
tiramba tot encaminat à destruir
ens mitjans lo descontrol que causan à las
families y matan sen indefensa.

Lo dia 1er Juliol de 1896 an assi-
gat al Estanol del Bell 20 persones
del de Barcelona à peras algunes dies
y se digue el mateix que aquestos me
bingueren de altres, à peras de res mal
gues le cera me entelegan poden estes
ab una mica de comoditat portaren
de Barcelona una Conductora cadas
geda de blist y metaleron y tassica
ron jen per tolen comoditat, pues
le mejor part de cases Masies ò
casetades, tot los dies fan excursions
per la Montaña, al dos dies de estar
assibet jò les peixes à peras desota
bes alli bes trobes una cana plena de
bes peixes ere cosa de alli, y à la miha
ora bes sentis un gran bruit y feren
per de alli que de las cañas benian à
la perca, je estaba bep unes metes que
molt podia beures, pero sentiren dos cabs
de mi dien je y è un pescador, jò respon
je è trobat una cana pescada, y respon
gue es mala, me rolgueren de cumbidat
dieuane un apetabe, pergunto si estaba
el peda Bebuda y responge ama asi,

ÿ beyen no sen agefebe cop beparem
el cep de bell de la vesetoria con nieguen
ber à cenetra mes ÿ pasten ÿ tenin con
bers los pastes al pare cora de Vilers
ÿ que ÿ tenia un fill chabe, responen
que se dia Casanoba, responen jo no pue
se dia Camps, dines en del millor
amics que se tinguet en ma bida testimo
nat ÿ cree ell à mi, con subjecte ÿ de
bons sentimens, à les dez comensaren à
dentits de pedine guest ÿ al Pare Bar
nabe enseguet jà de tems per abet jo
estat à ceca reba ÿ el Ylen bist à Bar
celona de la espona de Sadernagette
la segon fill ÿ la prima a capità de ca
ballerie, sen jo aguet Ylen demana
per anar à la Seu de Euba con bent
Jornens ÿ dos Jemenes, la chaqueta ja
de la chartera del dard ÿ con tota de nyo
metepa edad a Filla del chargues de
Manistrol, à binguet per barer à son
fill, al tos dia de la Asunta da anaren
à chatgell ÿ à dos de quinse, al tre dia
à la Castana à Collsuspina, tot los dias
estan coren ÿ prenen bistas de totas
los cosas ques ten mogune de fotografia pero
son mal cesios, jo li so dones dos chapetes pedras

que pense es ell al pri sen cuida
al parel ibem bes enesi à portasti
una de aquelles que se trobaben à la
hobres de la Casadeumen tales Horaje
das de plantes ab cels angels q̃ me be
acompanyat à la sala à on està exposada
tote classe de coses de la naturaleza es
bandadeumen un abreuo, tambe clas
cet que encante al mirar, bes tenis
por tems pues la ese se li acababa q̃
me digue que altre dia seria millor se
dia Jueves in Cæna.

Lo dia 12 del metep rebi fes
me gran temps à la Yglesia de la
Casadeumen, ya se ebia comensat les
Libandres à la tarde a dos cuarts de
sinch à le metepa ora la Diapte com
tanbe lo Diumenje, pero lo Diumenje
por ab mes solemnitat abenti tots los
Jesuitas per ordre al Sacris acompanyat
del Armonium que tocabe D. Alejandro
malbe, primerament lo Sacri luego la
prepcia al Santissim Sagrament q̃ cabet
la professó ab lo Santissim Bap tolam q̃
donaben un tiri à cada un per acompanyar
cantan è bens los Jesuites eram pocha de
ses persones, pero no doneben mes.

S. Illens dia 27 Juliol de 1836 Des
matinet Senat nos à regalat una abun
dant plaja, abem plogut ja tota la nit
y abui encara tota la tarde, abem bin
gut tots los tarrens y molta confiança
que tornarem los Fars domani la
pedita que tota estan secs y los
que encara abundantes que si estaban
secs, pero ara tornaven un poch à son
sentir, pero ja com tubia mes no
abia plogut tan per poder sec à la
terra, pero moltes de nosaltres de Sarcadell y Borell, no podiam capaves
ab tanta secà com molts altres pairs
principalment à mal de terrens que à
pesar la pedra y gel de una begada,
à aquestes horas de Sana y Balcia
à pesar tres begades, que molts pensa jà
tingueren segur la tubiet al comensar
à granar.

Lo Dimecres 29 de Juliol de 1836
abem anat à fer una excursio à punta
ic Tetas tres cañs de Rosos dits de
Quadrada com se trobem unas Tombas
mol antiguas, que si pot en debiner

la seba procedencia, con molts dels que se trobaben obertes per curiosos, com-
pletes, com molts allí al concurs
exec en Tarma de les places y Bibes
dell, com de totes dimensions, com à
descobertes una con de dos pams de
llarc y pocmes de un pam de cumple
rsia de un infan petit, encara amb fetò
que estan allí dipositats los Ossos que
jo mi poli re y troba, estan ben fetes
algunes, alb unes llosas à alb costats
y una à cada cap y regulars estan cu
bertes ab altres, eram dins del dols
lo pare lo fill y les filles, dos nebots
y nebodes del St. Rector, bingut de Bar
celona, un fill de una descendent de
cara Arxiduc Sito D. Lluis Antelles
de un fet de Artillería ariamentat
Emilio Lacueva.

Lo dic 4 de Agost de 1834 al toxal
del dol al despre lo tinguet de enterrador
fob per acabarme los pocs à causa de la
hemitat y lo hendarse Diumenje ba
bellisme ab la roba de ibrn que man
jaje mica de nora lo Dillums se bajen
los pixinens tots colmats de blanc y ne
y cargue mes abia bist pasar lo Ebre
ab lo ben de Tramontana, Tot bale-

Lo dia 16 de Agost de 1536 à feta
una gran plaja ; aberen pres empresonats
los Jous que jò estaben mal mesos pres
dita mal mes de en en no abia plogut
res, y pres ago aberen fingeda que ben segats
estaba de blet, pero tàs y blet estaben que
ja gracia prendre tot ans.

Lo dia 6 de Setembre de 1436 aberen
fingent lo S. Bisbe despres de aber celebrat
lo Offici à les deu, al ofertori lo dit Bisbe
ja se encaminaren à dormir à Vich al lo Collet
y lo endema despres de la celebracio y pres
algun esmorsar se encaminaren la mar y arriben
à dita à una de la tarde, dinaren à la Rectoria
aquell tambe S. Vicens lo Capora fill y
filla pero, pres la tarde sortiren à pasar
pres li agrada la campiña de dena y com
li fan bona bida es mes agradable la endarrera
digue la missa al dematy y seguida à dinar con
lo de la Rectoria que jò tambe me ho quedar
que esta jelat pero la tarde tornem à
passejà pel bosch de pinet esta al despres lo
Digam be tambe dinar a la Rectoria

y per la tarde lo acompañaren à la estació.

La vida de la showadora al Vespre fem una gran Merendà al Dor. per lo jardí y s'acaba fent un parat de cent globos de papel de colors, gallardets, banderes de cristalets de mig pam, y cuatre Vintes de candelas plantades per tota entre la erba, molt llarg de bonyola y cuets y acabat se encen un globo gu ane mol be de mejor part del poble assistí à tot lo sentio y gue fou mol del agrado del Dor Bibe, promete que per lo Diumenje bien embiarà un bon retrato de pregon de lo que se habian esperat de la Merendà, y al mat per un posta un mabet del Dor Rector per postar la bitarella, y com respecta un capellà mol amich del Dor Dr. Rel- dona que tot un prejo fosen à acompañ- lo à la estació y apart lo pagaren la Cendr- tera de Serradell y tot mol trobaren à Showadora, bingue un dencetador del Dor Bibe ab la seba Dallona y el Cobrador de la Probbision, y arribaren en dos hores mitja, dos carros y 30 pers de pregon que robaren 12 dos amposta del Dor i dan 13 tornaren bastan bé per

La Dijous continua lo anterior per tota

Diumenge 27 d'agost de 1896 ha
fet una gran tabola y bon gaire
de gent. à causa de la festa que
per costum se fa cada any se fa una
cursa de bous de tot el dia
la cabeça, à tirget Horaci dit dia
per los bous que vingueren Joseph
Nadi à la cursa dita de cap dins
que ab poca cura à pocs de motts
mes y agues la à cornejada à un
del Nobellas, à tot un gran retorno
que encara y à mal que gastas pel
cap Heriner, la gent dia que no
bi à pogut un gran tenda à rentaran
com se dia ara, tinch 2h dormitoris
gran amenjo de cuina economica
gran menjador y tot lo demes acompanyat
y entre totes portades de tabac dell pes cinc
cens onze tot abast y un centill de la
despesa y semilla entre à aquest poble
y lo ancrit colloca les peces, los pobets
y empiadas, tot de tabac dell com lo

Arquitecto de la mateixa Ciutat
donarà als seus menestrals y classes
del poble, que de mateixi no en in-
gressin; se fan lo gran aparat à les Ca-
de la dessa comensen à fer ones del
matí tiri à la porta de dit, ha re
inhabitat per lo pagador y comensen
dinar el dos ha rebut, tots los habi-
tadors y agregats de familia el pare
de los amics de Barcelona con este
empleat com à Fefe de la colonia de
comensy, ha empleo, à la tarda ven
Go persones, portaren un mato de 20
cs. 12 anys, tres godos 26 pollastres
pares, reimes un bot de bi, cigrons
y llegums, ripolls, retxes i altres co-
de ells, tenbe y portaren la bandera
que se estaba posada del la torre
Higada el pagador, tot mes ha es
la comunia segrada, rebé cora que
ancia la poblacio de dessa.

Lo Dijous dis de Nobre de 1836
ribeu los chirurgians de la Arme
de Vich, del Cor de Maria tudets pel
lo q.S. Arquebirbe Antoni M. Claret

essiben el prat ji post el sol ij luego
los enaxem à veures de processo, Aguenta-
mes, Almoinitzadors ij demes gonte ja
metge bespre predicaren, eres dos to
un fego lo pega Dracbinel ij lo altre
lo Serno que demble en tre guest
egues era fill de Jone se dege R. Jon
los exiti à tots les turbadors de los
de ij algune del demeti, tots los dies
fan el concorseguda ij sin sipalmen
le del bespre ij eres de cabesimet
fenb ij algun dia eres Abuna, la gle
ria ell de cpteria tot los dies, lo dia
ultim diumenge dia 15 dia de Comu-
nio General, fon mon cosa estu cordinio
fon à les 8 pres à les 9 predoni à gulles
persones que eren obligades de comeni à
cesper gueda, comulgaren pres de 300
persones, lo Offici fon à 11 ij gran rebo
à les tres lo Sermo ij luego la processo
ab lo Santissim bego telom, redoni
la bolte per la Rocada, la fin estran
ij bolten estaben adornets com
fos Carrers, molta jen de tots
los pobles beins, pres de 200 altres

de cobles à plena jà estaba un dit
poncet per colocar la sentirim y
una trena de segente y predicà
le p. Jon un sermo que tenga to
vers à tot lo endilosi y acabat be
bench Creu, Medalla, Escapolari
y metje. y luego be donat la Bene
dicio stepch jo no abia bist tante
jen à cap de les Missions bistes que
lon quetse en 1832 le primera
que jà anaba à dir ri pare à no para
enel gran Doctrinel de tots los que
y anaben que eran 7 ò 8 to quedat
lol altre à 846. y 1878 y eguetse lo
dillens à les 10 be dames de benedic
cio à Nau y allaga Tenlo un gran sera
tica, que jo may abia bistes tantes
victuses à le Iglesia jo abia bist
lo cin 78 à Rabe Jon à predicar

Lo dillens dia 6 de Jane de 1897 se an
rabiat les Jamenets de pie Montanya
los mes corcuregats que jo agues bist mai
a la Rectoqui de Seva, ne jeran be 35 alhareles
y de pendens à altres com de la Jenitio pares mols
no abia mentes pares que jo y ano bas ses inbitat.

Dia 30 de Dicembre se à fete la inauguració de la Confraria de Jesus à Biladecans, assistin los empinats del Gobern y de la Diputació, la Imperial Sr. Teresa obitem é sermó Pare Bartolomé se è fet la Dinar à Sabadell, ese fette de recompondre desde la Creu del camí à la Estació que ja se proceeix com la pau de Galicia empedrat de especie, la pau contractat esse que es de 25 mil 300 Dt ja se ben molt malament de Cassar y tostemps pero mes serà el fer calo perque à Biladecans se te per una petita Suiza, la pagesia guanyarà molt.

La dia 13 Febre se ha beneit la Campana de Jesus Maria fill del Sr. Esparducer de Jesus, resultada à la plaça de la Creu.

Abans dia 10 de Abril de 1897 se à celebrat un Oficio en sufragi de las animas del Purgatori de Biladecans que en molt senyalat à la gent de Cuba y Filipinas que tan sacrificats estan de Exercito de Canh y Dinet, y obie 147 persones se an donades candelas de ble al Oficio y despres pel Rector Dean y obie tots los pagesos Amos y Masobers y tot lo poble, menos los de Sta Teresa Vedruna y obia tres Capellans

Dia 13 Febrer de 1697 à vigent festada
la sentencia ten derrera sobre la fabrica-
ció del Licor Guisaemoms que seguien man
Joseph Jeroni Bedejó, y Agusti Garriga Cali
de ma Mullet, que seguian dits plets ordi
contra dh. Bedejó y Cia per falsificadors de dit
Licor, ma cosa tan sensilla que apenas aben
donat pesa de tres anys, no tenint cap docu-
men que donas cap entoxicat per dita fabri
cació, lor à condemnat lo Tribunal apagen
tots los dans y perjudicis à causat à dits Camps
Bedejó y Cia y privilegi de la fabricació del Licor.

Lo Dimarts dia 9 Abril de 1697 à vigent
sentenciat lo plet de les mans de la Rectoria de
Prats, aben anat en jornades y la Cuiada, se li à
donat gensot à dit dia, dellas la presó à las 4 del
matí, aben rebut los Sagraments com à Cristia
ab molt pesar y suplicas.

1697. Abem principiat lo Maig ab mal
augeri perque lo dia 4 del mateix se gue sen
fengiat à mort y Jorellot anat à Jorcs del las
tell de Rompeixin 3 dels Jorcs à causa de una
bomba explotiba que feren explotar al mateix
moment que passaba la Procesó de Corpus
sortida de la Yglesia de Santa Maria de
Barcelona, passen per la Carrer del Cambis
d'Avall, essent de 7 à 8 del vespre lo dia 7 de Juny
de 1696 al moment quedaren morts de hà 6, persones

ÿ de resultas murieron 12 mes como a feriti 50 ÿ
algunos que se creyeron à los cabos ÿ no demostraron
las feridas que tenian, ni aquí en que digue lo dicho
tenia 20 feridas, ÿ aquí una dispersion jeneral como
se supone, pero luego se han portado los feriti à los
cabos de socorro, la tropa ÿ autoridades ocupadas
à atender pes las curaciones ÿ socorros necesarios,
pero la justicia que no se cansa mai dona las
mas energicas ordres pes prender los culpables que
tenen lo nom de amerguistes, una societat que
tenen na mes lo propòsit de destruir, ja feya poch
feme abien tirat una bomba al Teatro del Liceo
devan un fanalo, encara que reprodueh tot
aquesto relato es posat en ela los fets, ja en donat
son compte à dem lo que causeren tantes desgracies
de nuit que foren sentenciats robats se reconsibieren
los tres moriren instantanis al que el metge digue
que era el punto de dispersar la bomba se deya Cheri
mori detallat de tots los cossos Cosillonomen,
los presos per sumblen de fiets foren portats
de 200 encara que espavorats per tot lo terme
foren descobetts, la justicia mai se cansa la
justicia de tal proces que por ser no mi abia eget
cap de tan cuidos se deyo de apellido Alsina
cabo era Comendan del Exercit ajudat del Capita
General Excelsio Senyor D. Gobernador ÿ
tota la policia tots los dias se feyen matadas pesos
afins abes aparegut tots los autors de la justicia
ja en rebuda bona llisò los enimichs de tan mal.

Lo Dilluns dia 16 de Setp de 1897 à tinguet lloc la sentencia de dos veus à favor de Miquel Vilaplana y Josep Folià (a) Neto) per haverdonat mort molt violenta à Maria Josepa Serra en la Vila de Montblanch Roberes, abni anet à sopà y dormi; cobla sola, se posaren à jugar à cartes ab un de ells y lo altre li demanega les cap de garrot al cap que caigues à terra y lo altre ab un ganibet que tenia à la taula le acabà de matar y allavors los dos agafaren la cassa y se portaren tot lo que trobaren diner alaja y roba y tranquil·la se marxaren pero despres dies caigueren en poder de la justicia dent jo tinguet pietat de son estat y recullit los animes, à presencia tal sentencia se contaben com 2000 animes jo no ben creuri degues pas tenir tants.

Dilluns dia 17 de Setp de 1897.

abem anat al prat à la Capella de Montalbà perque se comensaba à sentir la festa de plaja los Dijous se comensaban à rezar y no se podia conexer les veus per les tardanies y se acordà si no estabia de anar à la Casademunt jo pluguem un poch lo Dijous y per aso lo Dibendres se anà à la Casademunt com se abia publicat, lo Diumenje, en efecte se sentí à tres cuarts de nou del matí cantar les Lletanies y luego lo Rosari al sentir à la Missa je comensaren à vepiar les campanes y al arribar ja tot estaba à les ordres que abia ordenat lo Amo, Taula y abia lo altar

del Bonet, Rector y Vicari de seva lo d. Rector de
seva digue lo Ofici ab lo Santissim esposat y ébia
molt visis y agres insens y tots los ornaments bons
que à ser mel, peres los ems en tinguet un gust
en adornar la seba capell especial, despres de
dit lo Ofici se à donat mitja ora per descans y
per prendre un bori y pendre pocatota el Clero
no falta un de seva que portè bi cipuedan y
mistele peres per bastons cantors, ewm peri
de trescentas persones, per la tarde jà plogue
bastan lo Divapte tambe plogue, y jè los bicaris
se an vemedict, jà estabe proposat de enviè
Sanejimen, y se è suspes per ara.

Lo Dimarts dia 15 Juin de 1897 se à
trocat una gran pergena el Ostal de la
Avangada ò sean Sirats, no es pergueda
no mes pen de anar se combertey Tarbes
de jòh y en bon tec jà me abiam fet una
altre lo dia 3 dels mateys lo de Rector
Miguel Soler y Vicari y lo capellà de Montanyà
Sr Tomas, dos Vicaris de Tora y lo Mejordom
de Riumbau se surpre è guidat de la Aygua
mineral de la pueda Dueñas lo Dr Joseph
de Riumbau y lo Dr pere Vages dels je tuego
hamon y Tores de la Torra Llebreta, Montsoni
y son Pigo afenesi de Montanyà Joaquin Pineda

pese aholine ỹ son cuyet del aherot de
ahoỹó Alfonso, de cati de charbidal
hemon atevi (à leba) ỹ un pinto de la
cera de la creu. jò ỹ mon fill Joseph
tot cuvem al Fortana la de ahontenỹ
del pret, ỹ la que binguem de tona ỹ se
estrene de la sessabardina que es mot
bonica, cuan estaben menjan la cuca
toina mal pera no plogué com la altre
legada nos corta la espat ỹ vals ỹ bona
feca esta cafè ỹ postres

Lo dia 13 juin de 1697 dia de San
Antoni se ỹó fete una solemne vebuda
de vetos del heberen pase Clavet à la
ciutat de Dich heben arribet à les
6 de la tarde ab la Processó, los espe-
raben tot lo Clero ỹ la Cort Dinbe ỹ ab
gran profesió foren dispositats à la Cate-
dral fen que esdia tote la nit una Foguera
de la Sheria, à la arribada ỹ abia molta
jen, com es dia de Juste de tote la vora de la
mette de Seva, lo endemà Dillens à les
den se comense un gran Offici celebren
lo S. Dinbe ỹ tambe fen la pane jirie de
lei reba gran bistura ỹ misereles en
bide, luego la gran profesió hasta principals

cevres y plaça y cep, à la sheve acompa
entevet à un pàsteon de sheumet blanch,
al Ostetons y anà à ofesis tot lo cevro que
se mol numevos le mejes pest dels del
bolten este el de segamenen ahoven adveds
de que ebiam tinget pes stonomç tots
los Freves y este de fove de Vich, totes las
autovitets y al Vobles, Esmenes, Colejiats
y tota le estudiantine, de fovestos de tot Catalunç,
de sollen tot lo principal y mol pevens, à egnets
los donevan la pveferencia los poresen despues del
Clero y autovitets, y ebiet los Vibes de Vich de
Astorga y Cevesone fiança del Vibet con bè mavi
lo en 1815 à une pobleio dite Pontvoida à un
conben de Freves Cistevnienes, de con y ebie
lo superior y algunes Freves binguts acompanyà
los hostes, y diferens particulars, avribam à Vich
lo dia 13 com tinh dit à les 5 y mitje de la tavde,
com ese mol conegut nostve y anà nostva
Villa Conespiib à la fumiia, principalmen
de mà Espova que lo tenie mol tvactat pes
que tenie la posada cuen enobe à Bavcelona
al Conben de Shadolenes com y abia Sh.
Fvancish Bofill pev Donnes Onde de nma Espova

con eva treetat com de familia, mol
amable, lo ren trueta mo humil capteba
ab lo ren pastes tots los jenits y reteya
esperiensie ab totom, fon nombrat de
Arcabisbe de Lerva que y estigue 6
cars con fon tenit per una criminal
el rentio de pioedicar ab un frenel
que de teside ere desde la orella esta la
boca y la mandibula esta que era trencà lo
onell que postebe, lengo fon cavat
de primere intensió y pentet à compe-
tensio estigue mols dies rens podes pastes,
al torner fon nombrat confesió de la reina
Isabel, fon destorrat estigue con ba
manis, ren pue poste per dir jo dom en
Jedvi Jente que trebellebe à Dieh à
case la Jente Dilò casse de la hierba
se deya Jeneri Betoiens que despres
de re mort binguè à casa y fen done-
sió à ma Espora de la camisa que
postebe al fenito à Leva, pero cren
sen llien detor per la sebe Bectitensió
pera Sh. Clotet Shisionista y mol com-
got la barsabe, ab los ocos de mans
de ma Espora que al rens jo de esp
mene de camisa obtinguda, demenos
la mitat, mene la rentha y conepie, y

ore tindrem una gran memoria rebe de mal
merit, en canbi li be donem unes mitjes dipse
que ebien siguet rebes, Dius pobtens rebia
Bectificevan y tenge rebut rebendè benevet
pes los Altes que be ro mesiq pes los miseabe
abia fet en bida y protestes que abia pouen
tiect, Deu li dongui lo premi que te merecet.

Lo dia 27 juin de 1497 rebè fete un gran
sermò à la Casademen abes comencet la tri-
dua lo Dipendres al Segrat Cor de Jesus y
ogue molta jen encara que en la epoca de
mes feina pero pes apo fou molt concurgude
de cada tots, jo ma Espose y Fills Coneguio,
mes pen à los nous pes rebal Offisi à los Deu que
fou Mes Dissim que tre Capelles al Altes, Rector
y Vicari de dena, al de la Cera, y lo Arcenano
del Bosch, lo Sr Vicari de Sanjulià, altre de
Vich que dirijia als cantadors que eren 8
y lo Sr de la Cas D. Alejandro Joan Rocè
lo Amenicem ab malacent al Offertori serme
del de San Julià que estigue molt bè, tots los
Sacerdimens bons cantiver y gue auon, lo
Sanctissim Esposet, molta cera, y acabet nos
ne enarem à dines à la Fonroba, à la G
Rosera y acabet se contabem 200 persones.

Lo dia 4 de Agost de 1697 torna
vinet lo preident de Ministres D. Antonio
Canaber del Castillo en Santa Agueda de
Gurbregua con este portem les figues,
per un Italià dit Angiolillo, Marqueista que
ja abie estet procesat à Barselona per la mes
tepa opinio, abende amigsa è altres pairas
y secabets las meguinacions Tenie que tocà
les de bitudigo, stan que tornabet per
la recta de complis la que se li mandabe,
estigue elli algun dies esperen ocasio apostena
al enguantarlo al pere lo retedaba ab molta
cortesia pero el pensame depsabet, exe esta
à la metepa casa de beure, y al Trabertse à la
galeria Regim un periodic li dispadi tres
tiros de rebolber al cap que lo depaxen à la
agonia, y estabe rodpet de bejilers que no
poguen defenserlo, per tot lo heene se entpet
Generals à matar pressoguia se tenen lo dia
de San Hermen dia 31 del metep, en pau descanse.

Lo die 1 Octubre de 1697 à binguet los Sor
Bisbe de Vich y un Canonge de esta Seu à la Rectoria
lo endemie à les 8 digue anisa al Sors, com era
lo dean de la Seu y Semanter den Blasi Destrem se
gede à dinar pen ab un pepe, lo D. Rector y Vicari

La dama se me separa en esta per poca estima. 261

y capella de Montserrat, jo he be bé assistit la Billeua à les 9 confessant 64 cristians mi abia de totas las parroquias del Caten y per la tarde ren tornat à dita.

La Dimenja dia 17 de Octubre se celebrá 261
una nobe y festa del Roget cós de jents à la capella fonda, titul de septiembre ells de las nau tracen los bell, per que lo dijous 16 de octubre de 1871 se abie parcedeme del anteys regret cos, mal celebrada per ser mal ben tiste per lo temps ni amenjat se arman ve cosé hode, y le parecia moba costa 8 ore es fete à Barcelona y la altra fete à Olot per apo tinde me mentit a man per conpenmen es mol millo, binguen lo Bicari jeneral de dich y altre capella y le bijilie je abie binguet lo predicando dit Rhoren Rhemet patje del Sor Bisbe que lo tenDim meja Gor con redin à ter Dimenje de Octubre que se celebre tot los cin de mete solemnitat cmes de tots los semestes Dimenje de cada per lo Ofici y obi tots Capellans del altar y al Ofertori per solemne, y per la tarde confite ter y lo Sermó y acabat la gran procesió mol lluida com jocar.

L. Dia 26 Abril del any 1898 som cridat per los Gobers de la Señoreta Maria de Casanova de Pevrella ab Joseph Vibas Cura de un gran propietari, per que esta ab Adbocat no cumpeix

la fonestat, lo Dimars del dit dia 26 à les
nou comensà de rustis los convidats de los
cases per ser à les deu è la Yglesia de la Mare
ý à ron Camasil per la gran serimonia ý obria
pero la Nubia mes assibeba, tot estaba pre-
parat pero à les deu ý mitja comparegue ab
lo acompanyamen de los S.S. pares, germà ý
germanes, mes pares ý amics de una part ý
altre, tots donaba pie de misses tambè de
Deu, de joya en cebas, bones cases, bons bastits
pues la Nobleza Maria à Dalli, era un cete comme
bedos, despres de la obria que selebrà un germa
del S. Nubi, ý cegue Nunica ý cant, derrida la
comitiba, los Nubis al daban, al pasar el mes
fuerte bolcanot des la enorabona la pesanta me
feltà ý les llagrimes me binguen al ulls ý no
les pode estirnar pesante al ser à tota ý obia com
den à dotze cotjes tota la comitiba pujà el que tenia
destinat, jo tambe les aprofitet un que ý pujaran les
que eren de regidis, Concepsio Cortada, Mercedes
que es una cunyada que ý bè totes la semana un dia
ý Antonia canbrera que eren de la Sta elgant
ans, ý cree que quedaren dos cotjes buits, el assibet à
la cara que era la del pares de la Nubia jo tot estaba
preparat per dinar, les tantes pares de la pretesio
de Nubi que presentaba bon cop de biste, eren
12, jo los dines à una taula ab la jabon de les

dos parts del Nubi y Nubia abenti lo Vendel dos
jà de 17 anys, y equemotte en mancio à tot lo dinar
tot menges esquisits, fruites del Kin, y cada de
sicha, y tantes besietats de cosa que ane bas
compendre, cafe, y besitat de licors, devè pera
dos Dies, de biandes no tinguerem que escriure
gren cosa, no mes que lo sopar y escaltat lo demes
tot estabe jà preparat y benia de la fonda y era
de cosa Portugal, dotte ediat, set per las tardes
y sinh per la cuina, no bolian jentes esp dona
cabat, jè comencaben algun à dessitat, el bespre
tinguerem los Nubis à sopar y à las deu marxaren
à casa del Nubi el segon pis que feben cuesta per ell,
lo Dimeches la passada me cosa à altre y lo dijous
per la tarde remarxaren à bisitar Nostra Senyora de Mon
serrat passant fins lo Divepte al bespre, me pos
taren una bona pipa y una petaca per posar lo
tabaco, que tot bas donen las grasias, tenia dotes
minat anar à Tarrasa, Italia y Viena pero principal
à Roma pero lo canbi del Dines al temps ben
los à retirat, y lo Dimenge binem un pres la vinta
à donar la bolta per Esparra y passar com dos nuvis
Den los concedeixi felis Vida jè ibs compli à totta
mena de felicitats. Nota el regle per los passa
y permans y dones que acompañaben la Vda de Felissà
y per molts cens la goin comprta.

Lo dia 16 abril de 1834 ha encargat
dela ensenança dels nois lo Rn Joseph Ruiz pbre
de Sarroca aben desempenat dit cargo als Ostalets
parroquia de Belcaire, aben tingut lo estudi de
sue lo Rebeden Jaume Vicari, per no aberse
presentat cap altre à la beca pregue la ha
es petit, y ade agrait la à acceptat com à estudi
particular y lo exercirà à fins reparent en que
vingui nombret de Jobens y allavores lo desempenarà
com estudi particular ab renda suficient per biure,
per aberse entes ade agrait renda en que es till de
Sarroca est à le Allavede, aben pensat à nomenar
al Bibet de Bescolomte mes cap aben rebut
com à Vicari, Acono, y Rectors, y de cap principi
aben vingut Vicari de Vilamolo de dites, y per ha
enfermedat à renunciat la causa Rectoral y
per tal motiu se à trasladat à dit Vilamolo
per ser pais saludable y agradable à un biuenda,
ha exercirse una carta à motiu de Rectors que
y hagen pres Montanyà y all per tractar de
com se podria arreglar lo assumpto de poner un
Rector capellà, pues all tenia la intencio
de fundar bienes, primerament renunciarli renda
annual, y intentar Rivas de les parroquies prop del
cap y luego pres tot lo cap y ir prop cobrar de
Cobens com à interin de la escuela Mentres pot
tindre mes renda y biure à primers de Rector y exch
que ab lo Sr Bibe exercirse les bores per les dites
Lavas y pues à exercitar la questio se dia Sr Alcalde Sr

En dia 19 de Abril de 1898 Dijous dia de la Ascensio del Señor se feu una gran professo à la Capella de la Cascademia aben demat pedrís el Señor de la cera y Capella cavament Dn Alejandro Pons residen à Barcelona plaça de Catalunya, concedida je abia explicat lo Sr Rector lo objecte que era per demanar al Señor lo acabament de les Festes que anigueixen nostres hermans com son la de Cuba y Filipines despenos rem jaben ni dinet, pobre Espeña ---- à dos cuarts de huit del matí entraren de la Yglesia los dotze del deben, luego els homens y detras de tot lo Rector ab la Vesteria à les mans y la Ajuntament Justa y jo Fiscal acompanyando lo tot de Campanes nos retude à fins à la Porta del Bautl que el hermen comensa de tocar la de la Cascademia à fins arri dintre la Capella, capas pas cantit pasat tresentes persones, cuidado quan jo abia mes que (Hermits) (que cuidia igual y aguarden compayguet al cuarto Hermits) la Yglesia pedò plena, ocupe el Cor lo Ajuntament y Terciari Roh al presbiteri à la part del Abanjeli los de Seva y al de la Epistola los del Bautl

mes na compareguen cap autoritat civil ni
lo Reconom i celebra lo Ofici, acompanat del
Rebedemanistre Vicari, i al Rm Abat de dits
Stes Jaresp hauge, de exposicio del Santissim
i mantra S. Abat o del Cor acompanat dels
cantors de seva, acabat lo Ofici se cantaren
algunes coplas al Sagrat Cor de Jesus que
esta dedicada dita Capella, concluit se donà
mitja ora per menjar i beure qui tingues
à dena i abia tres cantines que al sentim
espagaben set i pare, se destilà al la meteg
ora de acompanyar les Cargues, este la hista
de seva estar begada, ensiban à dos pesets de una
pet cami Rosari i Letanias, se contaben à la
professo dotzentes cinquanta persones.

Lo dia tenie intencio de pujar pero
al tenir dos ò tres families de cuidado no
ha pogut anar, pero encarregà al que cuida
de dita Capella que posas à disposicio tots los
ornaments bons à disposicio pergue fos mes
llarde la tarde i pues tot es dicna de figurar
à una Catedral, pero la mes essencial falta de
coincidir que ja no tinh secret de obeir aqui
i tinh dies requisits de estar enet à bolcar
le Cotxe al professo, lo Diumenje Sant Isidro
lo Dilluns à hont anirè los dos Sabadons i lo Dijous
à la Cascalanna, coincidencia estranya.

Lo dissapte lo ferem en Castellet de Dich mol jòbe, mol Cò, Dilluns Sabadons

Estadística española

España tiene 49 provincias y aproximadamente 20,000 pueblos, de los cuales 132 ciudades, 4,720 villas y 15,128 lugares aldeas.

Aproximadamente en ella 21.500 parroquias y 2.000 ermitas despobladas. 10 Universidades, 62 catedrales, 100 colegiatas, 1.230.700 casas, 15 Audiencias territoriales, 12 Capitanías generales, 99 partidos administrativos 484 judiciales, 24 provincias marítimas, 21 aduanas, 236 puertos de mar, de los cuales 104 están habilitados para comercio, 62 de cabotaje, de los cuales 32 son de la vega de Francia, 31 de la de Portugal y 131 de las costas.

Y, además en ellas unos 3.430 abogados y procuradores, 3.648 notarios, 4.356 jueces, 3.770 cirujanos, 3.872 boticarios, 100,000 empleados, 113.230 fabricas, 502.384 comerciantes, 776,820 jornaleros, 113.628 pastores, 173.100 curas de aldea, 9 arzobispos, 46 obispos, 543 dignidades, 1.239 canonjías, 632 raciones, 172 racioneros, 20 lectorías, 16,241 parroquias, 23,628 beneficiados, 3,771 vicarios, 10,476 coadjutores, 3,533 ecónomos, 13,244 capellanes, 772 ordenados de menores, 37,363 religiosos que no profesan, 2,230 novicios, y 7,862 frailes que componen 21,515

eclesiastics, 161 sacerdots congregans, 20,332
religiosos professes, 1,005 novicies, 1.130 beates,
300 periodics politics 162 que pertanyen à la
capital de Espanya

Es copie del Diari Oficial Noticiero
Universal de Barcelona del dia 6 Juliol de 1899

Abans dic 7 Agost Diumenje
de 1899 se à fet una gran funcio à
la Catedral, abans comensada
jè lo Dilendes à causa de rebre
los dias la Senora que se diu Reina de
los Angels, y comensat lo Tridguo afin
lo Diumenje, lo Dilendes sonaben
un dedo à tots los Treballadors, no mes
que Tenian que assistir al Offici y à la
funcio de la tarde, bes anè lo Diumenje
à la Missa que se diu à las 8 predicen
un Jesuita mal conegut dit P. Joan
mal conegut, pel la tarde bes
fornedi, bè comensava la funcio
à las 3, horas y Demno de 3 quarts
que fan lo Jesuita P. la Lua, y Contaben
mals Cossos reconsentren un del mateix
Cossos que eran 20 aproximats al Estanol
Luego le predicio que y abia com 300 per

rones, se feu la professo de quatre capellans
bestits de pontifical y lo pare Provincial del
Jesuites pontifical la Custodie bap Sahun la mesa
d. Recto tenbe ese del quatre y seguicn tots
los Jesuites ab siri luego les Sones y al de
sese los hones, no bes etines perque se feu
le professo al veber entrar per la petes
queria, el sr. deben la porte de la casa
que mira à ponen totam se etenia secan
tesen algunes Estrilles. deben un Altar
provisional se abia fet se imprimia la Sen
tisim y se segui ostre bolte à la Yglesia
Sonaren aquestes Estanpes à totam sen
à la Yglesia se reserbà y acabat.

Lo dia 4 de Agost de 1798 abem tingut
lo Senor Bisbe de Lleo abem dinat à la Rectoria
de son acompanyament, tenbe y abia mon Abat
Ramon Batlle que per Mr. Teya la gran
Comissio de le Benedicio del grandior Otel i
Conjegue i fet contesi à les cortes al Poble
de Vilcdsen, sen ica les quatre empresgueses
de mesge, la abian bingut à sercbi aben
cothe particulas de Sos Amics al arribes à
Vilcdsen se agredà à la casa Rectoral, la dinem
cantisme y la bendicio del Otel y à dinar al

el Rdgne que dia eran 32 à la tarde
beni una compana per la capella que
la que jo abia jo se la cabia donada pues
era la de tocar à dantar à la capella de
Sante Anedia entonces propietat meba,
lo dimenes era per lo dinar al Otel,
y fiu la tarde gran vespre que tambe
y aneseu los S. del Jou ab tots los cohes
era ves 9 persones jo y anbia anat fins
al Iguer tenia que beni lo S. Rector y
lo Sr Dean y Bes Diputat à Cort Joan
Abocet lo mitjor de Barcelona y com fill
fineu de nostre Sr Rector, D. Vicente
Sipne que tabia com 150 persones tots los
foguets que son à barrejar y mal papte,
pan pan abundancia, bins de totes menes
licors de tote espesia, pastes y dulses à bora
dins semblaba una babilonia, tot mal abenu
dan jo deya si li costabe cinc cens Duros y
Sipne lo Sr mig y tot contan tot lo gasto
pagare Dane à tots los pobes una Riva de
cens una de avos tres Rieras de pa y
una peseta, lo dipsii li aurá costat com
30 ó 60 mil duros que mag los mitjos à lo
pros pro dia era de 40,000 mil Duros dar mitjos
30, pero modo com Sre à metre ara, pero tenia
molta compenia, resà per 3, ó quatre meses y
la dema del cantaret,

Nostre Festa Major 1898

Ja eram à la Vigilia de la Festa y ses re
gastaba de Musica pues lo nostre Sr. Rector
ja ab lo pulpit gue à causa de las calamitats
gue estem atravesan no se feria gran Festa pues
no y auria musica, tot se farian las funcions
à la Yglesia com de costum, pero al rebre al berguis
se digue gue bindria una copla de Barcelona
de 12 Maruis, pero forenta de Granollers llogats
per Joseph Nasi (a) Bacat per estas com à
Festa de allí à Barcelona per lo cobro de dotse
de sportas, pues regons se ben à fet mol de
sinet jà fa com 8 ò 10 ans gue no se veya, dit cotxe,
pues si, lo dilluns dia de la Festa comparegue
den musics, feren la passada acostumada y despres
del Ofici la dansa, à la Yglesia no y tocaren tots los
Senors assistiren al Ofici, com era costum lo pubio
del S. Rector, tot la dansa fon conforme segueix dels
Senors y Senoras tenia à casa seba gue estan en gran
numero, pues la tarde mentres se fuga la funcio à
la Yglesia se fei la posada al Col de la professo y
se comensa las balls ab gran goig dgens fins se
acompanen lo decansat de la festa se ban à
casa, com es dia de Festa de tots los pobles del

del bottan conpesepen epiers que fon mal
conenvegude la festa, à les nou del bespre
se fen la acostumede parada ab so altes
y abia retrenoges quen portaben que jo
may à abie bist les alves tot homes, de altes
ni abie so roi de figueres eres iis, lo raventon
mol animat, dené fins pasat de nou, la tarde dia
segui le matepe marpe rati que no fon tan
conenvegude le plaça, com es dia de tirball al
altres posses, la profesio fon mal enimeide lo
que tenpoc abie bist may y abia demoras ab
robaille, no y à combiene ses bendre coses no bos,
tot lo gento eren le anné pegat porsh dhui que no
si begeia de tes nes dentes, portaba lo bambo lo
fill de figueres y les Nöges li tocaben ea.
à le pasada el bespre, mei ii abie bist tamboi
Hiii y porgueria ab tedii y mores tot era
ab mes Hibertat que mei agues bist, tot
bolia, nes mol atrebit y le plegueia de les
altres tot le permetie, explica berdeera

Lo dia 27 Agost de 1434 bes previsió
le segona begada le benedicció de una
campana pes lo Sor Bisbe de Vich Sor Ym
Mor pador à la Casa de Rentaro que ja abia
evibet lo dia anter Diuspte, lo endamo dia

meje à les set y mitje jà, y estabe allí, je estaba
tot preparat, el efecte se obrià perjudicat la campana
à la llarga de un horre que el mal fiondor
pogo la capella, debeo de allí una teula algunes
cadires y un gran sitió per lo Sr Bisbe algunes
llibres, los inciensos, la pressa de Sen olis estaina
ab aygua, una tabayola, y este stuppel apega
les Sres Setes de los Sens Olis, el pum de la nau
la comitiba se presente junt ab lo Sor Bisbe
y algun Capellans y nostre Sr Rector que es mal
infirm del Sor Bisbe, los Sors padrins eren son
de la par de Olot pues la Mestresse de la casa
ans Filla, se comensà la Benedicsio que duria
hores enteres, pero lo efecte que Deya no imposen
unes dotzenes persones al Balcon del horre
totom à la rombra, Hastèma de que me y agnes
un Fotografo per traures una biste que sortià
fet mal efecte, el acabar la ceremonia lo Sor Bisbe
donà les Confirmes en sinal de caber concluit
la campana es feta à Olot, li poseren Josepa la
Felicidad se diu es nom Vella, luego se
pasà à la capella se digue lo Offici y el Pontifical
lo Sr Bisbe fen una gran plática tot alojan
les campanes que per tots les actes de nadalicia
y estaba mal tocan les campanes, lo cura parroch
se diu Anton Mantarà de Olot.

Lo dia 13 de Setembre d'mati San Eulogi
de 1838 abem empiés un parp ab los sols del
sols ja preparat del dia anter, tambe bes re
de la comitiba per no compañ enesi inesperats
per acompañador qenesi à totes les ocasions que
no sigen mal llarges almenos si intenende
fer apen, com já lo un poh amiè pues nascat
del an 1821, pues empresempuerem la marsa
à las 8 del mati ran anse de comitiba, ab los
dos Cahes lo un tirat pues una lugaqué à siget
mol bona y encera es fé un llarc que la tenen y
lo altre pes dos bones Mules y dos paros pedigues
que tinguerem de maneva bastan les cames, anarem
mol bé gracies à Dew, passarem Castellos co un
una bistada de ben segur la casseta que bà à
San Felin de Codines y deparem la Casseta a pohe
passos per arribes à San Sheti y à la Cara mes prop
de la Yglesia que se din les Cases begarem y con-
duit los animals que los passarem mol bé y porats
los Cathes à cobert y los bits-altos à pun de marsa
per emprendre la propeda cap del del al Castell que
es lo pues com anabem, peso y dia bastan pes
pes posterso al coll les Nóges o bolian portes tot

pero jo bes dit no podia ser y lo millor seria poner
una albereda à un de los Rentos y ab una sella y agui
tots anirian mes ab libertat, un abeurt y agui
se abreuta, perque y abia dos sitells ben plens de
plats, basos, culleras, tres à qualsevol ampolles de bona
botellas, pera, prunes, una gran carola, una olla
ab pans, y amen abia de portar aigua per beure
y fer la olla, un cove sutil, un aleh, y un cassa,
una gran llangonissa, pabrol, tomatas y seba pe
amani perque vaem bastanta calla, ouse lo Señor
D. Ysidoro y son fill Ramon, la Sheila y son
marit Joseph Sibas, la Concepsio y Josepa, una
noya joventa filla de D. Manuel Planellis,
una nebodeta del S. Rector dita Pilar Soler, una Nebada
neta de son Clot, tot joben, jo Juan Campos y lo
mejor dem del Sou com à cabot, pes gia los
cotxes lo Señor giaba un y Ramon la altre, y agui
tots libres fora algun abrich en prenem la pujada
no es mal llarga pero torna à la baca, un gust
y mitja, tot pujan begem com assolebe la carga
y empesem la cami ab la neula tiran pes al
pobre un perdem de vista la neula sellia y caigue
dan en tom tot pes terra y lo Señor li veia un
pedio torna à la casa y bajabam à dinar los Noyes

y hamon protestaben perque aben bingut per
fer lo arroz al Castell y no poder menjarlo a una
Hastima, en torné lo criat y jan ab la cherobeta
y dos fills nens pegaren la recepte y dos cantis de
agua pero se descuidaren y se me gran capa con
y abia lo sortit post per posar el arroz, pero no era
del tot necesari perque se podia fer bastant bo y no
tenia de fer lo camí tan creabos, pero lo criat
insistin y empenat à tornes à la casa mesa al
manen y com jo tenia tomes necessari un
guarnitch, poran lo alla y mentres se escalfaba
lo agua que se estaba preparan la cassola, y quan torna
hamon jà lo arroz acababa de estar al punt se tirapà
lo enth y bastapet lo menjaren que fon molt bo,
tomatch y pa bort y ceba pel enviam, foren tendras
exquisits bons tambe, finito Kaimo, pero pareix
que beben mes ab un pais tan calorós, aquellas
poretes de 8 y 10 pams de capsó, pero molt desnidas
impera al home mes cansat, quasi tot cerimes pero
se ben la gran bebra, despres de atmirar las pri-
meres bebras que son colorás, menjar ab ros
dustations bibiendas una gran siesta la gran
Capella bastan conserbada la que dins les poretes
se entra pel cu cortet y à dos aces dintre la poret
que debie abeni repentenas tot nomes hi

conexeba la patrona y fora com 12 ó 15 anys
la traslladaren à beg la parroquial abenti fora una
gran habba com à panteon de la familia que se
anomena Dels de dalfesino peso el pais se conex
com à Compte de Castella com se conexeba la
casa Condal ab la Real de familia, à mes de
la gran habba de defensa de la primera part se
beu y abia un gran pandebedii de regó pe
tenea tota comunicació de la part de fora, dintre
la primera defensa se beu una gran pena de
un cen pams à mes y à del altre fortifica
ció abeni un gran plá, y es de mol difícil
pujá lo jaben si encasamaba, peso bajen
lo pendlos que era lo Senor digue que no
ó conentia, mentres se encodiñaben tots
los dracs comensé à tirá à la part de dict,
dintre la primera fortificació no se pot
batre la gran pena, bist lo tems enmarcat
espenguerem la bepada ab tots los tirets
y al arribar à la cera jà comensaba à caure
algunas gotas, tot estaba à cobert, nos fiscan
pujar à del ab una bona sala y abia
uns Senors mol amables que y pasaban
la Festa, nos trobaren mol conegut

dit Dodero que de mal sits tornaven mal
à menos y obligats à refugiarse al Estrangues
à on moriren pare y fill dejan mal dente,
y aquest es lo fill petit dit Ramon y com
al mes gran amich Ramon Forneti abia
estat à la casa y pres à les procuredes
casarse ab la cuinera y li daven estada al
carrer del Om mentre la continia la
Senor pario de cases y una gran Vota,
pasaren mal Margarida den Ramon
digue lo retadeva de pert mes, pleque bestor
y al dejarien enpenguerem la mesa
avisben al toc de Oracio ren abeviogut res,
perdone de vogue dejale.

Lo dia 18 de Octubre de 1834

Dimecres dia de Sen Lluch se enportat la
tres Sens Martirs tenim les relas Reliquies
de temps inmemorial no vealdencas del
beine ni abeno rentit à contar à mon pare
que morì à la edat de 86 ons abans aquest
lo ans 1777 y abeu pregunta al Sacrestan
si abia tradet alguna nota digue que no,
lo Sacrestan se dia Mn Miquel Soler.

ion los tres ab un gorpo de estatua natural
un de agenollat, me esparep que estan mal
ben acabats tan de cuerpo com tot lo demes
lo dimeri bindran foren projectats à un punto
que jà estaba preparat al abes fet lo Mtre
fati à Barcelona lo Encantos redin Guipal,
à bensey ii ie fosè algun feita per tal
acontesimen, aparep ne ò mereyen.

Lo Divapte 29 Octubre de 1898 à
binyent lo. Mtre Bisbe ab lo Cabe del Sots assibau
à la tarde per poder bensey lo Nabenedi de les
Animes predican un jòbe fill del Bastan
de Don Jaume, y asistis à la comunio jen
ent que fon mal comensegada, fen una
platica y luego confirmà, lo Dillunes anà
à la Ceadenmia tambe confirmà y dinsare
à dinet à son regnii y de alli à Sicha

Lo Diumenge dia 23 de Octubre de
1898 bai ser combidat per Joseph Sholim
per encarrec del Sor de Sobrebia d'Ta Daviada
per anar à decidir sobre las aigues
del rot de les Ostas de propietat de Sobre
bia, per tres ans que ja estan discutinab
lo amo de Espinavella, que li bol prihbar de

de portaveu les aigues à Sobebia, aben
fet já fa alguns anys un ech per portarles
pero fon Rebull inspector, pregue al plovers
se entibia, y determinà posar una comuneda
que bà à la casa y al de Espinetta li bol
pribes, com son dos de mal temps y mal vici
dispertan una cosa que no bol dir sentim, pre
mi, já à fet dos anys pledejaban à Vich y
perde al de Espinetta costanti pasat 3000 mil
lr se apelà à Barcelona y al cap de dias los
digueren que no abia cruel bey que se debia
tornar à comensar, fasà com dos abans
perjò lo Tribunal de Vich à examinar los
bobres altre begada pero se digueron fesen
res de bo, abento fet já al comensar la causa,
de testimonis ni fesen cruel pasat de 30 dantes
un dels y dimes, à declarar à Vich, tambe bas
anar al Joseph sholias combidat, per lo pro
curador que es de Tarradell se digue Vergalla y los
fet seguisen totas las obras nobas y bellas y li
bas ensenar una sereta lo mes bella que te
vegutas ses anys, que debia rebre per rogas
e esta de Sobebia que encara se recorep lo rech
y la forma de las fesas, y à tal Hob un capallà
de Tarrei un procurador de la Comunitat de la pietat

de dich à plantè de cestanes que jò recorde
no aberni cap, pes aberi anat pescan ab mon
pare, jà ron grans ÿ cresi bells, com dal dit lo
diumenje bas anar abriat pes lo dimarts à les set
del matì pes estes apunt pes la marea aben de
de arribar lo Síbenet d Girona aber monbat
lo Jutje de Sante Coloma de Farnes pes instruir
les apostenes diligencias sobre del terreno ach
ÿ abia dos de Girona lo un Notarsi ÿ Escriue lo
otre tres de Sante Coloma ÿ tres de Barcelona
de modo que ÿ abia Escriuet pesits de abras ÿ
tota la embertesia jun ab lo dueño de Sobarbia
ere abia demanat permis à Josep Masi pes
ocupar re lera de la Cova pes estoptissi pes manjar
ÿ dormir ere dencella ÿ pes cause del temps
no binguerem lo dilluns, pero si binguerem los
coimes de dich ab tota clase de biandes no aben
binguet re tornarem pero lo dijous al bespre com
pareixerem, ardre pes los set marjes pero fuje
en gran plaure ÿ pes eja marjarem ab tartanas
ÿ à les den ab Josep Rotins lo Notari ÿ jo
tambe marjarem ab la tartana de Rotins
ÿ al arribar à Sobarbia jà eran fora ab plujo
beten, plenguedem en Masi ÿ ab los de la casa ÿ al
guedar bon tot à pena ÿ plujo beten empreguedem

la pujada cap à les ostes y tot Robertem ab
los instrumens parats y fen operacions es que
bolian fer tots los traballs al mateix temps
pero bajaben ca impossible per causa de la pluja
pero à pesar van mal pitjors tambè y abia
la amo, à pesar del temps tot à visitaben los
vaixells en petitets bajas y nobes pero la gent
als llamà mes la atenció fon la gent jo abia conegut
Tams eban el procurador general segons fan feta
al fer les ostes que se concedeba part del vedat pes
segon dites ostes que eran cristians, censats de
la pluja y tot cansia cigne, pero encara bolian
pujar à Formentelló que distaba prop una ora y
baixen ja mal tart desdejunen per lo endemà.

Emprengueren la retirada per la casa y al
arribar nos donaren llonillo y alguna costella y
luego nos puengue lo pujgue los declaracions
y jo lo S. Rector y Rafelins pujam à la Torreta
y cap à casa pero antes jo nos abia indicat lo
Dimenge per compañies al dinar à la Torre
de la Creu à les 4 del barco, al arribar tota
la comitiba y ploben ja estaba tot preparat
la taula parada molt ben guarnida bon refrigeri
cinc plats per barba bons entrets Rabelló molt rich
y gruixut copas, dos grandons de flors molt ben parats

ỹ abundan los empollas, primerament rebíen
ceros ab pollastres ỹ colomins mol bó pergue totom
temía les dens llargs, tengo costellos arrebossadas ab
farina ỹ ous, luego filet de bon ó millor dit llomillo,
luego dos grans pepo de tres pams ỹ mig cada un
rellenos, pero la gran moda de trencat, bullito que
à molts no ha agradat, luego pollastres vestits, ỹ
perdius bó ỹ fet costes ỹ escabetx, ỹ luego copas
de pasteta tallades, fretes ỹ un gran pà de
ametlla ỹ olive de una pasta com si fós edema,
bateu conillets, un bon siperro de pesy bins del
dia, malegat ỹ fet, ỹ luego redondo lo pangan
ab gran alegria de tota la comitiba pero ni
abia mesta ỹ lo pangan acabá de postres la
enimaria, jó bos bueno tres copas, luego un
bon cafe ỹ licors de totes menes, ỹ comensa a con
pegada una gran fam à la pinaeje ỹ beure llums
del ornamental Castillero tot era confusion, eram 19
den fadrins ab 16 fós de Sabadell, no altres tres 16 fós
nostros, abolins ỹ jó, tres de la casa dos noyes ỹ jon
jevana, luego lo bracero Borgellas un fill ỹ
Pella, ỹ ab altre tanta den testimonis ỹ marobes
de Sabadell ỹ Tetuan, totom partisipi de la
festa de debo ab gran bullici ỹ alegria ỹ bam

Lo Dimecres dia 30 deboan matí empreguerem
le mes pa tota la comitiba cap à Tarabella pes
beure les terres de probisia y tenme tambe
ab bastante pterja motta baixa y mal ben fetes
per Trabelli nesesari al ces ab mota pena y corren
sen tornaren aben algens tombellon pes lo camí
pero sens dann y à Sabadia jé tenien lo dinar
preparat los metepas cuines del dia ante y
Tornaren à dormir à Sera estic set que al
abeuret bentem ab vien inbertit alomenos
beit dies com los treiteben tambè.

Lo Dimarts dia 20 desembre de 1898
à desembarcat ò arribat ab lo tren desde Cadis à
Barselona, pues à sigut una de les alegries que
à esperimentat en tote ma bida, despres de tantes
calamitats sufrides de fam y ~~frett~~ set persecusió
de tote menes estabe estupefet à Victoria de Dones
aon sufriben 4h dies de un gran ritt y tempestat
bombes granades y fusilleria nit y dia aben
poret foch à motes cases y pegat à cenb le mejor
part de la pen evacuen y intpetepen à dann y
à bele pes altima que eren persones del mes
retos, metse fill Jaume y ia Rolles, y Leonor ab
algens compañs y amichs postets al cam inventos
los tinguereu 6 dias, sempre ab gran probe de
amo sin pes fé los desplacen y esbèbaren à puesto pacífic

Vens abeu petit per la cami 12 ors ab fluja
betenta majos part derechos, nostre fill dia
portaba un paquet de sabe com de 4 libras que
poguen salber, un vitell ab algunas bóndas
y una existera de la casina chargada à collba
cause matte Martinez al rentitli contes las pes-
sias que sufriren al tems del siti, y al bens
abandonets de las tropas, perque ab 11 dias de
siti eyxian tinget tems de encesi de la otra
part del mon, Nadas de gobernans que pes
omplir las butlaces bijidebas prou aben riget
la ruina de tantes familias ab interes y
bida, nostre fill pega de hipoteca si y ab tot
una regular fortuna, pero la cubirio del hoina
es ten gran podia benir ab cun 20,000 ₤ y tot
à perde tenia la capital empleat ab bestia bobi
y tot si li menjaren entre los invasibos y
las tropas, pero gracias à Deu un salbet las bidas
que es la principal, se baja passiret à rentar
blat de las possibles y el actual es tinem de
cabalteria y per tejir de bens casas
que bi segueixen y enbedo de algunas
pesas y tenia la pareja quatri determinà
de bendre, y sa hagues li escabè de donar la
ententa, y endemes quedare à pinardas mes amab
interesos.

Lo matex dit Rector lo dia 12 de Jun
nos de 1699 nos à notificat aber nascut 67
familias fins dit dia que existeix dins no
es inclosa que age nascut 31 nois y 16 noyas
de manera que en general 33 nenes que tan
pes los bins com pes los nous mai me atrobe
à dit no abia nascut, tot cosa del bolo de Deu.

Attes dia 4 de Juliol de 1699 se à
tornat à embarcar mestre Fill y enma pes
la Vila de Cuba, con abia despetxa Rebut dos
nos, nos à fet à saber se marxa dit de Cadis
pes no des trobar à se aber, com se abia tar
dat lo bax dret mal prop la espatlla, de modo
no se è pogut embarcar no mes que portan pogut
y à la bona de Deu

Attes dia 17 Juliol de 1699 à binget
lo Sr Biber, de Tarradell aber escribat pro los
Sen del Abat, à binget à cabell, abento anat
à rebre lo Sr Rector, dixit, lo Sr abat se que
dabe en Capella, alcomona del Bruch, y tambe
lo de dona Eugenia del Convent, y lo de Sr
y enma y quatre à sinch persones, com parcen
una temporada al Estanol que son 21 y aguesta
semana mateix y dimars bindran cosen los de
Sarria aquells son de Barcelona, à continuet 16
Sarria y 4 mateix no tot de cuba, à dinat à la Rectoria

y à les quatre en punt à la Congregacion à Betlepem y confessar una mija mesura de lo dia antes y en binguent à peu ja poste de sol dormir y dinet per la tarde del binen dia en todo à Vich.

Attes dia 30 Julio de 1699 se à feta una professio à la Congregacion del Segret Cor de Jesus, jo tambe som entrat à la tarde à les vint que se à dit la Sen Rosari per lo Reverend del Brull luego se exposà lo Santissim Sagrament y cantà lo Responset lo Capellà de la Casa espiritual forastero que podem trauer del Segret Cor de Jesus obra devant lo Sermo Tres cuarts, luego la professio à les 18 Capellans à clamem lo Benit perque y abia com 12 Jesuites que parcen la temporada al Estand que jà es la segona semana y estan com 20 dias cada una, donen gust de beurels com pen aquells barcos, la professio se y contaban com 250 persones, los Jesuites cantaban alguna Letanilla molt be, nos donaren una estampa de San Ygnasi, Reyna molt bonica, donaren un dies à tothom y motes atges en la Attes y abia 130 Sacerdots.

Lo dijous 21 desembre de 1837 hingue
lo Sor Bibe com è despedirse cren nombrat
Bibe de Barcelona pero no continuet tenedo à la
tardeenç à la cerademan ij alli Vetgia una
visitere del alcalt ij rentorné à Vich que lo
endemè enè à Lisoll per dones segredas
Ordres ij rentornè à Vich ij enes a Sivona
à ses Continent ij rentornè à dormir à Ja
mollers ij lo dissapte que tenbe ij bepè lo matis
Sò hostes el primer tsenguè je abiem quedat
acordes ab algens Canonges ij autoritats de Vich
per tsobeure el Bisbe ij estes algen vato à dita
Vila ij acompañesto à Sa Altesa ij à la Seva
fes la entrada à Bes con bisbet rebia
Josep Anyagador ij Gili è estet à Vich pres
de 17 anis à fetes molter obres de caritat ij apu
ge molter llagrimes, estit mol ij esamol
ge molter llagrimes, estit mol ij esamol
enfados ab totes les coses, mortes hostes de
mol amits, benie dos è tses begedes è Sava
ij dejo que fegos bona bida, algena begeda
Dimabè al Dorp, una de les millores que à depot
es lo gran Museo de etiquetes fines de vi ij de
millores de tot Espanya, luego de fetes les res
Vaixi à Bedelona ab vos tres dos Bisbes
Bilbao ij Vich ij Solsona ij Vich ij Solsona
Solsona ij Vich ij Solsona

Lo Diumenje dia 15 Octubre de 1899
preside per nostre Estatuto lo nou Batle de Vich
à les tres de la tarde ab lo Tinent de corge absentse
nit à Cantelles acompanyant nostre Bisbe ajudic
gran numero de jents les Autoritats de Balenie,
Sant, Sorelles, Borrell y demes també jó formabe
com à Sindic, nostre Secretari Ilmo dels prin-
cipals propietaris y Dignitats, rebien Joseph
Sorts y Bages, rebem nostre complet ab totas
les persones, estigue un cuart per lo tren,
també rebien que es mal vist en bens de fortuna,
no tenie cap Dignitat, y per lo cabigue es
à dir Canonget, rebia ses Cotxedadic.

Dia 18 Novembre de 1899 à binguts
lo nou S. Bisbe de Vich y nostro, Diumenje
ultim dia del Noberari de animas lo nou
Bisbe à rebre lo Ajuntamen Jutjes y jo Fiscal
à fins al pont que també sigueran Jaca y Vill
com à Secretari y de Alcalde y Jutje, lo acompa-
ñe lo Mayordom del Sant ab lo Coche de la
Casa Bisbal per dos Anades lo anè à
buscar à Vich arribam à Sera à les cinch
de la tarde bajà del Cotxe un Secretari y lo

nostre Sr Rector que abia anat à Vich
à buscarlo, es mà presentat lo q ahia
allotjat à Sant Antoni, de cami nos dirigirem à
la Yglesia q quedà prendat de la perspectiba
del pedestal, jo de cami fora pujarem à la
Rectoria hon nos presentaren xocolate q
lo Sr Bisbe nos pujà un pel un los endins del
q acabat berarem lo anell q nos despedirem
ans lo endemà que à las vit del matí q ague
comunió jeneral molt concorreguda q ell
metex repartí las formas, fen una gran
practica q despres del Offici administrà la
Segrament de la confirmació, q à la tarde
lo acompanyarem al lo metex cotxe à Vich
semblà li anguedat gunes de torned pergue
lo Sr Rector lo à agarrejat molt.

Lo dia 2 de desembre de 1833 re
à tornat anar à embarcar nostre Gil Jorep
per la Ylla de Cuba abent estat al nostre
tren desde el 6 de setembre de 1833 luego bin-
que à cap, que portà com Capitan, rebicà
à un negoci ren entrabel q pladejan ab

y jugar cabos y bestias, tocarse à defat
com si ens anguenat pels tatuantadors
per tes mal per lo negoci y contenio del
qui mamo, à qui ens cuata, el lo diuengan
que è experimentat à bendes ii re sabria
apotites y tes dines per la bellesa y pode
tornes ab les mans plenes per pasar la
trista bida.

Lo dia primer de Juno de 1900 à riga
Da nit abans à riget la nit de nassobimen
que jo abia pensenciat en tota ma bida à causa
del fi de siecle, jà estaba anunciat per nostre
Sr Rector que lo dia ultim diumenje à las
dos del berspre estarian totes les Capellas à la
Yglesia per confesar à totom y al prencipi de las
setze se diria la 1ª Missa per poder celebrar la
Cinquena del nou Siecle, à la una se comensa
y acabat lo sermó se dona la Comunio à mes
de 270 persones lo que jo no abia presenciat
mai, à riget un espectacle grandios, ja abia
riget manat per nostre Summe Pontifice per
tota la Cristiandat, à riget espectacle que
pare lo an bist comensar y acabar, jo mes
content de berme lo acabat.

Lo dia primer de Juno de 1900 à riga la nit de nassobimen que jo abia pensenciat en tota ma bida à causa del fi de siecle

nostre Sr Rector pue j abia anat a buscarlo
lo acompanaren à la Yglesia li fgrec fumol
la pertinent benedicio del purgatori

La bingueda del Sr Rei à sigut
mol ben bingueda aquest ànde 1900, pes la bijilia
la quespella probeiti de apas del celebrat barbayo
los encarren à rebre al bespre ofins à Thomany.
lo Sor Rei ab caball blanc bestit al tota
uniforme portan dos criats cada un tanbe montat
de so noi j noyes ab la corresponen atpa mollas
dones que portaben los petis j totom mota al
gerare darren la bolta à la poplado depan un
Lon vuost pes lo cap que be jo mai abia bist
semblen espectacle, los del prat j Sr Rector
foren lo promotedors, mol me ha agradat pes
animes la tradicio.

Abui dia 2 d Mars del 1900 à complert
90 ans del 13, j al pasqua forma al numero
263 del que an gobernat la Yglesia Catolica
j al dia 10 del pasat mes à fet 22 ans que fon
confirmat papa en la actualitat se contan 60
cardenals j encati pes del 13 ton 56.

Dia 14 Juin de 1900 à bingut lo Sr Bisbe
à confirmar enat à Montesia San Jaume j

dina à la Casademunt per à S. Bruch y dormí à la Costa la cadena à la Roca y Segarra.

La dia 31 Agost de 1900 à Vilget tingueren cotxe cas caminets de la Torra de la Electricitat portan 13 persones cada un pagant à 1 pesset la cadireta, en un preu de 5 ps del Sor.

La Diumenge 23 Setembre de 1900 se cantà la professó à la Casademunt per mandat del Summe Pontifice y la Sor Bisbe feu obrir cinc noves professons à Vich com 18 o 20 y per aço se demana pas cantà à la Casademunt demanen perdó al Sor de la Casa que mol li agredà per donar nom à la Capella eran 43 homens y 133 dones, se feu una questa voluntaria pes manxuris del cin Sen com se canonsa pel ser la de 5 de Vich, se torna à les dotze y mitja cantà un solemne Oficii totes les Sors de la casa la Esmanio al Oficii si feu un gran sermó un Jesuita se improbisa un gran Altar à la part de fora y agué Sermó de Vich una hora de cordegada estan Castor confessant y cantant tot la dijentanera, y abia pas de 300 persones.

La dia 10 de Setembre de 1900 les Sors del Sor pas manxuris de Santa Madrona y pas ser interessades à la Costa pas no obrir Noviciat à la professió y abia uno de Vilarino de cant Batiste y cantaben las mayes del Sor tots los dias à dos Vitio à les

partides, sedimen Comyprio y Jeretime y vere
presente reben, obres de caritat, al costat de
la costume, les acompanyaren de plen dedos à dos
a la quintana del Jos y allí repartiren à tots
pic y bolitas y caramells y un trago de Di
y trago al voldane cantaren coplas mol be
tots los Jos y Senores y Jos hostes y Dicos estaban
y molta jen presenc, fou un espectacle con-
mobedo perche de 60 anyos con la hostessa
y un fillet reben Sedimen Ludici Colgueras
fou tot obsequi en remembrica

Lo dia 4 Agost de 1900 aben tinguet
carte de nostre fill Joseph que estaba a Ha-
gida à la Yla de Cuba y comunicat pero
poder ser ningun negosi bè amnistie al
un company y se pertanyeren à la Republica
Argentina, probinsia de Jucuten à una
ciutat dite Mendoza à 1 leguas un fabrica
de Jeneros y altres begudes espumoses pero
al tres dies je fon alcoet del bonit entes
mudet mal pertilloc que mates bestias
cosa pero bo sentir begrasiat à Deu, mol
mol à pus no estranyed.

Al primers dias de Octubre de 1900
se an ofert allse begada los Cartins principian
per Cassa la Guardia Civil à son cuartel de

Bidedona mosin 3, y algens pessits de pel
fide se componia de un lio homens molt ab la
mitjorna de baines ne portaben algens y
altres pisendas molts bensos armemen de
diferens sistemas à diferentes pots se cantaben
disposits de bestiar y armas y monicions à dintre
Barcelona metsp à un negotsi en se entregaben
ninh cotton y à altres tot cosa del metsp Jaben
molts propietaris presos de per aqui pla de Bedona
per abeli Tubet y escapen estigue 15 dies à la
presó, Anton Montcada pare Terrens se meté à
Rebedet y enaben 30 Guardias Civils per bendre
de pende se escapi, tot à visitaren na Tubet
ves tambe pugui à Prats, despres estaren uns
quinze dies bij Juan nit y dia en portaren lo
Rebedet y morto del Amo, et dia tornaren
à la matt un tinent de 3 Guardias y uns
tingue de acompañat ab Sentana, y trobaben
45 fusells y 120 bayonetas com jà les y abian per
tadas; se les portaren à Barcelona y tot quedà ab
quietut, per la part de Yuelada Tubet y algun
tiros y algados de la part de Bedga y algun una
patrida de aquestes nits y algun tiros dacà y allà
Segadas ab un mes tot acabat y pus jamay
jo à veben.

Cada à vigent una de les begades que estaba
tot molt ben preparat, molts pagesos comprometos
y bons propietaris, essent tots tenien probisions de
fusells, municions y bastons; les armes que
feien feina dels dipositis de Berga, Manresa,
Berdeus y altres, tot compost el metge Salbeny
tot son Vargas, y cada dimeni ab les metges
armes, ere el fefe principal entes Salibe que
estaba empleat al Banch de Espanya feya totes
les municions com à fefe principal y repar-
tia ben lo desempleaven y be no algu ben de-
bades lo mateix fen contra part dels compro-
meses y desmentia les dipositis de armes y roba
y rebia nombres lo pabill de la Bastiana del
Esquirol com à fefe del partit, fill de Cura
de San Boy y ben del metge jà fa pocs dies
de un oy abian anat à fer una visita à D.
Carlos à Berga Bellvey, Manresà y un
fidens de Vich dit Jan fill de Pardell que
ya abia vigut Dimenge ved los Matiners, y
encara estan animats per la primavera
Diuen que estaba preparat la marina
per si nos desembarcar de gent de Cuba y Filipinas
bandida Anarquista y bandes de Reina tot en
Sagabell, entrada al poble per Pardell tarde y
Cotar un hèroe que venia de Carlos, et nau mes pl

à acabede la Jurisdicio pagaues à menos, pero no
è gosdet de aberi algunes desgrasies de nuos y
feits, prospiciedis presos y altres gueses tiguet de
amigoset à fiesta à menjar lo dià perendit, aguí
fenim lo cano de Rebelliet, que Tenio un gran
disgosit de fosella, binguereu d Sivana Bo Guadies
un cesp bespre que sols abia tinguet temps de
preser lo cuento de la cesa, tot o sesillo esen gites
Robaben, re estogueden uns quinse dies bijilen
nit y dia y beyen que lo cano no conexeria la
boca de respect, y pesets algun dies binguet à la
nit un tinen de tres individuos de la Guardia civil
que el bà acompañat de un Tertine à la cesa
y jà Robaden lo cano carregat, cesa d Rebelliet y
y boca nes pel pes pujat al Sirbues tren à dos
quers de quatre del matí, tot à siguet un foc
enmi tots los Fosells abien matit de les
Atarasanes de Badalona y aquí tenes dinc y cinco
per cap die con jugaben del matí y Jabon.

Guardes è dent è poguet beures la dieta del Siche
1901 que Ten Tems dentjabe à beure cent la dia
24 Abril de 1924 que dite que beure i conduit
cosa si bes Guadia à pene pres es Tenen sinificat dies
que pesa sen pel Guadia rompesets Rebelli, algunes
degues, pero les Guardes mundanet no que Tes à beure
beut begudes destis à la mantene lo poble alborotat
algunes begades Republicanes, repot de ser botagitistes

1901

El cel lo dia 4 de Juny a mort la vella Bibe de que abia estat à Vich de Sherpades y Gili à estat com à Bibe de Barcelona com dorans y à Vich com à 17 especta mort de cristal ten ab dine com de persona y cristo aben depet bons records à totes par nor dels dangers ni necessitat tinda com à rabi molt contrets, pues jo abia vostat conbere que lo pare à trenta lo de Barcelona y no poseri cap catala den lo ajo perdonet com de la ben ri à rigut enbenenat

Dimes 15 Setembre

Ahir dia 14 Dimenje de 1901 man iom anet à Shira à la Cerademe que vostre mabem enani ab mon fiol Leandro pienda y no aben comprenget al bepar me ben estrin à la Cerambe y al bepar Joaquim li pregunto com esque Leandro no egues binget à Shira y me diu que è anet à Vich al tornar y abia son cosi Cortada y un seu amich, feren al rolo y no jugen conforme com qui je no està ab ron cabal entenimen acaberen al pobe pensan agi lo Dillens je comense à tes y dir lo que no acabem mabe pues tenia lo jeni pensific lo dimen jo bar anet à pescar à la riera de

del Estañol y al Torner com de costum me
acosto per temps y les dones me digueren que
à passat al Secundo tot cosser lo que no tenio
de costum per mi la primera notisia rebuto
à casa Moro en vato Diego con jerma y moro y
lo troben à casa Clot y dispertan que tot à
batia mester dienque un de moros rebia
de mater y Clot li dia metents à tu respo—
nen à mi nó, mesquen con jerma y Clot y con
emb la acompañaren à tè casa tal cual pacific
pasan ebia lo esen de la escuela y mes obert de
la casa pica y veian les ore de lent del Dimats
estan à la entrada mes pensen va à fer les
feines y bajen no tornaba mater y no trobant
à casa pasi bajan à Sean y lo troben à casa
Nen que dona ban resto à les dones y al
banar cann lo tornen à casa, Tractan de fer
un ball, Joaquin cann bà el Mit y abà la joba
de la escuela la esiada ahere Costa tota
cann ban à repasa guedan bos tes hores à Pedi
compania à la entrada jà ebia parat un
ban resto cann dives cenyo la escala y als
dos minut, les dones cantan cann ariba mol
estan cantan à la finestra sentin un
gran jamogo bajan corren y als homes no
abian sentit res mater y lo troben estan
motes cann la entraben, pensan esta ia

pasat com un tomatch, luego lo portaren al
llit y partí un home per un cirurgià y altre à dar
per lo Metje, tot corrie seguerem, y encontrà
y lo S. Metje lo examinà pensan estaba tot dit
y ell deben tigut la edat de 28 à 30 anys y no
tingue ser dibocat ni vomit, un tench d'opium
del que usaba la senyora, altre al cotze, y altre al
jinoi, ab tot ser, pero lo S. Metje lo pretenderia
per lo que li donà mes que pensat, digue que
podia ser una inundació, pues acostumeba ser
mitjada al Sol, y el temps matiua ben pujadi
com tot los dias, el cuarto dia se llevà y comensà
à menjar, pero sempre alomenos tres homes urban
de bigilancia, bespeba à menjar ab los de la casa
mal (parlig) al dijous se bimen ramen despedi
als homens quedan sols la mare, al dibendres al
bespre ven anaben à descansar y digue al mare que
ab un metalon se pares à part de pedra y si bolia de
la abiuada y veien pasa las set del metalon sentir un
Viu dintre del cuatto entren y re egue tirat ten
la barba y enari mati al moment se dona conte
ment y bingue à pocs moments pregue con persona
estaba apellat per ouer e Metje, tenin je notitia lo
Segretari Joseph Antolins ten passar à ab consentiment del
Sr Jutge de primera Instancia se entregà com à
mort natural y ma ren partit mes juen (roth)
ra mes compren tots los dias debaix algun pares
pero era mal resultat ab tot ablic estat dos begades à
Peralta entre de bellmunt y altre libre.

Se Fen la autopsia al Cementiri als dimenge 13 de juny

A lo Diumenje 20 de Abril de 1922 fou un dia de gran sol per lo poble de Vera de bastot perso per la tarde, arenje port lo rol comense à donar llenges lo bi no al de los toros, comensa à insultar à totom à Deu y al dimoni la justicia tambe y tant fou lo aber de parenda y obres pedades y demes insults, sentit lo senor Jutje Ramon Jaudi acompanat de Pere Cholins Capcabo del Somaten ab alguns individuos del Somaten, primerament ab bones sagons luego ab amenaces y bajen non Jeses ces ces tractaven de portarlos al Cuartelillo que se abia creat à proposit per los bandolers al Castell de padret casa dita Can Bosses propietat de D. Joseph Nuri, foren dos dies Chantje y lo altre Chantje de mala pena y trabell lograren arribarlos à port, ser jo no los entenedres per estar à casa lo Jutjat ama mes que veans de malatosa y bi, los insultes que à dintre la presó, y perque estigueren ab mes comodidat los portaren una poca de bella, tancanla porta y los depan se dirigue y anè en tigo à beure vi, pero estaba ser y digueren per mistos per Jutges y el poc rato je esdiden è tor com la llum esta à la quadrada y no bè bolets entregos si no al Jutje luego Jaudi abandat y mentres espagat y y enmetj, al obrir la porta estaban bastes jo bos tenia matinda je estabo tot llest bos encensi gabia molt je bero el cuntis la llaga principalmen del pare del Nagues Tejo adrets los cabells cantra la

y entusia y someten y que tots vea recordesien
pergue ells los y abien portat foc a queres de abesi
lo Sr Dicadi y S. Aberture per amenestar als
ses bones veen ves ne hedia, bingue lo subsech
de Roses de Barradell ab tres individuos que porti
te mal tabor per agueistes veen lo endemà dillues
bingue lo d. Jutje de Dich per abesiament mal
demeti lo subsebo y Jutje pero i ji ebian anat
lo pere de Noguer y jerme de Rita ro dibingue
lo d. Jutje Notari Agustil Secretari. Feren
les diligencias y ven torné à Dich y lo dessa di
de seve per allargates luego se doné probide
que fes la obtolsie al Rretje de Roses y Sentella
que bingueren lo dimars à tarde del Rretí los
Roses sempre estigueren ab bijilancie de lo que
podia succeir à la nit del dillues al dimarts los
Rostaven al demenbeli feta la abtografia los en
tregaven y fora los vens ves ningun los trobada à
faltar perque no podian sin perdre ab un betall
de forca per ser mal compostanes Deu los
tingue à la Gloria.

Dia 17 Rhaig de 1902 fon lo dia de la
coronacio de nostre Rey Alfonso 13 se fen ab
molta pompa y sens contradicsio de ninguna
sese que fon una gran satisfaccio y agueres
sentan de cuan tots los Reales de Europa que
de forestes y ebia motsims que no sabien com
abaracase lo aduiset era que abeni tan aumento de
jen no y agueu dinamite per entremig, gracies
à Deu no y egue desgracias que molte mos y abia

Dia 10 Juin de 1902 à despet decidit
el gran poeta Achen Jariato Bedoget cuenta prosperitat
de Sevilla dita Jotene que li ofeli ion Juan pel
obeli aconsellat los Shetjes, que bibin à Jeva
de mes facil recobrar, ja Jeya bastan temps estabe
mol delicat, à mort mal Jabre apesar de abel guanet
mol diners, pres imprimis la Atlantida li donden
sacs de despres li Camigo no se cuan ji Jan que è
escrit, la shonestat també, la Atlantida la dedicà
à un comercian mol ric de Barna que li prestà
un dispat pastes los estudis de ella segun Jabe
los poblacion à fins poset Cadis y al tornar li ofeli
los manuscrits que portabe se deja Japer la tal Jor
y al presentarse al jor Jarali Jan la admiracio de tots
pel libel que un gran poeti Jeya escrigto se
abia atrebit à escriure so que ell volve la mes
Atlantica, sino pel Tema Jan imprimida ab set
Alemanes diferens, esta cuenta ana à una pelegri
nacio de Jaen saben que estabe Mr. Bedoget
lo Jeanera y li pregunte si li Jastabe la Atlantida ai
y li Jan imprimit una (si recordo bona) per regalo
ri despres un funeral que pel se cantesti a
Barna de tanta manifestacio à cap, com à bastos
mes pels con à jens de tots class no
del mes menestrals al mes opulents, Militars
Eclesiastics en fi Nobles y plebeyos, tots los
sotets estaben representats, esta al manthey
li entrà la Cruz de Alfons 13 y li consigue
entrar per un millaramen, aben sigut un

Visitat ion comentaren com a Mercadot

Essem al primer de Agost abiam
anat los tres fills del Senor Ramon
Compay Joseph per pasar à cassa de una
enfermedat de un fill de Andria fill
gran no abiam pogut, vinjer, fa dos anys
vesgem en les mapegnes al Roll
jo resistirme, pero vem una caminata tan
llarga y cansada, no bas poder escapar-no
y abia lo dos hectos del Boell de Jaume
Vilas que habian tingut com à
mestre en estudian à Vich los fes
conferencia con tres anys lo temps de vaca
cions. al despres en torna à la hectoria
d'en lo pasavian à buscar à les hist del
meti, feyem mes pel lo dalo del sol,
el la Burra y les provisions de boca y del
avem de pesca, pugem el Cathe afins
à cen Coromines com nos esperaba la Burra
jo bes bep à y los altres foren per depos
el Cathe el Boell y vesellis al Jaume
que je estabe al pera empesem la bujada
al Roll y de alli vieramen ben bonet
cap trip, tubem un bon Roll pes les
lo Alsos nos acomodem fen un bon foc
aiguem on tallabe llena tombal, nos
ab hobo y tot dem cuina, ab pellets

pesquit, Manganisa, totes les especies bon pic
bonbi, pique non sabia com posar
mal ben reconet bibi per porta i pallets
tarde i agne patates à tall rodons i ous dels
este tal de prime sobre dormiren la siesta
per comen recullin mal preps com un bien
portan en cant al efecte y rota de una casa
que se deje con cadillet que jo habia bista
abitada per los amos i ara no: comp sastre
de ella aren bep el fondo bona tarde, nos
besam i al re el Rabi bolguen bapar vicabal
i jo al bes enfredret la pesqué dien los
espadria à cen Cominos al efecte pesquen
à les dos ores anaren per el Cotxe al Brull
benim Sha Jaume arriban sopk à ora ab mol
bep pesqué tirador à un rentador i à mol
cansat de la gran pesqué aben reparat que
sue bep de tornar se corresponen bapa ja
bes dit al Rabinet rebia la ultima bep
de debanem à rebla tarde

1962 La tarde Rhejo de agnentan à
rigent mol espandida tenim los Rentis
de Tajà que eran 13 bons Rentis aben
la aben amigàt ab lo Sr Rector pel tocat

à la plaça i Iglesia la gran cantidad se pagaven la tarda antes à Belenà tocan tres dias y anit al vespre la mitat al sarau y los altres à la Comedia que tot estaba molt concorregut y molta armonia y lo tercer dia Diumenje se feren la festa del Jubeu à honor de San Lleri y Santa Filomena que tambe fonch llarga gran sermó al Offici abtota la musica y à la tarde gran passeig y la Musica adjuntament fent ey jo Musical parada de Dames, y abia tot lo Cos de la Cavalleria Regne y Salvatja y tan ab tres Jovenets, noietets tinguerem dos negres de gran gracia y lo regan dia bin que lo Enviu à dinar tot tan ab la Iglesia corresponen, pero faltan la mejor part de la Familia me cansaba bastante pena. Joseph à Mequinenza Jaume à Cuba y Antonet à Fraga per aber marxat alli pocs dias antes ab la Senora y jo dic ets à que la explotem que es gust beure com es ara y molt mes pero ara per acabar tot me ve pasa de 30 anys li robaran mes

Lo Dia 8 Setembre de 1802 Festa del
Nayament de Nostra Senora à binguet
lo Sor Bibe de Vich Joseph Sousa y
Borgas que lo anaven à buscar ab lo
Coche del Sor lo dia antes arribarà las
dotze del matí de camí al Sor reposan
allí un bonrato y à la una se mes parten
à la hantoria à dinar pera seguir son
mal espedit al altim jelat y pasarán
à basà, com lo mestre d. Recios es mol
jeneros que ves ercatime ab tals cases
tot tornabem dan del Sor mi anaves iii
D. Ylefonso, Ramon Campa, Joseph
Mª Vibes Jandia, y Ludiva la Esposa
filla del Sor Cascanova y un Jobenet
amic de la casa dit Ylefonso pas gutos
la despit pasat, de la Confirmació ab la
Sora Dona Ludiva d'esparvesta y de Cascanova
à los quatre se comensà la funció comsan
cen pel Sr Rector lo Sor Bibe fen
una petita plática a cada Nitet, y luego
comensa la Confirmació firmen los Sors
que foren 387 Pagas 193 que 87 de Parde M
rabi mi y que men arbinguen los pares de can
Jadrigo à donar con petit Esca à beleja
una Paga de 30 anc cuinera del Sor.

Abui dia 24 Setembre de 1902 à cent
nou cahira un fill del procurador del Sr. Bisbe
bibinà la casa pairal de Dich propietat del Sr
redicta nou celebran Bio Prat y Sesa esposa
mento del Sr. Alvar de Victorino de Caranova
Prat de Sn Julia y la Sra Esposa D. Alicia de
Vasselly Cerca cahira à la Yglesia de
Santa Creu de Dich y fan la festa à la casa dita
casa Prat ja Tambe hasi inbitat à tal acte y
amb tota la familia à la Tarde van Ls fan un
dinar à tota pompa com no combitats à Dich
Sen los convidats Vasos amb de Dita Prat
rublan obras de caritat.
Lo dia Dª Alicia de Vasselly de Creuilà
y de Romani de Caranova fa Finch la
Targeta de combit.
Abui dia [illegible] Octubre de 1902
se an Prat en camí ab lo Trenque
ient de Barcelona los Romeus que
ban à Roma à felicitar lo Heberan
Papa Lleo 13 y Prat à las mes unas
Himnes rebudes per la dinas de la Prat
de tot lo Bisbat de Dich dragues Bisbat
si anaren com Tots persones de tot Bisbat
molt enamorats tot lo biatje y con

Sortirem de Barcelona el dia 15 Octubre à las 4 de la tarde y adressantnos pedes arribi à las estacions de Granollers, Empalme, Gerona, Flaca, Figueras, Portbou entrarem à França per Cerbere, En seguint Perpinya, Narbona Bezies, Cette, Montpeller, Nimes, Saracon, Arles, Marsella, Tolon Frejus, Pisa, Monaco entrant a Italia per Bavona, Genova Spezia, Viarregio, Pisa, Grosseto, Civitavecchia y Roma abont assi sarem el dia 17 à las vuit y mitja de sempre. La primera que visitarem fon l'Iglesia de S. Pere, gran Temple es l'admiració de tothom no sols per la grandiositat si que tambe per la gran preciositat artistica en sos adornos y construcció, la sua llargada de 187 metros, y per fer una idea de la sua grandiositat basta sols saber que cada una de las cuatre columnas que sostenen la cupula es la mida exacta de la Iglesia gran del convent de S. Cirilo en Roma, la cupula te un perimetro interior de 71 metros y la altura de la [illegible]

el titol dels claus regin colocats en les lletras que desde avaix semblen petites son de dos metros d'alsada, vingt escalas de 142 escalons condusheixent als tarats de sobre l'Iglesia, y sobre de aquestos, una altre 24 metros que porta à las galerias mes altas, y à la bola de coure que corona la cupula, en la qual hi estaban comodament cabut vingt persones.

Lo dilluns dia 20 nos concedi audiencia S.S. Leo XII. y va ser tan intima que despres de donarnos la benedicio nos abrasas à tots ab tant carinyo que ningu podia contenir las llagrimas.

Despres de haber visitat los temples del Vaticà anarem à las altres tres Iglesias principals de Roma S.t Maria la Major, ahont hi veguem la estatua que fon sculpida Deus, un colgues, part del cel de la Mare de Deu, y l'cos de S. Pio V.; S. Joan de Letran, que hi adoracem la sagrada Taula ahont N.S. instituhi lo sagrament de la Eucaristia la nit antes de la passio, hi ha tambe lo cap de S. Pere, S. Pau, lo brocal del pou de la Samaritana, y altres preciosas relliquias; S. Pau, la mes

preciosa del mon despues de S. Pere, hi adorarem
las cadenas que foren lligats sant Pere y S. Pau, un
S. Christo que pasá á Sta. Brigida, un tros de vel de
la Mare de Deu, y un tros de Sta. Ana

Despues de aquestas visitarem tambe altres reconi-
tes no grans com aquestas no deixen de ser tant
admirables per las sobre preciosas relicquias;

A Sta. Cruz hi adorarem dues espinas de la corona
de N. S., part de la Vera-cruz, lo ferri, y un clau dels
que foren clavat N. S., y un dit de S. Tomas

A Sta. Crau-ces hi adorarem tambe la columna
de la flagelació, tres espinas de la corona, la esponja
ab que la Sta. recollia la sanch dels Martirs, y un tros
de la Veracruz.

A la Scala Sta., la materia que N. S. puja tres ve-
gadas en la sua passió, hi han en ella tres gotas de sanch

A S. Llorens la sepultura de Pio IX, y las graellas
en que foren cremat S. Lorens.

Despues de visitar l'Anfiteatro, la presó Ma-
mertina, las habitacions de S. Lluis, las de S.

Eclipsi de S. Ignasi, de Stª Cecilia de S Estanislao, de S. Alej. S. Pau en las tres Fontanas, y algunas altres Iglesias y monuments, pasarem à las catacumbas de S. Calisto, son agestas guardadas per los Fra-penses y constan de cinch pisos subterranios ab una estencio de 17 Kilometros, de las cuals segurem una part encontrus nos frare de guia

Finit la visita las principals Iglesias y monuments de Roma lo dijous 23 del matin à las nou del mateix partirem per Loreto cintal distant de Roma 250 Kilometros y abont arribarem lo dimecres à las set del mati, visitarem allí la Stª Casa que ha-bitarem la Sagrada familia y sortint de agesta à las sis de la tarde nos anarem à Pisa cintal y patria de S. Franº per la que arribarem à las sinch del mati del endema, visitarem allí l'Iglesia del sepulcre de S. Fran cual dijen consta de tres grans Iglesias una sobre l'altra de la Porciuncula, Stª Casa ab lo seu cos incorrupte las habitacions de S. Franº, la Catedral, y sortirem altre volta per Roma abont arribarem lo dissapte à set sortint de agesta per Espoña lo Dilluns al mati

Antoni Ahentaja y Ramelles Francisca, Jaume
Portet Eau de Ahoncau y Ramelles, Pere
Ahalins del Prat ab Rajes manescals cascada
à la Calsada de Sn Julià de Vilatorta Jaume
Portet Ahareker del Lloch, Joseph Bages
Sit cal Ahoro, Ahantiere Sangles Bicadi,
Juego se agregaren à la comitiba lo Sr
del Pla de Balenà Ahesit y Ahelles y lo
Sr Rector Barona foren 12 compans inc
pavejles dins la torre de Jan en fonda
per pagar totgastos de carruatjes y propinas
y tot lo que presentabe toti à la matexa
Fonda pera un conte cada dia al bespre
los pagadors Ahentanèy Bages pobill de
cal Ahoro, aben bist totas las pinas
pabiol pels mateixos de tapra en bitat
dels prepas, bisitat tot lo meno
vaple dinen toti que sols per beure
Cacera de Lleo 13 ahotte en bidje
à Roma, tot los dotze ranbreti ab
mella i cist tornaren ran aberlingat
cap contratemps que baja la pena de esplica
ler del dario deuda à mi se de Jere Molins
Escrich de profesion del de la expedicio.

Aquest dia 3 de Abril de 1903 a
4 serà un del fet mes memorable per la Istò
ria y per tota la Cristiandat, publicar ab bom
de trompeta que seremà per tot lo mon que
gut lo bon fet de aber arribat lo pepe Leò
tretze à serà 25 anys que fà que la Yglesia
se mantiri agoniada per tan tanto motiu pero
à Roma an acudit gran numero de forasters
de tot lo Mon per presenciar tan tanto acon
tesimen, pero no ubie arribat mes que pio
9e que arribà a 31 anys y sen pedrà 23 per aso
guen los confirmen ell dia no bindan los
dias de pere Vergue Deo ~~Laetare~~ 13
del 2 Abril de 1810, fora la primera Misa
al prime de Juny de 1836, Arquebisbe
19 Febrer de 1843. Cardenal 10 Octubre
de 1853. Camarlench 21 Setembre de
1877. Elejit papa 20 Febrer de 1878 y
confirmat ò posat en lo puesto que ocupa
lo dia 2 de mars de 1878 y enara à fora de
contes 33 anys esta mort y done Deus à tot
lo Mon.

Abo dia 26 abril de 1903 à vigut dia de baptis
pes abet complert 73 anys pò ÿ vigut la cassabet de
dei encara tot ma filla Ramoneta ÿ abet rebut
la Extrema de la pabona, ede à cese pes estat confes
delicada ÿ tenid la certeta tot la shertera li dona
algunas dies de Ilisencia per benir à pares à mi
casa pes alibiarse, com ete à Barcelona fa anys de 20
anys à la metja cese ÿ ade ren la shertera bida
de S. Joseph de Carranca mal conjsen ÿ amb
mes pes abet jnget mal et dos à la jobenca
ÿ la bida se dia S. Dolores Jeijola de Carranca
de edat de 4 ÿ encara es mal capasitjosa.

Abo dia 15 de Shaip de 1903 à pasat à la
Prosperidad mon Joan Ysidro ab un rocal ÿ dotat com
à Sebastiana pes cuatre homes tots al com ised
Joans me sembla ben trabellat cotxe 45 anys fet
à Olot ach pagat de dimonis pes ya anat tant
ma ÿà à la hectoria.

Abo dia 25 Shaip de 1903 tam Mejitè à can
Diarti dit to Notisieta ma à Joans à anat un Cabell
Jeus camas de dolan to dia 15 de Shaip pasat
à una de la tarde à ma fallecido ma Ramoneta

Prop la Ciutat y està molt robust y lo cirja
una Cabra de
molta rodinitat li
dona de menjar
y sempre està prop
seu, los Arenescals
dien que es una
particularitat que
la vitoria no se
trobe cap mes
bonic à dibuixar al
dia i lo que es
per menjar
carn, sino que bè de Bilbao à Logroño en un
pas, dit la Puebla Nejarilla, la propietat mes prop que
te dit Montalbo, y es propietat de Logroño
y es que encara tot lo seu caigue en el riu algun
se rebolcen perque tots los propietaris acudien à
prestar ajuda y foren pocs, molts de morts y ferits molta
part negats y altres molts negadors y guardia Civils uns
pocs Capellans y algun Frare se dien perque eren los molts
ors causa la Ilgesia, segons deyen Catolics) que bo es lo amé
pero millor que à casa esta pero no à fet tan mereixi perque
es estame rebentat ningu que bagi à veure clamaren
i à la fi vol cridi no à contat del cotxim y made que
ara la festa, que este despotic es lo mes fotut que
se conte mereixi à Espanya

Lo dia 27 juin de 1873
ha mereixi una de les cattestes
mes fortes à Espanya dit Pobla-

Tambe à ultims de Juny de 1903 à Sallic
hi rebolucionaria un mati lo hei tabeina algun dhiu-
tes y Jueves, pero luego un mombert un altre de pes
pes tot lo dhun y à rebolucions, lo Ajuntamoro dia pertot
ta de ion fet.

Tambe aguesta primabera à passat la mida de
vemes pegas al terme de Sevu y Brull ican vemat los
de Figueles. y del prat dor à cada cap, Brull dor al Estanol
dor al hemell y dor è ican Cavanes, pracat Dich pot.
les ican vemat hy al bells tambe ican vemat mol
tambe sabem que una ama aquesta poble dguns anagat
ican pita que aguestes ruinetes destruendia ion la causa
de tan desastrosos vemes.

La dia 27 juny de 1903 à 1gut sobre lo mora
del palacio Episcopal de Dich una dels millors de Espan
matter dejan manedas de gran ultima Jegura mol esti
mades, Cobres, 1709 as Contambe pintures mol bones
se calcula son valor à 30 mil duros Tambe tambe del
Dibendres al Dissapte pasjaten al regen pin y al
dissapte al mati se donaren de vebo, el sebiste
y Ajuntament ran à fondo cuesta tinguet
un gran sentimen, perque no pareba al rabi una
adajos entegua y cosas de splendes de sola a com
tambe mapies y cosas de Jglesias

Lo dia 20 de Juliol à mort nostre Senyor ~~pontifice~~ pontifice Lleo 13 à les 4 de la tarde rancontinuet lo dia 3 Maig de 1878 y mort lo dia 20 Juliol de 1903 vegue de tots los papas non abia gosat ~~gosat~~ ~~gosat~~ ~~gosat~~

Lo Diumenje dia 2 Agost 1903 ca rebut
un Offici per implicas al Señor Bonguè la nott per
la eleccio del nombrament del nou Sumo Pontifice
no ab tanta solemnitat com per la General.

Fa lenim nou Sumo Pontifice dia 4 de
Agost de 1903 nombrat abuy pel nou
de Cardenals que son 63 lo nombrat tenia
Cardenal de Espa Joseph Sarto y ado pia de
barcelona en hiero Bisbat de Treviso et dia
2 de Juliol de 1833 en el Comet de Venecia y ado
conta la edat de 68 ans.

Abuy dia 5 Agost de 1903 ca rebut
un Offici de lo Sabilissim estat pel abuy
nou nombrat Sumo Pontifice que
Deu lo done molts per desempenar un cargo
de tanta importancia.

Abuy lo dia 6 Agost de 1903 an portat
los Bous del Gas Catalena que an nou
à lo y got se Soroastrats de lo Barcelonesa
que duran.

Nostre fill Josep à Lingot de Barbera abuy
dia 26 de Novembre de 1903 abenarribat à Barcelona lo dia
29 del mateix Lingot de Mejik abuy entat del 1900
de 1900 à Lingot de Iberia Josep un dels noys del Pinaso
Jaime Casanovas

Sis d'vespaji te à escriure que en Pere
binguen pel cuan lo encarregat tenien à dins
l'encarregat al detinè guinse mil duros y altres
ten depatacte y que estan de traster al los
acreedors, à binguent de mal procedine pagat
lo biatje procedent de Cuba à guedat abundepat
los negocis tenia allí un pare cuasi de la
intencio de tornar, à depat algun credito
de pocs cens duros, al los especulador que Trobe
à faltat i un temps pero 32 dies de malaguia
à mi me espantaba pero al temps que negad tot
dotze è guinse mil duros del duto que deja aquel
tutano es mol engallos.

Lo dia 6 Abril de 1904 arribé lo
Sol Rei a Barcelona Tot lo en bisparen bona
arribada binguen cuasi à tote la cort alcalditza
Generals Artillera y gran diputacio, bingue al
Espectacle que Tot lo Vapor cuasi al cabe de Rego
de cano per la Rambla à la Catedral Espectacle
à la porta tot los Canonges y la Ajuntament de tot Tarra
y el Alcalde y luego se canta lo Tedeum y se
dirigi à la Capitania General la cridema ja
comensada a un cuart de Nou y Tabricar y un
dia pujà al Tibidabo que li agrada à mattix impres

la gran bista que se disperta à tots gloriosos
que se combregan gran festa à per la estimanca
gran fauda pergue è mal bisitat per los seus
per la gran conbenencia per pujadi abenti festo
cavil à bastans Cappes abenti gentat mol tal pany
lo dia de anà à shanessat per rabista los Sometens
que jè estaban abiesti de dejens dias bastens
de donar la manera del que anàcan per lo shant
jarmen à vista per tot una questa
part del ordinari del Somatenen en dibuit
mil tots ab las armas, arribà à las deu del matí
luego el Sereno rebistà lo Sometens que li
questa mal agrello reunió de tan bisitat bastó
à bisitat de armas, passà la primera plaça
al monumen que se alsarà memoria del gran
atac que donaren los Sometens à un Exercit
de bèn mil francesos pentos reunits à Espar
guera de pan mols el cami de batella, à per
inscripció se tenen ma se las mil flores
tombe para la primera plaça à prestes lo
monumen en retabrasio de abrenuntit
la Vuja de shanessat per pastoras de tots
los Sometens à la tarde se tornaren à Barcelona

com tenia los sometens de Tarragona
cuan jo estava en Girona vaig rebre un delegat que de
merabet del Cadi, l'amenaçava per ningun
que dormis al aire lliure, com acostumaban dibuit
mil persone ja los Jefes abian abisat que se
portes abie, mes los que me anaben portant
de amenaçes de cuan mes tebell se recullis
algun cosa per menjar y beure se li
donen algunes Medalles ab mes bon gasto
dien que al Tornar ja portaria Català al cor á
Barcelona lo portaben cap à Girona y Figueres
amenaçant tots los pobles de la costa en mal
victory at per totes parts, los Serenos l'hagen
tancat en matxes Jos lo portaben à Castellon segon
tots los Jefes luego à Murcia en mal subjet
asta per los Moros luego à Cadiz y torne à
dirtes, per tot aquia pagant à deput mort
per los pobles asendin al numero de vostens
mil duros aparte à quedat mal retirat.

Lo Dimenje 29 Maig de 1814 lo Sr Curat
à cancellat ab combent del beins per anar à Sarjuan
aben fet algunes dies ja de pregaries y cant ab Mosen
à Espelle de Montsara y dienque al Dimenge dia 31
se pensaba à Vitles de Segimon anem per los aguas

cuada y torrada acompanat del del Bruch y Jaume
que eran una sospitxa à la mijacta de abdemibat
redigeue lo Offici que lo celebrà Mr. Jaume Rabot
del Bruch de St. Jaume y abia lo St. Rector de Seba y dia
lo St. Vigari y Dr. Joseph Rustes de medi predicador
un Frare del Remei de Vich que la jan quedarem mol
satisfets de tot dema à la tarde digueren lo mes de
Maria Letanies y altres seruei y acabaren dabol y
als tres dias ba plouer bastant que los biandes se
an vetornat bastant que la collita anaba à perdre
per moment no repodian cullir les patates ni fer lo
blat de moro lo blat anaba perdent tot stabe mal.
dos pous dias lingueren bona plujà remediarà tot

Lo dia de San Joseph binguedem Joseph y ia
Germana Ramonet per celebrar la festa nostra
casa y Joseph me pagta un retrato molt ben
trebullat de tres pams de alt dos de ample
li costabia algunes dines remblats de Sept.
lo dia 19 Mars de 1806

Lo dia 26 Abril de 1806 se cumplirà los
anys ab bona salut per lo moment y
me Rallet los cumplirà dia 17 de metx per
alla cap a Penegat y cuan costum mol
mal bell

A l'últim de abril de 1808 a
Josep Vergés i la seva dona Rosa
de la Rabida de Tortosa abandonen
Pedra cap a Ulldecona
Bibian a Ginebrosa casats fill de
Joaquim, i les dones germanes
pertanyen a la casa pairal, pel que passen ab la Casa
Jornà sobre la sentència que debia pagar-los
les dites pesetes com no pagaba estaban a la casa
ab rebedors i se bitaban les tropes ab vaccara
del Jornà dient que pagues les dites i mai pagaba
la germana Joan Rivera se amistançà ab un
que abia estat Carlista i la Guerra dels 7 anys i
tornes apreat partit abte begada mai estaba a la
casa i per caritat pedir una Nova Natural
de Vergés anar a descarregar a Ginebrosa i com
la cantonada de la Casa de Joan Jubert Josep Pedrina
la Nova de Josep Jubert i pasat lo temps ven
Jornà a Casa ven bien los pares que estaban a la
casa darrera un ultime del Carro anan a Dich
que allí bibian per suplicar del Casa Jornet
per estar mes Vicente morobert, ya Sra
ne dixen los dos pares i mos ven tornarem a
casa ab esperit del Vergés bibian a Ginebrosa
de Josep Jubert ahora aquet depan un Casa
de Joaquim que bibia ab la

Tija Antonia volte veia Advocat meu, y depa
ab Testament dixen en Firma pero lo Notari
è acredita ab los Testimonis ha la Tija Antonia
tot los bens, ab la mort del Notari ha mogut
tal pollovedra zen Yeneri lo Tramitres
gran se presenta com à Evang Amo de la
Verdat de la Robista y se capvenia ab
la Germana Antonia aben duvat alomenos
dos anys, pero com despres de la mort del pare
pledejaden ab lo Evang tots reunits à que
tenia que pagar los drets, y en acenalats
equells y la pensio desde la mort del pare
despres de aber pledejat molts anys lo tribunal à
vesat en Diegells los bens mil pesetas que los tocaba
de tot los drets pues ja estaban exhortats de tot
mal tema, los abia disposat Joseph Costa
aben prometes un mil Duros de la Verdat que no se
cuan podia pendre un peso, pero los demanen
lo drets de regalis lo plan tat ja se resi disputa
se parent y no podien los gastos als Estalets
con bien lo demes estava en mans de la Justicia
un el tratatus, Estalanes y Rais que contaban
los gastos cuyos de Ali. Com è dit estan
als Estalets dien que desde alli venen adhuc à cau

poben ỹ anaben à bisser allí pero segons bees
está mol mal la casa ỹ terras pero ara anỹ an
tocat ses bénen ab tota ofendencia ỹ gastaren tots
los dinés pensan que mè recaudaben ỹ quand esta
ab tots la miseria la pasaren los feye la prueta
depedios estes à la habitia à mentir ỹ agues un dets
permesos bé tenen tots los dinés ỹ ningun la
contribensia menos tellat ningun altre ỹ no pecdia
bé res dels dinés los dessia ofis resingueta dels
no balgueren acceptar, diciguè re ella pretenen los
pans, mentres dinsi el diné bé ben abenes decaga.

Sè reproque fet la istoria de aquesta cosa ich
de 1830 en agosto part de segue que disminguda
casa de Espana retasia ỹ que nos trobaben tante
bellestat de fets mal de alegre molt de tristos mole
de mels ỹ de bons la mejor part algun fetets de
pès ỹ bisendes pero anem alli re ne compia de
vacatepa alegria ỹ la bem de pasar de mo altre
la pare deye apone re pot dir ella los efects
re podia matar de cuan à cuan que cap à des-
embrevia matta abinence ella la ora pasen.

Al entins de abep re à cuent à San Sapimon
uan 130 persones pugeca un Jove de Shemi
de Sich ii anà pes pleja abenencia à Montano
pero ida abans.

Tarba à entins de chaga à dos nores
quatre pasa vatjos jo re abinguiat un al temps

Per la festa Major foren tan dias de
dita festa del Roi y vespra que tenia cada un
Veinte de Setembre 12 al Offici al Vespre q cantaria
lo endemes Vingueren 8 turtas de Tuja per la plasa
que foren queminda de Foch y Vespra al qual Hum
de colles tot del pastit diferen foren q cantes
de foc artificiale al clos den Sarda se empegaren
cuatre bombes al acte al Capsana y abia co 25
banderas de colors à tots los finestres y al Hum
ni abia dues de mes Vespres al Vespre à tots los
finestres Hum de colles que Tuja que estada
tot abonatta Vanguilitat Joseph Musicants en
los jogadors que gue la tradinega y los Vespres per
part del Tadeus la altra part Vespres
tambe Vinguerem bons cantadors de Sona que
dos Corals Vinguerem to millo cuan 65 à Tona
Missa al Vespre cantarem be corrades part de Valls
com cada ola y los donà un bon refresch de Licor y
Tabaco y lo Dimenje Vinguerem be atrobarem
que tambe cantà mol ajustat.

Lo dia 18 de Setembre de 1864 se ano al prosso
al Santuari de Nostra Senyora mandat per lo Pare Abat
tota la Vicaria al qual cantarà la memoria de los 30
anys de la Mort de lo Pare Abat Joseph Sala
tulada Cantagalo cumplerà cumplerà sens pecat que de mol
anys se diu entra.

Abans dia 25 Setembre de Dch ne à fete
gran festa a Sora el Santuari de Lledes Grgada
dita Capella à la que abia vigut peregrinal antes
dita Santa Maria à visitaven totes persones
per un gran tros de Serra ne cadem tots Lledes se
pe contraposentaca y reoarà per la capella abans
anat Brull y dan Jaume ab la St Bibe reg
contaban tres mil persones molta musica y cantos,

Lo dia 16 Novembre de 1906 ha parat una
barbaderme al pont del prat per la gran corbera à
de Torres la Aigue que tenia de tubades abto pel
y rampe ua bona la ben mal abundancy ade
la mes gran part del poble al Ybernacia à alli pega
la mes gran part del poble al Ybernacia à alli pega
A canvi de la font se pora instalar estables

Lo dia 16 Novembre de Dch ne à estreanat
la nau Noberacio que per cert es cara mal
beta i bella de la gran pregunta llegue tenia
la altre jo daneria 20 cantims del bell y no
daria dos del mon

Hasta aqui hoy 294 folios

Josim Campos Bafill

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

HI HAN PÀGINES SENSE NUMERAR I EN BLANC

Ajuntament de Barcelona
Institut Municipal d'Història
ARXIU
BIBLIOTECA
Inv. núm.
Ms. A - 171
Exp. 451/86 - IMPREMTA MUNICIPAL

Família
Camps de
Serra

1762-1904

Ms. A-171